

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa

Khuddakanikāye

Therāpadānapāli

(dutiyō bhāgo)

43. Sakīmsammajjakavaggo

1. Sakīmsammajjakatthera-apadānam

1. “Vipassino (2.0001) bhagavato, pāṭalim bodhimuttamam; disvāva tam pādapaggam, tattha cittam pasādayim.
2. “Sammajjaniṁ gahetvāna, bodhiṁ sammajji tāvade; sammajjitvāna tam bodhiṁ, avandim pāṭalim ahaṁ.
3. “Tattha cittam pasādetvā, sire katvāna añjaliṁ; namassamāno tam bodhiṁ, gañchim paṭikuṭiṁ ahaṁ.
4. “Tādimaggena gacchāmi, saranto bodhimuttamam; ajagaro mām pīlesi, ghorarūpo mahabbalo.
5. “Āsanne me kataṁ kammaṁ, phalena tosayī mamaṁ; kaļevaraṁ me gilati, devaloke ramāmahā.
6. “Anāvilām mama cittam, visuddham pañḍaram sadā; sokasallaṁ na jānāmi, cittasantāpanam mama.
7. “Kuṭṭham gaṇdo kilāso ca, apamāro vitacchikā; daddu kaṇḍu ca me natthi, phalam sammajjanāyidaṁ §.
8. “Soko (2.0002) ca paridevo ca, hadaye me na vijjati; abhantam ujukam cittam, phalam sammajjanāyidaṁ.
9. “Samādhīsu na majjāmi §, visadaṁ hoti mānasam. yaṁ yaṁ samādhīmicchāmi, so so sampajjate mamaṁ.
10. “Rajanīye na rajjāmi, atho dussaniyesu § ca. mohanīye na muyhāmi, phalam sammajjanāyidaṁ.
11. “Ekanavutito § kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā; duggatim nābhijānāmi, phalam sammajjanāyidaṁ.
12. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;

nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.

13. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;

tiſſo vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.

14. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;

chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā sakim̄sammajjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sakim̄sammajjakattherassāpadānam paṭhamam.

2. Ekadussadāyakatthera-apadānam

15. “Nagare haṁsavatiyā, ahosiṁ tiṇahārako;
tiṇahārena jīvāmi, tena posemi dārake.

16. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
tamandhakāram nāsetvā, uppajji lokanāyako.

17. “Sake ghare nisiditvā, evam cintesi tāvade;
'buddho loke samuppanno, deyyadhammo na vijjati.

18. “Idam (2.0003) me sāṭakam ekam, natthi me koci dāyako;
dukkho nirayasamphasso, ropayissāmi dakkhiṇam”.

19. “Evāhaṁ cintayitvāna, sakam cittam pasādayim;
ekam dussam gahetvāna, buddhaseṭṭhassadāsaham.

20. “Ekam dussam daditvāna, ukkuṭṭhim sampavattayim;
'yadi buddho tuvam vīra, tārehi mam mahāmuni”.

21. “Padumuttaro lokavidū, āhutinam paṭiggaho;
mama dānam pakittento, akā me anumodanam..

22. “Iminā ekadussena, cetanāpaṇidhīhi ca;
kappasatasahassāni, vinipātam na gacchasi.

23. “Chattiṁsakkhattum devindo, devarajjam karissasi;
tettiṁsakkhattum rājā ca, cakkavattī § bhavissasi.

24. “Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam §.
devaloke manusse vā, saṁsaranto tuvam bhave.

25. “Rūpavā guṇasampanno, anavakkantadehavā §;
akkhobham amitam dussam, labhissasi yadicchakam”.

26. “Idam vatvāna sambuddho, jalajuttamanāmako;
nabham abbhuggamī vīro §, haṁsarājāva ambare.

27. “Yam yam yonupapajjāmi, devattam atha mānusam;
bhoge me ūnatā natthi, ekadussassidaṁ phalam.

28. “Paduddhāre paduddhāre, dussam nibbattate mamaṁ;

heṭṭhā dussamhi tiṭṭhāmi, uparicchadanam mama.

29. “Cakkavālam upādāya, sakānanam sapabbatam;
iccamāno caham ajja, dussehacchādayeyya tam.

30. “Teneva ekadussena, saṃsaranto bhavābhave;
suvaṇṇavaṇṇo hutvāna, saṃsarāmi bhavābhave.

31. “Vipākam (2.0004) vi-ekadussassa, nājjhagam katthacikkhayam;
ayam me antimā jāti, vipaccati idhāpi me.

32. “Satasahassito kappe, yaṃ dussamadadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, ekadussassidaṃ phalam.

33. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavō.

34. “Svāgataṃ vata me āsi ... pe ... kataṃ buddhassa sāsanam.

35. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṃ buddhassa sāsanam”.
ittham sudam āyasmā ekadussadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti;

Ekadussadāyakattherassāpadānam dutiyam.

3. Ekāsanadāyakatthera-apadānam

36. “Himavantassāvidūre, gosito nāma pabbato;
assamo sukato mayham, paññasālā sumāpitā.

37. “Nārado nāma nāmena, kassapo iti maṃ vidū;
suddhimaggam gavesanto, vasāmi gosite tadā.

38. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
vivekakāmo sambuddho, agañchi anilañjasā.

39. “Vanagge gacchamānassa, disvā rāmsim mahesino;
kaṭṭhamañcam paññāpetvā, ajinañca apattharim.

40. “Āsanam paññāpetvā, sire katvāna añjaliṃ;
somanassam paveditvā, idam vacanamabравим.

41. “Sallakatto mahāvīra, āturānam tikicchako;
mamam rogaparetassa §, tikiccham dehi nāyaka.

42. “Kallatthikā ye passanti, buddhaseṭṭha tuvam mune;
dhuvatthasiddhim paponti, etesam ajaro § bhave.

43. “Na (2.0005) me deyyadhammo atthi, pavattaphalabhojiham;
idam me āsanam atthi §, nisīda kaṭṭhamañcake’.

44. “Nisīdi tattha bhagavā, asambhītova

§ kesarī.

muhattam vītināmetvā, idam vacanamabravi.

45. “Visattho § hohi mā bhāyi, laddho jotiraso tayā.

yam tuyham patthitaṁ sabbam, paripūrissatināgate §.

46. “Na mogham tam kataṁ tuyham, puññakkhette anuttare; sakkā uddharitum attā, yassa cittam pañihitam §.

47. “Imināsanadānena, cetanāpañidhīhi ca; kappasatasahassāni, vinipātam na gacchasi.

48. “Paññāsakkhattum devindo, devarajjaṁ karissasi; asitikkhattum rājā ca, cakkavattī bhavissasi.

49. “Padesarajjaṁ vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam; sabbattha sukhito hutvā, saṁsāre saṁsarissasi”.

50. “Idam vatvāna sambuddho, jalajuttamanāmako; nabham abbhuggamī vīro, haṁsarājāva ambare.

51. “Hathiyānam assayānam, saratham sandamānikam; labhāmi sabbamevetam, ekāsanassidam phalam.

52. “Kānanam pavisitvāpi, yadā icchāmi āsanam; mama saṅkappamaññāya, pallaṅko upatiṭṭhati.

53. “Vārimajjhagato santo, yadā icchāmi āsanam; mama saṅkappamaññāya, pallaṅko upatiṭṭhati.

54. “Yam yam yonupapajjāmi, devattam atha mānusam; pallaṅkasatasahassāni, parivārenti mām sadā.

55. “Duve (2.0006) bhave saṁsarāmi, devatte atha mānuse; duve kule pajāyāmi, khattiye atha brāhmaṇe.

56. “Ekāsanam daditvāna, puññakkhette anuttare; dhammapallaṅkamādāya §, viharāmi anāsavō.

57. “Satasahassito kappe, yam dānamadadim tadā; duggatim nābhijānāmi, ekāsanassidam phalam.

58. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavo.

59. “Svāgataṁ vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.

60. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā ekāsanadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ekāsanadāyakattherassāpadānam tatiyam.

4. Sattakadambapupphiyatthera-apadānam

61. “Himavantassāvidūre, kukkuṭo § nāma pabbato;

tamhi pabbatapādamhi, satta buddhā vasim̄su te.

62. “Kadambam pupphitam disvā, paggahetvāna añjaliṁ;
satta mālā gahetvāna, puññacittena § okirīṁ.

63. “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
jahitvā mānusam̄ deham, tāvatiṁsamagacchaham̄.

64. “Catunnavutito kappe, yam̄ kammamakariṁ tadā;
duggatim̄ nābhijānāmi, buddhapūjāyidam̄ phalam̄.

65. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavo.

66. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.

67. “Paṭisambhidā (2.0007) catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā sattakadambapupphiyo thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Sattakadambapupphiyattherassāpadānam̄ catutham̄.

5. Koranḍapupphiyatthera-apadānam̄

68. “Vanakkamiko pure āsim̄, pitumātumatenaham̄ §.
pasumārena jīvāmi, kusalam̄ me na vijjati.

69. “Mama āsayasāmantā, tisso lokagganāyako;
padāni tīṇi dassesi, anukampāya cakkhumā.

70. “Akkante ca pade disvā, tissanāmassa satthuno;
haṭṭho haṭṭhena cittena, pade cittaṁ pasādayim̄.

71. “Koranḍam̄ pupphitam̄ disvā, pādapam̄ dharaṇīruham̄;
sakosakam̄ gahetvāna, padasetṭhamapūjayim̄.

72. “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
jahitvā mānusam̄ deham, tāvatiṁsamagacchaham̄.

73. “Yam̄ yam̄ yonupapajjāmi, devattam̄ atha mānusam̄;
koranḍavaṇṇakoyeva, suppabhāso bhavāmaham̄.

74. “Dvenavute ito kappe, yam̄ kammamakariṁ tadā;
duggatim̄ nābhijānāmi, padapūjāyidam̄ phalam̄.

75. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavo.

76. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.

77. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
ittham̄ sudam̄ āyasmā koranḍapupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti;

Koranḍapupphiyattherassāpadānam̄ pañcamam̄.

6. Ghatamaṇḍadāyakatthera-apadānaṁ

78. “Suciṇitaṁ (2.0008) bhagavantaṁ, lokajeṭṭhaṁ narāśabhaṁ; upaviṭṭhaṁ mahāraññam, vātābādhena pīlitam.
79. “Disvā cittam pasādetvā, ghatamaṇḍamupānayim; katattā ācitattā ca, gaṅgā bhāgirathī ayaṁ.
80. “Mahāsamuddā cattāro, ghatam sampajjare mama; ayañca pathavī ghorā, appamāṇā asaṅkhiyā.
81. “Mama saṅkappamaññāya, bhavate madhusakkarā; cātuddīpā § ime rukkhā, pādapā dharaṇīruhā.
82. “Mama saṅkappamaññāya, kapparukkhā bhavanti te; paññāsakkhattum devindo, devarajjamakārayim.
83. “Ekapaññāsakkhattuñca, cakkavattī ahosaham; padesarajjam vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyam.
84. “Catunnavutito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā; duggatiṁ nābhijānāmi, ghatamaṇḍassidam phalam.
85. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
86. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
87. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā ghatamaṇḍadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ghatamaṇḍadāyakattherassāpadānaṁ chatṭhaṁ.

7. Ekadhammassavaniyatthera-apadānaṁ

88. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū; catusaccam pakāsento, santāresi bahum janam.
89. “Aham (2.0009) tena samayena, jaṭilo uggatāpano; dhunanto vākacīrāni, gacchāmi ambare tadā.

90. “Buddhasetṭhassa upari, gantum na visahāmaham; pakkhīva selamāsajja, gamanam na labhāmaham.
91. “Udake vokkamitvāna, evam gacchāmi ambare; na me idam bhūtapubbaṁ, iriyāpathavikopanaṁ.
92. “Handa metam gavesissam, appevattham labheyyaham; orohanto antalikkhā, saddamassosi satthuno.
93. “Sarena rajaṇiyena, savaṇiyena vaggunā; aniccataṁ kathentassa, taññeva uggahiṁ tadā; aniccasāññamuggayha, agamāsiṁ mamassamam.
94. “Yāvatāyum vasitvāna, tattha kālaṅkato aham; carime vattamānamhi, saddhammassavanaṁ sarim.
95. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhī ca; jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
96. “Tiṁsakappasahassāni, devaloke ramīm aham; ekapaññāsakkhattuñca, devarajjamakārayim.
97. “Ekavīsatikkhattuñca §, cakkavattī ahosahaṁ; padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam.
98. “Anubhomī sakam puññam, sukhito haṁ bhavābhavē; anussarāmi tam saññam, samsaranto bhavābhavē; na koṭīm paṭivijjhāmi, nibbānam accutam padam.
99. “Pitugehe nisīditvā, samaṇo bhāvitindriyo; kathaṁsa § paridīpento, aniccatamudāhari.
100. “Aniccā vata saṅkhārā, uppādavayadhammino; uppajjītvā nirujjhanti, tesam vūpasamo sukho’.
101. “Saha (2.0010) gātham suṇitvāna, pubbasāññamanussarim; ekāsane nisīditvā, arahattamapāpuṇim.
102. “Jātiyā sattavassena, arahattamapāpuṇim; upasampādayī buddho, dhammassavanassidam phalam.
103. “Satasaṁhassito kappe, yam dhammamasuṇim tadā; duggatīm nābhijānāmi, dhammassavanassidam phalam.
104. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavo.
105. “Svāgatam vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
106. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā ekadhammassavaniyo thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Ekadhammassavaniyattherassāpadānam sattamam.

8. Sucintitatthera-apadānam

107. “Nagare ham̄savatiyā, ahosiṁ kassako tadā;
kasikammaṇa jīvāmi, tena posemi dārake.
108. “Susampannaṁ tadā khettam, dhaññam me phalinaṁ § ahu.
pākakāle ca sampatte, evam cintesahaṁ tadā.
109. “Nacchannaṁ nappatirūpaṁ, jānantassa guṇāguṇam;
yoham saṅghe adatvāna, aggam bhuñjeyya ce tadā §.
110. “Ayaṁ buddho asamasamo, dvattiṁsavaralakkhaṇo;
tato pabhāvito saṅgho, puññakkhetto anuttaro.
111. “Tattha dassāmaham dānam, navasassam pure pure;
evāham cintayitvāna, haṭṭho pīṇitamānaso §.
112. “Khettato (2.0011) dhaññamāhatvā, sambuddham upasaṅkamim;
upasaṅkamma sambuddham, lokajeṭṭham narāsabham;
vanditvā satthuno pāde, idam vacanamabравим.
113. “Navasassañca sampannaṁ, āyāgosi § ca tvam mune;
anukampamupādāya, adhvāsehi cakkhuma’.
114. “Padumuttaro lokavidū, āhutīnaṁ paṭiggaho;
mama saṅkappamaññāya, idam vacanamabрави.
115. “Cattāro ca paṭipannā, cattāro ca phale ṭhitā;
esa saṅgho ujubhūto, paññāsīlasamāhito;
yajantānaṁ manussānam, puññapekkhāna pāṇinam.
116. “Karotopadhikam puññam, saṅghe dinnaṁ mahapphalam;
tasmim saṅgheva § dātabbam, tava sassam tathetaram.
117. “Saṅghato uddisitvāna, bhikkhū netvāna samgharam;
paṭiyattam ghare santam, bhikkhusaṅghassa dehi tvam’.
118. “Saṅghato uddisitvāna, bhikkhū netvāna samgharam;
yam ghare paṭiyattam me, bhikkhusaṅghassadāsaham.
119. “Tena kammena sukata, cetanāpaṇidhī hi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
120. “Tattha me sukataṁ byamham, sovaṇṇam sappabhassaram;
satṭhiyajanamubbedham, tiṁsayojanavithataṁ.

Ekūnavīsatimam bhāṇavāram.

121. “Ākiṇṇam bhavanaṁ mayham, nārīgaṇasamākulam;
tattha bhutvā pivitvā ca, vasāmi tidase aham.
122. “Satānam tūṇikkhattuñca, devarajjamakārayim;
satānam pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosaham;
padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam.
123. “Bhavābhāve (2.0012) saṁsaranto, labhāmi amitam dhanam;
bhoge me ūnatā natthi, navasassassidaṁ phalam.
124. “Hatthiyānam assayānam, sivikam sandamānikam;

labhāmi sabbamevetam §, navasassassidam phalam.

125. "Navavattham navaphalam, navaggarasabhojanam;
labhāmi sabbamevetam, navasassassidam phalam.

126. "Koseyyakambaliyāni, khomakappāsikāni ca;
labhāmi sabbamevetam, navasassassidam phalam.

127. "Dāsīgaṇam dāsagaṇam, nāriyo ca alaṅkatā;
labhāmi sabbamevetam, navasassassidam phalam.

128. "Na mām sītam vā uṇham vā, pariṇāho na vijjati;
atho cetasikam dukkham, hadaye me na vijjati.

129. "Idam khāda idam bhuñja, imamhi sayane saya;
labhāmi sabbamevetam, navasassassidam phalam.

130. "Ayaṁ pacchimako dāni, carimo vattate bhavo;
ajjāpi deyyadhammo me, phalam tosesi sabbadā.

131. "Navasassam daditvāna, saṅghe gaṇavaruttame;
atṭhānisamse anubhomī, kammānucchavike mama.

132. "Vanṇavā yasavā homi, mahābhogo anītiko;
mahāpakkho § sadā homi, abhejjapariso sadā.

133. "Sabbe mām apacāyanti, ye keci pathavissitā;
deyyadhammā ca ye keci, pure pure labhāmaham.

134. "Bhikkhusaṅghassa vā majjhe, buddhaseṭṭhassa sammukhā;
sabbepi samatikkamma, denti mameva dāyakā.

135. "Paṭhamam navasassañhi, datvā saṅghe gaṇuttame;

imānisam̄se anubhomi, navasassassidam̄ phalam̄.

136. "Satasahassito (2.0013) kappe, yam dānamadadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, navasassassidam̄ phalam̄.

137. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo;

138. "Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.

139. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄".

Ittham̄ sudam̄ āyasmā sucintito thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sucintitattherassāpadānam̄ atṭhamam̄.

9. Sovaṇṇakiñkaṇiyatthera-apadānam̄

140. "Saddhāya abhinikkhamma, pabbajim̄ anagāriyam̄;
vākacīradharo āsim̄, tapokammamapassito.

141. "Atthadassī tu bhagavā, lokajeṭṭho narāsabho;
uppajji tamhi samaye, tārayanto mahājanam̄.

142. "Balañca vata me khīṇam̄, byādhinā paramena tam̄;
buddhaseṭṭham̄ saritvāna, puline thūpamuttamam̄.

143. "Karitvā haṭṭhacittoham̄, sahatthena § samokirim̄;
soṇṇakiñkaṇipupphāni, udaggamanaso aham̄.

144. "Sammukhā viya sambuddham̄, thūpaṁ paricariṁ aham̄;
tena cetopasādena, atthadassissa tādino.

145. "Devalokam̄ gato santo, labhāmi vipulam̄ sukham̄;
suvaṇṇavaṇṇo tatthāsim̄, buddhapūjāyidam̄ phalam̄.

146. "Asītikoṭiyo mayham̄, nāriyo samalaṅkatā;
sadā mayham̄ upaṭṭhanti, buddhapūjāyidam̄ phalam̄.

147. "Saṭṭhituriyasahassāni §, bheriyo paṇavāni ca;
saṅkhā ca ḥiṇḍimā tattha, vaggū vajjanti § dundubhī.

148. "Cullāsītisahassāni (2.0014), hatthino samalaṅkatā;
tidhāpabhinnamātaṅgā, kuñjarā saṭṭhihāyanā.

149. "Hemajālābhisañchannā, upaṭṭhānam̄ karonti me;
balakāye gaje ceva, ūnatā me na vijjati.

150. "Soṇṇakiñkaṇipupphānam̄, vipākam̄ anubhomahaṁ;
atṭhapaññāsakkhattuñca, devarajjamakārayim̄.

151. "Ekasattatikkhattuñca, cakkavattī ahosaham̄;
pathabyā rajjam̄ ekasatam̄, mahiyā kārayim̄ aham̄.

152. "So dāni amatam̄ patto, asaṅkhataṁ sududdasam̄ §.
saṃyojanaparikkhīṇo, natthi dāni punabbhavo.

153. “Aṭṭhārase kappasate, yaṁ pupphamabhiropayiṁ;
duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
154. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
155. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
156. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā sovaṇṇakiñkaṇiyo thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Sovaṇṇakiñkaṇiyattherassāpadānam navamam.

10. Soṇṇakontarikatthera-apadānam

157. “Manobhāvaniyaṁ buddham, attadantaṁ samāhitam;
iriyaṁnaṁ brahmapathe, cittavūpasame rataṁ.
158. “Nittiṇṇa-oghaṁ sambuddham, jhāyiṁ jhānarataṁ muniṁ;
upatitham samāpannaṁ, indivaradalappabham.
159. “Alābunodakaṁ gayha, buddhaseṭṭham upāgamim;
buddhassa pāde dhovitvā, alābukamadāsaham.
160. “Āṇāpesi (2.0015) ca sambuddho, padumuttaranāmako;
'iminā dakamāhatvā, pādamūle ṭhapehi me'.
161. “Sādhūtiham paṭissutvā, satthugāravatāya ca;
dakam alābunāhatvā, buddhaseṭṭham upāgamim.
162. “Anumodi mahāvīro, cittam nibbāpayam mama;
'iminālābudānena, saṅkappo te samijjhatu'.
163. “Pannarasesu kappesu, devaloke ramim aham;
tim̄satikkhattum rājā ca, cakkavattī ahosaham.
164. “Divā vā yadi vā rattim, caṅkamantassa tiṭṭhato;
sovaṇṇam kontaraṁ gayha, tiṭṭhate purato mama.
165. “Buddhassa datvānalābum, labhāmi soṇṇakontaram;
appakampi kataṁ kāram, vipulam hoti tādisu.
166. “Satasaṁhassito kappe, yaṁlābumadadim tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, alābussa idam phalam.
167. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
168. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
169. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā soṇṇakontariko thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Sonñakontarikattherassāpadānam dasamam.

Sakiṁsammajjakavaggo tecattālīsamo.

Tassuddānam-

Sakiṁsammajjako thero, ekadussī ekāsanī;
kadambakorāṇḍakado, ghatassavanikopi ca.
Sucintiko kiñkaṇiko, sonñakontarikopi ca;
ekagāthāsatañcettha, ekasattatimeva ca.

44. Ekavihārivaggo

1. Ekavihārikatthera-apadānam

1. “Imamhi (2.0016) bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso; kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
2. “Nippapañco nirālambo, ākāsasamamānaso; suññatābahulo tādī, animittarato vasī.
3. “Asaṅgacitto nikleso §, asaṁsaṭṭho kule gaṇe; mahākāruṇiko vīro, vinayopāyakovidō.
4. “Uyyutto parakiccesu, vinayanto sadevake; nibbānagamanam maggam, gatiṁ pañkavisosanam.
5. “Amataṁ paramassādaṁ, jarāmaccunivāraṇam; mahāparisamajjhe so, nisinno lokatārako.
6. “Karavīkaruto § nātho, brahmaghoso tathāgato; uddharanto mahāduggā, vippaṇaṭṭhe anāyake.
7. “Desento virajaṁ dhammaṁ, diṭṭho me lokanāyako; tassa dhammaṁ suṇitvāna, pabbajim anagāriyam.
8. “Pabbajitvā tadāpāhaṁ, cintento jinasāsanam; ekakova vane ramme, vasim saṁsaggapīrito.
9. “Sakkāyavūpakāso me, hetubhūto mamābhavī §; manaso vūpakāsassa, saṁsaggabhayadassino.

10. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.
11. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
12. “Paṭisambhidā (2.0017) catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā ekavihāriko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ekavihārikattherassāpadānam paṭhamam.

2. Ekasaṅkhiyatthera-apadānam

13. “Vipassino bhagavato, mahābodhimaho ahu; mahājanā samāgamma, pūjenti bodhimuttamam.
14. “Na hi tam orakam maññe, buddhaseṭṭho bhavissati; yassāyaṁ īdisā bodhi, pūjanīyā § ca satthuno.
15. “Tato saṅkham gahetvāna, bodhirukkhamupaṭṭhahim; dhamanto sabbadivasam, avandim bodhimuttamam.
16. “Āsannake kataṁ kammaṁ, devalokaṁ apāpayī; kaļevaraṁ me patitam, devaloke ramāmaham.
17. “Saṭṭhituriyasahassāni, tuṭṭhahaṭṭhā pamoditā; sadā mayham upaṭṭhanti, buddhapūjāyidam phalam.
18. “Ekasattatime kappe, rājā āsim sudassano; cāturanto vijitāvī, jambumāṇḍassa issaro.
19. “Tato aṅgasatā turiyā §, parivārenti mām sadā; anubhomi sakam kammaṁ, upaṭṭhānassidam phalam.
20. “Yam yam yonupapajjāmi, devattam atha mānusam; mātukucchigatassāpi, vajjare bheriyo sadā.
21. “Upaṭṭhitvāna sambuddham, anubhutvāna sampadā; sivam sukhemam amataṁ, pattomhi acalam padam.
22. “Ekanavutito kappe, yaṁ kammamakarim tadā; duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
23. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
24. “Svāgataṁ (2.0018) vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
25. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā ekasaṅkhiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ekasāñkhiyattherassāpadānam dutiyam.

3. Pātihīrasaññakatthera-apadānam

26. “Padumuttaro nāma jino, āhutīnam paṭiggaho; vasīsatasaḥassehi, nagaram pāvisī tadā.
27. “Nagaram pavisantassa, upasantassa tādino; ratanāni pajotim̄su §, nigghoso āsi tāvade.
28. “Buddhassa ānubhāvena, bherī vajjumaghaṭṭitā; sayam vīṇā pavajjanti, buddhassa pavisato puram.
29. “Buddhasetṭham namassāmi §, padumuttaramahāmuniṁ; pātihīrañca passitvā, tattha cittam pasādayim.
30. “Aho buddho aho dhammo, aho no satthusampadā; acetanāpi turiyā, sayameva pavajjare.
31. “Satasaḥassito kappe, yam saññamalabhim tadā; duggatiṁ nābhijānāmi, buddhasaññāyidam phalam.
32. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
33. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
34. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā pātihīrasaññako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pātihīrasaññakattherassāpadānam tatiyam.

4. Nāṇatthavikatthera-apadānam

35. “Kaṇikāramva (2.0019) jalitam, dīparukkhāmva jotitam; kañcanamva virocantam, addasam dvipaduttamam.
36. “Kamaṇḍalum ṭhapetvāna, vākacīrañca kuṇḍikam; ekaṁsam ajinam katvā, buddhasetṭham thavim aham.
37. “Tamandhakāram vidhamam, mohajālasamākulam; nāṇālokaṁ dassetvāna, nittiṇhosi mahāmuni.
38. “Samuddharasimam lokam, sabbāvantamanuttaram; nāne te upamā natthi, yāvatā jagatogati §.
39. “Tena nāṇena sabbaññū, iti buddho pavuccati; vandāmi tam mahāvīram, sabbaññutamanāvaraṁ”.

40. “Satasaṭṭhito kappe, buddhaseṭṭham thavim aham;
duggatim nābhijānāmi, nāṇatthavāyidam phalam;
41. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo;
42. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
43. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā nāṇatthaviko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Nāṇatthavikattherassāpadānam catuttham.

5. Ucchukhaṇḍikatthera-apadānam

44. “Nagare bandhumatiyā, dvārapālo ahosaham;
addasam virajam buddham, sabbadhammāna pāragum.
45. “Ucchukhaṇḍikamādāya, buddhaseṭṭhassadāsaham;
pasannacitto sumano, vipassissa mahesino.
46. “Ekanavutito (2.0020) kappe, yaṁ ucchumadadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, ucchukhaṇḍassidam phalam.
47. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
48. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
49. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā ucchukhaṇḍiko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ucchukhaṇḍikattherassāpadānam pañcamam.

6. Kaṭambadāyakatthera-apadānam

50. “Romaso nāma sambuddho, vasate pabbatantare;
kaṭambam tassa pādāsim, pasanno sehi pāṇibhi.
51. “Catunnavutito kappe, yaṁ dānamadadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, kaṭambassa idam phalam.
52. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
53. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
54. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā kaṭambadāyako therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kaḷambadāyakattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Ambāṭakadāyakatthera-apadānam

55. “Vipine buddham disvāna, sayambhum aparājitaṁ; ambāṭakam gahetvāna, sayambhussa adāsaham.
56. “Ekatimse ito kappe, yaṁ phalamadadim tadā; duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
57. “Kilesā (2.0021) jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
58. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
59. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā ambāṭakadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ambāṭakadāyakattherassāpadānam sattamam.

8. Harītakadāyakatthera-apadānam

60. “Harītakam āmalakam, ambajambuvibhītakam; kolam bhallātakam billam, sayameva harāmaham.
61. “Disvāna pabbhāragataṁ, jhāyiṁ jhānarataṁ munim; ābādhena āpiṇtentam, adutiyam mahāmuniṁ.
62. “Harītakam gahetvāna, sayambhussa adāsaham; khādamattamhi bhesajje, byādhi passambhi § tāvade.
63. “Pahīnadaratho buddho, anumodamakāsi me; ‘bhesajjadāneniminā, byādhivūpasamena ca.
64. “Devabhūto manusso vā, jāto vā aññajātiyā; sabbattha sukhitō hotu, mā ca te byādhimāgamā’.
65. “Idam vatvāna sambuddho, sayambhū aparājito; nabham abbhuggamī dhīro, haṁsarājāva ambare.
66. “Yato harītakam dinnam, sayambhussa mahesino; imam jātim upādāya, byādhi me nupapajjatha.
67. “Ayam pacchimako mayhaṁ, carimo vattate bhavo; tisso vijjā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam.
68. “Catunnavutito kappe, bhesajjamadadim tadā; duggatim nābhijānāmi, bhesajjassa idam phalam.

69. "Kilesā (2.0022) jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
70. "Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
71. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".

Ittham sudam āyasmā harītakadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Harītakadāyakattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Ambapiṇḍiyatthera-apadānam

72. "Hathirājā tadā āsim, īsādanto uruļhavā;
vicaranto brahāraññe, addasam lokanāyakaṁ.
73. "Ambapiṇḍam gahetvāna, adāsim satthuno aham;
paṭiggaṇhi mahāviro, siddhattho lokanāyako.
74. "Mama nijjhāyamānassa, paribhuñji tadā jino;
tattha cittam pasādetvā, tusitam upapajjaham.
75. "Tato aham cavitvāna, cakkavattī ahosahaṁ;
eteneva upāyena, anubhutvāna sampadā.
76. "Padhānapahitattohaṁ, upasanto nirūpadhi;
sabbāsave pariññāya, viharāmi anāsavo.
77. "Catunnavutito kappe, yam phalamadadiṁ tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalam.
78. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
79. "Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
80. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".

Ittham sudam āyasmā ambapiṇḍiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ambapiṇḍiyattherassāpadānam navamam.

10. Ambaphaliyatthera-apadānam

81. "Padumuttarabuddhassa (2.0023), lokajeṭṭhassa tādino;
piṇḍāya vicarantassa, dhārato uttamam yasaṁ.
82. "Aggaphalam gahetvāna, vippasannena cetasā;
dakkhiṇeyyassa vīrassa, adāsim satthuno aham.

83. “Tena kammena dvipadinda §, lokajeṭṭha narāsabha; pattomhi acalam ṭhānam, hitvā jayaparājayaṁ.
84. “Satasahassito kappe, yaṁ dānamadadim tadā; duggatim nābhijānāmi, aggadānassidam phalam.
85. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
86. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
87. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. ittham sudam āyasmā ambaphaliyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti;

Ambaphaliyattherassāpadānam dasamam.

Ekavihārivaggo catucattālīsamo.

Tassuddānam-

Thero ekavihārī ca, saṅkhiyo pāṭihīrako;
thaviko ucchukhaṇḍī ca, kaṭamba-ambāṭakado.
Harītakambapiṇḍī ca, ambado dasamo yati;
chaṭasīti ca gāthāyo, gaṇitāyo vibhāvibhi.

45. Vibhītakavaggo

1. Vibhītakamiñjiyatthera-apadānam

1. “Kakusandho (2.0024) mahāvīro, sabbadhammāna pāragū; gaṇamhā vūpakaṭṭho so, agamāsi vanantaram.
2. “Bījamīñjam gahetvāna, latāya āvuṇīm aham; bhagavā tamhi samaye, jhāyate pabbatantare.
3. “Disvānaham devadevaṁ, vippasannena cetasā; dakkhiṇeyyassa vīrassa, bījamīñjamadāsaham.
4. “Imasmiṁyeva kappamhi, yaṁ miñjamadadim § tadā. duggatim nābhijānāmi, bījamīñjassidam phalam.
5. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
6. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
7. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā vibhītakamiñjiyo § thero imā Gāthāyo abhāsitthāti.

Vibhītakamīñjyattherassāpadānam pañhamam.

2. Koladāyakatthera-apadānam

8. “Ajinena nivatthoham, vākacīradharo tadā; khāriyā pūrayitvāna, kolamhāsim mamassamam §.
9. “Tamhi (2.0025) kāle sikhī buddho, eko adutiyo ahu; mamassamam upāgacchi, jānanto sabbakālikam.
10. “Sakam cittaṁ pasādetvā, vanditvāna ca subbataṁ; ubho hatthehi paggayha, kolam buddhassadāsaham.
11. “Ekatimse ito kappe, yaṁ phalamadadim tadā; duggatim nābhijānāmi, koladānassidam phalam.
12. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
13. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
14. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā koladāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Koladāyakattherassāpadānam dutiyam.

3. Billiyatthera-apadānam

15. “Candabhāgānadītire, assamo sukato mama; billarukkhehi § ākiṇhō, nānādumanisevito.
16. “Sugandham beluvam disvā, buddhaseṭṭhamanussarim; khāribhāram pūrayitvā, tutṭho saṃviggamānaso.
17. “Kakusandham upāgamma, billapakkamadāsaham; puññakkhettaṭṭa vīrassa, vippasannena cetasā.
18. “Imasmiṁyeva kappasmiṁ, yaṁ phalamadadim tadā; duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
19. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
20. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
21. “Paṭisambhidā (2.0026) catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā billiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Billiyattherassāpadānam tatiyam.

4. Bhallātadāyakatthera-apadānam

22. “Suvaṇṇavaṇṇam sambuddham, dvattim̄ savaralakkhaṇam; vipinaggena § gacchantaṁ, sālarājamva phullitam.
23. “Tiṇattharam paññāpetvā, buddhaseṭṭham ayācaham; ‘anukampatu mām buddho, bhikkham icchāmi dātave’.
24. “Anukampako kāruṇiko, atthadassī mahāyaso; mama saṅkappamaññāya, orūhi mama assame.
25. “Orohitvāna sambuddho, nisīdi paññasanthare; bhallātakam gahetvāna, buddhaseṭṭhassadāsaham.
26. “Mama nijjhāyamānassa, paribhuñji tadā jino; tattha cittam pasādetvā, abhivandim tadā jinam.
27. “Aṭṭhārase kappasate, yaṁ phalamadadim tadā; duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
28. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
29. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
30. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā bhallātadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Bhallātadāyakattherassāpadānam catuttham.

5. Uttalipupphiyatthera-apadānam

31. “Nigrodhe (2.0027) haritobhāse, saṃviruḷhamhi pādape; uttalimālam § paggayha, bodhiyā abhiropayim.
32. “Imasmīmyeva kappamhi, yaṁ bodhimabhipūjayim; duggatim nābhijānāmi, bodhipūjāyidaṁ phalam.
33. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
34. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
35. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā uttalipupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Uttalipupphiyattherassāpadānam pañcamam.

6. Ambāṭakiyatthera-apadānam

36. “Supupphitam sālavanaṁ, ogayha vessabhū muni;
nisīdi giriduggesu, abhijātova kesari.
37. “Pasannacitto sumano, ambāṭakamapūjayim;
puññakkhettam anuttaram §, pasanno sehi pāṇibhi.
38. “Ekatimse ito kappe, yam pupphamabhiropayim;
duggati nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam.
39. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
40. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
41. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā ambāṭakiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ambāṭakiyattherassāpadānam chattham.

7. Sīhāsanikatthera-apadānam

42. “Padumuttarassa (2.0028) bhagavato, sabbabhūtahitesino;
pasannacitto sumano, sīhāsanamadāsaham.
43. “Devaloke manusse vā, yattha yattha vasāmaham;
labhāmi vipulam byamham, sīhāsanassidaṁ phalam.
44. “Soṇṇamayā rūpimayā, lohitāṅgamayā § bahū.
maṇimayā ca pallaṅkā, nibbattanti mamaṁ sadā.
45. “Bodhiyā āsanam katvā, jalajuttamanāmino;
ucce kule pajāyāmi, aho dhammasudhammatā.
46. “Satasaṁhassito kappe, sīhāsanamakāsaham;
duggatim nābhijānāmi, sīhāsanassidaṁ phalam.
47. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
48. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
49. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā sīhāsaniko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sīhāsanikattherassāpadānam sattamam.

8. Pādapīṭhiyatthera-apadānam

50. “Sumedho nāma sambuddho, aggo kāruṇiko muni;
tārayitvā bahū satte, nibbuto so mahāyaso.

51. “Sīhāsanassa sāmantā, sumedhassa mahesino; pasannacitto sumano, pādapīṭhamakārayim.
52. “Katvāna kusalam kammaṭ, sukhapākam sukhudrayam; puññakammaṇa saṃyutto, tāvatiṃsamagacchahaṭ.
53. “Tattha (2.0029) me vasamānassa, puññakammaṇasamaṅgino; padāni uddharantassa, soṇṇapīṭhā bhavanti me.
54. “Lābhā tesam suladdham vo, ye labhanti upassutim; nibbute kāraṭ katvāna, labhanti vipulaṭ sukhaṭ.
55. “Mayāpi sukataṭ kammaṭ, vāṇijjaṭ suppayojitaṭ; pādapīṭham karitvāna, soṇṇapīṭham labhāmaham.
56. “Yam yam disam pakkamāmi, kenaci kiccayenaham §. soṇṇapīṭhe akkamāmi §, puññakammassidaṭ phalam.
57. “Tiṃsakappasahassamhi, yam kammamakarim tadā; duggatiṭ nābhijānāmi, pādapīṭhassidaṭ phalam.
58. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
59. “Svāgataṭ vata me āsi ...pe... kataṭ buddhassa sāsanam.
60. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṭ buddhassa sāsanam”.

Itthaṭ sudam āyasmā pādapīṭhiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pādapīṭhiyattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Vedikārakatthera-apadānam

61. “Padumuttarassa bhagavato, bodhiyā pādaputtame; vedikam sukataṭ katvā, sakam cittam pasādayim.
62. “Atoḷārāni § bhaṇḍāni, katāni akatāni ca; antalikkhā pavassanti, vedikāya idam phalam.
63. “Ubhato byūlhasaṅgāme, pakkhandanto bhayānake; bhayabheravaṭ na passāmi, vedikāya idam phalam.
64. “Mama (2.0030) saṅkappamaññāya, byamham nibbattate subham; sayanāni mahagghāni, vedikāya idam phalam.
65. “Satasaḥassito kappe, yam vedikamakārayim; duggatiṭ nābhijānāmi, vedikāya idam phalam.
66. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
67. “Svāgataṭ vata me āsi ...pe... kataṭ buddhassa sāsanam.
68. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṭ buddhassa sāsanam”.

Itthaṭ sudam āyasmā vedikārako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Vedikārakattherassāpadānaṁ navamam.

10. Bodhigharadāyakatthera-apadānaṁ

69. “Siddhatthassa bhagavato, dvipadindassa tādino;
pasannacitto sumano, bodhigharamakārayim.
70. “Tusitam upapannomhi, vasāmi ratane ghare;
na me sītam vā uṇham vā, vāto gatte na samphuse.
71. “Pañcasatṭhimhito kappe, cakkavattī ahosaham;
kāsikam nāma nagaram, vissakammaṇa § māpitam.
72. “Dasayojana-āyāmam, aṭṭhayojanavitthataṁ;
na tamhi nagare atthi, kaṭṭham vallī ca mattikā.
73. “Tiriyam yojanam āsi, addhayojanavitthataṁ;
maṅgalo nāma pāsādo, vissakammaṇa māpito.
74. “Cullāsītisahassāni, thambhā soṇṇamayā ahum;
maṇimayā ca niyyūhā, chadanaṁ rūpiyam ahu.
75. “Sabbasonṇamayam (2.0031) gharam, vissakammaṇa māpitam;
ajjhāvuttham mayā etam, gharadānassidam phalam.
76. “Te sabbe anubhotvāna, devamānusake bhave;
ajjhapattomhi nibbānam, santipadamanuttaram.
77. “Tiṁsakappasahassamhi, bodhigharamakārayim;
duggatim nābhijānāmi, gharadānassidam phalam.
78. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavō.
79. “Svāgataṁ vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
80. “Patisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṁ āyasmā bodhigharadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Bodhigharadāyakattherassāpadānaṁ dasamam.

Vibhītakavaggo pañcacattālīsamo.

Tassuddānaṁ-
Vibhītakī kolaphalī, billabhallātakappado.
uttalambaṭakī ceva, āsanī pādapīṭhako.

Vediko bodhighariko, gāthāyo gaṇitāpi ca.
ekūnāsītikā sabbā, asmim vagge pakittitā.

46. Jagatidāyakavaggo

1. Jagatidāyakatthera-apadānam

1. “Dhammadassissa (2.0032) munino, bodhiyā pādaputtame; pasannacitto sumano, jagatim kārayim aham.
2. “Darito pabbatato vā, rukkhato patito aham; cuto patiṭṭham vindāmi, jagatiyā idam phalam.
3. “Na me corā vihesanti, nātimaññanti khattiyā §. sabbāmittetikkamāmi, jagatiyā idam phalam.
4. “Yam yam yonupapajjāmi, devattam atha mānusam; sabbattha pūjito homi, jagatiyā idam phalam.
5. “Aṭṭhārase kappasate, jagatim kārayim aham; duggatim nābhijānāmi, jagatidānassidam phalam.
6. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
7. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
8. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṁ āyasmā jagatidāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Jagatidāyakatherassāpadānam paṭhamam.

2. Morahatthiyatthera-apadānam

9. “Morahattham gahetvāna, upesiṁ lokanāyakam; pasannacitto sumano, morahatthamadāsaham.
10. “Iminā (2.0033) morahatthena, cetanāpaṇidhīhi ca; nibbāyiṁsu tayo aggī, labhāmi vipulam sukham.
11. “Aho buddho aho dhammo, aho no satthusampadā; datvānaham morahattham, labhāmi vipulam sukham.
12. “Tiyaggī § nibbutā mayham, bhavā sabbe samūhatā;

sabbāsavā parikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

13. “Ekatimse ito kappe, yaṁ dānamadadim tadā; duggatim nābhijānāmi, morahatthassidam phalam.
14. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
15. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
16. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṁ āyasmā morahatthiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Morahatthiyattherassāpadānam dutiyam.

3. Sīhāsanabījiyatthera-apadānam

17. “Tissassāhaṁ bhagavato, bodhirukkhamavandiyam; paggayha bijanīm tattha, sīhāsanamabījaham §.
18. “Dvenavute ito kappe, sīhāsanamabījaham; duggatim nābhijānāmi, bijanāya idam phalam.
19. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
20. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
21. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṁ āyasmā sīhāsanabījiyo thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Sīhāsanabījiyattherassāpadānam tatiyam.

4. Tiṇukkadhdhāriyatthera-apadānam

22. “Padumuttarabuddhassa (2.0034), bodhiyā pādaputtame; pasannacitto sumano, tayo ukke adhārayim.
23. “Satasaṁhassito kappe, soham ukkamadhārayim; duggatim nābhijānāmi, ukkadānassidam phalam.
24. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
25. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
26. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṁ āyasmā tiṇukkadhdhāriyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Tiṇukkadhdhāriyattherassāpadānam catuttham.

5. Akkamanadāyakatthera-apadānam

27. “Kakusandhassa munino, brāhmaṇassa vusīmato; divāvihāram vajato, akkamanamadāsaham.
28. “Imasmīmyeva kappamhi, yaṁ dānamadadīṁ tadā; duggatīṁ nābhijānāmi, akkamanassidaṁ phalam.
29. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
30. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
31. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā akkamanadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Akkamanadāyakattherassāpadānam pañcamam.

6. Vanakoraṇḍiyatthera-apadānam

32. “Siddhatthassa bhagavato, lokajeṭṭhassa tādino; vanakoraṇḍamādāya, buddhassa abhiropayim.
33. “Catunnavutito (2.0035) kappe, yaṁ pupphamabhiropayim; duggatīṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam.
34. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
35. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
36. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā vanakoraṇḍiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Vanakoraṇḍiyattherassāpadānam chaṭṭham.

Vīsatimam bhāṇavāram.

7. Ekachattiyatthera-apadānam

- 37.** “Aṅgārajātā pathavī, kukkuṭānugatā mahī;
padumuttaro bhagavā, abbhokāsamhi cañkami.
- 38.** “Pañḍaram chattamādāya, addhānaṁ paṭipajjhānaṁ;
tattha disvāna sambuddhaṁ, vitti me upapajjhatha.
- 39.** “Marīciyotthaṭā § bhūmi, aṅgārāva mahī ayam.
upahanti § mahāvātā, sarīrassāsukhepanā §.
- 40.** “Sītaṁ uṇhaṁ vihanantam §, vātātapanivāraṇam;
paṭiggaṇha imam chattam, phassayissāmi § nibbutim.
- 41.** “Anukampako kāruṇiko, padumuttaro mahāyaso;
mama sañkappamaññāya, paṭiggaṇhi tadā jino.
- 42.** “Tiṁsakappāni devindo, devarajjamakārayim;
satānaṁ pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosaham.
- 43.** “Padesarajjaṁ vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam;
anubhomi sakam kammaṁ, pubbe sukata mattano.
- 44.** “Ayam (2.0036) me pacchimā jāti, carimo vattate bhavo;
ajjāpi setacchattam me, sabbakālam dharīyati.
- 45.** “Satasaḥassito kappe, yaṁ chattamadadiṁ tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, chattadānassidam phalam.
- 46.** “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
- 47.** “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 48.** “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā ekachattiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ekachattiyatherassāpadānam sattamam.

8. Jātipupphiyatthera-apadānam

- 49.** “Parinibbute bhagavati, padumuttare mahāyase;
pupphavaṭaṁsake katvā §, sarīramabhiropayim.
- 50.** “Tattha cittam pasādetvā, nimmānaṁ agamāsaham;
devalokagato santo, puññakammaṁ sarāmaham.
- 51.** “Ambarā pupphavasso me, sabbakālaṁ pavassati;
saṁsarāmi manusse ce §, rājā homi mahāyaso.
- 52.** “Tahiṁ kusumavasso me, abhvassati sabbadā;
tasseeva § pupphapūjāya, vāhasā sabbadassino.

- 53.** “Ayam pacchimako mayham, carimo vattate bhavo;
ajjāpi pupphavasso me, abhivassati sabbadā.
- 54.** “Satasahassito kappe, yaṁ pupphamabhiropayiṁ;
duggatīṁ nābhijānāmi, dehapūjāyidaṁ phalaṁ.
- 55.** “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
- 56.** “Svāgataṁ (2.0037) vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

57. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā jātipupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Jātipupphiyattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Paṭṭipupphiyatthera-apadānam

58. “Nīharante sarīramhi, vajjamānāsu bherisu;
pasannacitto sumano, paṭṭipupphamapūjayim §.

59. “Satasahassito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayim;
duggatim nābhijānāmi, dehapūjāyidam phalam.

60. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavō.

61. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

62. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā paṭṭipupphiyo § thero imā gāthāyo
Abhāsitthāti.

Paṭṭipupphiyattherassāpadānam navamam.

10. Gandhapūjakatthera-apadānam

63. “Citāsu kurumānāsu §, nānāgandhe samāhaṭe;
pasannacitto sumano, gandhamuṭṭhimapūjayim.

64. “Satasahassito kappe, citakam yamapūjayim;
duggatim nābhijānāmi, citapūjāyidam phalam.

65. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavō.

66. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

67. “Paṭisambhidā (2.0038) catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā gandhapūjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Gandhapūjakattherassāpadānam dasamam.

Jagatidāyakavaggo chacattālīsamo.

Tassuddānam-

Jagatī morahatthī ca, āsanī ukkadhbārako;
akkami vanakoranđi, chattado jātipūjako.
Paṭṭipupphī ca yo thero, dasamo gandhapūjako;
sattasaṭṭhi ca gāthāyo, gaṇitāyo vibhāvibhi.

47. Sālakusumiyavaggo

1. Sālakusumiyatthera-apadānam

1. “Parinibbutे (2.0039) bhagavati, jalajuttamanāmake; āropitamhi citake, sālapupphamapūjayim.
2. “Satasahassito kappe, yaṁ pupphamabhiropayim §; duggatim nābhijānāmi, citapūjāyidam § phalam.
3. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā; nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.
4. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
5. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā sālakusumiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sālakusumiyattherassāpadānam paṭhamam.

2. Citakapūjjakatthera-apadānam

6. “Jhāyamānassa bhagavato, sikhino lokabandhuno; aṭṭha campakapupphāni, citakam abhiropayim.
7. “Ekatimse ito kappe, yaṁ pupphamabhiropayim; duggatim nābhijānāmi, citapūjāyidam phalam.
8. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ... pe ... viharāmi anāsavo.
9. “Svāgataṁ vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
10. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ (2.0040) sudam āyasmā citakapūjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Citakapūjakattherassāpadānam dutiyam.

3. Citakanibbāpakaṭṭhera-apadānam

11. “Dayhamāne sarīramhi, vessabhussa mahesino; gandhodakam gaheṭvāna, citam nibbāpayim aham.
12. “Ekatimse ito kappe, citam nibbāpayim aham; duggatim nābhijānāmi, gandhodakassidam phalam.
13. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
14. “Svāgataṃ vata me āsi ...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
15. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṃ āyasmā citakanibbāpako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Citakanibbāpakaṭṭherassāpadānam tatiyam.

4. Setudāyakaṭṭhera-apadānam

16. “Vipassino bhagavato, caṅkamantassa sammukhā; pasannacitto sumano, setum kārāpayim aham.
17. “Ekanavutito kappe, yaṃ setum kārayim aham; duggatim nābhijānāmi, setudānassidam phalam.
18. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
19. “Svāgataṃ vata me āsi ...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
20. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṃ āyasmā setudāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Setudāyakaṭṭherassāpadānam catuttham.

5. Sumanatālavaṇṭiyatthera-apadānam

21. “Siddhatthassa (2.0041) bhagavato, tālavaṇṭamadāsaham; sumanehi paṭicchannam, dhārayāmi mahāyasam.
22. “Catunnavutito kappe, tālavaṇṭamadāsaham; duggatim nābhijānāmi, tālavaṇṭassidaṁ phalam.
23. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
24. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
25. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā sumanatālavaṇṭīyo thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Sumanatālavaṇṭīyattherassāpadānam pañcamam.

6. Avaṭaphaliyatthera-apadānam

26. “Sataramsī nāma bhagavā, sayambhū aparājito; vivekakāmo sambuddho, gocarāyābhinikkhami.
27. “Phalahattho aham disvā, upagacchiṁ narāsabham; pasannacitto sumano, adāsim avaṭam phalam.

28. “Catunnavutito kappe, yaṁ phalam adadim tadā; duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
29. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
30. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
31. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā avaṭaphaliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Avaṭaphaliyattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Labujaphaladāyakatthera-apadānam

32. “Nagare (2.0042) bandhumatiyā, ārāmiko aham tadā; addasam virajam buddham, gacchantaṁ anilañjase.
33. “Labujam phalamādāya, buddhasetṭhassadāsaham; ākāseva ṭhito santo, paṭiggaṇhi mahāyaso.
34. “Vittisañjanano mayham, diṭṭhadhammasukhāvaho; phalam buddhassa datvāna, vippasannena cetasā.
35. “Adhigañchiṁ tadā pītiṁ, vipulaṁ sukhamuttamam; uppajjateva § ratanam, nibbattassa tahiṁ tahiṁ.
36. “Ekanavutito kappe, yaṁ phalam adadim tadā; duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
37. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
38. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
39. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā labujaphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Labujaphaladāyakattherassāpadānam sattamam.

8. Pilakkhaphaladāyakatthera-apadānam

40. “Vanantare buddham disvā §, atthadassim mahāyasam. pasannacitto sumano, pilakkhassa § phalam adā.
41. “Aṭṭhārase kappasate, yaṁ phalam adadim tadā; duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.

42. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
43. "Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
44. "Paṭisambhidā (2.0043) catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".

Itthaṁ sudam āyasmā pilakkhaphaladāyako therō imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Pilakkhaphaladāyakattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Sayampatibhāniyatthera-apadānam

45. "Kakudham vilasantamva, devadevam narāsabham;
rathiyam paṭipajjantam, ko disvā na pasidati.
46. "Tamandhakāram nāsetvā, santāretvā bahum janam;
ñāṇālokena jotantam, ko disvā na pasidati.
47. "Vasīsatasaḥassehi, nīyantam lokanāyakam;
uddharantam bahū satte, ko disvā na pasidati.
48. "Āhanantam § dhammadherim, maddantam titthiye gaṇe;
sīhanādam vinadantam, ko disvā na pasidati.
49. "Yāvatā brahmalokato, āgantvāna sabrahmakā;
pucchanti nipiṇe pañhe, ko disvā na pasidati.
50. "Yassañjaliṁ karitvāna, āyācanti sadevakā;
tena puññam anubhonti, ko disvā na pasidati.
51. "Sabbe janā samāgantvā, sampavārenti cakkhumam;
na vikampati ajjhīttho, ko disvā na pasidati.
52. "Nagaram pavisato yassa, ravanti bheriyo bahū;
vinadanti gajā mattā, ko disvā na pasidati.
53. "Vīthiyā § gacchato yassa, sabbābhā jotate sadā;
abbhunnatā samā honti, ko disvā na pasidati.
54. "Byāharantassa buddhassa, cakkavālampi suyyati;
sabbe satte viññāpeti, ko disvā na pasidati.
55. "Satasaḥassito (2.0044) kappe, yam buddhamabhikittayim;
duggatim nābhijānāmi, kittanāya idam phalam.
56. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
57. "Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
58. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".

Itthaṁ sudam āyasmā sayampatibhāniyo therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sayampatibhāniyattherassāpadānam navamam.

10. Nimittabyākaraṇiyatthera-apadānam

59. “Ajjhogāhetvā himavam, mante vāce maham tadā; catupaññāsasahassāni, sissā mayham upatthahum.
60. “Adhitā vedagū sabbe, chaṭaṅge pāramim gatā; sakavijjāhupatthaddhā, himavante vasanti te.
61. “Cavtvā tusitā kāyā, devaputto mahāyaso; uppajji mātukucchismim, sampajāno patissato.
62. “Sambuddhe upapajjante, dasasahassi kampatha; andhā cakkhum alabhim̄su, uppajjantamhi nāyake.
63. “Sabbākāram pakampittha, kevalā vasudhā ayam; nigghosasaddam sutvāna, ubbijjim̄su § mahājanā.
64. “Sabbe janā samāgamma, āgacchum mama santikam; vasudhāyam pakampittha, kim vipāko bhavissati.
65. “Avacāsim § tadā tesam, mā bhetha § natthi vo bhayaṁ. visaṭṭhā hotha sabbepi, uppādoyaṁ suvatthiko §.
66. “Atṭhahetūhi (2.0045) samphussa §, vasudhāyam pakampati. tathā nimittā dissanti, obhāso vipulo mahā.
67. “Asamsayam buddhaseṭṭho, uppajjissati cakkhumā; saññāpetvāna janataṁ, pañcasile kathesaham.
68. “Sutvāna pañca sīlāni, buddhuppādañca dullabham; ubbegajātā sumanā, tuṭṭhahaṭṭhā aham̄su te.
69. “Dvenavute ito kappe, yam nimittam viyākariṁ; duggatim nābhijānāmi, byākaraṇassidam phalam.
70. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavō.
71. “Svāgataṁ vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
72. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā nimittabyākaraṇiyo thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Nimittabyākaraṇiyattherassāpadānam dasamam.

Sālakusumiyavaggo sattacattālīsamo.

Tassuddānam-

Sālakusumiyo therō, pūjā nibbāpakopi ca;
setudo tālavāntī ca, avaṭalabujappado.
Pilakkhaṭibhānī ca, veyyākaraṇīyo dijō;
dvesattati ca gāthāyo, gaṇitāyo vibhāvibhi.

48. Naṭamālivaggo

1. Naṭamāliyatthera-apadānam

1. “Suvaṇṇavaṇṇam (2.0046) sambuddham, āhutīnam paṭiggaham; vipinaggena gacchantam, addasam lokanāyakam.
2. “Naṭamālam gahetvāna, nikhamanto ca tāvade; tatthaddasāsim sambuddham, oghatiṇṇamanāsavam.
3. “Pasannacitto sumano, naṭamālamapūjayim; dakkhiṇeyyaṁ mahāvīram, sabbalokānukampakam.
4. “Ekatimse ito kappe, yam mālamabhiropayim §. duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
5. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
6. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
7. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā naṭamāliyo therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Naṭamāliyattherassāpadānam paṭhamam.

2. Maṇipūjakatthera-apadānam

8. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū; vivekakāmo sambuddho, gacchate anilañjase.
9. “Avidūre himavantassa, mahājātassaro ahu; tattha me bhavanam āsi, puññakammaṇa saṃyutam.
10. “Bhavanā (2.0047) abhinikkhamma, addasam lokanāyakam; indīvaraṇva jalitam, ādittamva hutāsanam.
11. “Vicinam naddasam puppham, pūjayissanti nāyakam;

sakam̄ cittam̄ pasādetvā, avandim̄ satthuno aham̄.

12. “Mama sīse maṇim̄ gayha, pūjayim̄ lokanāyakam̄; imāya maṇipūjāya, vipāko hotu bhaddako.
13. “Padumuttaro lokavidū, āhutīnaṁ paṭiggaho; antalikkhe ṭhito satthā, imaṁ gātham̄ abhāsatha.
14. ‘So te ijhatu saṅkappo, labhassu vipulam̄ sukham̄; imāya maṇipūjāya, anubhohi mahāyasam̄’.
15. “Idam̄ vatvāna bhagavā, jalajuttamanāmako; agamāsi buddhaseṭṭho, yattha cittam̄ pañihitam̄.
16. “Satthikappāni devindo, devarajjamakārayim̄; anekasatakkhattuñca, cakkavattī ahosaham̄.
17. “Pubbakammaṁ sarantassa, devabhūtassa me sato; maṇi nibbattate mayham̄, ālokakaraṇo mamaṁ.
18. “Chaṭasītisahassāni, nāriyo me pariggahā; vicittavatthābharaṇā, āmukkamaṇikuṇḍalā §.
19. “Alārapamhā hasulā, susaññā tanumajjhimā; parivārenti maṇi niccam̄, maṇipūjāyidaṁ phalam̄.
20. “Soṇṇamayā maṇimayā, lohitaṅgamayā tathā; bhaṇḍā me sukatā honti, yadicchasi § piṇḍanā.
21. “Kūṭāgārā gahārammā, sayanañca mahāraham̄; mama saṅkappamaññāya, nibbattanti yadicchakam̄.
22. “Lābhā tesam̄ suladdhañca, ye labhanti upassutiṁ; puññakkhettaṁ manussānaṁ, osadham̄ sabbapāṇinam̄.
23. “Mayhampi (2.0048) sukataṁ kammaṁ, yohaṁ adakkhi nāyakam̄; vinipātā pamuttomhi, pattomhi acalaṁ padam̄.
24. “Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattam̄ atha mānusam̄; divasañceva rattiñca §, āloko hoti me sadā.
25. “Tāyeva maṇipūjāya, anubhotvāna sampadā; nāṇāloko mayā diṭṭho, pattomhi acalaṁ padam̄.
26. “Satasahassito kappe, yaṁ maṇim̄ abhipūjayim̄; duggatiṁ nābhijānāmi, maṇipūjāyidaṁ phalam̄.
27. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavo.
28. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
29. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā maṇipūjako therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Maṇipūjakattherassāpadānam̄ dutiyam̄.

3. Ukkāsatikatthera-apadānaṁ

30. “Kosiko nāma bhagavā, cittakūṭe vasī tadā;
jhāyī jhānarato buddho, vivekābhīrato muni.
31. “Ajjhogāhetvā § himavantaṁ, nārīgaṇapurakkhato;
addasam̄ kosikam̄ buddhaṁ, puṇḍramāyeva candimam̄.
32. “Ukkāsate gahetvāna, parivāresahaṁ tadā;
sattarattindivam̄ ṭhatvā §, aṭṭhamena agacchahaṁ.
33. “Vuṭṭhitam̄ kosikam̄ buddhaṁ, sayambhuṁ aparājitaṁ;
pasannacitto vanditvā, ekam̄ bhikkham̄ adāsaḥam̄.
34. “Tena kammena dvipadinda, lokajeṭṭha narāsaḥba;
uppaṭṭijīm̄ tusite kāye, ekabhikkhāyidaṁ phalaṁ.
35. “Divasañceva (2.0049) rattiñca, āloko hoti me sadā;
samantā yojanasataṁ, obhāsenā pharāmaḥam̄.
36. “Pañcapaññāsakappamhi, cakkavattī ahosaham̄;
cāturanṭo vijitāvī, jambumāṇḍassa § issaro.
37. “Tadā me nagaram̄ āsi, iddhamaṁ phītaṁ sunimmitam̄;
tiṁsayojanamāyāmaṁ, vitthārena ca vīsatī.
38. “Sobhaṇam̄ nāma nagaram̄, vissakammena māpitam̄;
dasasaddāvivittam̄ taṁ, sammatālaśamāhitam̄.
39. “Na tamhi nagare atthi, vallikatṭhañca mattikā;
sabbasonṇamayam̄yeva, jotate niccakālikam̄.
40. “Catupākāraparikkhittam̄, tayo āsum̄ maṇimayā;
vemajjhe tālapantī ca, vissakammena māpitā.
41. “Dasasahassapokkharañño, padumuppalachāditā;
puṇḍarīkehi § sañchannā, nānāgandhasamīritā.
42. “Catunnavutito kappe, yaṁ ukkaṁ dhārayiṁ ahaṁ;
duggatiṁ nābhijānāmi, ukkadhārassidaṁ phalaṁ.
43. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ... pe... viharāmi anāsavo.

- 44.** “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
45. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā ukkāsatiko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ukkāsatikattherassāpadānam tatiyam.

4. Sumanabījaniyatthera-apadānam

- 46.** “Vipassino bhagavato, bodhiyā pādaputtame;
sumano bījanim gayha, abījim bodhimuttamam.
47. “Ekanavutito (2.0050) kappe, abījim bodhimuttamam;
duggatim nābhijānāmi, bījanāya idam phalam.
48. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
49. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
50. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā sumanabījaniyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sumanabījaniyattherassāpadānam catuttham.

5. Kummāsadāyakatthera-apadānam

- 51.** “Esanāya carantassa, vipassissa mahesino;
rittakam pattaṁ disvāna, kummāsam pūrayim aham.
52. “Ekanavutito kappe, yaṁ bhikkham adadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, kummāsassa idam phalam.
53. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
54. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
55. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā kummāsadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kummāsadāyakattherassāpadānam pañcamam.

6. Kusaṭṭhakadāyakatthera-apadānam

56. “Kassapassa bhagavato, brāhmaṇassa vusīmato; pasannacitto sumano, kusaṭṭhakamadāsahaṁ.
57. “Imasmīmyeva kappasmiṁ, kusaṭṭhakamadāsahaṁ; duggatiṁ nābhijānāmi, kusaṭṭhakassidaṁ phalaṁ.
58. “Kilesā (2.0051) jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavō.
59. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
60. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā kusaṭṭhakadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kusaṭṭhakadāyakattherassāpadānam chatṭham.

7. Giripunnāgiyatthera-apadānam

61. “Sobhito nāma sambuddho, cittakūṭe vasī tadā; gahetvā giripunnāgaṁ, sayambhuṁ abhipūjayim.
62. “Catunnavutito kappe, yaṁ buddhamabhipūjayim; duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
63. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavō.
64. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
65. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā giripunnāgiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Giripunnāgiyattherassāpadānam sattamam.

8. Vallikāraphaladāyakatthera-apadānam

66. “Sumano nāma sambuddho, takkarāyaṁ vasī tadā; vallikāraphalam gayha, sayambhussa adāsaham.
67. “Ekatimse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadim tadā; duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

68. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavo.
69. “Svāgatam vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
70. “Paṭisambhidā (2.0052) catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā vallikāraphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Vallikāraphaladāyakattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Pānadhidāyakatthera-apadānam

71. “Anomadassī bhagavā, lokajeṭṭho narāsabho; divāvihārā nikkhamma, pathamāruhi § cakkhumā.
72. “Pānadhim sukataṁ gayha, addhānam paṭipajjham;
- tatthaddasāsim sambuddham, pattikam cārudassanam.
73. “Sakam cittam pasādetvā, nīharitvāna pānadhim;
- pādamūle ṭhapetvāna, idam vacanamabравим.
74. ““Abhirūha mahāvīra, sugatinda vināyaka;
- ito phalam labhissāmi, so me attho samijjhatu’.
75. “Anomadassī bhagavā, lokajeṭṭho narāsabho;
- pānadhim abhirūhitvā, idam vacanamabрави.
76. ““Yo pānadhim me adāsi, pasanno sehi pāñibhi;
- tamahaṁ kittayissāmi, suṇātha mama bhāsato’.
77. “Buddhassa giramaññāya, sabbe devā samāgatā;
- udaggacittā sumanā, vedajātā katañjalī.
78. “Pānadhinam padānena, sukhitoyaṁ bhavissati;
- pañcapaññāsakkhattuñca, devarajjam karissati.
79. “Sahassakkhattum rājā ca, cakkavattī bhavissati;
- padesarajjam vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyam.
80. “Aparimeyye ito kappe, okkākakulasambhavo;
- gotamo nāma gottena §, satthā loke bhavissati.
81. “Tassa (2.0053) dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
- sabbāsave pariññāya, nibbāyissatināsavo.
82. “Devaloke manusse vā, nibbattissati puññavā;
- devayānapaṭibhāgam, yānam paṭilabhissati.
83. “Pāsādā sivikā vayham, hatthino samalañkatā;
- rathā vājaññasamayuttā, sadā pātubhavanti me.
84. “Agārā nikhamantopi, rathena nikhamim aham;
- kesesu chijjamānesu, arahattamapāpuṇim.
85. “Lābhā mayham suladdham me, vāṇijjam suppayojitam;

datvāna pānadhim̄ ekam̄, pattomhi acalam̄ padam̄.

86. “Aparimeyye ito kappe, yam̄ pānadhimadāsaham̄;
duggatim̄ nābhijānāmi, pānadhissa idam̄ phalam̄.

87. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavo.

88. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.

89. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa

sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā pānadhidāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pānadhidāyakattherassāpadānam navamam.

10. Pulinacaṅkamiyatthera-apadānam

90. “Migaluddo pure āsiṁ, araññe kānane aham;
vātamigam gavesanto, caṅkamam addasam aham.
91. “Ucchaṅgena pulinam § gayha, caṅkame okirim aham;
pasannacitto sumano, sugatassa sirimato.
92. “Ekatimse ito kappe, pulinam okirim aham;
duggatim nābhijānāmi, pulinassa idam phalam.
93. “Kilesā (2.0054) jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
94. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
95. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā pulinacaṅkamiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pulinacaṅkamiyattherassāpadānam dasamam.

Naṭamālivaggo aṭṭhacattālīsamo.

Tassuddānam-

Naṭamālī maṇidado, ukkāsatikabījanī;
kummāso ca kusaṭṭho ca, giripunnāgiyopi ca.
Vallikāro pānadhidō, atho pulinacaṅkamo;
gāthāyo pañcanavuti, gaṇitāyo vibhāvibhi.

49. Paṁsukūlavaggo

1. Paṁsukūlasaññakatthera-apadānam

1. “Tisso (2.0055) nāmāsi bhagavā, sayambhū aggapuggalo;

pāmsukūlam ṭhapetvāna, vihāram pāvisī jino.

2. “Vinataṁ § dhanumādāya, bhakkhatthāya carim aham; manḍalaggam gahetvāna, kānanam pāvisim aham.
3. “Tatthaddasam pāmsukūlam, dumagge laggitam tadā; cāpam tattheva nikkhippa, sire katvāna añjaliṁ.
4. “Pasannacitto sumano, vipulāya ca pītiyā; buddhaseṭṭham saritvāna, pāmsukūlam avandahaṁ.
5. “Dvenavute ito kappe, pāmsukūlamavandahaṁ; duggatim nābhijānāmi, vandanāya idam phalam.
6. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
7. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
8. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā pāmsukūlasaññako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pāmsukūlasaññakattherassāpadānam paṭhamam.

2. Buddhasaññakatthera-apadānam

9. “Ajjhāyako mantadharo, tiṇam vedāna pāragū; lakkhaṇe itihāse ca, sanighaṇḍusakeṭubhe.
10. “Nadīsotapaṭibhāgā (2.0056), sissā āyanti me tadā; tesāhaṁ mante § vācemi, rattindivamatandito.
11. “Siddhattho nāma sambuddho, loke uppajji tāvade; tamandhakāram nāsetvā, nāñālokaṁ pavattayi.
12. “Mama aññataro sисо, sissānaṁ so kathesi me; sutvāna te etamatthaṁ, ārocesum mamam tadā.
13. “Buddho loke samuppanno, sabbaññū lokanāyako; tassānuvattati janō, lābho amham na vijjati §.
14. “Adhiccuppattikā buddhā, cakkhumanto mahāyasā; yamnūnāham buddhaseṭṭham, passeyyam lokanāyakam.
15. “Ajinaṁ me gahetvāna, vākacīraṁ kamaṇḍalum; assamā abhinikkhamma, sisse āmantayim aham.
16. “Odumbarikapupphamva, candamhi sasakam yathā; vāyasānaṁ yathā khīram, dullabho lokanāyako §.
17. “Buddho lokamhi uppanno, manussattampi dullabham;

ubhosu vijjamānesu, savanañca sudullabham.

18. “Buddho loke samuppanno, cakkhum̄ lacchāma no bhavam; etha sabbe gamissāma, sammāsambuddhasantikam.
19. “Kamañdaludharā sabbe, kharājinanivāsino; te jaṭā bhārabharitā, nikkhamum̄ vipinā tadā.
20. “Yugamattam̄ pekkhamānā, uttamatham̄ gavesino; āsattidosarahitā, asambhitāva kesarī.
21. “Appakiccā aloluppā, nipakā santavuttino; uñchāya caramānā te, buddhaseṭṭhamupāgamum.
22. “Diyaddhayojane sese, byādhi me upapajjatha; buddhaseṭṭham̄ saritvāna, tattha kālañkato ahām.
23. “Catunnavutito (2.0057) kappe, yaṁ saññamalabhim̄ tadā; duggatim̄ nābhijānāmi, buddhasaññāyidam̄ phalam̄.
24. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavō.
25. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
26. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā buddhasaññako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Buddhasaññakattherassāpadānam̄ dutiyam̄.

3. Bhisadāyakatthera-apadānam̄

27. “Ogayha yaṁ § pokkharaṇim̄, nānākuñjarasevitam̄; uddharāmi bhisam̄ tattha, ghāsahetu § aham̄ tadā.
28. “Bhagavā tamhi samaye, padumuttarasavhayo; rattambaradharo § buddho, gacchatī anilañjase.
29. “Dhunanto pañsukūlāni, saddamassosaham̄ tadā; uddham̄ nijjhāyamānoham̄, addasam̄ lokanāyakam̄.
30. “Tattheva ṭhitako santo, āyācim̄ lokanāyakam̄; madhuṁ bhisehi savati, khīram̄ sappim̄ muñālibhi.
31. “Paṭiggañhātu me buddho, anukampāya cakkhumā; tato kāruñiko satthā, oruhitvā mahāyaso.
32. “Paṭiggañhi mamaṁ bhikkham̄, anukampāya cakkhumā; paṭiggañhetvā sambuddho, akā me anumodanam̄.
33. ““Sukhī hotu § mahāpuñña, gati tuyham̄ samijjhātu; iminā bhisadānenā, labhassu vipulam̄ sukham̄’.
34. “Idam̄ vatvāna sambuddho, jalajuttamanāmako;

bhikkhamādāya sambuddho, ambarenāgamā jino.

35. “Tato (2.0058) bhisam̄ gahetvāna, āgacchim̄ mama assamam̄; bhisam̄ rukkhe lagetvāna §, mama dānamanussarim̄.
36. “Mahāvāto vuṭṭhahitvā, sañcālesi vanam̄ tadā; ākāso abhinādittha, asaniyā phalantiyā.
37. “Tato me asanipāto, matthake nipatī tadā; soham̄ nisinnako santo, tattha kālaṅkato ahum̄.
38. “Puññakammaṇa samyutto, tusitam̄ upapajjhām̄; kaļevaram̄ me patitam̄, devaloke ramiṁ ahaṁ.
39. “Chālaśītisahassāni, nāriyo samalaṅkatā; sāyapātam̄ § upaṭṭhanti, bhisadānassidam̄ phalam̄.
40. “Manussayonimāgantvā, sukhito homaham̄ sadā; bhoge me ūnatā natthi, bhisadānassidam̄ phalam̄.
41. “Anukampitako tena, devadevena tādinā; sabbāsavā parikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
42. “Satasahassito kappe, yaṁ bhisam̄ § adadim̄ tadā; duggatim̄ nābhijānāmi, bhisadānassidam̄ phalam̄.
43. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavo.
44. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
45. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā bhisadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Bhisadāyakattherassāpadānam̄ tatiyam̄.

4. Nāṇathavikatthera-apadānam̄

46. “Dakkhiṇe himavantassa, sukato assamo mama; uttamatham̄ gavesanto, vasāmi vipine tadā.
47. “Lābhālābhena (2.0059) santuṭṭho, mūlena ca phalena ca; anvesanto ācariyam̄, vasāmi ekako ahaṁ.
48. “Sumedho nāma sambuddho, loke uppajji tāvade; catusaccam̄ pakāseti, uddharanto mahājanam̄.
49. “Nāham̄ suñomi sambuddham̄, napi me koci samsati §. aṭṭhavasse atikkante, assosim̄ lokanāyakam̄.
50. “Aggidārum̄ nīharitvā, sammajjitvāna assamam̄; khāribhāram̄ gahetvāna, nikkhāmim̄ vipinā aham̄.
51. “Ekarattim̄ vasantoham̄, gāmesu nigamesu ca; anupubbena candavatim̄, tadāham̄ upasaṅkamim̄.

52. “Bhagavā tamhi samaye, sumedho lokanāyako;
uddharanto bahū satte, deseti amataṁ padam.
53. “Janakāyamatikkamma, vanditvā jinasāgaram;
ekaṁsaṁ ajinaṁ katvā, santhavim̄ lokanāyakam̄.
54. “Tuvam̄ satthā ca ketu ca, dhajo yüpo ca pāṇinam̄;
parāyano § patiṭṭhā ca, dīpo ca dvipaduttamo.

Ekavīsatimam̄ bhāṇavāram̄.

55. “Nepuñño dassane vīro, tāresi janataṁ tuvam̄;
natthañño tārako loke, tavuttaritaro mune.
56. “Sakkā theve § kusaggena, pametum̄ sāgaruttame §.
natveva tava sabbaññu, ñāṇam̄ sakkā pametave.
57. “Tuladaṇḍe § ṭhapetvāna, mahim̄ § sakkā dharetave.
natveva tava paññāya, pamāṇamaththi cakkhuma.
58. “Ākāso minitum̄ sakkā, rajjuyā aṅgulena vā;
natveva tava sabbaññu, sīlam̄ sakkā pametave.
59. “Mahāsamudde (2.0060) udakam̄, ākāso ca vasundharā;
parimeyyāni etāni, appameyyosi cakkhuma’.
60. “Chahi gāthāhi sabbaññum̄, kittayitvā mahāyasam̄;
añjalim̄ paggahetvāna, tuṇhī atṭhāsaham̄ tadā.
61. “Yam̄ vadanti sumedhoti, bhūripaññam̄ sumedhasam̄;
bhikkhusaṅghe nisīditvā, imā gāthā abhāsatha.
62. “Yo me ñāṇam̄ pakittesi, vippasannena cetasā;
tamahaṁ kittayissāmi, suṇātha mama bhāsato.
63. “Sattasattati kappāni, devaloke ramissati;
sahassakkhattum̄ devindo, devarajjam̄ karissati.
64. “Anekasatakkhattuñca, cakkavattī bhavissati;
padesarajjam̄ vipulam̄, gaṇanāto asaṅkhiyam̄.
65. “Devabhūto manusso vā, puññakammasamāhito;
anūnamanaśaṅkappo, tikkhapañño bhavissati’.
66. “Tiṁsakappasahassamhi, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
67. “Agārā abhinikkhamma, pabbajissati kiñcano;
jātiyā sattavassena, arahattam̄ phusissati.
68. “Yato sarāmi attānam̄, yato pattosmi sāsanam̄;
etthantare na jānāmi, cetanam̄ amanoramam̄.
69. “Saṁsaritvā bhave sabbe, sampattānubhavim̄ ahaṁ;
bhoge me ūnatā natthi, phalam̄ ñāṇassa thomane.
70. “Tiyaggī nibbutā mayham̄, bhavā sabbe samūhatā;
sabbāsavā parikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
71. “Tiṁsakappasahassamhi, yam̄ ñāṇamathavim̄ ahaṁ §.

duggatiṁ nābhijānāmi, phalam āyasmā ūnānāsa thomane.

72. “Kilesā (2.0061) jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavo.

73. “Svāgataṁ vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

74. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā ūnānāthaviko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ūnānāthavikattherassāpadānam catuttham.

5. Candanamāliyatthera-apadānam

75. “Pañca kāmaguṇe hitvā, piyarūpe manorame;
asitikoṭiyo hitvā, pabbajīm anagāriyam.

76. “Pabbajitvāna kāyena, pāpakammaṁ vivajjayim;
vacīduccaritaṁ hitvā, nadikūle vasāmaham.

77. “Ekakam mām viharantam, buddhaseṭṭho upāgami;
nāham jānāmi buddhoti, akāsim paṭisantharam §.

78. “Karitvā paṭisanthāram, nāmagottamapucchaham;
‘devatānusi gandhabbo, adu sakko purindado.

79. ““Ko vā tvam kassa vā putto, mahābrahmā idhāgato;
virocesi disā sabbā, udayam sūriyo yathā.

80. ““Sahassārāni cakkāni, pāde dissanti mārisa;
ko vā tvam kassa vā putto, kathaṁ jānemu tam mayam;

nāmagottam pavedehi, samsayam apanehi me'.

81. "Namhi devo na gandhabbo, namhi § sakko purindado; brahmabhāvo ca me natthi, etesam uttamo aham.
82. "Atīto visayaṁ tesam, dālayim kāmabandhanam; sabbe kilese jhāpetvā, patto sambodhimuttamam".
83. "Tassa (2.0062) vācam suñitvāhaṁ, idam vacanamabравим; 'yadi buddhoti sabbaññū, nisīda tvam mahāmune.
84. 'Tamaham pūjayissāmi, dukkhassantakaro tuvam'; "pattharitvā jinacammam, adāsi sathuno aham.
85. "Nisīdi tattha bhagavā, sīhova girigabbhare; khippam pabbatamāruyha, ambassa phalamaggahim.
86. "Sālakalyāṇikam puppham, candanañca mahāraham; khippam paggayha tam sabbam, upetvā lokanāyakam.
87. "Phalam buddhassa datvāna, sālapupphamapūjayim; candanam anulimpitvā, avandim satthuno aham.
88. "Pasannacitto sumano, vipulāya ca pītiyā; ajinamhi nisīditvā, sumedho lokanāyako.
89. "Mama kammam pakittesi, hāsayanto mamaṁ tadā; 'iminā phaladānena, gandhamālehi cūbhayaṁ.
90. "Pañcavise kappasate, devaloke ramissati; anūnamanasānkappo, vasavattī bhavissati.
91. "Chabbisatikappasate, manussattam gamissati; bhavissati cakkavattī, cāturanto mahiddhiko.
92. "Vebhāram nāma nagaram, vissakamma māpitam; hessati sabbasovaṇṇam, nānāratanabhūsitam.
93. "Eteneva upāyena, samsarissati so bhave §. sabbattha pūjito hutvā, devatte atha mānuse.
94. "Pacchime bhave sampatte, brahmabandhu bhavissati; agārā abhinikkhamma, anagārī bhavissati; abhiññāpāragū hutvā, nibbāyissatināsavō'.
95. "Idam vatvāna sambuddho, sumedho lokanāyako; mama nijjhāyamānassa, pakkāmi anilañjase.
96. "Tena (2.0063) kamma sukata, cetanāpaṇidhīhi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
97. "Tusitato cavitvāna, nibbattiṁ mātukucchiyam; bhoge me ūnatā natthi, yamhi gabbhe vasāmaham.
98. "Mātukucchigate mayi, annapānañca bhojanam; mātuyā mama chandena, nibbattati yadicchakam.
99. "Jātiyā pañcavassena, pabbajim anagāriyam; oropitamhi kesamhi, arahattamapāpuṇim.
100. "Pubbakammam gavesanto, orena nāddasam aham; tiṁsakappasahassamhi, mama kammamanussarim.

- 101.** “Namo te purisājañña, namo te purisuttama;
tava sāsanamāgamma, pattomhi acalam padam.
- 102.** “Tim̄sakappasahassamhi, yaṁ buddhamabhipūjayim;
duggatim̄ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
- 103.** “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
- 104.** “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 105.** “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam̄ āyasmā candanamāliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Candanamāliyattherassāpadānam pañcamam.

6. Dhātupūjakatthera-apadānam

- 106.** “Nibbute lokanāthamhi, siddhatthe lokanāyake;
mama ūtī samānetvā, dhātupūjam akāsahaṁ.
- 107.** “Catunnavutito kappe, yaṁ dhātumabhipūjayim;
duggatim̄ nābhijānāmi, dhātupūjāyidaṁ phalaṁ.
- 108.** “Kilesā (2.0064) jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
- 109.** “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 110.** “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam̄ āyasmā dhātupūjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Dhātupūjakattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Pulinuppādakatthera-apadānam

- 111.** “Pabbate himavantamhi, devalo nāma tāpaso;
tattha me caṅkamo āsi, amanussehi māpito.
- 112.** “Jaṭābhārena § bharito, kamaṇḍaludharo sadā;
uttamatthaṁ gavesanto, vipinā nikhamim̄ tadā.
- 113.** “Cullāsītisahassāni, sissā mayhaṁ upaṭṭhahum;
sakakammābhipasutā, vasanti vipine tadā.
- 114.** “Assamā abhinikkhamma, akam̄ pulinacetiyaṁ;
nānāpuppham̄ samānetvā, tam̄ cetiyamapūjayim.

115. “Tattha cittaṁ pasādetvā, assamāṁ pavisāmahaṁ;
sabbe sissā samāgantvā, etamattham pucchiṁsu mam §.
116. “Pulinena kato thūpo §, yam tvam̄ deva § massati.
mayampi ñātumicchāma, puṭṭho ācikkha no tuvam̄’.
117. “Niddiṭṭhā nu § mantapade, cakkhumanto mahāyasā.
te kho ahaṁ namassāmi, buddhaseṭṭhe mahāyase’.
118. “Kīdisā te mahāvīrā, sabbaññū lokanāyakā;
kathamvaṇṇā kathaṁsīlā, kīdisā te mahāyasā’.
119. “Bāttim̄salakkhaṇā (2.0065) buddhā, cattālīsadijāpi ca;
nettā gopakhumā tesam̄, jiñjukā phalasannibhā.
120. “Gacchamānā ca te buddhā, yugamattañca pekkhare;
na tesam̄ jāṇu nadati, sandhisaddo na suyyati.
121. “Gacchamānā ca sugatā, uddharantāva gacchare;
paṭhamam̄ dakkhiṇam̄ pādām̄, buddhānam̄ esa dhammatā.
122. “Asambhītā ca te buddhā, migarājāva kesarī;
nevukkam̄sentī attānam̄, no ca vambhenti pāṇinam̄.
123. “Mānāvamānato muttā, samā sabbesu pāṇisu;
anattukkam̄sakā buddhā, buddhānam̄ esa dhammatā.
124. “Uppajjantā ca sambuddhā, ālokaṁ dassayanti te;
chappakāraṁ pakampenti, kevalam̄ vasudham̄ imam̄.
125. “Passanti nirayañcete, nibbāti nirayo tadā;
pavassati mahāmegho, buddhānam̄ esa dhammatā.
126. “Idisā te mahānāgā, atulā ca § mahāyasā;

vaṇṇato anatikkantā, appameyyā tathāgatā’.

127. “Anumodim̄su me vākyam̄, sabbe sissā sagāravā;
tathā ca paṭipajjim̄su, yathāsatti yathābalaṁ”.

128. “Paṭipūjenti pulinam̄, sakakammābhilāsino;
saddahantā mama vākyam̄, buddhasakkatamānasā §.

129. “Tadā cavitvā tusitā, devaputto mahāyaso;
uppajji mātukucchimhi, dasasahassi kampatha.

130. “Assamassāvidūramhi, caṅkamamhi ṭhito aham̄;
sabbe sissā samāgantvā, āgacchum̄ mama santike.

131. “Usabhova mahī nadati, migarājāva kūjati;
susumārova § saṭati, kiṁ vipāko bhavissati.

132. “Yam̄ (2.0066) pakittemi sambuddham̄, sīkatāthūpasantike;
so dāni bhagavā satthā, mātukucchimupāgami.

133. “Tesaṁ dhammakatham̄ vatvā, kittayitvā mahāmuniṁ;
uyyojetvā sake sisse, pallaṅkamābhujīṁ aham̄.

134. “Balañca vata me khīṇam̄, byādhinā § paramena tam̄.
buddhaseṭṭham̄ saritvāna, tattha kālaṅkato § aham̄.

135. “Sabbe sissā samāgantvā, akāṁsu citakam̄ tadā;
kaļevarañca me gayha, citakam̄ abhiropayum̄.

136. “Citakam̄ parivāretvā, sīse katvāna añjaliṁ;
sokasallaparetā te, vikkandiṁsu samāgatā.

137. “Tesaṁ lālappamānānam̄, agamam̄ citakam̄ tadā;
‘Aham̄ ācariyo tumhaṁ, mā socittha sumedhasā.

138. “Sadatthe vāyameyyātha, rattindivamatanditā;
mā vo pamattā ahuttha §, khaṇo vo paṭipādito’.

139. “Sake sissenusāsitvā, devalokam̄ punāgamiṁ;
aṭṭhārasa ca kappāni, devaloke ramāmaham̄.

140. “Satānam̄ pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosaham̄;
anekasatakkhattuñca, devarajjamakārayim̄.

141. “Avasesesu kappesu, vokiṇo § samsariṁ aham̄;
duggatim̄ nābhijānāmi, uppādassa idam̄ phalam̄ §.

142. “Yathā komudike māse, bahū pupphanti pādapā;
tathevāhampi samaye, pupphitomhi mahesinā.

143. “Vīriyam̄ me dhuradhorayham̄, yogakkhemādhivāhanaṁ;
nāgova bandhanam̄ chetvā, viharāmi anāsavo.

144. “Satasahassito kappe, yaṁ buddhamabhibikkayim̄;
duggatim̄ nābhijānāmi, kittanāya idam̄ phalam̄.

145. “Kilesā (2.0067) jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavo.

146. “Svāgatam̄ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.

147. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudaṁ āyasmā pulinuppādako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pulinuppādakattherassāpadānaṁ sattamam̄.

8. Taraṇiyatthera-apadānaṁ

148. “Atthadassī tu bhagavā, sayambhū lokanāyako;
vinatā nadiyā tīram̄ §, upāgacchi tathāgato.
149. “Udakā abhinikkhamma, kacchapo vārigocaro;
buddham̄ tāretukāmoham̄, upesim̄ lokanāyakam̄.
150. “Abhirūhatu mām buddho, atthadassī mahāmuni;
ahaṁ tam̄ tārayissāmi, dukkhassantakaro tuvam̄’.
151. “Mama saṅkappamaññāya, atthadassī mahāyaso;
abhirūhitvā me piṭṭhim̄, aṭṭhāsi lokanāyako.
152. “Yato sarāmi attānam̄, yato pattrosmi viññutam̄;
sukham̄ me tādisam̄ natthi, phuṭṭhe pādatale yathā.
153. “Uttaritvāna sambuddho, atthadassī mahāyaso;
nadītīramhi ṭhatvāna, imā gāthā abhāsatha.
154. “Yāvatā vattate cittam̄, gaṅgāsotam̄ tarāmaham̄;
ayañca kacchapo rājā, tāresi mama paññavā.
155. “Iminā buddhataraṇena, mettacittavatāya ca;
aṭṭhārase kappasate, devaloke ramissati.
156. “Devalokā idhāgantvā, sukkamūlena codito;
ekāsane nisīditvā, kaṅkhāsotam̄ tarissati.
157. “Yathāpi (2.0068) bhaddake khette, bījam̄ appampi ropitam̄;
sammādhāre pavacchante, phalam̄ toseti kassakam̄ §.
158. “Tathevidam̄ buddhakkhettam̄, sammāsambuddhadesitam̄;
sammādhāre pavacchante, phalam̄ mām̄ tosayissati’.
159. “Padhānapahitattomhi, upasanto nirūpadhi;
sabbāsave pariññāya, viharāmi anāsavo.
160. “Aṭṭhārase kappasate, yam̄ kammamakariṁ tadā;
duggatim̄ nābhijānāmi, taraṇāya idam̄ phalam̄.
161. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ... pe... viharāmi anāsavo.
162. “Svāgatam̄ vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
163. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudaṁ āyasmā taraṇiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Taraṇiyattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Dhammaruciyatthera-apadānam

164. “Yadā dīpaṅkaro buddho, sumedhaṁ byākarī jino;
‘aparimeyye ito kappe, ayam buddho bhavissati.
165. “Imassa janikā mātā, māyā nāma bhavissati;
pitā suddhodano nāma, ayam hessati gotamo.
166. “Padhānam padahitvāna, katvā dukkarakārikam;
assathamūle sambuddho, bujhissati mahāyaso.
167. “Upatisso kolito ca, aggā hessanti sāvakā;
ānando nāma nāmena §, upatṭhissatimam jinam.
168. “Khemā uppalavaṇṇā ca, aggā hessanti sāvikā;
citto ālavako ceva, aggā hessantupāsakā.
169. “Khujjuttarā (2.0069) nandamātā, aggā hessantupāsikā;
bodhi imassa vīrassa, assatthoti pavuccati”.
170. “Idam sutvāna vacanam, asamassa mahesino;
āmoditā naramarū, namassanti katañjalī.
171. “Tadāham māṇavo āsiṃ, megho nāma susikkhito;
sutvā byākaraṇam setṭham, sumedhassa mahāmune.
172. “Samvisattho bhavitvāna, sumedhe karuṇāsaye §;
pabbajantañca tam vīram, sahāva anupabbajim.
173. “Samvuto pātimokkhasmiṃ, indriyesu ca pañcasu;
suddhājīvo sato vīro, jinasāsanakārako.

174. “Evam viharamānoham, pāpamittena kenaci;
niyojito anācāre, sumaggā paridhamsito.
175. “Vitakkavasiko hutvā, sāsanato apakkamiṁ;
pacchā tena kumittena, payutto mātughātanaṁ.
176. “Akariṁ ānantariyam §, ghātayim duṭṭhamānaso;
tato cuto mahāvīciṁ, upapanno sudāruṇaṁ.
177. “Vinipātagato santo, samsarīm dukkhito ciram;
na puno addasam vīram, sumedham narapuṅgavam.
178. “Asmiṁ kappe samuddamhi, maccho āsim timiṅgalo;
disvāham sāgare nāvam, gocaratthamupāgamiṁ.
179. “Disvā mam vānijā bhītā, buddhaseṭṭhamanussarum;
gotamoti mahāghosam, sutvā tehi udīritam.
180. “Pubbasāñnam saritvāna, tato kālaṅkato aham;
sāvathiyam kule idhe, jāto brāhmaṇajātiyam.
181. “Āsim dhammaruci nāma, sabbapāpajigucchako;
disvāham lokapajjotaṁ, jātiyā sattavassiko.
182. “Mahājetavanam (2.0070) gantvā, pabbajim anagāriyam;
upemi buddham tikkhattum, rattiyā divasassa ca.
183. “Tadā disvā muni āha, ciram dhammarucīti mam;
tatoham avacam buddham, pubbakammapabhāvitam.
184. “Suciram satapuññalakkhanaṁ, patipubbena visuddhapaccayam;
ahamajjasupekkhanaṁ vata, tava passāmi nirupamam viggahaṁ §.
185. “Suciram vihatattamo mayā, sucirakkhena nadī visositā;
suciram amalam visodhitam, nayanam ūṇamayaṁ mahāmune.
186. “Cirakālasamaṅgito § tayā, avinattho punarantaram ciram;
punarajjasamāgato tayā, na hi nassanti katāni gotama.
187. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavo.
188. “Svāgatam vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
189. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā dhammaruciyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Dhammaruciyattherassāpadānam navamam.

10. Sālamaṇḍapiyatthera-apadānam

190. “Ajjhogāhetvā sālavanam, sukato assamo mama;
sālapuppheli sañchanno, vasāmi vipine tadā.
191. “Piyadassī ca bhagavā, sayambhū aggapuggalo;

vivekakāmo sambuddho, sālavanamupāgami.

192. “Assamā abhinikkhamma, pavanam̄ agamāsaham; mūlaphalam̄ gavesanto, āhiṇḍāmi vane tadā.
193. “Tatthaddasāsim̄ sambuddhaṁ, piyadassim̄ mahāyasam; sunisinnam̄ samāpannam̄, virocantam̄ mahāvane.
194. “Catudanęde (2.0071) ṭhapetvāna, buddhassa uparī aham; maṇḍapam̄ sukataṁ katvā, sālapupphēhi chādayim̄.
195. “Sattāham̄ dhārayitvāna, maṇḍapam̄ sālachāditam̄; tattha cittam̄ pasādetvā, buddhaseṭṭhamavandahaṁ.
196. “Bhagavā tamhi samaye, vuṭṭhahitvā samādhito; yugamattam̄ pekkhamāno, nisīdi purisuttamo.
197. “Sāvako varuṇo nāma, piyadassissa satthuno; vasīsatasahassehi, upagacchi vināyakam̄.
198. “Piyadassī ca bhagavā, lokajetṭho narāsabho; bhikkhusaṅghe nisīditvā, sitam̄ pātukarī jino.
199. “Anuruddho upaṭṭhāko, piyadassissa satthuno; ekaṁsam̄ cīvaraṁ katvā, apucchittha mahāmuniṁ.
200. “‘Ko nu kho bhagavā hetu, sitakammassa satthuno; kāraṇe vijjamānamhi, satthā pātukare sitam̄’.
201. “‘Sattāham̄ sālacchadanaṁ §, yo me dhāresi māṇavo; tassa kammaṁ saritvāna, sitam̄ pātukarim̄ aham̄.
202. “‘Anokāsam̄ na passāmi, yattha § puññaṁ vipaccati; devaloke manusse vā, okāsova na sammati.
203. “‘Devaloke vasantassa, puññaṁ kammasamaṅgino; yāvatā parisā tassa, sālacchannā bhavissati.
204. “‘Tattha dibbehi naccehi, gītehi vāditehi ca; ramissati sadā santo, puññaṁ kammasamāhito.
205. “‘Yāvatā parisā tassa, gandhagandhī bhavissati; sālassa pupphavasso ca, pavassissati tāvade.
206. “‘Tato cutoyaṁ manujo, mānusam̄ āgamissati; idhāpi sālacchadanaṁ, sabbakālam̄ dharissati §.
207. “‘Idha (2.0072) naccañca gītañca, sammatālaṁ samāhitam̄; parivāressanti maṁ niccam̄, buddhapūjāyidaṁ phalam̄.
208. “‘Uggacchante ca sūriye, sālavassam̄ pavassati; puññaṁ kammena saṁyuttaṁ, vassate sabbakālikam̄.
209. “‘Aṭṭhārase kappasate, okkākakulasambhavo; gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
210. “‘Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito; sabbāsave pariññāya, nibbāyissatināsavo.
211. “‘Dhammaṁ abhisamentassa, sālacchannam̄ bhavissati; citake jhāyamānassa, chadanaṁ tattha hessati’.
212. “Vipākam̄ kittayitvāna, piyadassī mahāmuni;

parisāya dhammaṁ desesi, tappento dhammadvutṭhiyā.

213. “Timsakappāni devesu, devarajjamakārayim;
saṭṭhi ca sattakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.

214. “Devalokā idhāgantvā, labhāmi vipulaṁ sukhaṁ;
idhāpi sālacchadanaṁ, maṇḍapassa idam phalaṁ.

215. “Ayaṁ pacchimako mayhaṁ, carimo vattate bhavo;
idhāpi sālacchadanaṁ, hessati sabbakālikam.

216. “Mahāmuniṁ tosayitvā, gotamaṁ sakyapuṅgavam;
pattomhi acalaṁ ṭhānam, hitvā jayaparājayaṁ.

217. “Aṭṭhārase kappasate, yaṁ buddhamabhipūjayim;
duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

218. Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.

219. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

220. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham (2.0073) sudam āyasmā sālamaṇḍapiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sālamaṇḍapiyattherassāpadānam dasamam.

Paṁsukūlavaggo ekūnapaññāsamo.

Tassuddānam-

Pāṃsukūlam buddhasaññī, bhisado ḥāṇakittako;
candanī dhātupūjī ca, pulinuppādakopi ca.
Taraṇo dhammaruciko, sālamaṇḍapiyo tathā;
satāni dve honti gāthā, ūnavīsatimeva ca.

50. Kiṅkaṇipupphavaggo

1. Tikiṅkaṇipupphiyatthera-apadānam

1. “Kaṇikāramva (2.0074) jotantaṃ, nisinnam pabbatantare; addasam virajaṃ buddham, vipassiṃ lokanāyakam.
2. “Tīṇi kiṅkaṇipupphāni, paggaya abhiropayim; sambuddhamabhipūjetvā, gacchāmi dakkhiṇāmukho.
3. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchahaṃ.
4. “Ekanavutito kappe, yaṃ buddhamabhipūjayim; duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṃ phalam.
5. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; nāgova bandhanaṃ chetvā, viharāmi anāsavo.
6. “Svāgataṃ vata me āsi, mama buddhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanam.
7. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā tikiṅkaṇipupphiyo thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Tikiṅkaṇipupphiyattherassāpadānam paṭhamam.

2. Pāṃsukūlapūjakatthera-apadānam

8. “Himavantassāvidūre, udaṅgaṇo nāma pabbato; tatthaddasam pāṃsukūlam, dumaggamhi vilambitam.
9. “Tīṇi kiṅkaṇipupphāni, ocinitvānaham tadā; haṭṭho haṭṭhena cittena, pāṃsukūlamapūjayim.
10. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchahaṃ.
11. “Ekanavutito (2.0075) kappe, yaṃ kammamakarim tadā; duggatim nābhijānāmi, pūjtvā arahaddhajam.

12. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
13. "Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
14. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".

Ittham sudaṁ āyasmā paṁsukūlapūjako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Paṁsukūlapūjakattherassāpadānam dutiyam.

3. Koranḍapupphiyatthera-apadānam

15. "Vanakammiko pure āsim, pitumātumatenaham §.
pasumārena jīvāmi, kusalaṁ me na vijjati.
16. "Mama āsayasāmantā, tisso lokagganāyako;
padāni tīni dassesi, anukampāya cakkhumā.
17. "Akkante ca pade disvā, tissanāmassa satthuno;
haṭṭho haṭṭhena cittena, pade cittam pasādayim.
18. "Koranḍam pupphitam disvā, pādapam dharaṇīruham;
sakosakaṁ gahetvāna, padasetṭhamapūjayim §.
19. "Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhī ca;
jahitvā mānusaṁ deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
20. "Yam yam yonupapajjāmi, devattam atha mānusaṁ;
koranḍakachavi homi, suppabhāso § bhavāmaham.
21. "Dvenavute ito kappe, yam kammamakariṁ tadā;
duggatim nābhijānāmi, padapūjāyidaṁ phalam.
22. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
23. "Svāgataṁ (2.0076) vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
24. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".

Ittham sudaṁ āyasmā koranḍapupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Koranḍapupphiyattherassāpadānam tatiyam.

4. Kimsukapupphiyatthera-apadānam

25. "Kimsukam pupphitam disvā, paggahetvāna añjaliṁ;
buddhaseṭṭham saritvāna, ākāse abhipūjayim.

26. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
27. “Ekatimse ito kappe, yam kammamakariṁ tadā; duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam.
28. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
29. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
30. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā kiṁsukapupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kiṁsukapupphiyattherassāpadānam catuttham.

5. Upadḍhadussadāyakatthera-apadānam

31. “Padumuttarabhagavato, sujāto nāma sāvako; paṁsukūlam gavesanto, saṅkāre carate § tadā.
32. “Nagare haṁsavatiyā, paresam bhatako ahaṁ; upadḍhadussam datvāna, sirasā abhivādayim.
33. “Tena (2.0077) kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
34. “Tettimṣakkhattum devindo, devarajjamakārayim; sattasattatikkhattuñca, cakkavattī ahosaham.
35. “Padesarajjaṁ vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam; upadḍhadussadānena, modāmi akutobhayo.
36. “Icchamāno caham ajja, sakānanam sapabbataṁ; khomadussehi chādeyyam, addhadussassidam phalam.
37. “Satasaṁhassito kappe, yam dānamadadim tadā; duggatim nābhijānāmi, addhadussassidam phalam.
38. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
39. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
40. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā upadḍhadussadāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Upadḍhadussadāyakattherassāpadānam pañcamam.

6. Ghatamaṇḍadāyakatthera-apadānaṁ

41. “Suciṇititaṁ bhagavantaṁ, lokajeṭṭhaṁ narāsabhaṁ;
upaviṭṭhaṁ mahāraññam, vātābādhena pīlitam.

42. “Disvā cittam̄ pasādetvā, ghatamaṇḍamupānayim; katattā ācitattā § ca, gaṅgā bhāgīrathī ayam.
43. “Mahāsamuddā cattāro, ghatam̄ sampajjare mama; ayañca pathavī ghorā, appamāṇā asaṅkhiyā.
44. “Mama saṅkappamaññāya, bhavate madhusakkarā §. cātuddīpā ime rukkhā, pādapā dharaṇīruhā.
45. “Mama (2.0078) saṅkappamaññāya, kapparukkhā bhavanti te; paññāsakkhattum̄ devindo, devarajjamakārayim.
46. “Ekapaññāsakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ; padesarajjam̄ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyam.
47. “Catunnavutito § kappe, yaṁ dānamadadim̄ tadā; duggatim̄ nābhijānāmi, ghatamaṇḍassidam̄ phalam̄.
48. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavō.
49. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
50. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā ghatamaṇḍadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ghatamaṇḍadāyakattherassāpadānam̄ chatṭham̄.

7. Udakadāyakatthera-apadānam̄

51. “Padumuttarabuddhassa, bhikkhusaṅghe anuttare; pasannacitto sumano, pānīghaṭamapūrayim̄.
52. “Pabbatagge dumagge vā, ākāse vātha bhūmiyam̄; yadā pānīyamicchāmi, khippam̄ nibbattate mama.
53. “Satasaḥassito kappe, yaṁ dānamadadim̄ tadā; duggatim̄ nābhijānāmi, dakadānassidam̄ phalam̄.
54. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavō.
55. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
56. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā udakadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Udakadāyakattherassāpadānam̄ sattamam̄.

8. Pulinathūpiyatthera-apadānam

57. “Himavantassāvidūre (2.0079), yamako nāma pabbato; assamo sukato mayhaṁ, paññasālā sumāpitā.
58. “Nārado nāma nāmena, jaṭilo uggatāpano; catuddasasahassāni, sissā paricaranti maṁ.
59. “Paṭisallīnako santo, evaṁ cintesahaṁ tadā; ‘sabbo jano maṁ pūjeti, nāhaṁ pūjemi kiñcanam̄.
60. ““Na me ovādako atthi, vattā koci na vijjati; anācariyupajjhāyo, vane vāsam̄ upemaham̄.
61. “Upāsamāno yamaham̄, garucittam̄ upatṭhahe; so me ācariyo natthi, vanavāso niratthako.
62. “Āyāgam̄ me gavesissam̄, garum̄ bhāvaniyam̄ tathā; sāvassayo vasissāmi, na koci garahissati”.
63. “Uttānakūlā nadikā, supatitthā manoramā; saṁsuddhapulinākiṇṭā, avidūre mamassamam̄.
64. “Nadīm amarikam̄ nāma, upagantvānaham̄ tadā; saṁvadḍhayitvā pulinam̄, akam̄ pulinacetiyaṁ.
65. “Ye te ahesum̄ sambuddhā, bhavantakaraṇā munī; tesam̄ etādiso thūpo, tam̄ nimittaṁ karomaham̄.
66. “Karitvā pulinam̄ § thūpam̄, sovaṇṇam̄ māpayim̄ aham̄; soṇṇakiṇṭapupphāni, sahasse tīṇi pūjayim̄.
67. “Sāyapātam̄ namassāmi, vedajāto katañjalī; sammukhā viya sambuddham̄, vandīm pulinacetiyaṁ.
68. “Yadā kilesā jāyanti, vitakkā gehanissitā; sarāmi sukataṁ thūpam̄, paccavekkhāmi tāvade.
69. “Upanissāya viharam̄, satthavāham̄ vināyakam̄; kilese saṁvaseyyāsi, na yuttam̄ tava mārisa.
70. “Saha (2.0080) āvajjite thūpe, gāravam̄ hoti me tadā; kuvitakke vinodesim̄, nāgo tuttaṭṭito yathā.
71. “Evam̄ viharamānaṁ maṁ, maccurājābhimaddatha; tattha kālaṅkato santo, brahmalokamagacchaham̄.
72. “Yāvatāyum̄ vasitvāna, tidive § upapajjaham̄; asītikkhattum̄ devindo, devarajjamakārayim̄.
73. “Satānam̄ tīṇikkhattuñca, cakkavattī ahosaham̄; padesarajjam̄ vipulam̄, gaṇanāto asaṅkhiyam̄.
74. “Soṇṇakiṇṭapupphānam̄ §, vipākam̄ anubhomaham̄; dhātīsatasaṁhassāni, parivārenti maṁ § bhave.
75. “Thūpassa pariciṇṇattā, rajojallaṁ na limpati; gatte sedā na muccanti, suppabhāso bhavāmaham̄.
76. “Aho me sukato thūpo, sudiṭṭhāmarikā nadī; thūpam̄ katvāna pulinam̄, pattomhi acalam̄ padam̄.

77. “Kusalam kattukāmena, jantunā sāragāhinā;
natthi khettam akhettam vā, paṭipattīva sādhakā §.
78. “Yathāpi balavā poso, aṇṇavam taritussahe;
parittam kaṭṭhamādāya, pakkhandeyya mahāsaram.
79. “Imāham kaṭṭham nissāya, tarissāmi mahodadhim;
ussāhena vīriyena, tareyya udadhim naro.
80. “Tatheva me kataṁ kammaṁ, parittam thokakañca yaṁ;
taṁ kammaṁ upanissāya, saṁsāram samatikkamim.
81. “Pacchime bhave sampatte, sukkamūlena codito;
sāvathiyam pure jāto, mahāsāle su-addhake.
82. “Saddhā mātā pitā mayhaṁ, buddhassa saraṇam gatā;
ubho dīṭhapadā ete, anuvattanti sāsanam.
83. “Bodhipapaṭikam (2.0081) gayha, soṇṇathūpamakārayum;
sāyapātaṁ § namassanti, sakyaputtassa sammukhā.
84. “Uposathamhi divase, soṇṇathūpam vinīharum;
buddhassa vaṇṇam kittentā, tiyāmam vītināmayum.
85. “Saha disvānaham § thūpam, sarim pulinacetiyaṁ;
ekāsane nisiditvā, arahattamapāpuṇim.

Dvāvīsatimam bhāṇavāram.

86. “Gavesamāno taṁ vīram, dhammasenāpatiddasam;
agārā nikhamitvāna, pabbajim tassa santike.
87. “Jātiyā sattavassena, arahattamapāpuṇim;
upasampādayī buddho, guṇamaññāya cakkhumā.
88. “Dārakenaeva santena, kiriyam niṭhitam mayā;
kataṁ me karaṇiyajja, sakyaputtassa sāsane.

89. “Sabbaverabhayātīto, sabbasaṅgātigo § isi;
sāvako te mahāvīra, soṇṇathūpassidam̄ phalam̄.
90. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavo.
91. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
92. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā pulinathūpiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pulinathūpiyattherassāpadānam̄ aṭṭhamam̄.

9. Naṭakuṭidāyakatthera-apadānam̄

93. “Himavantassāvidūre, hārito nāma pabbato;
sayambhū nārado nāma, rukkhamūle vasī tadā.
94. “Naṭāgāram (2.0082) karitvāna, tiṇena chādayim̄ aham̄;
caṅkamaṁ sodhayitvāna, sayambhussa adāsaham̄.
95. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhī ca;
jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatim̄samagacchaham̄.
96. “Tattha me sukataṁ byamham̄, naṭakuṭikanimmitam̄;
saṭṭhiyojanamubbedham̄, tiṁsayojanavithataṁ.
97. “Catuddasesu kappesu, devaloke ramim̄ aham̄;
ekasattatikkhattuñca, devarajjamakārayim̄.
98. “Catutim̄satikkhattuñca, cakkavattī ahosaham̄;
padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyam̄.
99. “Dhammapāśādamāruyha, sabbākāravarūpamam̄;
yadicchakāham̄ vihare, sakyaputtassa sāsane.
100. “Ekatim̄se ito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā;
duggatim̄ nābhijānāmi, naṭakuṭiyidam̄ phalam̄.
101. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavo.
102. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
103. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā naṭakuṭidāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Naṭakuṭidāyakattherassāpadānam̄ navamam̄.

10. Piyālaphaladāyakatthera-apadānam

104. “Migaluddo pure āsim, vipine vicaram tadā;
addasam virajam buddham, sabbadhammāna pāragum.
105. “Piyālaphalamādāya, buddhaseṭṭhassadāsaham;
puññakkhattassa vīrassa, pasanno sehi pāṇibhi.
106. “Ekatimse (2.0083) ito kappe, yam phalam adadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalam.
107. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
108. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
109. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā piyālaphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Piyālaphaladāyakattherassāpadānam dasamaṁ.

Kiṅkaṇipupphavaggo paññāsamo.

Tassuddānam-

Kiṅkaṇī paṁsukūlañca, koraṇḍamatha kiṁsukam;
upaḍḍhadussī ghatado, udakaṁ thūpakārako.
Naṭakārī ca navamo, piyālaphaladāyako;
satamekañca gāthānam, navakañca taduttari.

Atha vagguddānam-

Metteyyavaggo bhaddāli, sakim̄sammajjakopi ca;
ekavihārī vibhītakī, jagatī sālapupphiyo.
Naṭāgāram paṁsukūlam, kiṅkaṇipupphiyo tathā;
asīti dve ca gāthāyo, catuddasasatāni ca.

Metteyyavaggadasakam.

Pañcamasatakam samattam.

51. Kaṇikāravaggo

1. Tikaṇikārapupphiyatthera-apadānam

1. “Sumedho (2.0084) nāma sambuddho, bāttim̄savaralakkhaṇo; vivekakāmo sambuddho, himavantamupāgamiṁ.
2. “Ajjhogayha himavantam, aggo kāruṇiko muni; pallaṅkamābhujitvāna, nisīdi purisuttamo.
3. “Vijjādharo tadā āsiṁ, antalikkhacaro aham; tisūlam sukataṁ gayha, gacchāmi ambare tadā.
4. “Pabbatagge yathā aggi, puṇṇamāyeva candimā; vane obhāsate buddho, sālarājāva phullito.
5. “Vanaggā nikhamitvāna, buddharamsibhidhāvare; naṭaggivāṇṇasaṅkāsā, disvā cittaṁ pasādayim.
6. “Vicinam addasam puppham, kaṇikāram devagandhikam; tīṇi pupphāni ādāya, buddhaseṭṭhamapūjayim.
7. “Buddhassa ānubhāvena, tīṇi pupphāni me tadā; uddhamvanṭā adhopattā, chāyam kubbanti satthuno.
8. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhihi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatim̄samagacchahaṁ.
9. “Tattha me sukatam byamham, kaṇikārīti nāyati; saṭṭhiyojanamubbedham, tiṁsayojanavithataṁ.
10. “Sahassakaṇḍam satabheṇdu §, dhajāluharitāmayam; satasahassaniyyūhā, byamhe pātubhavim̄su me.
11. “Soṇṇamayā maṇimayā, lohitāṅgamayāpi ca; phalikāpi ca pallāṅkā, yenicchakā yadicchakā §.
12. “Mahārahañca (2.0085) sayanaṁ, tūlikāvikatīyutaṁ; uddhalomika-ekantaṁ, bimbohanasamāyutaṁ §.
13. “Bhavanā nikhamitvāna, caranto devacārikam; yadā icchāmi gamanam, devasaṅghapurakkhato.
14. “Pupphassa heṭṭhā tiṭṭhāmi, uparicchadanaṁ mama; samantā yojanasataṁ, kaṇikārehi chāditam.
15. “Saṭṭhituriyasahassāni, sāyapātamupaṭṭhahum; parivārenti mām niccam, rattindivamatanditā.
16. “Tattha naccehi gītehi, tālehi vāditehi ca; ramāmi khippāratiyā, modāmi kāmakāmiham.
17. “Tattha bhutvā pivitvā ca, modāmi tidase tadā; nārīgaṇehi sahito, modāmi byamhamuttame.
18. “Satānam pañcakkhattuñca, devarajjamakārayim; satānam tīṇikkhattuñca, cakkavattī ahosaham; padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam.

19. “Bhavābhave samsaranto, mahābhogam labhāmaham;
bhoge me ūnatā natthi, buddhapūjāyidam phalam.
20. “Duve bhave samsarāmi, devatte atha mānuse;
aññam gatim na jānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
21. “Duve kule pajāyāmi, khattiye cāpi brāhmaṇe;
nīce kule na jāyāmi, buddhapūjāyidam phalam.
22. “Hathiyānam assayānam, sivikam sandamānikam;
labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
23. “Dāsīgaṇam dāsagaṇam, nāriyo samalaṅkatā;
labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
24. “Koseyyakambaliyāni, khomakappāsikāni ca;
labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
25. “Navavattham (2.0086) navaphalam, navaggarasabhojanam;
labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
26. “Imam khāda imam bhuñja, imamhi sayane saya;
labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
27. “Sabbattha pūjito homi, yaso abhuggato mama;
mahāpakkho sadā homi, abhejjapariso sadā;
ñātīnam uttamo homi, buddhapūjāyidam phalam.
28. “Sītam uṇham na jānāmi, pariļāho na vijjati;
atho cetasikam dukkham, hadaye me na vijjati.
29. “Suvaṇṇavaṇṇo hutvāna, samsarāmi bhavābhavet;
vevaṇṇiyam na jānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
30. “Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito;
sāvathiyam pure jāto, mahāsāle su-adḍhake.
31. “Pañca kāmaguṇe hitvā, pabbajim anagāriyam;
jātiyā sattavassoham, arahattamapāpuṇim.
32. “Upasampādayī buddho, guṇamaññāya cakkhumā;
taruṇo pūjanīyoham, buddhapūjāyidam phalam.
33. “Dibbacakkhu visuddham me, samādhikusalo aham;
abhiññāpāramippatto, buddhapūjāyidam phalam.
34. “Paṭisambhidā anuppatto, idhipādesu kovido;
dhammesu pāramippatto, buddhapūjāyidam phalam.
35. “Tiṁsakappasahassamhi, yaṁ buddhamabhipūjayim;
duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
36. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
37. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;
tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
38. “Paṭisambhidā (2.0087) catasso, vimokkhāpi ca atṭhime;
chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam āyasmā tikaṇikārapupphiyo thero imā
Gāthāyo abhāsitthāti.

Tikaṇikārapupphiyattherassāpadānam paṭhamam.

2. Ekapattadāyakatthera-apadānam

39. “Nagare ham savatiyā, kumbhakāro ahosaham;
addasam virajam buddham, oghatiṇṇamanāsavam.
40. “Sukataṁ mattikāpattam, buddhaseṭṭhassadāsaham;
pattam datvā bhagavato, ujubhūtassa tādino.
41. “Bhave nibbattamānoham, soṇṇathāle labhāmaham;
rūpimaye ca sovaṇṇe, taṭṭike ca maṇīmaye.
42. “Pātiyo paribhuñjāmi, puññakammassidam phalam;
yasānañca dhanānañca §, aggabhūto § ca homaham.
43. “Yathāpi bhaddake khette, bijam appampi ropitam;
sammādhāram pavacchante, phalam toseti kassakam.
44. “Tathevidam pattadānam, buddhakkettamhi ropitam;
pītidhāre pavassante, phalam mām tosayissati.
45. “Yāvatā khettā vijjanti, saṅghāpi ca gaṇāpi ca;
buddhakkettasamo natthi, sukhado sabbapāṇinam.
46. “Namo te purisājañña, namo te purisuttama;
ekapattam daditvāna, pattomhi acalaṁ padam.
47. “Ekanavutito kappe, yam pattamadadiṁ tadā;
duggatim nābhijānāmi, pattadānassidam phalam.
48. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavo.
49. “Svāgatam (2.0088) vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
50. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā ekapattadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ekapattadāyakattherassāpadānam dutiyam.

3. Kāsumāraphaliyatthera-apadānam

51. “Kaṇikāramva jotantam, nisinnam pabbatantare;
addasam virajam buddham, lokajeṭṭham narāsabham.

52. “Pasannacitto sumano, sire katvāna añjaliṁ;
kāsumārikamādāya, buddhaseṭṭhassadāsaham.
53. “Ekatimse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.
54. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
55. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
56. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā kāsumāraphaliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kāsumāraphaliyattherassāpadānam tatiyam.

4. Avaṭaphaliyatthera-apadānam

57. “Sahassaramsī bhagavā, sayambhū aparājito;
vivekā uṭṭhahitvāna, gocarāyābhinikkhami.
58. “Phalahattho aham disvā, upagacchiṁ narāsabhaṁ;
pasannacitto sumano, avaṭam adadiṁ phalaṁ.
59. “Catunnavutito (2.0089) kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.
60. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
61. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
62. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā avaṭaphaliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Avaṭaphaliyattherassāpadānam catuttham.

5. Pādaphaliyatthera-apadānam

63. “Suvaṇṇavaṇṇam sambuddhaṁ, āhutinam paṭiggaham;

rathiyaṁ paṭipajjantaṁ, pādaphalaṁ § adāsaḥam.

64. “Ekanavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadim tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.
65. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
66. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
67. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā pādaphaliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Pādaphaliyattherassāpadānam pañcamam.

6. Mātuluṅgaphaladāyakatthera-apadānam

68. “Kaṇikāramva jalitaṁ, puṇṇamāyeva candimam;
jalantam dīparukkhamva, addasam lokanāyakam.
69. “Mātuluṅgaphalaṁ (2.0090) gayha, adāsim satthuno aham;
dakkhiṇeyyassa vīrassa §, pasanno sehi pāṇibhi.
70. “Ekatimse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadim tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.
71. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
72. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
73. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā mātuluṅgaphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Mātuluṅgaphaladāyakattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Ajeliphaladāyakatthera-apadānam

74. “Ajjuno § nāma sambuddho, himavante vasī tadā;
caraṇena ca sampanno, samādhikusalo muni.
75. “Kumbhamattam gahetvāna, ajelim § jīvajīvakam;
chattapaṇṇam gahetvāna, adāsim satthuno aham.
76. “Catunnavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadim tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.
77. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.

78. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
79. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā ajeliphaladāyako thero imā
Gāthāyo abhāsitthāti.

Ajeliphaladāyakattherassāpadānam sattamam.

8. Amodaphaliyatthera-apadānam

80. “Suvaṇṇavaṇṇam (2.0091) sambuddham, āhutinam paṭiggaham;
rathiyam paṭipajjantaṁ, amodamadadim phalam.
81. “Ekanavutito kappe, yaṁ phalam adadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
82. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
83. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
84. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā amodaphaliyo thero imā gāthāyo
Abhāsitthāti.

Amodaphaliyattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Tālaphaladāyakatthera-apadānam

85. “Sataramsī nāma bhagavā, sayambhū aparājito;
vivekā vuṭṭhahitvāna, gocarāyābhnikikkhami.
86. “Phalahattho aham disvā, upagacchim narāsabham;
pasannacitto sumano, tālaphalam adāsaham.
87. “Catunnavutito kappe, yaṁ phalam adadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
88. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
89. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
90. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā tālaphaladāyako thero imā gāthāyo
Abhāsitthāti.

Tālaphaladāyakattherassāpadānam navamam.

10. Nālikeraphaladāyakatthera-apadānam

91. “Nagare (2.0092) bandhumatiyā, ārāmiko aham tadā;
addasam virajam buddham, gacchantaṁ anilañjase.
92. “Nālikeraphalam gayha, buddhaseṭṭhassadāsahaṁ;
ākāse ṭhitako santo, paṭiggaṇhi mahāyaso.
93. “Vittisañjanano mayham, ditṭhadhammasukhāvaho;
phalam buddhassa datvāna, vippasannena cetasā.
94. “Adhigacchim tadā pītiṁ, vipulañca sukhuttamam;
uppajjateva ratanaṁ, nibbattassa tahiṁ tahiṁ.
95. “Ekanavutito kappe, yaṁ phalam adadim tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
96. “Dibbacakkhu visuddham me, samādhikusalo aham;
abhiññāpāramippatto, phaladānassidam phalam.
97. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
98. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
99. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā nālikeraphaladāyako thero imā
Gāthāyo abhāsitthāti.

Nālikeraphaladāyakattherassāpadānam dasamam.

Kaṇikāravaggo ekapaññāsamo.

Tassuddānam-

Kaṇikārekapattā ca, kāsumārī tathāvaṭā;
pādañca mātuluṅgañca, ajelīmodameva ca.
Tālam tathā nālikeram, gāthāyo gaṇitā viha;
ekam gāthāsataṁ hoti, ūnādhikavivajjitaṁ.

52. Phaladāyakavaggo

1. Kurañciyaphaladāyakatthera-apadānam

1. “Migaluddo (2.0093) pure āsim̄, vipine vicaram̄ aham̄;
addasam̄ virajam̄ buddham̄, sabbadhammāna pāragum̄.
2. “Kurañciyaphalam̄ gayha, buddhaseṭṭhassadāsaḥam̄;
puññakkhettaṁ tādino, pasanno sehi pāṇibhi.
3. “Ekatim̄se ito kappe, yaṁ phalam̄ adadiṁ tadā;
duggatim̄ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalam̄.
4. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā;
nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.
5. “Svāgataṁ vata me āsi, buddhaseṭṭhassa santike;

tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.

6. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā kurañciyaphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Kurañciyaphaladāyakattherassāpadānam paṭhamam.

2. Kapitthaphaladāyakatthera-apadānam

7. “Suvaṇṇavaṇṇam sambuddhaṁ, āhutinam paṭiggaham; rathiyaṁ paṭipajjantaṁ, kapittham § adadim phalam.
8. “Ekanavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadim tadā; duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
9. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
10. “Svāgataṁ (2.0094) vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
11. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā kapitthaphaladāyako thero imā

Gāthāyo abhāsitthāti.

Kapitthaphaladāyakattherassāpadānam dutiyam.

3. Kosambaphaliyatthera-apadānam

12. “Kakudham vilasantamva, devadevaṁ narāsabham; rathiyaṁ paṭipajjantaṁ, kosambam § adadim tadā.
13. “Ekatimse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadim tadā; duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
14. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
15. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
16. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā kosambaphaliyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kosambaphaliyattherassāpadānam tatiyam.

4. Ketakapupphiyatthera-apadānam

17. “Vinatānadiyā tīre, vihāsi purisuttamo;
addasam virajam buddham, ekaggam susamāhitam.
18. “Madhugandhassa pupphena, ketakassa aham tadā;
pasannacitto sumano, buddhaseṭṭhamapūjayim.
19. “Ekanavutito (2.0095) kappe, yam pupphamabhipūjayim;
duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
20. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavō.
21. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
22. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā ketakapupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ketakapupphiyattherassāpadānam catuttham.

5. Nāgapupphiyatthera-apadānam

23. “Suvaṇṇavaṇṇam sambuddham, āhutinam paṭiggaham;
rathiyam paṭipajjantam, nāgapuppham apūjayim.
24. “Ekanavutito kappe, yam pupphamabhipūjayim;
duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
25. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavō.
26. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
27. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā nāgapupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Nāgapupphiyattherassāpadānam pañcamam.

6. Ajjunapupphiyatthera-apadānam

28. “Candabhāgānaditīre, ahosim kinnaro tadā;

addasam̄ virajaṁ buddhaṁ, sayambhuṁ aparājitaṁ.

29. “Pasannacitto sumano, vedajāto katañjalī; gahetvā ajjunam̄ pupphaṁ, sayambhuṁ abhipūjayim̄.
30. “Tena (2.0096) kammaṇa sukaṭena, cetanāpañidhīhi ca; jahitvā kinnaraṁ dehaṁ, tāvatimsamagacchahaṁ.
31. “Chattiṁsakkhattum̄ devindo, devarajjamakārayim̄; dasakkhattum̄ cakkavattī, mahārajjamakārayim̄.
32. “Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyam̄; sukhette vappitaṁ bījaṁ, sayambhumhi aho mama §.
33. “Kusalaṁ vijjate mayhaṁ, pabbajim̄ anagāriyam̄; pūjāraho ahaṁ aija, sakyaputtassa sāsane.
34. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavō.
35. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
36. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.

Itthaṁ sudam̄ āyasmā ajjunapupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ajjunapupphiyattherassāpadānaṁ chatṭham̄.

7. Kuṭajapupphiyatthera-apadānaṁ

37. “Himavantassāvidūre, vasalo § nāma pabbato. buddho sudassano nāma, vasate pabbatantare.
38. “Pupphaṁ hemavantaṁ gayha, veḥāsaṁ agamāsaham̄; tatthaddasāsiṁ sambuddhaṁ, oghatiṇḍamanāsavam̄.
39. “Pupphaṁ kuṭajamādāya, sire katvāna añjaliṁ §. buddhassa abhiropesiṁ, sayambussa mahesino.
40. “Ekatimse ito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayim̄; duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam̄.
41. “Kilesā (2.0097) jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavō.
42. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
43. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.

Itthaṁ sudam̄ āyasmā kuṭajapupphiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kuṭajapupphiyattherassāpadānaṁ sattamam̄.

8. Ghosasaññakatthera-apadānam

- 44.** “Migaluddo pure āsiṁ, araññe vipine ahaṁ;
addasaṁ virajaṁ buddhaṁ, devasañghapurakkhataṁ.
- 45.** “Catusaccam̄ pakāsentam̄, desentam̄ amataṁ padam̄;
assosiṁ madhuram̄ dhammam̄, sikhino lokabandhuno.
- 46.** “Ghose cittam̄ pasādesim̄, asamappaṭipuggale;
tattha cittam̄ pasādetvā, uttarim̄ § duttaram̄ bhavam̄.
- 47.** “Ekatim̄se ito kappe, yaṁ saññamalabhiṁ tadā;
duggatim̄ nābhijānāmi, ghosasaññāyidaṁ phalam̄.

48. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavo.
49. “Svāgatam vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
50. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā ghosasaññako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ghosasaññakattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Sabbaphaladāyakatthera-apadānam

51. “Varuṇo nāma nāmena, brāhmaṇo mantapāragū;
chaḍḍetvā dasaputtāni, vanamajjhogahim tadā.
52. “Assamam (2.0098) sukataṁ katvā, suvibhattam manoramam;
paṇṇasālam karitvāna, vasāmi vipine aham.
53. “Padumuttaro lokavidū, āhutīnam paṭiggaho;
mamuddharitukāmo so, āgacchi mama assamam.
54. “Yāvatā vanasañḍamhi, obhāsovipulo ahu;
buddhassa ānubhāvena, pajjalī vipinam tadā.
55. “Disvāna tam pāṭihīram, buddhasetṭhassa tādino;
pattapuṭam gahetvāna, phalena pūjayim aham.
56. “Upagantvāna sambuddham, sahakhārimadāsaham;
anukampāya me buddho, idam vacanamabravi.
57. ‘Khāribhāram gahetvāna, pacchato ehi me tuvam;
paribhutte ca saṅghamhi, puññam tava bhavissati’.
58. “Puṭakantam gahetvāna, bhikkhusaṅghassadāsaham;
tattha cittam pasādetvā, tusitam upapajjaham.
59. “Tattha dibbehi naccehi, gītehi vāditehi ca;
puññakammaṇa samyuttaṁ, anubhomī sadā sukham.
60. “Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattam atha mānusam;
bhoge me ūnatā natthi, phaladānassidam phalam.
61. “Yāvatā caturo dīpā, sasamuddā sapabbatā;
phalam buddhassa datvāna, issaram kārayāmaham.
62. “Yāvatā me pakkhigaṇā, ākāse uppantanti ce;
tepi mām vasamanventi, phaladānassidam phalam.
63. “Yāvatā vanasañḍamhi, yakkhā bhūtā ca rakkhasā;
kumbhaṇḍā garuḷā cāpi, pāricariyam upenti me.
64. “Kumbhā soṇā madhukārā, ḍamsā ca makasā ubho;
tepi mām vasamanventi, phaladānassidam phalam.
65. “Supaṇṇā (2.0099) nāma sakuṇā, pakkhijātā mahabbalā;

tepi maṁ saraṇam yanti, phaladānassidam phalam.

66. “Yepi dīghāyukā nāgā, iddhimanto mahāyasā;

tepi maṁ vasamanventi, phaladānassidam phalam.

67. “Sīhā byagghā ca dīpī ca, accakokataracchakā;

tepi maṁ vasamanventi, phaladānassidam phalam.

68. “Osadhītiṇavāsī ca, ye ca ākāsavāsino;

sabbe maṁ saraṇam yanti, phaladānassidam phalam.

69. “Sududdasam sunipuṇam, gambhīram suppakāsitam;

phassayitvā § viharāmi, phaladānassidam phalam.

70. “Vimokkhe aṭṭha phusitvā, viharāmi anāsavo;

ātāpī nipako cāham, phaladānassidam phalam.

71. “Ye phalaṭṭhā buddhaputtā, khīṇadosā mahāyasā;

ahamaññataro tesam, phaladānassidam phalam.

72. “Abhiññāpāramiṁ gantvā, sukkamūlena codito;

sabbāsave pariññāya, viharāmi anāsavo.

73. “Tevijjā iddhipattā ca, buddhaputtā mahāyasā;

dibbasotasamāpannā, tesam aññataro aham.

74. “Satasaḥassito kappe, yaṁ phalam adadim tadā;

duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.

75. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.

76. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

77. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā sabbaphaladāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sabbaphaladāyakattherassāpadānam navamam.

10. Padumadhārikatthera-apadānam

78. “Himavantassāvidūre (2.0100), romaso nāma pabbato;

buddhopi sambhavo nāma, abbhokāse vasī tadā.

79. “Bhavanā nikhamitvāna, padumam dhārayim aham;

ekāham dhārayitvāna, bhavanam punarāgamiṁ.

80. “Ekatimse ito kappe, yaṁ buddhamabhipūjayim;

duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.

81. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.

82. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

83. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā padumadhāriko thero imā gāthāyo
Abhāsitthāti.

Padumadhārikattherassāpadānam dasamam.

Phaladāyakavaggo dvepaññāsamo.

Tassuddānam-

Kurañciyam kapitthañca, kosambamatha ketakam;
nāgapupphajunañceva, kuṭajī ghosasaññako.
Thero ca sabbaphalado, tathā padumadhāriko;
asīti cettha gāthāyo, tisso gāthā taduttari.

53. Tiṇadāyakavaggo

1. Tiṇamuṭṭhidāyakatthera-apadānam

1. “Himavantassāvidūre (2.0101), lambako nāma pabbato;
tattheva tisso § sambuddho, abbhokāsamhi caṅkami.
2. “Migaluddo pure āsim, araññe kānane aham;
disvāna tam devadevam, tiṇamuṭṭhimadāsaham.
3. “Nisīdanatthaṁ buddhassa, datvā cittam pasādayim;
sambuddham abhivādetvā, pakkāmim § uttarāmukho.
4. “Aciram gatamattassa §, migarājā apothayi §.
sīhena pothito § santo, tattha kālaṅkato aham.
5. “Āsanne me kataṁ kammaṁ, buddhasetṭhe anāsave;
sumutto saravegova, devalokamagacchahaṁ.
6. “Yūpo tattha subho āsi, puññakammābhinimmito;
sahassakaṇḍo satabheṇdu, dhajālu haritāmayo.
7. “Pabhā niddhāvate tassa, sataraṁsīva uggato;
ākiṇño devakaññāhi, āmodim kāmakāmiham.
8. “Devalokā cavitvāna, sukkamūlena

codito;

āgantvāna manussattam, pattomhi āsavakkhayam.

9. "Catunnavutito kappe, nisidana madāsa haṁ;
duggatiṁ nābhijānāmi, tiṇamuṭṭhe idaṁ phalaṁ.
10. "Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā;
nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.
11. "Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;
ti so vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
12. "Paṭisambhidā (2.0102) catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam".

Itthaṁ sudam āyasmā tiṇamuṭṭhidāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Tiṇamuṭṭhidāyakattherassāpadānam paṭhamam.

2. Mañcadāyakatthera-apadānam

13. "Vipassino bhagavato, lokajetṭhassa tādino;
ekamañcaṁ § mayā dinnaṁ, pasannena sapāṇinā.
14. "Hathiyānam assayānam, dibbayānam samajjhagaṁ;
tena mañcakadānena, pattomhi āsavakkhayam.
15. "Ekanavutito kappe, yaṁ mañcamadadim tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, mañcadānassidam phalaṁ.
16. "Kilesā jhāpitā mayhaṁ ... pe ... viharāmi anāsavo.
17. "Svāgataṁ vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
18. "Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam".

Itthaṁ sudam āyasmā mañcadāyako

§ thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mañcadāyakattherassāpadānam dutiyaṁ.

3. Saraṇagamaniyatthera-apadānam

19. "Āruhimha tadā nāvam, bhikkhu cājīviko caham;
nāvāya bhijjamānāya, bhikkhu me saraṇam adā.
20. "Ekatimse (2.0103) ito kappe, yaṁ so me saraṇam adā;

duggatiṁ nābhijānāmi, saraṇagamane phalam.

21. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.

22. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

23. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā saraṇagamaniyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Saraṇagamaniyattherassāpadānam tatiyam.

4. Abbhañjanadāyakatthera-apadānam

24. “Nagare bandhumatiyā, rājuyyāne vasāmaham;
camavāsī tadā āsim, kamaṇḍaludharo aham.

25. “Addasam vimalaṁ buddham, sayambhuṁ aparājitaṁ;
padhānam pahitattam tam, jhāyim jhānarataṁ vasim §.

26. “Sabbakāmasamiddhiñca, oghatiṇñamanāsavam;
disvā pasanno sumano, abbhañjanamadāsaham.

27. “Ekanavutito kappe, yam dānamadadiṁ tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, abbhañjanassidam phalam.

28. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.

29. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

30. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā abbhañjanadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Abbhañjanadāyakattherassāpadānam catuttham.

5. Supaṭadāyakatthera-apadānam

31. “Divāvhārā (2.0104) nikkhanto, vipassī lokanāyako;
lahum supaṭakam § datvā, kappaṁ saggamhi modaham.

32. “Ekanavutito kappe, supaṭakamadāsaham;
duggatiṁ nābhijānāmi, supaṭassa idam phalam.

33. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.

34. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

35. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā supaṭadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Supaṭadāyakattherassāpadānam pañcamam.

6. Daṇḍadāyakatthera-apadānam

36. “Kānanam vanamogayha, veļum chetvānaham tadā; ālambanam karitvāna, saṅghassa adadim bahum §.
37. “Tena cittappasādena, subbate abhivādiya; ālambadaṇḍam datvāna, pakkāmīm uttarāmukho.
38. “Catunnavutito kappe, yaṁ daṇḍamadadim tadā; duggatim nābhijānāmi, daṇḍadānassidam phalam.
39. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
40. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
41. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā daṇḍadāyako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Daṇḍadāyakattherassāpadānam chaṭṭham.

Tevīsatimam bhāṇavāram.

7. Girinelapūjakatthera-apadānam

42. “Migaluddo (2.0105) pure āsim, vipine vicaram ahām; addasam virajam buddham, sabbadhammāna pāragum.
43. “Tasmim mahākāruṇike, sabbasattahite rate; pasannacitto sumano, nelapupphamapūjayim.
44. “Ekatimse ito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayim; duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
45. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
46. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
47. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā girinelapūjako thero imā gāthāyo
Abhāsitthāti.

Girinelapūjakattherassāpadānam sattamam.

8. Bodhisammajjakatthera-apadānam

48. “Aham pure bodhipattam, ujjhitam cetiyaṅgaṇe;
tam gahetvāna chaddesim, alabhim vīsatīguṇe.
49. “Tassa kammaṭṭha tejena, saṃsaranto bhavābhave;
duve bhave saṃsarāmi, devatte cāpi mānuse.
50. “Devalokā cavitvāna, āgantvā mānusam bhavam;

duve kule pajāyāmi, khattiye cāpi brāhmaṇe.

51. “Āngapaccāṅgasampanno, ārohapaṇīhavā;
abhirūpo suci homi, sampaṇṇaṅgo anūnako.
52. “Devaloke manusse vā, jāto vā yaththa katthaci;
bhave suvaṇṇavaṇṇo ca, uttattakanakūpamo.
53. “Mudukā (2.0106) maddavā sniddhā §, sukhumā sukuṁārikā.
chavi me sabbadā hoti, bodhipatte suchaddite §.
54. “Yato kutoci gatīsu, sarīre samudāgate;
na limpati rajojallam, vipāko pattachaddite.
55. “Uṇhe vātātpe tassa, aggitāpena vā pana;
gatte sedā na muccanti, vipāko pattachaddite.
56. “Kuṭṭham gaṇḍo kilāso ca, tilakā piṭakā tathā;
na honti kāye daddu ca, vipāko pattachaddite.
57. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhave;
rogā na honti kāyasmim, vipāko pattachaddite.
58. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhave;
na hoti cittajā piṭā, vipāko pattachaddite.
59. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhave;
amittā na bhavantassa, vipāko pattachaddite.
60. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhave;
anūnabhogo bhavati, vipāko pattachaddite.
61. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhave;
aggirājūhi corehi, na hoti udake bhayaṁ.
62. “Aparampi guṇam tassa, nibbattati bhavābhave;
dāsidāsā anucarā, honti cittānuvattakā.
63. “Yamhi āyuppamāṇamhi, jāyate mānuse bhave;
tato na hāyate āyu, tiṭṭhate yāvatāyukam.
64. “Abbhantarā ca bāhirā §, negamā ca saraṭṭhakā;
nuyuttā honti sabbepi, vuddhikāmā sukhicchakā.
65. “Bhogavā yasavā homi, sirimā ñātipakkhavā;
apetabhayasantāso, bhaveham sabbato bhave.
66. “Devā (2.0107) manussā asurā, gandhabbā yakkharakkhasā;
sabbe te parirakkhanti, bhave samsarato sadā.
67. “Devaloke manusse ca, anubhotvā ubho yase;
avasāne ca nibbānam, sivam patto anuttaram.
68. “Sambuddhamuddisitvāna, bodhim vā tassa satthuno;
yo puññam pasave poso, tassa kiṁ nāma dullabham.
69. “Magge phale āgame ca, jhānābhiññāguṇesu ca;
aññesam adhiko hutvā, nibbāyāmi anāsavō.
70. “Pureham bodhiyā pattam, chaddetvā hatṭhamānasō;
imehi vīsataṅgehi, samaṅgī homi sabbadā.
71. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavō.

72. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
73. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā bodhisammajjako thero imā gāthāyo
Abhāsitthāti.

Bodhisammajjakattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Āmaṇḍaphaladāyakatthera-apadānam

74. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
vuṭṭhahitvā samādhimhā, caṇkamī lokanāyako.
75. “Khāribhāram gahetvāna, āharanto phalam tadā;
addasam virajam buddham, caṇkamantam mahāmuniṁ.
76. “Pasannacitto sumano, sire katvāna añjaliṁ;
sambuddham abhivādetvā, āmaṇḍamadadiṁ phalam.
77. “Satasaḥassito kappe, yaṁ phalam adadiṁ tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, āmaṇḍassa idam phalam.
78. “Kilesā (2.0108) jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
79. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
80. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā āmaṇḍaphaladāyako thero imā
Gāthāyo abhāsitthāti.

Āmaṇḍaphaladāyakattherassāpadānam navamam.

10. Sugandhatthera-apadānam

81. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena §, uppajji vadatam varo.
82. “Anubyañjanasampanno, bāttim̄savavaralakkhaṇo;
byāmappabhāparivuto, ramṣijālasamotthaṇo §.
83. “Assāsetā yathā cando, sūriyova pabhaṇkaro;
nibbāpetā yathā megho, sāgarova guṇākaro.
84. “Dharaṇīriva sīlena, himavāva samādhinā;
ākāso viya paññāya, asaṅgo anilo yathā.
85. “Sa kadāci mahāvīro, parisāsu visārado;

saccāni sampakāseti, uddharanto mahājanam.

86. “Tadā hi bārāṇasiyam, setṭhiputto mahāyaso; āsaham dhanadhaññassa §, pahūtassa bahū tadā.
87. “Jaṅghāvihāram vicaram, migadāyamupeccahaṁ §; addasam virajaṁ buddham, desentam amataṁ padam.
88. “Visatṭhakantavacanam, karavikasamassaram; haṁsarutehi § nigghosam, viññāpentam mahājanam.
89. “Disvā (2.0109) devātidevam tam, sutvāva madhuram giram; pahāyanappake bhoge, pabbajim anagāriyam.
90. “Evam pabbajito cāham, na cirena bahussuto; ahosiṁ dhammadhiko, vicittapaṭibhāṇavā.
91. “Mahāparisamajjhēham, haṭṭhacitto punappunaṁ; vaṇṇayim hemavaṇṇassa, vaṇṇam vaṇṇavisārado.
92. “Esa khīṇāsavo buddho, anīgho chinnasamṣayo; sabbakammakkhayam patto, vimuttopadhisaṅkhaye.
93. “Esa so bhagavā buddho, esa sīho anuttaro; sadevakassa lokassa, brahmacakkappavattako.
94. “Danto dametā santo ca, sametā nibbuto isi; nibbāpetā ca assattho, assāsetā mahājanam.
95. “Vīro sūro ca vikkanto §, pañño kāruṇiko vasī; vijitāvī ca sa jino, appagabbo anālayo.
96. “Aneñjo acalo dhīmā, amoho asamo muni; dhorayho usabho nāgo, sīho sakko garūsupi.
97. “Virāgo vimalo brahmā, vādī sūro raṇañjaho; akhilo ca visallo ca, asamo samyato § suci.

98. “Brāhmaṇo samaṇo nātho, bhisakko sallakkattako;
yodho buddho sutāsuto §, acalo mudito sito §.
99. “Dhātā dhatā ca santi ca, kattā netā pakāsitā;
sampaḥaṁsitā bhettā ca, chettā sotā pasam̄sitā.
100. “Akhilo ca visallo ca, anīgho akathaṁkathī;
anejo virajo kattā, gandhā vattā pasam̄sitā.
101. “Tāretā athakāretā, kāretā sampadāritā;
pāpetā sahitā kantā, hantā ātāpī tāpaso §.
102. “Samacitto (2.0110) § samasamo, asahāyo dayālayo §.
Accherasatto § akuho, katāvī isisattamo.
103. “Nittiṇṇakaṅkho nimmāno, appameyyo anūpamo;
sabbavākyapathātīto, sacca neyyantagū § jino.
104. “Sattasāravare § tasmiṁ, pasādo amatāvaho;
tasmā buddhe ca dhamme ca, saṅghe saddhā mahathikā §.
105. “Guṇehi evamādīhi, tilokasaraṇuttamam̄;
vaṇṇento parisāmajjhe, akaṁ § dhammakatham̄ ahāṁ.
106. “Tato cutāhaṁ tusite, anubhotvā mahāsukhaṁ;
tato cuto manussesu, jāto homi sugandhiko.
107. “Nissāso mukhagandho ca, dehagandho tatheva me;
sedagandho ca satataṁ, sabbagandhova hoti me §.
108. “Mukhagandho sadā mayhaṁ, padumuppalacampako;
parisanto § sadā vāti, sarīro ca tatheva me.
109. “Guṇatthavassa sabbantaṁ, phalaṁ tu § paramabbhutam̄;
ekaggamanasā sabbe, vaṇṇayissam̄ § suṇātha me.
110. “Guṇam̄ buddhassa vatvāna, hitāya ca na sadisaṁ §.
sukhito § homi sabbattha, saṅgho vīrasamāyuto §.
111. “Yasassī sukhito kanto, jutimā piyadassano;
vattā aparibhūto ca, niddoso paññaṁ tathā.
112. “Khīne āyusi § nibbānam̄, sulabhaṁ buddhabhattino;
tesam̄ hetum̄ pavakkhāmi, tam̄ suṇātha yathātatham̄.
113. “Santaṁ (2.0111) yasaṁ bhagavato, vidhinā abhivādayam̄;
tattha tatthūpapannopi §, yasassī tena homaham̄.
114. “Dukkhassantakaram̄ buddhaṁ, dhammaṁ santamaśaṅkhataṁ;
vaṇṇayaṁ sukhado āsim̄, sattānam̄ sukhito tato.
115. “Guṇam̄ vadanto buddhassa, buddhapitīsamāyuto;
sakantim̄ parakantiñca, janayim̄ tena kantimā.
116. “Jino te titthikākiṇne §, abhibhuyya kutitthiye.
guṇam̄ vadanto jotesim̄ §, nāyakam̄ jutimā tato.
117. “Piyakārī janassāpi, sambuddhassa guṇam̄ vadaṁ;
saradova sasaṅkoham̄, tenāsim̄ piyadassano.
118. “Yathāsattivasenāhaṁ, sabbavācāhi santhavim̄;
sugataṁ tena vāgiso, vicittapaṭibhānavā.

- 119.** “Ye bālā vimatiṁ pattā, paribhonti mahāmuniṁ;
niggahim te saddhammena, paribhūto na tenahaṁ §.
- 120.** “Buddhavaṇṇena sattānaṁ, kilese apanesahaṁ;
nikkilesamano homi, tassa kammassa vāhasā.
- 121.** “Sotūnaṁ vuddhimajaniṁ §, buddhānussatidesako.
tenāhamāsim § sappañño, nipiṇatthavipassako.
- 122.** “Sabbāsavaparikkhīṇo, tiṇṇasamāsārasāgaro;
sikhīva anupādāno, pāpuṇissāmi nibbutiṁ.
- 123.** “Imasmīmyeva kappasmī, yamahāṁ santhaviṁ jinam;
duggatiṁ nābhijānāmi, buddhavaṇṇassidam phalam.
- 124.** “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
- 125.** “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 126.** “Paṭisambhidā (2.0112) catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā sugandho thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sugandhattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Tiṇadāyakavaggo tepaññāsamo.

Tassuddānaṁ-

Tiṇado mañcado ceva, saraṇabbhañjanappado;
supaṭo daṇḍadāyī ca, nelapūjī tatheva ca.
Bodhisammajjako maṇdo, sugandho dasamoti ca;
gāthāsatam satevisam, gaṇitañcettha sabbaso.

54. Kaccāyanavaggo

1. Mahākaccāyanatthera-apadānaṁ

- “Padumuttaro (2.0113) nāma jino, anejo ajitaṁ jayo;
satasahasse kappānaṁ, ito uppajji nāyako.
- “Vīro kamalapattakkho, sasaṅkavimalānano;
kanakācalasaṅkāso §, ravidittisamappabho.
- “Sattanettamanohārī, varalakkhaṇabhūsito;
sabbavākyapathātīto, manujāmarasakkato.
- “Sambuddho bodhayam satte, vāgīso madhurassaro;
karuṇānibandhasantāno, parisāsu visārado.

5. “Deseti madhuram dhammaṁ, catusaccūpasamhitam; nimugge mohapāñkamhi, samuddharati pāṇine.
6. “Tadā ekacaro hutvā, tāpaso himavālayo; nabhasā mānusam lokaṁ, gacchanto jinamaddasaṁ.
7. “Upecca santikam tassa, assosiṁ dhammadedesanam; vanṇayantassa vīrassa, sāvakassa mahāguṇam.
8. “Saṅkhittena mayā vuttaṁ, vitthārena pakāsayam; parisaṁ mañca toseti, yathā kaccāyano ayaṁ.
9. “Nāhaṁ evamidhekaccam §, aññam passāmi sāvakam; tasmātadagge § esago, evam dhāretha bhikkhavo’.
10. “Tadāhaṁ vimhito hutvā, sutvā vākyam manoramam; himavantaṁ gamitvāna, āhitvā § pupphasañcayaṁ.
11. “Pūjetvā lokasaraṇam, tam ṭhānamabhipatthayim; tadā mamāsayam ūnatvā, byākāsi sa rāṇajaho.
12. “Passathetaṁ isivaram, niddhantakanakattacam; uddhaggalomaṁ pīṭaṁsaṁ, acalaṁ pañjaliṁ ṭhitam.
13. “Hāsam (2.0114) supuṇṇanayanam, buddhavaṇṇagatāsayam; dhammajam uggahadayam §, amatāsittasannibham’.
14. “Kaccānassa guṇam sutvā, tam ṭhānam patthayaṁ ṭhito; anāgatamhi addhāne, gotamassa mahāmune.
15. “Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;

kaccāno nāma nāmena, hessati satthu sāvako.

16. “Bahussuto mahāñāṇī, adhippāyavidū mune; pāpuṇissati tam ṭhānam, yathāyaṁ byākato mayā.
17. “Satasahassito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā; duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
18. “Duve bhāve saṁsarāmi, devatte atha mānuse; aññām gatim na gacchāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
19. “Duve kule pajāyāmi, khattiye atha brāhmaṇe; nīce kule na jāyāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
20. “Pacchime ca bhāve dāni, jāto ujjeniyām pure §. pajjotassa ca caṇḍassa, purohitadijādhino §.
21. “Putto tiriṭivacchassa §, nipuṇo vedapāragū. mātā ca candimā nāma, kaccānoham varattaco.
22. “Vīmaṇsanattham buddhassa, bhūmipālena pesito; disvā mokkhapuradvāram, nāyakam guṇasañcayaṁ.
23. “Sutvā ca vimalam vākyam, gatipaṅkavisosanam; pāpuṇim amataṁ santam, sesehi saha sattahi.
24. “Adhippāyavidū jāto, sugatassa mahāmate; ṭhapito etadagge ca, susamiddhamanoratho.
25. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
26. “Svāgataṁ (2.0115) vata me āsi, mama buddhassa santike; “svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanaṁ.
27. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanaṁ”.

Ittham sudam āyasmā mahākaccāyano thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Mahākaccāyanatherassāpadānam paṭhamam.

2. Vakkalitthera-apadānam

28. “Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako; anomanāmo amito, nāmena padumuttaro.
29. “Padumākāravadano, padumāmalasuccchavī; lokenānupalittova toyena padumam yathā.
30. “Vīro padumapattakkho, kanto ca padumam yathā; padumuttaragandhova, tasmā so padumuttaro.

31. “Lokajeṭṭho ca nimmāno, andhānam nayanūpamo; santaveso guṇanidhi, karuṇāmatisāgaro.
32. “Sa kadāci mahāvīro, brahmāsurasuraccito; sadevamanujākiṇṇe, janamajjhe jinuttamo §.
33. “Vadanena sugandhena, madhurena rutena ca; rañjayam parisam̄ sabbam̄, santhavī sāvakam̄ sakam̄.
34. “Saddhādhimutto sumati, mama dassanalālaso §. natthi etādiso añño, yathāyam bhikkhu vakkali.
35. “Tadāhaṁ haṁsavatiyam, nagare brāhmaṇatrajo; hutvā sutvā ca tam vākyam, tam thānamabhirocayim.
36. “Sassāvakam (2.0116) tam vimalam, nimantetvā tathāgataṁ; sattāhaṁ bhojayitvāna, dussehacchādayim tadā.
37. “Nipacca sirasā tassa, anantaguṇasāgare; nimuggo pītisampuṇṇo, idam vacanamabravim.
38. “Yo so tayā santhavito, ito sattamake muni §. bhikkhu saddhāvataṁ aggo, tādiso homaham mune’.
39. “Evam vutte mahāvīro, anāvaraṇadassano; imam vākyam udiresi, parisāya mahāmuni.
40. “Passathetaṁ māṇavakam, pītamaṭṭhanivāsanam; hemayaññopacitaṅgam §, jananettamanoharam.
41. “Eso anāgataddhāne, gotamassa mahesino; aggo saddhādhimuttānam, sāvakoyaṁ bhavissati.
42. “Devabhūto manusso vā, sabbasantāpavajjito; sabbabhogaparibyūḥo, sukhito saṁsarissati.
43. “Satasaṁhassito kappe, okkākakulasambhavo; gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
44. “Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito; vakkali nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
45. “Tena kammavisesena, cetanāpaṇidhīhi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
46. “Sabbattha sukhito hutvā, saṁsaranto bhavābhave; sāvatthiyam pure jāto, kule aññatare aham.
47. “Nonitasukhumālaṁ mam, jātapallavakomalam; mandaṁ uttānasayanaṁ, pisācabhayatajjitā.
48. “Pādamūle mahesissa, sāyesum dīnamānasā; imam dadāma te nātha, saraṇam hohi nāyaka.
49. “Tadā (2.0117) paṭiggahi so mam, bhītānam saraṇo muni; jālinā cakkaṇkitena §, mudukomalapāṇinā.
50. “Tadā pabhuti tenāhaṁ, arakkheyena rakkhito; sabbaveravinimutto §, sukhena parivuddhito.
51. “Sugatena vinā bhūto, ukkaṇṭhāmi muhuttakam; jātiyā sattavassoham, pabbajim anagāriyam.

52. “Sabbapāramisambhūtaṁ, nīlakkhinayanaṁ § varam;
rūpaṁ sabbasubhākiṇṇaṁ, atitto viharāmahaṁ §.
53. “Buddharūparatiṁ § ñatvā, tadā ovadi maṁ jino;
‘alam vakkali kiṁ rūpe, ramase bālanandite.
54. “Yo hi passati saddhammaṁ, so maṁ passati paññito;
apassamāno saddhammaṁ, maṁ passampi na passati.
55. “Anantādīnavo kāyo, visarukkhasamūpamo;
āvāso sabbarogānaṁ, puñjo dukkhassa kevalo.
56. “Nibbindiya tato rūpe, khandhānaṁ udayabbayaṁ;
passa upakkilesānaṁ, sukhenantam gamissati’.
57. “Evam tenānusīṭhoham, nāyakena hitesinā;
gijjhakūṭaṁ samāruyha, jhāyāmi girikandare.
58. “Thitō pabbatapādamhi, assāsayi § mahāmuni;
vakkalīti jino vācam, tam sutvā mudito aham.
59. “Pakkhandim selapabbhāre, anekasataporise;
tadā buddhānubhāvena, sukheneva mahim gato.
60. “Punopi § dhammaṁ deseti, khandhānaṁ udayabbayaṁ;
tamahaṁ dhammadamaññāya, arahattamapāpuṇiṁ.
61. “Sumahāparisamajhe (2.0118), tadā maṁ caraṇtago;
aggam saddhādhimuttānaṁ, paññapesi mahāmati.

62. “Satasaṁhassito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
63. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
64. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
65. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā vakkalitthero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Vakkalittherassāpadānam dutiyam.

3. Mahākappinatthera-apadānam

66. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
udito ajaṭākāse §, ravīva saradambare.
67. “Vacanābhāya bodheti, veneyyapadumāni so;
kilesapañkaṁ soseti, matirāṁsīhi nāyako.
68. “Titthiyānam yase § hanti, khajjotābhā yathā ravi;
Saccatthābhām pakāseti, ratanāmva divākaro.
69. “Guṇānam āyatibhūto, ratanānamva sāgaro;
pajjunnoriva bhūtāni, dhammameghena vassati.
70. “Akkhadasso tadā āsim, nagare haṁsasavhaye;
upecca dhammamassosim, jalajuttamanāmino.
71. “Ovādakassa bhikkhūnam, sāvakassa katāvino;
guṇam pakāsayantassa, tappayantassa § me manam.
72. “Sutvā patīto sumano, nimantetvā tathāgataṁ;
sasissam bhojayitvāna, tam thānamabhipatthayim.
73. “Tadā (2.0119) haṁsasamabhāgo, haṁsadundubhinissano §.
passathetam mahāmattam, vinicchayavisāradam.
74. “Patitaṁ pādamūle me, samuggatatanūruham;
jīmūtavaṇṇam pīṇāṁsam, pasannanayanānanam.
75. “Parivārena mahatā, rājayuttaṁ mahāyasam;
eso katāvino thānam, pattheti muditāsayo.
76. “Iminā pañipātena, cāgena pañidhīhi ca §.
kappasatasahassāni, nupapajjati duggatiṁ.
77. “Devesu devasobhaggaṁ, manussesu mahantataṁ;
anubhotvāna sesena §, nibbānam pāpuṇissati.
78. “Satasaṁhassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
79. “Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;

kappino nāma nāmena, hessati satthu sāvako'.

80. "Tatoham sukataṁ kāram, katvāna jinasāsane; jahitvā mānusam deham, tusitaṁ agamāsahaṁ.
81. "Devamānusarajjāni, sataso anusāsiya; bārāṇasiyamāsanne, jāto keniyajātiyam.
82. "Sahassaparivārena §, sapajāpatiko aham; pañca paccekabuddhānam, satāni samupaṭṭhahim.
83. "Temāsam bhojayitvāna, pacchādamha ticīvaraṁ; tato cutā mayaṁ sabbe, ahumha tidasūpagā.
84. "Puno sabbe manussattam, agamimha tato cutā; kukkuṭamhi pure jātā, himavantassa passato.
85. "Kappino (2.0120) nāmahaṁ āsim, rājaputto mahāyaso; sesāmaccakule jātā, mameva parivārayum.
86. "Mahārajjasukhaṁ patto, sabbakāmasamiddhimā; vāṇijehi samakkhātaṁ, buddhuppādamahaṁ suṇim.
87. "Buddho loke samuppanno, asamo ekapuggalo; so pakāseti saddhammaṁ, amataṁ sukhamuttamam.
88. "Suyuttā tassa sissā ca, sumuttā ca anāsavā'; "sutvā nesam suvacanam, sakkaritvāna vāṇije.
89. "Pahāya rajjaṁ sāmacco, nikhamiṁ buddhamāmako; nadīṁ disvā mahācandaṁ, pūritaṁ samatittikam.
90. "Appatiṭṭham anālambam, duttaram sīghavāhiniṁ; guṇam saritvā buddhassa, sotthinā samatikkamim.
91. "Bhavasotaṁ sace buddho, tiṇo lokantagū vidū §; etena saccavajjena, gamanam me samijjhatu.
92. "Yadi santigamo maggo, mokkho caccantikam § sukham. etena saccavajjena, gamanam me samijjhatu.
93. "Saṅgo ce tiṇakantāro, puññakkhetto anuttaro; etena saccavajjena, gamanam me samijjhatu'.
94. "Saha kate saccavare, maggā apagataṁ jalam; tato sukhena uttiṇo, nadītre manorame.
95. "Nisinnam addasam buddham, udentamva pabhaṅkaram; jalantaṁ hemaselamva, dīparukkhamva jotitam.
96. "Sasiṁva tārāsahitam, sāvakehi purakkhataṁ; vāsavam viya vassantam, desanājaladantaram §.
97. "Vanditvāna sahāmacco, ekamantamupāvisim; tato no āsayam § ñatvā, buddho dhammadadesayi.
98. "Sutvāna (2.0121) dhammaṁ vimalam, avocumha mayaṁ jinaṁ; 'pabbājehi mahāvīra, nibbindāmha § mayaṁ bhave'.
99. "Svakkhāto bhikkhave dhammo, dukkhatanakaraṇāya vo; caratha brahmacariyam', iccāha munisattamo.
100. "Saha vācāya sabbepi, bhikkhuvesadharā mayaṁ;

ahumha upasampannā, sotāpannā ca sāsane.

101. "Tato jetavanam gantvā, anusāsi vināyako;
anusittho jinenāham, arahattamapāpuṇim.
102. "Tato bhikkhusahassāni §, anusāsimahaṁ tadā;
mamānusāsanakarā, tepi āsum anāsavā.
103. "Jino tasmīm guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ;
bhikkhu-ovādakānaggo, kappinoti mahājane.
104. "Satasahasse kataṁ kammaṁ, phalaṁ dassesi me idha;
pamutto saravegova, kilese jhāpayim § mama.
105. "Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
106. "Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
107. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".

Itthaṁ sudam āyasmā mahākappino thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Mahākappinattherassāpadānam tatiyam.

4. Dabbamallaputtatthera-apadānam

108. "Padumuttaro nāma jino, sabbalokavidū muni;
ito satasahassamhi, kappe uppajji cakkhumā.

- 109.** “Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinam;
desanākusalo buddho, tāresi janatam bahum.
- 110.** “Anukampako (2.0122) kāruṇiko, hitesi sabbapāṇinam;
sampatte titthiye sabbe, pañcasile patitthapi §.
- 111.** “Evam nirākulam āsi, suññataṁ § titthiyehi ca;
vicittam arahantehi, vasibhūtehi tādibhi.
- 112.** “Ratanānaṭṭhapaññāsaṁ, uggato so mahāmuni;
kañcanagghiyasaṅkāso, bāttimṣavaralakkhaṇo.
- 113.** “Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade;
tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janatam bahum.
- 114.** “Tadāhaṁ haṁsavatiyam, setṭhiputto mahāyaso;
upetvā lokapajjotam, assosiṁ dhammadesanam.
- 115.** “Senāsanāni bhikkhūnam, paññāpentam sasāvakam;
kittayantassa vacanam, suṇitvā mudito aham.
- 116.** “Adhikāram sasaṅghassa, katvā tassa mahesino;
nipacca sirasā pāde, tam ṭhānamabhipatthayim.
- 117.** “Tadāha sa mahāvīro, mama kammam pakittayaṁ;
‘yo sasaṅghamabhojesi, sattāhaṁ lokanāyakam.
- 118.** “Soyam kamalapattakkho, sīhaṁso kanakattaco;
mama pādamūle nipati §, patthayam ṭhānamuttamam.
- 119.** “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 120.** “Sāvako tassa buddhassa, dabbo nāmena vissuto;
senāsanapaññāpako, aggo hessatiyam tadā’.
- 121.** “Tena kammena sukadena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
- 122.** “Satānam tīṇikkhattuñca, devarajjamakārayim;
satānam pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosaham.
- 123.** “Padesarajjam (2.0123) vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam;
sabbattha sukrito āsim, tassa kammaṭṭha vāhasā.
- 124.** “Ekanavutito kappe,vipassi nāma nāyako;
uppajji cārudassano §, sabbadhammavipassako.
- 125.** “Dutṭhacitto upavadim, sāvakaṁ tassa tādino;
sabbāsavaparikkhīṇam, suddhoti ca vijāniya.
- 126.** “Tasseva naravīrassa, sāvakanam mahesinam;
salākañca gahetvāna §, khīrodanamadāsaham.
- 127.** “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
- 128.** “Sāsanam jotayitvāna, abhibhuyya kutitthiye;
vineyye vinayitvāva, nibbuto so sasāvako.
- 129.** “Sasisse nibbute nāthe, atthamentamhi sāsane;
devā kandimsu samvigga, muttaksesā rudammukhā.

- 130.** “Nibbāyissati dhammakkho, na passissāma subbate;
na sunissāma saddhammaṁ, aho no appapuññatā.
- 131.** “Tadāyaṁ pathavī sabbā, acalā sā calācalā §.
sāgaro ca sasokova, vinadī karuṇam̄ giram̄.
- 132.** “Catuddisā dundubhiyo, nādayim̄su amānusā;
samantato asaniyo, phaliṁsu ca bhayāvahā.
- 133.** “Ukkā patim̄su nabhasā, dhūmaketu ca dissati;
sadūmā jālavatṭā ca §, ravim̄su karuṇam̄ migā.
- 134.** “Uppāde dāruṇe disvā, sāsanatthaṅgasūcakē;
saṁviggā bhikkhavo satta, cintayimha mayam̄ tadā.
- 135.** “Sāsanena vināmhākam̄, jīvitena alam̄ mayam̄;
pavisitvā mahāraññaṁ, yuñjāma jinasāsanam̄.
- 136.** “Addasamha (2.0124) tadāraññe, ubbiddham̄ selamuttamam̄;
nisseṇiyā tamāruyha, nisseṇim̄ pātayimhase.
- 137.** “Tadā ovadi no therō, buddhuppādo sudullabho;
saddhātidullabhā laddhā, thokam̄ sesañca sāsanam̄.
- 138.** “Nipatanti khaṇātītā, anante dukkhasāgare;
tasmā payogo kattabbo, yāva ṭhāti mune matam̄ §.
- 139.** “Arahā āsi so therō, anāgāmī tadānugo;
susīlā itare yuttā, devalokam̄ agamhase.
- 140.** “Nibbuto tiṇṇasam̄sāro, suddhāvāse ca ekako;
ahañca pakkusāti ca, sabhiyo bāhiyo tathā.
- 141.** “Kumārakassapo ceva, tattha tatthūpagā mayam̄;
saṁsārabandhanā muttā, gotamenānukampitā.
- 142.** “Mallesu kusinārāyaṁ, jāto gabbheva me sato;
mātā matā citāruṇhā, tato nippatito aham̄.
- 143.** “Patito dabbapuñjamhi, tato dabboti vissuto;
brahmacārībalenāham̄, vimutto sattavassiko.
- 144.** “Khīrodanabalenāham̄, pañcahaṅgehupāgato;
khīṇāsavopavādena, pāpehi bahucodito.
- 145.** “Ubho puññañca pāpañca, vītvattomhi dāniham̄;
patvāna paramam̄ santim̄, viharāmi anāsavo.
- 146.** “Senāsanam̄ paññāpayim̄, hāsayitvāna subbate;
jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ.
- 147.** “Kilesā jhāpitā mayham̄ ... pe... viharāmi anāsavo.
- 148.** “Svāgatam̄ vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
- 149.** “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā dabbamallaputto therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Dabbamallaputtattherassāpadānam catuttham.

5. Kumārakassapatthera-apadānam

150. “Ito (2.0125) satasahassamhi, kappe uppajji nāyako;
sabbalokahito vīro, padumuttaranāmako.
151. “Tadāham brāhmaṇo hutvā, vissuto vedapāragū;
divāvihāram vicaram, addasam̄ lokanāyakam̄.
152. “Catusaccam̄ pakāsentam̄, bodhayantam̄ sadevakam̄;
vicittakathikānaggam̄, vaṇṇayantam̄ mahājane.
153. “Tadā muditacittham̄, nimantetvā tathāgataṁ;
nānārattehi vatthehi, alaṅkaritvāna maṇḍapam̄.
154. “Nānāratanapajjotam̄, sasaṅgham bhojayim̄ tahiṁ;
bhojayitvāna sattāham̄, nānaggarasabhojanam̄.
155. “Nānācittehi § pupphehi, pūjayitvā sasāvakam̄ §.
nipacca pādamūlamhi, tam̄ ṭhānam̄ patthayim̄ aham̄.
156. “Tadā munivaro āha, karuṇekarasāsayo §.

‘passathetam dijavaram, padumānanalocanam.

157. “Pītipāmojjabahulam, samuggatatanūruham;
hāsamhitavisālakkham, mama sāsanalālasam.

158. “Patitam pādamūle me, ekāvatthasumānasam §.
esa pattheti tam thānam, vicittakathikattanaṁ §.

159. “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.

160. “Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
kumārakassapo nāma, hessati satthu sāvako.

161. “Vicittapupphadussānam, ratanānañca vāhasā;
vicittakathikānam so, aggataṁ pāpuṇissati”.

162. “Tena (2.0126) kammena sukadena, cetanāpañidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.

163. “Paribbhamam bhavābhave §, rāngamajjhе yathā naṭo;
sākhamigatrajo hutvā, migiyā kucchimokkamīm.

164. “Tadā mayi kucchigate, vajjhavāro upaṭṭhito;
sākhena cattā me mātā, nigrodham saraṇam gatā.

165. “Tena sā migarājena, maraṇā parimocitā;
pariccajivtā sapāṇam §, mamevam ovadī tadā.

166. “Nigrodhameva seveyya, na sākhamupasamvase;
nigrodhasmīm mataṁ seyyo, yañce sākhamhi jīvitam”.

167. “Tenānusīṭhā migayūthapena, ahañca mātā ca tathetare ca §.
āgamma rammam tusitādhivāsaṁ, gatā pavāsaṁ sagharam yatheva.

168. “Puno kassapavīrassa, atthamentamhi sāsane;
āruyha selasikharam, yuñjitvā jinasāsanam.

169. “Idānāham rājagahe, jāto seṭṭhikule ahum;
āpannasattā me mātā, pabbaji anagāriyam.

170. “Sagabbham tam viditvāna, devadattamupānayum;
so avoca ‘vināsetha, pāpikam bhikkhunim imam’.

171. “Idānipi munindena, jinena anukampitā;
sukhinī ajanī mayham, mātā bhikkhunupassaye.

172. “Tam viditvā mahīpālo, kosalo mam aposayi;
kumāraparihārena, nāmenāhañca kassapo.

173. “Mahākassapamāgama, aham kumārakassapo;
vammikasadisam kāyam, sutvā buddhena desitam.

174. “Tato (2.0127) cittam vimucci me, anupādāya sabbaso;
pāyāsim damayitvāham, etadaggamapāpuṇim.

175. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.

176. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

177. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā kumārakassapo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kumārakassapatherassāpadānam pañcamam.

Catuvīsatimam bhāṇavāram.

6. Bāhiyatthera-apadānam

178. “Ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako;
mahappabho tilokaggo, nāmena padumuttaro.
179. “Khippābhiññassa bhikkhussa, guṇam kittayato mune;
sutvā udaggacittohaṁ, kāraṁ katvā mahesino.
180. “Datvā sattāhikam dānam, sasissassa mune aham;
abhivādiya sambuddham, tam ṭhānam patthayim tadā.
181. “Tato mām byākari buddho, ‘etam passatha brāhmaṇam;
patitam pādamūle me, cariyam paccavekkhaṇam §.
182. “‘Hemayaññopacitaṅgam, avadātatanuttacam;
palambabimbatamboṭṭham, setatiñhasamam dijam.
183. “Guṇathāmabahutaram, samuggatatanūruham;
guṇoghāyatanibhūtaṁ, pītisamphullitānanam.
184. “‘Eso patthayate ṭhānam, khippābhiññassa bhikkhuno;
anāgate mahāvīro, gotamo nāma hessati.
185. “‘Tassa (2.0128) dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
bāhiyo nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
186. “Tadā hi tuṭṭho vuṭṭhāya, yāvajīvam mahāmune;
kāraṁ katvā cuto saggam, agam sabhavanam yathā.
187. “Devabhūto manusso vā, sukhito tassa kammuno;
vāhasā saṃsaritvāna, sampattimanubhomaham.
188. “Puna kassapavīrassa, atthamentamhi § sāsane;
āruyha selasikharam, yuñjitvā jinasāsanam.
189. “Visuddhasilo sappañño, jinasāsanakārako;
tato cutā pañca janā, devalokam agamhase.
190. “Tatoham bāhiyo jāto, bhārukacche puruttame;
tato nāvāya pakkhando §, sāgaram appasiddhiyam §.
191. “Tato nāvā abhijittha, gantvāna katipāhakam;
tadā bhīsanake ghore, patito makarākare.
192. “Tadāham vāyamitvāna, santaritvā mahodadhim;
suppādapaṭṭanavaram §, sampatto mandavedhito §.
193. “Dārucīram nivāsetvā, gāmaṁ piṇḍāya pāvisim;

tadāha so jano tuṭṭho, arahāyamidhāgato.

194. “Imam annena pānena, vatthena sayanena ca;
bhesajjena ca sakkatvā, hessāma sukhitā mayaṁ.

195. “Paccayānam tadā lābhī, tehi sakkatapūjito;
arahāhanti saṅkappaṁ, uppādesim ayoniso.

196. “Tato me cittamaññāya, codayī pubbadevatā;
‘na tvam upāyamaggaññū, kuto tvam arahā bhave’.

197. “Codito tāya samviggo, tadāhaṁ paripucchi tam;

‘ke vā ete kuhiṁ loke, arahanto naruttamā.

198. “Sāvatthiyam (2.0129) kosalamandire jino, pahūtapañño varabhūrime-dhaso;

so sakyaputto arahā anāsavo, deseti dhammam arahattapattiyā.

199. “Tadassa sutvā vacanam supiṇito §, nidhimva laddhā kapaṇoti vimhito.
udaggacitto arahattamuttamam, sudassanam datṭhūnantagocaram.

200. “Tadā tato nikhamitvāna satthuno §, sadā jinam passāmi vimalānanam §
upecca rammaṁ vijitavhayam vanam, dije apucchim kuhiṁ lokanandano.

201. “Tato avocum naradevavandito, puram paviṭṭho asanesanāya so;
sasova § khippam munidassanussuko, upecca vandāhi

ta magga pug galam'.

202. "Tato haṁ tuvaṭam gantvā, sāvatthim puramuttamam;
vicarantaṁ tamaddakkhiṁ, piṇḍatthaṁ apihāgidhaṁ.
203. "Pattapāṇīṁ alolakkhaṁ, pācayantaṁ pītākaram §.
sirīnilaya sañkāsaṁ, ravidittiharānanāmaṁ.
204. "Tam samecca nipaccāhaṁ, idaṁ vacanamabraviṁ;
'kupathe vippaṇaṭṭhassa, saraṇaṁ hohi gotama.
205. "Pāṇasantāraṇatthāya, piṇḍāya vicarāma haṁ;
na te dhammakathākālo, iccāha munisattamo".
206. "Tadā punappunaṁ buddhaṁ, āyāciṁ dhammalāaso;
yo me dhammamadesesi, gambhīraṁ suññataṁ padam.
207. "Tassa (2.0130) dhammaṁ suñitvāna, pāpuṇīṁ āsavakkhayam;
parikkhīṇāyuko santo, aho satthānukampako.
208. "Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
209. "Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanāmaṁ.
210. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanāmaṁ.
211. "Evam theroyiyākāsi, bāhiyo dārucīriyo;
sañkārakūte patito, bhūtāviṭṭhāya gāviyā.
212. "Attano pubbacariyam, kittayitvā mahāmati;
parinibbāyi so theroy §, sāvatthiyaṁ puruttame.
213. "Nagarā nikhamanto tam, disvāna isisattamo;
dārucīradharaṁ dhīraṁ, bāhiyam bāhitāgamaṁ.
214. "Bhūmiyam patitaṁ dantaṁ, indaketūva pātitam;
gatāyum sukkhakilesam §, jinasāsanakārakam.
215. "Tato āmantayī satthā, sāvake sāsane rate;
'gaṇhatha netvā § jhāpetha, tanum sabrahmacārino.
216. "Thūpaṁ karotha pūjetha, nibbuto so mahāmati;
khippābhiññānamēsaggo, sāvako me vacokaro.
217. "Sahassamapi ce gāthā, anatthapada sañhitā;
ekaṁ gāthāpadam seyyo, yam sutvā upasammati.
218. "Yattha āpo ca pathavī, tejo vāyo na gādhati;
na tattha sukkā jotanti, ādicco na pakāsatī.
219. "Na tattha candimā bhāti, tamo tattha na vijjati;
yadā ca attanā vedi, munimonena brāhmaṇo.
220. "Atha (2.0131) rūpā arūpā ca, sukhadukkhā vimuccati';
iccevam abhaṇī nātho, tilokasaraṇo muni".

Ittham sudaṁ āyasmā bāhiyo theroy imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Bāhiyattherassāpadānaṁ chatṭham.

7. Mahākoṭṭhikatthera-apadānam

221. “Padumuttaro nāma jino, sabbalokavidū muni;
ito satasahassamhi, kappe uppajji cakkhumā.
222. “Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinaṁ;
desanākusalo buddho, tāresi janataṁ bahum.
223. “Anukampako kāruṇiko, hitesi sabbapāṇinaṁ;
sampatte titthiye sabbe, pañcasile patitthapi.
224. “Evam nirākulam āsi, suññataṁ titthiyehi ca;
vicittam arahantehi, vasibhūtehi tādibhi.
225. “Ratanānaṭṭhapaññāsaṁ, uggato so mahāmuni;
kañcanagghiyasaṅkāso, bāttim̄savāralakkhaṇo.
226. “Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade;
tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahum.
227. “Tadāham haṁsavatiyaṁ, brāhmaṇo vedapāragū;
upecca sabbalokaggam §, assosim dhammadesanam.
228. “Tadā so sāvakam vīro, pabhinnamatigocaram;
atthe dhamme nirutte ca, paṭibhāne ca kovidam.
229. “Thapesi etadaggamhi, tam sutvā mudito aham;
sasāvakam jinavaram, sattāham bhojayim tadā.
230. “Dussehacchādayitvāna, sasissam buddhisāgaram §;
nipacca pādamūlamhi, tam ṭhānam pathayim aham.
231. “Tato (2.0132) avoca lokaggo, ‘passathetam dijuttamam;
vinataṁ pādamūle me, kamalodarasappabham.
232. “Buddhaseṭṭhassa § bhikkhussa, ṭhānam pathayate ayam;
tāya saddhāya cāgena, saddhammassavanena § ca.
233. “Sabbattha sukrito hutvā, samsaritvā bhavābhavet;
anāgatamhi addhāne, lacchase tam manoratham.
234. “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
235. “‘Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
koṭṭhiko nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
236. “Tam sutvā mudito hutvā, yāvajīvaṁ tadā jinam;
mettacitto paricariṁ, sato paññāsamāhito.
237. “Tena kammavipākena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusaṁ deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
238. “Satānam tīnikkhattuñca, devarajjamakārayim;
satānam pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosaham.
239. “Padesarajjaṁ vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam;
sabbattha sukrito āsim, tassa kammassa vāhasā.

- 240.** “Duve bhave samsarami, devatte atha manuse;
añnam gatim na gacchami, suciñassa idam phalam.
- 241.** “Duve kule pajayami, khattiye atha brhmañe;
“nice kule na jayami, suciñassa idam phalam.
- 242.** “Pacchime bhave sampatte, brahmabandhu ahosaham;
savatthiyam vippakule, paccajato mahaddhane.
- 243.** “Mata candavati nama, pitā me assalayano;
yadā me pitaram buddho, vinayi sabbasuddhiyā.
- 244.** “Tadā (2.0133) pasanno sugate, pabbajim anagariyam;
moggallāno ācariyo, upajjhā sārisambhavo.
- 245.** “Kesusu chijjamānesu, ditthi chinnā samūlikā;
nivāsento ca kāsavam, arahattamapāpuṇim.
- 246.** “Atthadhammaniruttisu, paṭibhāne ca me mati;
pabhinnā tena lokaggo, etadagge ṭhapesi mama.
- 247.** “Asandiṭham viyākāsim, upatissena pucchito;
paṭisambhidāsu tenāham, aggo sambuddhasāsane.
- 248.** “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavo.
- 249.** “Svāgatam vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 250.** “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā mahākotthiko thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Mahākotṭhikattherassāpadānam sattamam.

8. Uruvelakassapatthera-apadānam

251. "Padumuttaro nāma jino, sabbalokavidū muni;
ito satasahassamhi, kappe uppajji cakkhumā.
252. "Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinam;
desanākusalo buddho, tāresi janataṁ bahum.
253. "Anukampako kāruṇiko, hitesi sabbapāṇinam;
sampatte titthiye sabbe, pañcasile patitthapi.
254. "Evam nirākulam āsi, suññataṁ titthiyehi ca;
vicittam arahantehi, vasibhūtehi tādibhi.
255. "Ratanānaṭṭhapaññāsam, uggato so mahāmuni;
kañcanagghiyasaṅkāso, bāttimṣavaralakkhaṇo.
256. "Vassasatasahassāni (2.0134), āyu vijjati tāvade;
tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahum.
257. "Tadāham haṃsavatiyā, brāhmaṇo sādhusammato;
upecca lokapajjotam, assosī dhammadedesanam.
258. "Tadā mahāparisatiṁ, mahāparisasāvakam;
ṭhapentam etadaggamhi, sutvāna mudito aham.
259. "Mahatā parivārena, nimantetvā mahājinam;
brāhmaṇānam sahassena, sahadānamadāsaham.
260. "Mahādānam daditvāna, abhivādiya nāyakam;
ekamantam ṭhito haṭṭho, idam vacanamabravim.
261. "Tayi saddhāya me vīra, adhikāraguṇena ca;
parisā mahatī hotu, nibbattassa tahim tahim'.
262. "Tadā avoca parisam, gajagajitasussaro;
karavīkaruto satthā, 'etaṁ passatha brāhmaṇam.
263. "Hemavaṇṇam mahābāhum, kamalānanalocanam;
udaggatanujam haṭṭham, saddhavantaṁ guṇe mama.
264. "Esa patthayate ṭhānam §, sīhaghosassa bhikkhuno;
anāgatamhi addhāne, lacchase tam manoratham.
265. "Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
266. "Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
kassapo nāma gottena, hessati satthu sāvako'.
267. "Ito dvenavute kappe, ahu satthā anuttaro;
anūpamo asadiso, phusso lokaggaṇāyako.
268. "So ca sabbam tamam hantvā, vijaṭetvā mahājaṭam;

vassate amataṁ vuṭṭhiṁ, tappayanto sadevakam̄.

269. “Tadā (2.0135) hi bārāṇasiyam̄, rājā paccā ahumhase; bhātaromha tayo sabbe, saṃvisaṭṭhāva rājino.
270. “Vīraṅgarūpā balino, saṅgāme aparājitā; tadā kūpitapaccanto §, amhe āha mahīpati.
271. “Etha gantvāna paccantaṁ, sodhetvā atṭavībalam̄; khemam̄ vijiritaṁ katvā, puna dethāti bhāsatha’.
272. “Tato mayam̄ avocumha, yadi deyyāsi nāyakam̄; upaṭṭhānāya amhākaṁ, sādhayissāma vo tato.
273. “Tato mayam̄ laddhavarā, bhūmipālena pesitā; nikkhittasatthaṁ paccantaṁ, katvā punarupacca tam̄.
274. “Yācitvā satthupaṭṭhānam̄, rājānam̄ lokanāyakam̄; munivīram̄ labhitvāna, yāvajīvam̄ yajimha tam̄.
275. “Mahagghāni ca vatthāni, pañītāni rasāni ca; senāsanāni rammāni, bhesajjāni hitāni ca.
276. “Datvā sasaṅghamunino §, dhammenuppāditāni no; sīlavanto kāruṇikā, bhāvanāyuttamānasā.
277. “Saddhā paricaritvāna, mettacitte na yathābalam̄; nibbute tamhi lokagge, pūjam̄ katvā yathābalam̄.
278. “Tato cutā santusitam̄ §, gatā tattha mahāsukham̄; anubhūtā mayam̄ sabbe, buddhapūjāyidam̄ phalam̄.
279. “Māyākāro yathā raṅge §, dassesi vikatiṁ bahuṁ. tathā bhave bhamantoham̄ §, videhādhipatī ahum̄.
280. “Guṇāceļassa vākyena, micchādiṭṭhigatāsayo; narakaṁ maggamarūļho, rucāya mama dhītuyā.
281. “Ovādaṁ nādiyitvāna, brahmunā nāradenaham̄; bahudhā saṃsito santo, diṭṭhim̄ hitvāna pāpikam̄.
282. “Pūrayitvā (2.0136) visesena, dasa kammapathāniham̄; hitvāna dehamagamim̄, saggam̄ sabhavanam̄ yathā.
283. “Pacchime bhave sampatte, brahmabandhu ahosaham̄; bārāṇasiyam̄ phītāyaṁ, jāto vippamahākule.
284. “Maccubyādhijarā bhīto, ogāhetvā mahāvanam̄ §. nibbānaṁ padamesanto, jaṭilesu paribbajim̄.
285. “Tadā dve bhātaro mayham̄, pabbajim̄su mayā saha; uruveļāyaṁ māpetvā, assamam̄ nivasim̄ aham̄.
286. “Kassapo nāma gottena, uruveļanivāsiko §. tato me āsi paññatti, uruveļakassapo iti.
287. “Nadīsakāse bhātā me, nadīkassapasavhayo; āsī sakāsanāmena, gayāyaṁ gayākassapo.
288. “Dve satāni kanīṭṭhassa, tīṇi majjhassa bhātuno; mama pañca satānūnā, sissā sabbe mamānugā.
289. “Tadā upecca maṁ buddho, katvāna vividhāni me §.

pāṭīhīrāni lokaggo, vinesi narasārathi.

290. "Sahassaparivārena, ahosim ehibhikkhuko;
teheva saha sabbehi, arahattamapāpuṇim.
291. "Te cevaññe ca bahavo, sissā mam parivārayum;
sāsitūñca samatthoham, tato mam isisattamo.
292. "Mahāparisabhāvasmiṁ, etadagge ṭhapesi mam;
aho buddhe kataṁ kāram, saphalam me ajāyatha.
293. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavō.
294. "Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
295. "Paṭisambhidā (2.0137) catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".

Ittham sudam āyasmā uruveṭakassapo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Uruveṭakassapattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Rādhatthera-apadānam

296. "Padumuttaro nāma jino, sabbalokavidū muni;
ito satasahassamhi, kappe uppajji cakkhumā.

- 297.** “Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinam;
desanākusalo buddho, tāresi janatam bahum.
- 298.** “Anukampako kāruṇiko, hitesi sabbapāṇinam;
sampatte titthiye sabbe, pañcasile patitthapi.
- 299.** “Evam nirākulam āsi, suññataṁ titthiyehi ca;
vicittam arahantehi, vasibhūtehi tādibhi.
- 300.** “Ratanānaṭṭhapaññāsam, uggato so mahāmuni;
kañcanagghiyasaṅkāso, bāttimṣavaralakkhaṇo.
- 301.** “Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade;
tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janatam bahum.
- 302.** “Tadāham haṃsavatiyam, brāhmaṇo mantapāragū;
upecca tam naravaram, assosiṁ dhammadedesanam.
- 303.** “Paññapentam mahāvīram, parisāsu visāradam;
paṭibhāneyyakam bhikkhum, etadagge vināyakam.
- 304.** “Tadāham kāram katvāna, sasāṅge lokanāyake;
nipacca sirasā pāde, tam thānam abhipathayim.
- 305.** “Tato mām bhagavā āha, siṅgīnikkhasamappabho;
sarena rajaṇiyena, kilesamalahārinā.
- 306.** “Sukhī (2.0138) bhavassu dīghāyu, sijjhatu paṇidhī tava;
sasāṅge me kataṁ kāram, atīva vipulam tayā.
- 307.** “Satasaḥassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 308.** “Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
rādhoti nāmadheyyena, hessati satthu sāvako.
- 309.** “Sa te hetuguṇe tuṭṭho, sakyaputto narāsabho §.
paṭibhāneyyakānaggam, paññapessati nāyako’.
- 310.** “Tam sutvā mudito hutvā, yāvajīvam tadā jinam;
mettacitto paricariṁ, sato paññāsamāhito.
- 311.** “Tena kammena sukatenā, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
- 312.** “Satānam tīṇikkhattuñca, devarajjamakārayim;
satānam pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosaham.
- 313.** “Padesarajjaṁ vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam;
sabbattha sukhitō āsim, tassa kammassa vāhasā.
- 314.** “Pacchime bhave sampatte, giribbjapuruttame;
jāto vippakule niddhe, vikalacchādanāsane.
- 315.** “Kaṭacchubhikkham pādāsim, sāriputtassa tādino;
yadā jiṇo ca vuddho ca, tadārāmamupāgamiṁ.
- 316.** “Pabbajati na mām koci §, jiṇadubbalathāmakam.
tena dīno vivāṇṇaṅgo §, soko cāsim tadā aham.
- 317.** “Disvā mahākāruṇiko, mamamāha § mahāmuni.
‘kimattham puttasonkaṭṭo, brūhi te cittajam rujam’.

- 318.** “Pabbajjam na labhe vīra, svākkhāte tava sāsane;
tena sokena dīnosmi, saraṇam hohi nāyaka’.
- 319.** “Tadā (2.0139) bhikkhū samānetvā, apucchi munisattamo;
‘imassa adhikāram ye, saranti byāharantu te’.
- 320.** “Sāriputto tadāvoca, ‘kāramassa sarāmahaṁ;
kaṭacchubhikkham dāpesi, piṇḍāya carato mama’.
- 321.** “Sādhu sādhu kataññūsi, sāriputta imam tuvam;
pabbājehi dijam vuḍḍham, hessatājāniyo ayaṁ”.
- 322.** “Tato alatthaṁ pabbajjam, kammavācōpasampadam;
na cireneva kālena, pāpuṇim āsavakkhayam.
- 323.** “Sakkaccam munino vākyam, suṇāmi mudito yato;
paṭibhāneyyakānaggam, tato mam ṭhapayī jino.
- 324.** “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
- 325.** “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 326.** “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā rādho thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Rādhattherassāpadānam navamam.

10. Mogharājatthera-apadānam

- 327.** “Padumuttaro nāma jino, sabbalokavidū muni;
ito satasahassamhi, kappe uppajji cakkhumā.
- 328.** “Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinam;
desanākusalo buddho, tāresi janataṁ bahum.
- 329.** “Anukampako kāruṇiko, hitesi sabbapāṇinam;
sampatte titthiyē sabbe, pañcasile patiṭṭhapi.
- 330.** “Evam nirākulam āsi, suññataṁ titthiyehi ca;
vicittam arahantehi, vasibhūtehi tādibhi.
- 331.** “Ratanānatṭhapaññāsam (2.0140), uggato so mahāmuni;
kañcanagghiyasaṅkāso, bāttimsavaralakkhaṇo.
- 332.** “Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade;
tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahum.
- 333.** “Tadāham haṁsavatiyam, kule aññatare ahum;
parakammāyane yutto, natthi me kiñci samdhanaṁ.
- 334.** “Paṭikkamanasālāyam, vasanto katabhūmiyam;
aggim ujjālayim tattha, daḷham kaṇhāsi sā § hī.
- 335.** “Tadā parisatim nātho, catusaccapakāsako;

sāvakam sampakittesi, lūkhacīvaradhārakam.

336. “Tassa tamhi guṇe tuṭṭho, paṇipacca § tathāgataṁ.

lūkhacīvaradhāraggam, patthayim ṭhānamuttamam.

337. “Tadā avoca bhagavā, sāvake padumuttaro;

‘passathetam purisakam, kucelaṁ tanudehakam.

338. “Pītippasannavadanam, saddhādhanasamanvitam §.

udaggatanujam haṭṭham, acalaṁ sālapinḍitam.

339. “Eso pattheti tam ṭhānam, saccasenassa bhikkhuno;

lūkhacīvaradhārissa, tassa vaṇṇasitāsayo §.

340. “Tam sutvā mudito hutvā, nipacca sirasā jinam;

yāvajīvam subham kammaṁ, karitvā jinasāsane.

341. “Tena kammena sukatenā, cetanāpaṇidhīhi ca;

jahitvā mānusam deham, tāvatimsūpago ahām.

342. “Paṭikkamanasālāyam, bhūmidāhakakammunā;

samasahassam niraye, adayhim vedanāṭṭito.

343. “Tena kammāvasesena, pañca jātisatāniham;

manusso kulajo hutvā, jātiyā lakkhaṇākito.

- 344.** “Pañca (2.0141) jātisatāneva, kuṭṭharogasamappito;
mahādukkham anubhavim, tassa kammassa vāhasā.
- 345.** “Imasmim bhaddake kappe, upariṭṭham yasassinaṃ;
piṇḍapātena tappesiṃ, pasannamānaso ahaṃ.
- 346.** “Tena kammavisesena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusaṃ deham, tāvatiṃsamagacchaham.
- 347.** “Pacchime bhave sampatte, ajāyim khattiye kule;
pituno accayenāhaṃ, mahārajjasamappito.
- 348.** “Kuṭṭharogādhibhūtohaṃ, na ratim na sukham labhe;
mogham rajjam sukham yasmā, mogharājā tato aham.
- 349.** “Kāyassa dosam disvāna, pabbajim anagāriyam;
bāvarissa dijaggassa, sissattam ajjhupāgamim.
- 350.** “Mahatā parivārena, upecca naranāyakam;
apucchim nipuṇam pañham, tam vīram vādisūdanam.
- 351.** “Ayaṃ loko paro loko, brahmaloko sadevako;
diṭṭhim no § nābhijānāmi, gotamassa yasassino.
- 352.** “Evābhikkantadassāvim, atthi pañhena āgamaṃ;
katham lokam avekkhantaṃ, maccurājā na passati”.
- 353.** “Suññato lokam avekkhassu, mogharāja sadā sato;
attānudiṭṭhim uhacca, evam maccutaro siyā.
- 354.** “Evam lokam avekkhantaṃ, maccurājā na passati’;
iti mam abhaṇi buddho, sabbarogatikicchako.
- 355.** “Saha gāthāvasānena, kesamassuvivajjito;
kāsāvavatthavasano, āsim bhikkhu tathārahā.
- 356.** “Saṅghikesu vihāresu, na vasim rogapīlito;
mā vihāro padussīti, vātaroge hi pīlito §.
- 357.** “Saṅkārakūṭā (2.0142) āhitvā, susānā rathikāhi ca;
tato saṅghāṭim karitvā, dhārayim lūkhacīvaraṃ.
- 358.** “MahābhisaKKko tasmim me, guṇe tuttho vināyako;
lūkhacīvara dhārīnam, etadagge ṭhapesi mam.
- 359.** “Puññapāpaparikkhīno, sabbarogavivajjito;
sikhīva anupādāno, nibbāyissamanāsavo.
- 360.** “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavo.
- 361.** “Svāgatam vata me āsi ... pe ... kataṃ buddhassa sāsanam.
- 362.** “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṃ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā mogharājā therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Mogharājattherassāpadānam dasamam.

Kaccāyanavaggo catupaññāsamo.

Tassuddānam-

Kaccāno vakkalī thero, mahākappinasavhayo;
dabbo kumāranāmo ca, bāhiyo koṭhiko vasī.
Uruveļakassapo rādho, mogharājā ca pañđito;
tīṇi gāthāsatānettha, bāsaṭhi ceva piñđitā.

55. Bhaddiyavaggo

1. Lakuṇḍabhaddiyatthera-apadānam

1. “Padumuttaro (2.0143) nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā; ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
2. “Tadāhaṁ haṁsavatiyam, set̄hiputto mahaddhano; jaṅghāvihāram vicaram, saṅghārāmam agacchahaṁ.
3. “Tadā so lokapajjoto, dhammaṁ desesi nāyako; mañjussarānam pavaram, sāvakam abhikittayi.
4. “Taṁ sutvā mudito hutvā, kāram katvā mahesino; vanditvā satthuno pāde, taṁ ṭhānamabhipatthayim.
5. “Tadā buddho viyākāsi, saṅghamajjhe vināyako; ‘anāgatamhi addhāne, lacchase taṁ manoratham.
6. “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo; gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
7. “Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito; bhaddiyo nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
8. “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
9. “Dvenavute ito kappe, phusso uppajji nāyako; durāsado duppasaho, sabbalokuttamo jino.
10. “Caraṇena ca sampanno, brahā uju patāpavā; hitesi sabbasattānam §, bahum mocesi bandhanā.
11. “Nandārāmavane tassa, ahosiṁ phussakokilo §. gandhakuṭisamāsanne, ambarukkhe vasāmaham.
12. “Tadā piñđaya gacchantam, dakkhiṇeyyam jinuttamam; disvā cittam pasādetvā, mañjunābhinikūjahaṁ §.
13. “Rājuyyānam (2.0144) tadā gantvā, supakkaṁ kanakattacam; ambapiñđam gahetvāna, sambuddhassopanāmayim.
14. “Tadā me cittamaññāya, mahākāruṇiko jino; upaṭṭhākassa hathato, pattam paggaṇhi nāyako.

15. “Adāsim haṭṭhacittohaṁ §, ambapiṇḍam mahāmune.
patte pakkhippa pakkhehi, pañjalim § katvāna mañjunā.
16. “Sarena rajaṇiyena, savaṇiyena vaggunā;
vassanto buddhapūjattham, nīlam § gantvā nipajjaham.
17. “Tadā muditacittam maṁ, buddhapemagatāsayam;
sakunagghi upāgantvā, ghātayī duṭṭhamānaso.
18. “Tato cutohaṁ tusite, anubhotvā mahāsukham;
manussayonimāgacchim, tassa kammaṭṭhaṇa vāhasā.
19. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena, uppaji vadataṁ varo.
20. “Sāsanaṁ jotayitvā so, abhibhuyya kutitthiye;
vinayitvāna veneyye, nibbuto so sasāvako.
21. “Nibbute tamhi lokagge, pasannā janatā bahū;
pūjanatthāya buddhassa, thūpaṁ kubbanti satthuno.
22. “Sattayojanikam thūpaṁ, sattaratanabhūsitam;
karissāma mahesissa’, iccevaṁ mantayanti te.
23. “Kikino kāsirājassa, tadā senāya nāyako;
hutvāhaṁ appamāṇassa, pamāṇam cetiye vadim.
24. “Tadā te mama vākyena, cetiyaṁ yojanuggataṁ;
akamṣu naravīrassa, nānāratanabhūsitam.
25. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhī hi ca;
jahitvā mānusaṁ deham, tāvatim̄samagacchaham.
26. “Pacchime (2.0145) ca bhave dāni, jāto setṭhikule aham;

sāvathiyam puravare, iddhe phīte mahaddhane.

27. “Purappavese sugatam, disvā vimhitamānaso; pabbajitvāna na ciram, arahattamapāpuṇim.
28. “Cetiyassa pamāṇam yam, akariṁ tena kammunā; lakuṇḍakasarīroham, jāto paribhavāraho.
29. “Sarena madhurenāham, pūjitvā isisattamam; mañjussarānam bhikkhūnam, aggattamanupāpuṇim.
30. “Phaladānena buddhassa, guṇānussaraṇena ca; sāmaññaphalasampanno, viharāmi anāsavo.
31. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; nāgova bandhanam chetvā, viharāmi anāsavo.
32. “Svāgataṁ vata me āsi, buddhaseṭṭhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
33. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam āyasmā lakuṇḍabhbaddiyo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Lakuṇḍabhbaddiyattherassāpadānam paṭhamam.

2. Kaṇkhārevatthera-apadānam

34. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā; ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
35. “Sīhahanu brahmagiro, haṁsadundubhinissano §. nāgavikkantagamano, candasūrādikappabho.
36. “Mahāmatī (2.0146) mahāvīro, mahājhāyī mahābalo §. mahākāruṇiko nātho, mahātamaṇanūdano §.
37. “Sa kadāci tilokaggo, veneyyam vinayam bahum §. dhammam desesi sambuddho, sattāsayavidū muni.
38. “Jhāyim jhānarataṁ vīram, upasantam anāvilam; vaṇṇayanto parisatiṁ, tosesi § janataṁ jino.
39. “Tadāhaṁ haṁsavatiyaṁ, brāhmaṇo vedapāragū; dhammam sutvāna mudito, tam ṭhānamabhipatthayim.
40. “Tadā jino viyākāsi, saṅghamajjhe vināyako; ‘mudito hohi tvam brahme, lacchase tam manoratham.
41. ““Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo; gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
42. ““Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmīto;

revato nāma nāmena, hessati satthu sāvako'.

43. "Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchahaṁ.
44. "Pacchime ca bhave dāni, jātohaṁ koliye pure;
khattiye kulasamarpanne, iddhe phite mahaddhane.
45. "Yadā kapilavatthusmim, buddho dhammamadesayi;
tadā pasanno sugate, pabbajim anagāriyam.
46. "Kaṅkhā me bahulā āsi, kappākappe tahiṁ tahiṁ;
sabbam tam vinayī buddho, desetvā dhammamuttamam.
47. "Tatoham tiṇṇasamsāro, sadā jhānasukhe rato;
viharāmi tadā buddho, mām disvā etadabravi.
48. "Yā (2.0147) kāci kaṅkhā idha vā huram vā, sakavediyā vā paravediyā vā;
ye jhāyino tā pajahanti sabbā, ātāpino brahmacariyam carantā'.
49. "Satasahasse kataṁ kammam, phalam dassesi me idha;
sumutto saravegova kilese jhāpayim mama.
50. "Tato jhānarataṁ disvā, buddho lokantagū muni;
jhāyinam bhikkhūnam aggo, paññāpeti mahāmati.
51. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
52. "Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
53. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".

Ittham sudam āyasmā kaṅkhārevato thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kaṅkhārevattherassāpadānam dutiyam.

3. Sīvalitthera-apadānam

54. "Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
55. "Sīlam tassa asaṅkheyam, samādhi vajirūpamo;
asaṅkheyam ḥānavaram, vimutti ca anopamā.
56. "Manujāmaranāgānam, brahmānañca samāgame;
samañabrahmañākiṇhe, dhammam desesi nāyako.
57. "Sasāvakam mahālābhim, puññavantaṁ jutindharam;
ṭhapesi etadaggamhi, parisāsu visārado.
58. "Tadāhaṁ khattiyo āsim, nagare haṁsasavhaye;
sutvā jinassa tam vākyam, sāvakassa guṇam bahum.
59. "Nimantayitvā (2.0148) sattāhaṁ, bhojayitvā sasāvakam;
mahādānam daditvāna, tam ṭhānamabhipatthayim.

60. “Tadā maṁ vinataṁ pāde, disvāna purisāsabho;
sarena mahatā vīro §, idam vacanamabravi.
61. “‘Tato jinassa vacanam, sotukāmā mahājanā;
devadānavagandhabbā, brahmāno ca mahiddhikā’.
62. “Samaṇabrahmaṇā ceva, namassimṣu katañjalī;
‘namo te purisājañña, namo te purisuttama.
63. “‘Khattiyena mahādānam, dinnam sattāhikampi vo §.
sotukāmā phalam tassa, byākarohi mahāmune’.
64. “Tato avoca bhagavā, ‘suṇātha mama bhāsitam;
appameyyamhi buddhamhi, sasaṅghamhi patitṭhitā §.
65. “‘Dakkhiṇā tāya § ko vattā, appameyyaphalā hi sā;
api ce sa mahābhogo, ṭhānam pattheti uttamam.
66. “‘Lābhī vipulalābhānam, yathā bhikkhu sudassano;
tathāhampi bhaveyyanti, lacchase tam anāgate.
67. “‘Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
68. “‘Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
sīvali nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
69. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusaṁ deham, tāvatimṣūpago ahaṁ.
70. “Ekanavutito kappe,vipassī lokanāyako;
uppajji cārudassano, sabbadhammadvipassako.
71. “Tadāhaṁ (2.0149) bandhumatiyam, kulassaññatarassa ca;

dayito passito ceva, āsim kammantavāvaṭo §.

72. “Tadā aññataro pūgo, vipassissa mahesino; parivesam akārayi, mahantamativissutaṁ.
73. “Niṭṭhite ca mahādāne, dadum khajjakasañhitam; navam dadhim madhuñceva, vicinam neva addasum.
74. “Tadāhaṭ tam gahetvāna, navam dadhim madhumpi ca; kammasāmigharam gacchim, tamesantā mamaddasum.
75. “Sahassamapi datvāna, nālabhiṣsu ca tam dvayaṁ; tatohaṭ evam cintesiṁ, ‘netam hessati orakam.
76. “Yathā ime janā sabbe, sakkaronti tathāgataṁ; ahampi kāram kassāmi, sasaṅghe lokanāyake’.
77. “Tadāhamevaṁ cintetvā, dadhim madhuñca ekato; madditvā lokanāthassa, sasaṅghassa adāsaḥam.
78. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhī ca; jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṭ.
79. “Punāhaṭ bārāṇasiyam, rājā hutvā mahāyaso; sattukassa tadā dutṭho, dvārarodhamakārayim.
80. “Tadā tapassino ruddhā, ekāhaṭ rakkhitā ahum; tato tassa vipākena, pāpatiṁ § nirayam bhusam.
81. “Pacchime ca bhave dāni, jātohaṭ koliye pure; suppavāsā ca me mātā, mahāli licchavī pitā.
82. “Khattiye puññakammena, dvārarodhassa vāhasā; satta vassāni nivasim, mātukucchimhi dukkhito.
83. “Sattāhaṭ dvāramūlhoaṭ, mahādukkhasamappito; mātā me chandadānena, evam āsi sudukkhitā.
84. “Suvatthitohaṭ (2.0150) nikkhanto, buddhena anukampito; nikkhantadivaseyeva, pabbajim anagāriyam.
85. “Upajjhā sāriputto me, moggallāno mahiddhiko; kese oropayanto me, anusāsi mahāmati.
86. “Kesesu chijjamānesu, arahattamapāpuṇim; devā nāgā manussā ca, paccaye upanenti me.
87. “Padumuttaranāthañca, vipassiñca vināyakam; yaṭ pūjayim pamudito, paccayehi visesato.
88. “Tato tesam visesena, kammānam vipuluttamaṭ; lābhāṭ labhāmi sabbattha, vane gāme jale thale.
89. “Revataṁ dassanatthāya, yadā yāti vināyako; tiṁsabhikkhusahassehi, saha lokagganāyako.
90. “Tadā devopaṇītehi, mamaṭthāya mahāmati; paccayehi mahāvīro, sasaṅgho lokanāyako.
91. “Upatṭhito mayā buddho, gantvā revatamaddasa; tato jetavanaṭ gantvā, etadagge ṭhapesi maṭ.
92. “Lābhīnam sīvali aggo, mama sissesu bhikkhavo’;

sabbalokahito satthā, kittayī parisāsu mam̄.

93. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavo.

94. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.

95. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudam̄ āyasmā sīvalithero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sīvalittherassāpadānam̄ tatiyam̄.

4. Vaṅgīsatthera-apadānam̄

96. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.

97. “Yathāpi (2.0151) sāgare ūmi, gagane viya tārakā;
evam̄ pāvacanam̄ tassa, arahantehi cittitam̄.

98. “Sadēvāsuranāgehi, manujehi purakkhato;
samaṇabrāhmaṇākiṇhe, janamajjhe jinuttamo.

99. “Pabhāhi anurañjanto, loke § lokantagū jino;
vacanena vibodhento, veneyyapadumāni so.

100. “Vesārajjehi sampanno, catūhi purisuttamo;
pahīnabhayasāracco, khemappatto visārado.

101. “Āsabham̄ pavaram̄ ṭhānam̄, buddhabhūmiñca kevalam̄;
paṭijānāti lokaggo, natthi sañcodako kvaci.

102. “Sīhanādamasambhītam̄, nadato tassa tādino;
devo naro vā brahmā vā, paṭivattā na vijjati.

103. “Desento pavaram̄ dhammam̄, santārento sadevakam̄;
dhammacakkam̄ pavatteti, parisāsu visārado.

104. “Paṭibhānavatam̄ aggam̄, sāvakam̄ sādhusammataṁ;
guṇam̄ bahum̄ pakittetvā, etadagge ṭhapesi tam̄.

105. “Tadāham̄ haṁsavatiyam̄, brāhmaṇo sādhusammato;
sabbavedavidū jāto, vāgīso vādisūdano.

106. “Upecca tam̄ mahāvīram̄, sutvāham̄ dhammadesaṇam̄;
pītivaram̄ paṭilabhim̄, sāvakassa guṇe rato.

107. “Nimantetvāva sugatam̄, sasaṅgham̄ lokanandanam̄;
sattāham̄ bhojayitvāham̄, dussehacchādayim̄ tadā.

108. “Nipacca sirasā pāde, katokāso katañjalī;
ekamantam̄ ṭhito haṭṭho, santhavim̄ jinamuttamam̄.

109. “Namo te vādimaddana §, namo te isisattama §.
namo te sabbalokagga, namo te abhayañkara.

110. “‘Namo (2.0152) te māramathana §, namo te diṭṭhisūdana;
namo te santisukhada, namo te saraṇaṅkara.
111. “‘Anāthānaṁ bhavaṁ nātho, bhītānaṁ abhayappado;
vissāmabhūmi § santānaṁ, saraṇaṁ saraṇesinam’.
112. “Evamādīhi sambuddhaṁ, santhavitvā mahāguṇaṁ;
avocaṁ vādisūdassa §, gatīṁ pappomi bhikkhuno.
113. “Tadā avoca bhagavā, anantapaṭibhānavā;
‘yo so buddhaṁ abhojesi, sattāhaṁ sahasāvakam’.
114. “‘Guṇañca me pakittesi, pasanno sehi pāṇibhi;
eso patthayate thānaṁ, vādisūdassa bhikkhuno.
115. “‘Anāgatamhi addhāne, lacchase tam manoratham;
devamānusasampattiṁ, anubhotvā anappakam’.
116. “‘Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
117. “‘Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
vaṅgīso nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
118. “‘Tam sutvā mudito hutvā, yāvajīvam tadā jinam;
paccayehi upaṭṭhāsim, mettacitto tathāgatam’.
119. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;

jahitvā mānusam deham, tusitaṁ § agamāsaham.

120. “Pacchime ca bhave dāni, jāto vippakule § aham.
paccājāto § yadā āsim, jātiyā sattavassiko.

121. “Sabbavedavidū jāto, vādasatthavisārado;
vādissaro § cittakathī, paravādappamaddano.

122. “Vaṅge jātoti vaṅgīso, vacane issaroti vā;
vaṅgīso iti me nāmaṁ, abhavī lokasammataṁ.

123. “Yadāham (2.0153) viññutam patto, ṭhito paṭhamayobbane;
tadā rājagahe ramme, sāriputtamahaddasaṁ §.

Pañcavīsatimam bhāṇavāram.

124. “Piṇḍāya vicarantam tam, pattapāṇīm susamvutaṁ;
alolakkhim mitabhāṇīm, yugamattam nidakkhitam §.

125. “Tam disvā vimhito hutvā, avocam mananucchavam §.
kaṇikāramva nicitam §, cittam gāthāpadam ahaṁ.

126. “Ācikkhi so me satthāram, sambuddham lokanāyakam;
tadā so paṇḍito vīro, uttarim § samavoca me.

127. “Virāgasamhitam vākyam, katvā duddasamuttamam;
vicittapaṭibhānehi, tosito tena tādinā.

128. “Nipacca sirasā pāde, ‘pabbājehi’ti maṁ bravi;
tato maṁ sa mahāpañño, buddhaseṭṭhamupānayi.

129. “Nipacca sirasā pāde, nisidim satthu santike;
mamāha vadatam seṭṭho, kacci vaṅgīsa jānāsi §.

130. “Kiñci sippanti tassāham, ‘jānāmī’ti ca abravim;
matasīsam vanacchuddham, api bārasavassikam;
tava vijjāvisesena, sace sakkosi vācaya §.

131. “Āmoti me paṭiññāte, tīṇi sīsāni dassayi;
nirayanaradevesu, upapanne avācayim.

132. “Tadā khīnāsavasseva §, sīsam dassesi nāyako;
tatoham vihatārabbo, pabbajjam samayācisaṁ.

133. “Pabbajitvāna sugatam, santhavāmi tahim tahim;
tato maṁ kabbavittosi §, ujjhāyantiha bhikkhavo.

134. “Tato (2.0154) vīmāṣsanattham me, āha buddho vināyako;
takkikā panimā gāthā, ṭhānaso paṭibhanti tam.

135. “Na kabbavitthoḥam vīra, ṭhānaso paṭibhanti maṁ;
tena hi dāni vaṅgīsa, ṭhānaso santhavāhi maṁ.

136. “Tadāham santhavim vīram, gāthāhi isisattamam;
ṭhānaso me tadā tuṭṭho, jino agge ṭhapesi maṁ.

137. “Paṭibhānena cittena, aññesamatimaññahaṁ;
pesale tena saṁviggo, arahattamapāpuṇim.

138. “Paṭibhānavataṁ aggo, añño koci na vijjati;

yathāyam bhikkhu vaṅgīso, evam dhāretha bhikkhavo’.

139. “Satasahasse kataṁ kammaṁ, phalam dassesi me idha;
sumutto saravegova kilese jhāpayim mama.

140. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.

141. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

142. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā vaṅgīso thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Vaṅgīsattherassāpadānam catuttham.

5. Nandakathera-apadānam

143. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.

144. “Hitāya sabbasattānam, sukhāya vadatam varo;
atthāya purisājañño, paṭipanno sadevake.

145. “Yasaggapatto sirimā, kittivanṇabhato § jino.
pūjito sabbalokassa, disā sabbāsu vissuto.

146. “Uttiṇṇavaciciccho (2.0155) so, vītvattakathaṁkatho;
paripuṇṇamanasāñkappo, patto sambodhimuttamam.

147. “Anuppannassa maggassa, uppādetā naruttamo;
anakkhātañca akkhāsi, asañjātañca sañjanī.

148. “Maggaññū maggavidū § ca, maggakkhāyī narāsabho;
maggassa kusalo satthā, sārathīnam varuttamo §.

149. “Tadā mahākāruṇiko, dhammam desesi nāyako;
nimugge kāmapaññamhi §, samuddharati pāṇine.

150. “Bhikkhunīnam ovadane, sāvakam setṭhasammataṁ;
vaṇṇayam etadaggamhi, paññapesi mahāmuni.

151. “Tam sutvāham pamudito, nimantetvā tathāgataṁ;
bhojayitvā sasāgham tam, patthayim ṭhānamuttamam.

152. “Tadā pamudito nātho, mām avoca mahā-isī;
‘sukhī bhavassu dīghāvu §, lacchase tam manoratham.

153. “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.

154. “Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
nandako nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.

155. “Tena kammena sukatenā, cetanāpaññidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatimśūpago aham.

156. “Pacchime ca bhave dāni, jāto seṭṭhikule aham;
sāvathiyam pure vare, iddhe phīte mahaddhane.
157. “Purappavese sugatam, disvā vimhitamānasō;
jetārāmapaṭiggāhe, pabbajim anagāriyam.
158. “Nacireneva kālena, arahattamapāpuṇim;
tatoham tiṇasamāsāro, sāsito sabbadassinā.
159. “Bhikkhunīnam (2.0156) dhammakatham, paṭipucchākarim aham;
sāsitā tā mayā sabbā, abhavimsu anāsavā.
160. “Satāni pañcanūnāni, tadā tuṭṭho mahāhito;
bhikkhunīnam ovadatam, aggatthāne thapesi mama.
161. “Satasahasse kataṁ kammam, phalam dassesi me idha;
sumutto saravegova, kilese jhāpayim mama.
162. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavo.
163. “Svāgatam vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
164. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā nandako thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Nandakatherassāpadānam pañcamam.

6. Kāludāyitthera-apadānam

165. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
166. “Nāyakānaṁ varo satthā, guṇāguṇavidū jino;
kataññū katavedī ca, titthe yojeti pāṇine §.
167. “Sabbaññutena ñāñena, tulayitvā dayāsayo;
deseti pavaram dhammaṁ, anantaguṇasañcayo.
168. “Sa kadāci mahāvīro, anantajinasamsari §.
deseti madhuram dhammaṁ, catusaccūpasañhitam.
169. “Sutvāna tam dhammavaram, ādimajjhantasobhaṇam;
pāṇasatasahassānam, dhammābhisaṁayo ahu.
170. “Ninnāditā tadā bhūmi, gajjim̄su ca payodharā;
sādhukāram pavattim̄su, devabrahmanarāsurā.
171. “Aho (2.0157) kāruṇiko satthā, aho saddhammadesanā;
aho bhavasamuddamhi, nimugge uddharī jino’.
172. “Evam pavedajātesu, sanarāmarabrahmasu;
kulappasādakānaggam, sāvakam vaṇṇayī jino.
173. “Tadāham haṁsavatiyam, jātomaccakule ahum;
pāsādiko dassaniyo, pahūtadhanadhaññavā.
174. “Haṁsārāmamupeccāham, vanditvā tam tathāgatam;
suṇitvā madhuram dhammaṁ, kāram katvā ca tādino.
175. “Nipacca pādamūleham, imam vacanamabravim;
‘kulappasādakānaggo, yo tayā santhuto § mune.
176. “‘Tādiso homaham vīra §, buddhaseṭṭhassa sāsane’;
tadā mahākāruṇiko, siñcanto vā matena mām.
177. “Āha mām ‘putta uttiṭṭha, lacchase tam manoratham;
katham nāma jine kāram, katvāna viphalo siyā.
178. “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
179. “‘Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
udāyi nāma nāmena, hessati satthu sāvako’.
180. “Tam sutvā mudito hutvā, yāvajīvam tadā jinam;
mettacitto paricariṁ, paccayehi vināyakam.
181. “Tena kammavipākena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
182. “Pacchime ca bhave dāni, ramme kapilavatthave;
jāto mahāmaccakule, suddhodanamahīpate §.
183. “Tadā ajāyi siddhattho, ramme lumbinikānane;
hitāya sabbalokassa, sukhāya ca narāsabho.
184. “Tadaheva (2.0158) aham jāto, saha teneva vadḍhito;
piyo sahāyo dayito, viyatto nītikovidō.
185. “Ekūnatiṁso vayasā, nikhamitvā agārato §.
chabbassam vītināmetvā, āsi buddho vināyako.

- 186.** “Jetvā sasenakam māram, khepayitvāna āsave;
bhavaṇṇavam taritvāna, buddho āsi sadevake.
- 187.** “Isivhayam gamitvāna §, vinetvā pañcavaggiye;
tato vinesi bhagavā, gantvā gantvā tahiṁ tahiṁ.
- 188.** “Veneyye vinayanto so, saṅgaṇhanto sadevakam;
upecca magadhe girim §, viharittha tadā jino.
- 189.** “Tadā suddhodanenāhaṁ, bhūmipālena pesito;
gantvā disvā dasabalam, pabbajitvārahā ahum.
- 190.** “Tadā mahesiṁ yācitvā, pāpayiṁ kapilavhayam;
tato purāham gantvāna, pasādesiṁ mahākulam.
- 191.** “Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, maṁ mahāparisāya so §.
kulappasādakānaggam, paññāpesi vināyako.
- 192.** “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
- 193.** “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 194.** “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṁ āyasmā kāludāyithero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kāludāyittherassāpadānam chaṭṭham.

7. Abhayatthera-apadānam

- 195.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- 196.** “Saraṇagamane (2.0159) kiñci, nivesesi tathāgato;
kiñci sile nivesesi, dasakammapathuttame.
- 197.** “Deti kassaci so vīro, sāmaññaphalamuttamam;
samāpattī tathā atṭha, tisso vijjā pavacchati.
- 198.** “Chaṭṭabhiññāsu yojesi, kiñci sattam naruttamo;
deti kassaci nātho so, catasso paṭisambhidā.
- 199.** “Bodhaneyyaṁ pajam disvā, asaṅkheyampi yojanam §.
khaṇena upagantvāna, vineti narasārathi.
- 200.** “Tadāham haṁsavatiyam, ahosiṁ brāhmaṇatrajo;
pāragū sabbavedānam, veyyākaraṇasammato.
- 201.** “Niruttiyā ca kusalo, nighaṇḍumhi visārado;
padako keṭubhavidū, chandovicitikovido.
- 202.** “Jaṅghāvihāram vicaram, haṁsārāmamupeccaham;
addasam varadam § setṭham, mahājanapurakkhatam.
- 203.** “Desentam virajaṁ dhammaṁ, paccanikamatī aham;

upetvā tassa kalyāṇam, sutvāna vimalam ahaṁ §.

204. “Byāhatam punaruttam vā, apattham vā niratthakam; nāddasam tassa munino, tato pabbajito ahaṁ.
205. “Nacireneva kālena, sabbasattavisārado; nipiṇo buddhavacane, ahosim guṇisammato.
206. “Tadā catasso gāthāyo, ganthayitvā subyañjanā; santhavitvā tilokaggam, desayissaṁ dine dine.
207. “Virattosi mahāvīro, saṁsāre sabhaye vasam; karuṇāya na nibbāyi, tato kāruṇiko muni.
208. “Puthujjano vayo santo, na kilesavaso ahu; sampajāno satiyutto, tasmā eso acintiyo.
209. “Dubbalāni (2.0160) kilesāni, yassāsayagatāni me; ḥāṇaggiparidaḍḍhāni, na khīyimsu tamabbhutam.
210. “Yo sabbalokassa garu, loko § yassa tathā garu; tathāpi lokācariyo, loko tassānuvattako.
211. “Evamādīhi sambuddham, kittayaṁ dhammadesanaṁ; yāvajīvaṁ karitvāna, gato saggam tato cuto.
212. “Satasaṁhassito kappe, yaṁ buddhamabhikittayim;

duggatiṁ nābhijānāmi, kittanāya idam phalam.

213. “Devaloke mahārajjaṁ, pādesim kañcanagghiyaṁ §.
cakkavattī mahārajjaṁ, bahusonubhaviṁ aham.

214. “Duve bhave pajāyāmi, devatte atha mānuse;
aññam gatim na jānāmi, kittanāya idam phalam.

215. “Duve kule pajāyāmi, khattiye atha brāhmaṇe;
nīce kule na jāyāmi, kittanāya idam phalam.

216. “Pacchime ca bhave dāni, giribbajapuruttame;
raññoḥam bimbisārassa, putto nāmena cābhayo.

217. “Pāpamittavasam gantvā, niganthena vimohito;
pesito nāṭaputtena, buddhaseṭṭhamupeccahaṁ.

218. “Pucchitvā nipuṇam pañham, sutvā byākaraṇuttamam;
pabbajitvāna naciram, arahattamapāpuṇim.

219. “Kittayitvā jinavaram, kittito homi sabbadā;
sugandhadehavadano, āsim sukhasamappito.

220. “Tikkhahāsalahupañño, mahāpañño tathevaham;
vicittapaṭibhāno ca, tassa kammaṭṭha vāhasā.

221. “Abhitthavitvā padumuttarāham, pasannacitto asamam sayambhum;
na gacchi kappāni apāyabhūmim, sataṁ sahassāni balena tassa.

222. “Kilesā (2.0161) jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.

223. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

224. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā abhayo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Abhayattherassāpadānam sattamam.

8. Lomasakaṅgiyatthera-apadānam

225. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.

226. “Tadāham candano ceva, pabbajitvāna sāsane;
āpāṇakoṭikam dhammam, pūrayitvāna sāsane.

227. “Tato cutā santusitam, upapannā ubho mayam;
tattha dibbehi naccehi, gītehi vāditehi ca.

228. “Rūpādidasaṅgehi, abhibhotvāna sesake;
yāvatāyum vasitvāna, anubhotvā mahāsukham.

229. “Tato cavitvā tidasam, candano upapajjatha;
aham kapilavatthusmim, ajāyim sākiyatrajo.

- 230.** “Yadā udāyittherena, ajjhīṭho lokanāyako;
anukampiya sakyānam, upesi kapilavhayam.
- 231.** “Tadātimānino sakyā, na buddhassa guṇaññuno;
pañamanti na sambuddham, jātithaddhā anādarā.
- 232.** “Tesam saṅkappamaññāya, ākāse caṅkamī jino;
pajjunno viya vassittha, pajjalittha yathā sikhī.
- 233.** “Dassetvā rūpamatulam, puna antaradhāyatha;
ekopi hutvā bahudhā, ahosi punarekako.
- 234.** “Andhakāram (2.0162) pakāsañca, dassayitvā anekadhā;
pāṭiheram karitvāna, vinayī nātake muni.
- 235.** “Cātuddīpo mahāmegho, tāvadeva pavassatha;
tadā hi jātakam buddho, vessantaramadesayi.
- 236.** “Tadā te khattiyā sabbe, nihantvā jātijam madam;
upesum saraṇam buddham, āha suddhodano tadā.
- 237.** “Idam tatiyam tava bhūripañña, pādāni vandāmi samantacakkhu;
yadābhijāto pathavī pakampayī, yadā ca tam najjahi jambuchāyā’.
- 238.** “Tadā buddhānubhāvam tam, disvā vimhitamānaso;
pabbajitvāna tattheva, nivasim mātupūjako.
- 239.** “Candano devaputto mam, upagantvānupucchatha;
bhaddekarattassa tadā, saṅkhepavithāram nayaṁ.
- 240.** “Coditoham tadā tena, upecca naranāyakam;
bhaddekarattam sutvāna, saṃviggo vanamāmako.
- 241.** “Tadā mātaramapucchim, vane vacchāmi ekako;
sukhumāloti me mātā, vārayī tam § tadā vacam.
- 242.** “Kāsam § kusam poṭakilaṁ, usīram muñjapabbajam §.
urasā panudissāmi, vivekamanubrūhayam.
- 243.** “Tadā vanam paviṭṭhoham, saritvā jinasāsanam;
bhaddekaratta-ovādam, arahattamapāpuṇim.
- 244.** “Atītam nānvāgameyya, nappaṭikaṅkhe anāgataṁ;
yadatītam pahīnam tam, appattañca anāgataṁ.
- 245.** “Paccuppannañca yo dhammaṁ, tattha tattha vipassati;
asamhīram asamkuppam, tam vidvā manubrūhaye.
- 246.** “Ajjeva kiccamātappam, ko jaññā maraṇam suve;
na hi no saṅgaram § tena, mahāsenena maccunā.
- 247.** “Evaṁvihārim (2.0163) ātāpiṁ, ahorattamatanditam;
tam ve bhaddekarattoti, santo ācikkhate muni’.
- 248.** “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
- 249.** “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 250.** “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā lomasakaṅgiyo § therō imā gāthāyo
Abhāsitthāti.

Lomasakaṅgiyattherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Vanavacchatthera-apadānam

251. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena, uppajji vadatām varo.
252. “Tadāhaṁ pabbajitvāna, tassa buddhassa sāsane;
yāvajīvam caritvāna, brahmacāram tato cuto.
253. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
254. “Tato cuto araññamhi, kapoto āsahaṁ tahim;
vasate guṇasampanno, bhikkhu jhānarato sadā.
255. “Mettacitto kāruṇiko, sadā pamuditānano;
upekkhako mahāvīro, appamaññāsu kovido.
256. “Vinīvaraṇasaṅkappe, sabbasattahitāsaye;
visaṭṭho nacirenāsim, tasmiṁ sugatasāvake.
257. “Upecca pādamūlamhi, nisinnassa tadāssame;
kadāci sāmisam deti, dhammam desesi cekadā.
258. “Tadā vipulapemena, upāsitvā jinatrajam;

tato cuto gato saggam, pavāso sagharam yathā.

259. "Saggā (2.0164) cuto manussesu, nibbatto puññakammunā; agāram chaḍḍayitvāna, pabbajim bahuso aham.
260. "Samaṇo tāpaso vippo, paribbajo tathevaham; hutvā vasim araññamhi, anekasataso aham.
261. "Pacchime ca bhave dāni, ramme kapilavatthave; vacchagotto dijo tassa, jāyāya ahamokkamim.
262. "Mātu me dohaļo āsi, tirokucchigatassa me; jāyamānasamīpamhi, vanavāsāya nicchayo.
263. "Tato me ajanī mātā, ramaṇīye vanantare; gabbhato nikhamantam mām, kāsāyena paṭiggahum.
264. "Tato kumāro siddhattho, jāto sakyakuladdhajo; tassa mitto piyo āsim, saṃvisattho sumāniyo.
265. "Sattasārebhinikkhante, ohāya vipulaṃ yasaṃ; ahampi pabbajitvāna, himavantamupāgamiṃ.
266. "Vanālayaṃ bhāvanīyaṃ, kassapam dhutavādikam; disvā sutvā jinuppādaṃ, upesim narasārathiṃ.
267. "So me dhammadedesesi, sabbattham sampakāsayam; tatoham pabbajitvāna, vanameva punāgamaṃ §.
268. "Tatthāppamatto viharam, chaṭṭabhiññā aphassayim §. aho suladdhalābhomhi, sumittenānukampito.
269. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
270. "Svāgataṃ vata me āsi ...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
271. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṃ buddhassa sāsanam".

Ittham sudam āyasmā vanavaccho thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Vanavacchattherassāpadānam navamam.

10. Cūḷasugandhatthera-apadānam

272. "Imamhi (2.0165) bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso; kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
273. "Anubyañjanasampanno, bāttimsavaralakkhaṇo; byāmappabhāparivuto, raṭṣijālasamotthaṇo.
274. "Assāsetā yathā cando, sūriyova pabhāṇkaro; nibbāpetā yathā megho, sāgarova guṇākaro.
275. "Dharaṇīriva sīlena, himavāva samādhinā; ākāso viya paññāya, asaṅgo anilo yathā.

- 276.** “Tadāham bārāṇasiyam, upapanno mahākule;
pahūtadhanadhaññasmīm, nānāratanaasañcaye.
- 277.** “Mahatā parivārena, nisinnam lokanāyakam;
upecca dhammadmassosim, amataṁva manoharam.
- 278.** “Dvattimśalakkhaṇadharo, sanakkhattova candimā;
anubyañjanasampanno, sālarājāva phullito.
- 279.** “Rāmsijālaparikkhitto, dittova kanakācalo;
byāmappabhāparivuto, sataraṁsi divākaro.
- 280.** “Sōṇñānano jinavaro, samaṇīva § siluccayo;
karuṇāpuṇñahadayo, guṇena viya sāgaro.
- 281.** “Lokavissutakitti ca, sinerūva naguttamo;
yasasā vitthato vīro, ākāsasadiso muni.
- 282.** “Asaṅgacitto sabbattha, anilo viya nāyako;
patiṭṭhā sabbabhūtānam, mahīva munisattamo.
- 283.** “Anupalitto lokena, toyena padumam yathā;
kuvādagacchadahano, aggikhandhova sobhasi §.
- 284.** “Agadho viya sabbattha, kilesavisanāsako;
gandhamādanaselova, guṇagandhavibhūsito.
- 285.** “Guṇānam (2.0166) ākaro vīro, ratanānamva sāgaro;
sindhūva vanarājīnam, kilesamalahārako.
- 286.** “Vijayīva mahāyodho, mārasenāvamaddano;
cakkavattīva so rājā, bojjhaṅgaratanissaro.
- 287.** “Mahābhisaṅkāso, dosabyādhitikicchako;
sallakatto yathā vejjo, dīṭṭhigaṇḍaviphālako.
- 288.** “So tadā lokapajjoto, sanarāmarasakkato;
parisāsu narādicco, dhammam desayate jino.
- 289.** “Dānam datvā mahābhogo, sīlena sugatūpago;
bhāvanāya ca nibbāti, iccevamanusāsatha.
- 290.** “Desanam tam mahassādam, ādimajjhantasobhaṇam;
suṇanti parisā sabbā, amataṁva mahārasam.
- 291.** “Sutvā sumadhuraṁ dhammam, pasanno jinasāsane;
sugataṁ saraṇam gantvā, yāvajīvam namassaham.
- 292.** “Munino gandhakuṭiyā, opuñjesim § tadā mahim;
catujjātena gandhenā, māse atṭha dinesvahaṁ.
- 293.** “Pañidhāya sugandhattam, sarīravissagandhino §.
tadā jino viyākāsi, sugandhatanulābhitaṁ.
- 294.** “Yo yam gandhakuṭibhūmim, gandhenopuñjate sakim;
tena kammavipākena, upapanno tahiṁ tahiṁ.
- 295.** “Sugandhadeho sabbattha, bhavissati ayaṁ naro;
guṇagandhayutto hutvā, nibbāyissatināsavo’.
- 296.** “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
jahitvā mānusaṁ deham, tāvatimśamagacchahaṁ.

- 297.** “Pacchime ca bhave dāni, jāto vippakule ahaṁ;
gabbhaṁ me vasato mātā, dehenāsi sugandhitā.
- 298.** “Yadā (2.0167) ca mātukucchimhā, nikkhamāmi tadā purī §.
sāvatthisabbagandhehi, vāsitā viya vāyatha.
- 299.** “Pupphavassañca surabhi, dibbagandhaṁ manoramam;
dhūpāni ca mahagghāni, upavāyiṁsu tāvade.
- 300.** “Devā ca sabbagandhehi, dhūpapupphehi tam gharam;
vāsayiṁsu sugandhena, yasmiṁ jāto ahaṁ ghare.
- 301.** “Yadā ca taruṇo bhaddo, paṭhame yobbane ṭhito;
tadā selam § saparisam, vinetvā narasārathi.
- 302.** “Tehi sabbehi parivuto §, sāvatthipuramāgato;
tadā buddhānubhāvaṁ tam, disvā pabbajito ahaṁ.
- 303.** “Sīlam samādhipaññañca, vimuttiñca anuttaraṁ;
bhāvetvā caturo dhamme, pāpuṇīṁ āsavakkhayam.
- 304.** “Yadā pabbajito cāhaṁ, yadā ca arahā ahum;
nibbāyissam yadā cāhaṁ, gandhavasso tadā ahu.
- 305.** “Sarīragandho ca sadātiseti § me, mahārahām candanacampakuppalam.
tatheva gandhe itare ca sabbaso, pasayha vāyāmi tato tahim § tahim.

306. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavo.
 307. “Svāgatam vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
 308. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
 ittham̄ sudam̄ āyasmā cūlasugandho thero imā gāthāyo abhāsitthāti;

Cūlasugandhattherassāpadānam̄ dasamam̄.

Bhaddiyavaggo pañcapaññāsamo.

Tassuddānam̄ (2.0168)-

Bhaddiyo revato thero, mahālābhī ca sīvalī;
 vaṅgīso nandako ceva, kāludāyī tathābhayo.
 Lomaso vanavaccho ca, sugandho ceva dasamo;
 tīṇi gāthāsatā tattha, soḷasā ca taduttari.

Atha vagguddānam̄-

Kaṇikāravhayo vaggo, phalado tiṇadāyako;
 kaccāno bhaddiyo vaggo, gāthāyo gaṇitā cimā.
 Navagāthāsatānīha, caturāsītiyeva ca;
 sapāññāsam̄ pañcasataṁ, apadānā pakāsitā.
 Saha udānagāthāhi, chasahassāni hontimā;
 dvesatāni ca gāthānam̄, aṭṭhārasa taduttari.

56. Yasavaggo

1. Yasatthera-apadānam̄

- “Mahāsamuddam̄ (2.0169) oggayha, bhavanam̄ me sunimmitam̄; sunimmitā pokkharaṇī, cakkavākūpakūjitā.
- “Mandārakehi sañchannā, padumuppalakehi ca; nadī ca sandate tattha, supatitthā manoramā.
- “Macchakacchapasañchannā, nānādijasamotthaṭā §. mayūrakoñcābhirudā, kokilādīhi vaggūhi.
- “Pārevatā ravihamṣā, cakkavākā nadīcarā; tittirā sālikā cettha, pāvakā § jīvam̄jīvakā.
- “Hamṣākoñcābhinaditā, kosiyā piṅgalā § bahū. sattaratanasampannā, maṇimuttapavālikā.
- “Sabbe soṇṇamayā rukkhā, nānākhandhasameritā; ujjotenti divārattim̄, bhavanam̄ sabbakālikam̄.
- “Saṭṭhituriyasahassāni, sāyam̄ pāto pavajjare; soḷasitthisahassāni, parivārenti mām̄ sadā.

8. “Abhinikkhamma bhavanā, sumedham lokanāyakam; pasannacitto sumano, vandayim tam § mahāyasam.
9. “Sambuddham abhivādetvā, sasaṅgham tam nimantayim; adhvāsesi so dhīro, sumedho lokanāyako.
10. “Mama dhammadhathām katvā, uyyojesi mahāmuni; sambuddham abhivādetvā, bhavanam me upāgamim.
11. “Āmantayim parijanam, sabbe sannipatum tadā; ‘pubbañhasamayam buddho, bhavanam āgamissati’.
12. “Lābhā (2.0170) amham suladdhā no, ye vasāma tavantike; mayampi buddhassetṭhassa, pūjayissāma satthuno’.
13. “Annam pānam paṭṭhapetvā, kālam ārocayim aham; vasīsatasahassehi, upesi lokanāyako.
14. “Pañcaṅgikehi turiyehi, paccuggamamakāsaham; sabbasonṇamaye pīthe, nisīdi purisuttamo.
15. “Uparicchadanam āsi, sabbasonṇamayam tadā; bijanīyo pavāyanti, bhikkhusaṅgham anuttaram.
16. “Pahūtenannapānena, bhikkhusaṅgham atappayim; paccekadussayugale, bhikkhusaṅghassadāsaham.
17. “Yam vadeti sumedho so, āhutinam paṭiggaho; bhikkhusaṅghe nisīditvā, imā gāthā abhāsatha.
18. “Yo mam annena pānena, sabbe ime ca tappayi; tamaham kittayissāmi, suṇātha mama bhāsato.
19. “Aṭṭhārase kappasate, devaloke ramissati; sahassakkhattum rājāyam, cakkavattī bhavissati.
20. “Upagacchati yam yonim, devattam atha mānusam; sabbasonṇamayam tassa, chadanam dhārayissati.
21. “Timṣakappasahassamhi, okkākakulasambhavo; gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
22. “Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito; sabbāsave pariññāya, nibbāyissatināsavo.
23. “Bhikkhusaṅghe nisīditvā, sīhanādam nadissati”; citake chattam dhārenti, hetṭhā chattamhi ḍayhatha.
24. “Sāmaññam me anuppattam, kilesā jhāpitā mayā; maṇḍape rukkhamūle vā, santāso me na vijjati.
25. “Timṣakappasahassamhi, yam dānamadadim tadā; duggatim nābhijānāmi, sabbadānassidam phalam.
26. “Kilesā (2.0171) jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.
27. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
28. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā yaso thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasattherassāpadānam paṭhamam.

2. Nadīkassapatthera-apadānam

29. “Padumuttarassa bhagavato, lokajeṭṭhassa tādino;
piṇḍacāraṁ carantassa, vārato uttamam yasaṁ;
aggaphalam gahetvāna, adāsim satthuno aham.
30. “Tena kammena devindo, lokajeṭṭho narāsabho;
sampattomhi acalaṁ ṭhānam, hitvā jayaparājayam.
31. “Satasaṁhassito kappe, yaṁ phalam adadim tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, aggadānassidaṁ phalam.
32. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavo.
33. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
34. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā nadīkassapo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Nadīkassapattherassāpadānam dutiyam.

3. Gayākassapatthera-apadānam

35. “Ajinacammavaththoham (2.0172) §, khāribhāradharo tadā;
khārikam hārayitvāna, kolam ahāsi assamam.
36. “Bhagavā tamhi samaye, eko adutio jino;

mamassamam upāgacchi, jōtento sabbakālikam.

37. "Sakam cittam pasādetvā, abhivādetvāna subbatam; ubho hatthehi paggayha, kolam buddhassadāsaham.
38. "Ekatimse ito kappe, yam phalam adadim tadā; duggatim nābhijānāmi, koladānassidam phalam.
39. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
40. "Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
41. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".

Ittham sudam āyasmā gayākassapo therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Gayākassapattherassāpadānam tatiyam.

4. Kimilatthera-apadānam

42. "Nibbute kakusandhamhi, brāhmaṇamhi vusīmati; gahetvā salalaṁ mālaṁ, maṇḍapam kārayim aham.
43. "Tāvatiṁsam gato santo, labhimha § byamhamuttamam; aññe devetirocāmi, puññakammassidam phalam.
44. "Divā vā yadi vā rattim, caṅkamanto ṭhito caham; channo salalapupphehi, puññakammassidam phalam.
45. "Imasmīmyeva kappamhi, yam buddhamabhipūjayim; duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
46. "Kilesā (2.0173) jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
47. "Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
48. "Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam".

Ittham sudam āyasmā kimilo § therō imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Kimilattherassāpadānam catuttham.

5. Vajjiputtatthera-apadānam

49. "Sahassaramsī bhagavā, sayambhū aparājito; vivekā vuṭṭhahitvāna, gocarāyābhinikkhami.
50. "Phalahattho aham disvā, upagacchim narāsabham; pasannacitto sumano, savanṭam adadim phalam.

51. “Catunnavutito kappe, yaṁ phalam adadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, phaladānassidam phalam.
52. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
53. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
54. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṁ āyasmā vajjīputto thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Vajjīputtatherassāpadānam pañcamam.

6. Uttaratthera-apadānam

55. “Sumedho nāma sambuddho, bāttim̄savara lakkhaṇo;
vivekakāmo bhagavā, himavanta mupāgami.
56. “Ajjhogāhetvā himavantaṁ, aggo kāruṇiko muni;
pallaṅkaṁ ābhujitvāna, nisidi purisuttamo.
57. “Vijjadharo (2.0174) tadā āsim, antalikkhacaro aham;
tisūlam sugataṁ gayha, gacchāmi ambare tadā.
58. “Pabbatage yathā aggi, puṇyamāyeva candimā;
vanam obhāsate buddho, sālarājāva phullito.
59. “Vanaggā nikhamitvāna, buddharamsībhidhāvare §.
naṭaggivāṇasāṅkāsā §, disvā cittam pasādayim.
60. “Vicinam addasam puppham, kaṇikāram devagandhikam;
tīṇi pupphāni ādāya, buddhaseṭṭhamapūjayim.
61. “Buddhassa ānubhāvena, tīṇi pupphāni me tadā;
uddham vanṭā adhopattā, chāyam kubbanti satthuno.
62. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsamagacchahaṁ.
63. “Tattha me sukataṁ byamham, kaṇikārīti § ḥāyati;
satṭhiyojanamubbedham, tiṁsayojanavitthataṁ.
64. “Sahassakaṇḍam satabheṇdu, dhajālu haritāmayaṁ;
satasahassaniyyūhā §, byamhe pātubhavim̄su § me.
65. “Soṇṇamayā maṇimayā, lohitāṅkamayāpi ca;
phalikāpi ca pallaṅkā, yenicchakā yadicchakā.
66. “Mahārahañca sayanam, tūlikā vikatīyutam;
uddhalomiñca ekantaṁ, bimbohanasamāyutaṁ.
67. “Bhavanā nikhamitvāna, caranto devacārikam;
yathā icchāmi § gamanaṁ, devasaṅghapurakkhato.
68. “Pupphassa heṭṭhā tiṭṭhāmi, uparicchadanaṁ mama;

samantā yojanasataṁ, kaṇikārehi chāditam.

69. “Satṭhituriyasaḥassāni (2.0175), sāyapātaṁ upaṭṭhahum;
parivārenti maṁ niccaṁ, rattindivamatanditā.
70. “Tattha naccehi gītehi, tālehi vāditehi ca;
ramāmi khippā ratiyā, modāmi kāmakāmaham.
71. “Tattha bhutvā pivitvā ca, modāmi tidase tadā;
nārīgaṇehi sahitō, modāmi byamhamuttame.
72. “Satānaṁ pañcakkhattuñca, devarajjamakārayim;
satānaṁ tīnikkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ;
padesarajjam vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyam.
73. “Bhave bhave saṃsaranto, mahābhogaṁ labhāmaham;
bhoge me ūnatā natthi, buddhapūjāyidam phalam.
74. “Duve bhave saṃsarāmi, devatte atha mānuse;
aññam gatim na jānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
75. “Duve kule pajāyāmi §, khattiye cāpi brāhmaṇe;
nīce kule na jāyāmi, buddhapūjāyidam phalam.
76. “Hathiyānaṁ assayānaṁ, sivikam sandamānikam;
labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
77. “Dāsīgaṇam dāsagaṇam, nāriyo samalaṅkatā;
labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
78. “Koseyyakambaliyāni, khomakappāsikāni ca;
labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
79. “Navavattham navaphalam, navagarasabhojanam;
labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
80. “Imam khāda imam bhuñja, imamhi sayane saya;
labhāmi sabbamevetam, buddhapūjāyidam phalam.
81. “Sabbattha pūjito homi, yaso accuggato mama;
mahāpakkho § sadā homi, abhejjapariso sadā.
ñātīnam uttamo homi, buddhapūjāyidam phalam.
82. “Sītam (2.0176) uṇham na jānāmi, pariṇāho na vijjati;
atho cetasikam dukkham, hadaye me na vijjati.

83. “Suvaṇṇavaṇṇo hutvāna, saṃsarāmi bhavābhavet;
vevaṇṇiyam na jānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
84. “Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito;
sāvathhiyam pure jāto, mahāsālesu adṛhake.
85. “Pañca kāmaguṇe hitvā, pabbajim anagāriyam;
jātiyā sattavassoham, arahattamapāpuṇim.
86. “Upasampadāyī buddho, guṇamaññāya cakkhumā;
taruṇo pūjanīyoham, buddhapūjāyidam phalam.
87. “Dibbacakkhuvisuddham me, samādhikusalo aham;
abhiññāpāramippatto, buddhapūjāyidam phalam.
88. “Paṭisambhidā anuppatto, idhipādesu kovido;
dhammesu pāramippatto, buddhapūjāyidam phalam.
89. “Timsakappasahassamhi, yaṁ buddhamabhipūjayim;
duggatim nābhijānāmi, buddhapūjāyidam phalam.
90. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
91. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
92. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā uttaro thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Uttarattherassāpadānam chaṭṭham.

7. Apara-uttaratthera-apadānam

93. “Nibbute lokanāthamhi, siddhatthe lokanāyake;
mama ṏātī samānetvā, dhātupūjam akāsaham.
94. “Catunnavutito kappe, yaṁ dhātumabhipūjayim;
duggatim nābhijānāmi, dhātupūjāyidam phalam.
95. “Kilesā (2.0177) jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
96. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
97. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā apara-uttaratthero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Aparassa uttarattherassāpadānam sattamam.

8. Bhaddajitthera-apadānaṁ

98. “Ogayha yaṁ pokkharaṇīṁ, nānākuñjarasevitam; uddharāmi bhisam̄ tattha, ghāsahetu aham̄ tadā.
99. “Bhagavā tamhi samaye, padumuttarasavhayo; rattambaradharo buddho, gacchate anilañjase.
100. “Dhunanto paṁsukūlāni, saddam̄ assosahaṁ tadā; uddham̄ nijjhāyamānohaṁ, addasam̄ lokanāyakam̄.
101. “Tattheva ṭhitako santo, āyācīm̄ lokanāyakam̄; madhum̄ bhisehi sahitam̄, khīram̄ sappim̄ muļālikam̄ §.
102. “Paṭiggaṇhātu me buddho, anukampāya cakkhumā; tato kāruṇiko satthā, orohitvā mahāyaso.
103. “Paṭiggaṇhi mama bhikkham̄, anukampāya cakkhumā; paṭiggahetvā sambuddho, akā me anumodanam̄.
104. “‘Sukhī hotu mahāpuñña, gati tuyham̄ samijjhatu; iminā bhisadānena, labhassu vipulam̄ sukham̄’.
105. “Idam̄ vatvāna sambuddho, jalajuttamanāmako; bhikkhamādāya sambuddho, ākāsenāgamā jino.
106. “Tato bhisam̄ gahetvāna, agacchim̄ mama assamam̄; bhisam̄ rukkhe laggetvāna, mama dānam̄ anussarim̄.
107. “Mahāvāto (2.0178) utthahitvā, sañcālesi vanam̄ tadā; ākāso abhinādittha, asanī ca phalī tadā.
108. “Tato me asanīpāto, matthake nipatī tadā; soham̄ nisinnako santo, tattha kālaṅkato aham̄.
109. “Puññakamma saññutto, tusitam̄ upapajjaham̄; kaļevaram̄ me patitam̄, devaloke ramāmaham̄.
110. “Chaļasītisahassāni, nāriyo samalaṅkatā; sāyam̄ pātam̄ upaṭṭhanti, bhisadānassidam̄ phalam̄.
111. “Manussayonimāgantvā, sukhito homaham̄ tadā; bhogā me ūnatā natthi, bhisadānassidam̄ phalam̄.
112. “Anukampitako tena, devadevena tādinā; sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
113. “Satasaḥassito kappe, yaṁ bhisam̄ adadim̄ tadā; duggatim̄ nābhijānāmi, bhisadānassidam̄ phalam̄.
114. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ... pe... viharāmi anāsavo.
115. “Svāgatam̄ vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
116. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

Ittham̄ sudaṁ āyasmā bhaddajitthero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Bhaddajittherassāpadānam aṭṭhamam.

9. Sivakatthera-apadānam

117. “Esanāya carantassa, vipassissa mahesino;
rittakam pattaṁ disvāna, kummāsam pūrayim ahaṁ.
118. “Ekanavutito kappe, yaṁ bhikkhamadadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, kummāsassa idam phalam.
119. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavo.
120. “Svāgataṁ (2.0179) vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
121. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudaṁ āyasmā sivakatthero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Sivakattherassāpadānam navamam.

10. Upavānatthera-apadānam

122. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
jalitvā aggikkhandhova, sambuddho parinibbuto.
123. “Mahājanā samāgamma, pūjayitvā tathāgataṁ;
citaṁ katvāna sugataṁ, sarīram abhiropayum.
124. “Sarīrakiccaṁ katvāna, dhātum tattha samānayum;
sadevamanussā sabbe, buddhathūpam akaṁsu te.
125. “Paṭhamā kañcanamayā, dutiyā ca maṇimayā;
tatiyā rūpiyamayā, catutthī phalikāmayā.
126. “Tattha pañcamikā ceva §, lohitāñkamayā ahu;
chatthā masāragallassa, sabbam ratanamayūpari.
127. “Jaṅghā maṇimayā āsi, vedikā ratanāmayā;
sabbasonñamayo thūpo, uddham yojanamuggato.
128. “Devā tattha samāgantvā, ekato mantayum tadā;
‘mayampi thūpam kassāma, lokanāthassa tādino.
129. “Dhātu āveṇikā natthi, sarīram ekapiṇḍitam;

imamhi buddhathūpamhi, kassāma kañcukam̄ mayam̄’.

130. “Devā sattahi ratnehi, aññam̄ vadḍhesum̄ yojanam̄;
thūpo dviyojanubbedho, timiram̄ byapahanti so.

131. “Nāgā tattha samāgantvā, ekato mantayum̄ tadā;
‘manussā ceva devā ca, buddhathūpam̄ akam̄su te.

132. “‘Mā (2.0180) no pamattā assumha, appamattā sadevakā;
mayampi thūpam̄ kassāma, lokanāthassa tādino’.

133. “Indanīlam̄ mahānīlam̄, atho jotirasam̄ maṇim̄;
ekato sannipātētvā, buddhathūpam̄ achādayum̄.

134. “Sabbam̄ maṇimayam̄ āsi, yāvatā § buddhacetiyaṁ;
tiyojanasamubbedham̄, ālokakaraṇam̄ tadā.

135. “Garuļā ca samāgantvā, ekato mantayum̄ tadā;
‘manussā devanāgā ca, buddhapūjam̄ akam̄su te.

136. “‘Mā no pamattā assumha, appamattā sadevakā;
mayampi thūpam̄ kassāma, lokanāthassa tādino’.

137. “Sabbam̄ maṇimayam̄ thūpam̄, akarum̄ te ca kañcukam̄;
yojanam̄ tepi vadḍhesum̄, āyataṁ buddhacetiyaṁ.

138. “Catuyojanamubbedho, buddhathūpo virocati;
obhāseti disā sabbā, sataramsīva uggato.

139. “Kumbhaṇḍā ca samāgantvā, ekato mantayum̄ tadā;
‘manussā ceva devā ca, nāgā ca garuļā tathā.

140. “‘Paccekam̄ buddhaseṭṭhassa, akam̄su thūpamuttamam̄;
mā no pamattā assumha, appamattā sadevakā.

141. “‘Mayampi thūpam̄ kassāma, lokanāthassa tādino;
ratanehi chādēssāma, āyataṁ buddhacetiyaṁ’.

142. “Yojanam̄ tepi vadḍhesum̄, āyataṁ buddhacetiyaṁ;
pañcayojanamubbedho, thūpo obhāsate tadā.

143. “Yakkhā tattha samāgantvā, ekato mantayum̄ tadā;
‘manussā devanāgā ca, garuļā ca kumbhaṇḍakā.

144. “‘Paccekam̄ buddhaseṭṭhassa, akam̄su thūpamuttamam̄;
mā no pamattā assumha, appamattā sadevakā.

145. “‘Mayampi (2.0181) thūpam̄ kassāma, lokanāthassa tādino;
phalikā chādayissāma, āyataṁ buddhacetiyaṁ’.

146. “Yojanam̄ tepi vadḍhesum̄, āyataṁ buddhacetiyaṁ;
chayojanikamubbedho, thūpo obhāsate tadā.

147. “Gandhabbā ca samāgantvā, ekato mantayum̄ tadā;
‘manujā devatā nāgā, kumbhaṇḍā garuļā tathā §.

148. “‘Sabbe akam̄su buddhathūpam̄, mayamettha akārakā;
mayampi thūpam̄ kassāma, lokanāthassa tādino’.

149. “Vediyō satta katvāna, dhajam̄ chattam̄ akam̄su te;
sabbasonṇamayam̄ thūpam̄, gandhabbā kārayum̄ tadā.

150. “Sattayojanamubbedho, thūpo obhāsate tadā;

rattindivā na ñāyanti, āloko hoti sabbadā.

151. “Abhibhonti na tassābhā, candasūrā satārakā;
samantā yojanasate, padīpopi na pajjali.
152. “Tena kālena ye keci, thūpam pūjenti mānusā;
na te thūpam āruhanti, ambare ukkhipanti te.
153. “Devehi ṭhapito yakkho, abhisammatanāmako;
dhajam vā pupphadāmam vā, abhiropeti uttarim.
154. “Na te passanti tam yakkham, dāmam passanti gacchato;
evam passitvā gacchantā, sabbe gacchanti suggatim.
155. “Viruddhā ye pāvacane, pasannā ye ca sāsane;
pāṭihīram daṭṭhukāmā, thūpam pūjenti mānusā.
156. “Nagare haṃsavatiyā, ahosiṃ bhatako tadā;
āmoditam janam disvā, evam cintesahaṃ tadā.
157. “Uṭāro bhagavā neso, yassa dhātughare disam;
imā ca janatā tuṭṭhā, kāram kubbam na tappare.
158. “Ahampi (2.0182) kāram kassāmi, lokanāthassa tādino;
tassa dhammesu dāyādo, bhavissāmi anāgate’.
159. “Sudhotam rajakenāhaṃ, uttareyyam paṭam mama;
veṭagge ālaggetvāna, dhajam ukkhipimambare.
160. “Abhisammatako gayha, ambare hāsi me dhajam;
vāteritam dhajam disvā, bhiyyo hāsam janesham.
161. “Tattha cittaṃ pasādetvā, samaṇam upasaṅkamim;
tam bhikkhuṃ abhivādetvā, vipākam pucchaham dhaje.
162. “So me kathesi ānandī, pīṭisañjananam mama;
'tassa dhajassa vipākam, anubhossasi sabbadā.
163. “Hatthi-assarathāpatti, senā ca caturaṅginī;
parivāressanti tam niccam, dhajadānassidam phalam.
164. “Saṭṭhituriyasahassāni, bheriyo samalaṅkatā;
parivāressanti tam niccam, dhajadānassidam phalam.
165. “Chaṭasītisahassāni, nāriyo samalaṅkatā;
vicittavatthābharaṇā, āmukkamaṇikuṇḍalā.
166. “Ālārapamhā hasulā, susaññā § tanumajjhimā.
parivāressanti tam niccam, dhajadānassidam phalam.
167. “Timṣakappasahassāni, devaloke ramissasi;
asītikkhattum devindo, devarajjam karissasi.
168. “Sahassakkhattum rājā ca, cakkavattī bhavissati;
padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam.
169. “Kappasatasahassamhi, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
170. “Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito;
puññakammaṇa saññutto, brahmabandhu bhavissasi.
171. “Asītikoṭim (2.0183) chaddetvā, dāse kammakare bahū;

gotamassa bhagavato, sāsane pabbajissasi.

172. “Ārādhayitvā sambuddham, gotamam sakyapuṅgavam;
upavānoti nāmena, hessasi satthu sāvako’.

173. “Satasahasse kataṁ kammaṁ, phalaṁ dassesi me idha;
sumutto saravegova, kilese jhāpayim § mama.

174. “Cakkavattissa santassa, cātuddīpissarassa me;
tīṇi yojanāni sāmantā, ussīyanti dhajā sadā.

175. “Satasahassito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā;
duggatim nābhijānāmi, dhajadānassidaṁ phalaṁ.

176. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavō.

177. “Svāgataṁ vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

178. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā upavānatthero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Upavānattherassāpadānam dasamam.

11. Raṭṭhapālatthera-apadānam

179. “Padumuttarassa bhagavato, lokajeṭṭhassa tādino;
varanāgo mayā dinno, īsādanto urūlhavā.
180. “Setacchattopasobhito, sakappano § sahatthipo;
agghāpetvāna tam sabbam, saṅghārāmam akārayim.
181. “Catupaññāsasahassāni, pāsāde kārayim aham;
mahoghadānam § karitvāna, niyyādesim mahesino.
182. “Anumodi (2.0184) mahāvīro, sayambhū aggapuggalo;
sabbe Jane hāsayanto, desesi amataṁ padam.
183. “Tam me buddho viyākāsi, jalajuttamanāmako;
bhikkhusaṅghe nisīditvā, imā gāthā abhāsatha.
184. “Catupaññāsasahassāni, pāsāde kārayī ayam;
kathayissāmi vipākaṁ, suṇātha mama bhāsato.
185. “Aṭṭhārasasahassāni, kūṭāgārā bhavissare;
byamhuttamamhi nibbattā, sabbasoṇṇamayā ca te.
186. “Paññāsakkhattum devindo, devarajjam karissati;
aṭṭhapaññāsakkhattuñca, cakkavattī bhavissati.
187. “Kappasatasahassamhi, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
188. “Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito;
addhe kule mahābhoge, nibbattissati tāvade.
189. “So pacchā pabbajitvāna, sukkamūlena codito;
raṭṭhapāloti nāmena, hessati satthu sāvako.
190. “Padhānapahitatto so, upasanto nirūpadhi;
sabbāsave pariññāya, nibbāyissatināsavo’.
191. “Uṭṭhāya abhinikkhamma, jahitā bhogasampadā;
kheṭapiṇḍeva bhogamhi, pemaṁ mayham na vijjati.
192. “Vīriyam me dhuradhorayham, yogakkhemādhivāhanam;
dhāremi antimam deham, sammāsambuddhasāsane.
193. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavo.
194. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
195. “Paṭisambhidā (2.0185) catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam āyasmā raṭṭhapālo thero imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Raṭṭhapālattherassāpadānam ekādasamam.

Yasavaggo chapaññāsamo.

Tassuddānam-

Yaso nadīkassapo ca, gayākimilavajjino;
duve uttarā bhaddajī, sivako upavāhano;
raṭṭhapālo ekasataṁ, gāthānaṁ pañcanavuti.

Therāpadānam samattam.

Ettāvatā buddhāpadānañca paccekāpadānañca therāpadānañca
Samattāni.

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa

Khuddakanikāye

Therī-apadānapāli

1. Sumedhāvaggo

1. Sumedhātherī-apadānam

Atha therikāpadānāni suṇātha-

1. “Bhagavati (2.0187) koṇāgamane, saṅghārāmamhi navanivesanamhi §. sakhiyo tisso janiyo, vihāradānam adāsimha.
2. “Dasakkhattum satakkhattum, dasasatakkhattum satānañca satakkhattum §. devesu upapajjimha, ko vādo mānuse bhave.
3. “Deve mahiddhikā ahumha, mānusakamhi ko vādo; sattaratanamahesi §, ithiratanaṁ aham bhavim.
4. “Idha sañcitakusalā §, susamiddhakulappajā; dhanañjānī ca khemā ca, ahampi ca tayo janā.
5. “Ārāmaṁ sukataṁ katvā, sabbāvayavamaṇḍitam; buddhappamukhasaṅghassa, niyyādetvā samoditā.
6. “Yattha (2.0188) yathūpapajjāmi, tassa kammasa vāhasā; devesu aggataṁ pattā, manussesu tatheva ca.
7. “Imasmīmyeva kappamhi, brahmabandhu mahāyaso;

kassapo nāma gottena, uppajji vadatam̄ varo.

8. “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro;
kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.
9. “Tassāsum̄ satta dhītaro, rājakaññā sukhedhitā §;
buddhopaṭṭhānaniratā, brahmacariyam̄ carim̄su tā.
10. “Tāsam̄ sahāyikā hutvā, sīlesu susamāhitā;
datvā dānāni sakkaccam̄, agāreva vataṁ § carim̄.
11. “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
jahitvā mānusaṁ deham̄, tāvatiṁsūpagā ahaṁ.
12. “Tato cutā yāmamagam̄ §, tatoham̄ tusitam̄ gatā;
tato ca nimmānaratiṁ, vasavattipuram̄ tato.
13. “Yattha yatthūpapajjāmi, puññakammasamohitā;
tattha tattheva rājūnam̄, mahesittamakārayim̄.
14. “Tato cutā manussatte, rājūnam̄ cakkavattinam̄;
maṇḍalīnañca rājūnam̄, mahesittamakārayim̄.
15. “Sampattimanubhotvāna, devesu mānusesu ca;
sabbattha sukhitā hutvā, nekajātīsu saṁsarim̄.
16. “So hetu ca so pabhavo, tammūlam̄ sāsane khamam̄ §.
paṭhamam̄ tam̄ samodhānam̄, tam̄ dhammaratāya nibbānam̄ §.
17. “Kilesā jhāpitā mayham̄, bhavā sabbe samūhatā;
nāgīva bandhanam̄ chetvā, viharāmi anāsavā.
18. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa § santike.
tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam̄.
19. “Paṭisambhidā (2.0189) catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
Ittham̄ sudam̄ sumedhā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sumedhātheriyāpadānam̄ paṭhamam̄.

2. Mekhalādāyikātherī-apadānam̄

20. “Siddhatthassa bhagavato, thūpakārāpikā ahum̄ §.
mekhalikā mayā dinnā, navakammāya satthuno.
21. “Niṭṭhite ca mahāthūpe, mekhalam̄ punadāsaḥam̄;
lokanāthassa munino, pasannā sehi pāṇibhi.
22. “Catunnavutito kappe, yaṁ mekhalamadām̄ tadā;
duggatim̄ nābhijānāmi, thūpakārassidaṁ phalam̄.

23. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavā.
 24. “Svāgatam vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 25. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Ittham sudam mekhalādāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mekhalādāyikātheriyāpadānam dutiyam.

3. Maṇḍapadāyikātherī-apadānam

26. “Koṇāgamanabuddhassa, maṇḍapo kārito mayā;
 dhuvam ticivaraṁdāsim §, buddhassa lokabandhuno.
 27. “Yam yam janapadam yāmi, nigame rājadhāniyo;
 sabbattha pūjito homi, puññakammassidam phalam.
 28. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavā.
 29. “Svāgatam (2.0190) vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 30. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Ittham sudam maṇḍapadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Maṇḍapadāyikātheriyāpadānam tatiyam.

4. Saṅkamanatthātherī-apadānam

31. “Vipassissa bhagavato §, lokajeṭṭhassa tādino;
 rathiyam paṭipannassa, tārayantassa pāṇino.
 32. “Gharato nikhamitvāna, avakujjā nipajjhāma;
 anukampako lokaṇātho, sirasi § akkamī mama §.
 33. “Akkamitvāna sirasi §, agamā lokaṇāyako;
 tena cittappasādena, tusitaṁ agamāsaham.
 34. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavā.
 35. “Svāgatam vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 36. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Ittham sudam saṅkamanatthā § bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Saṅkamanatthātheriyāpadānam catuttham.

5. Naṭamālikātherī-apadānam

37. “Candabhāgānādītire, ahosim kinnarī tadā;
 addasam virajaṁ buddham, sayambhum aparājitaṁ.

38. “Pasannacittā sumanā, vedajātā katañjalī;
nañlamālam gahetvāna, sayambhum abhipūjayim.
39. “Tena (2.0191) kamma sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
jahitvā kinnaridehañ, agacchim tidasam gatim.
40. “Chattiñsañdevarājūnam, mahesittamakārayim;
dasannañ cakkavattinam, mahesittamakārayim;
sañvejetvāna me cittam §, pabbajim anagāriyam.
41. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā §.
sabbāsavaparikkhīñā, natthi dāni punabbhavo.
42. “Catunnavutito kappe, yañ pupphamabhipūjayim;
duggatim nābhijānāmi, pupphapūjāyidañ phalam.
43. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavā.
44. “Svāgatañ vata me āsi ...pe... katañ buddhassa sāsanam.
45. “Pañisambhidā catasso ...pe... katañ buddhassa sāsanam”.
Itthañ sudañ nañlamālikā therī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nañlamālikātheriyāpadānam pañcamam.

6. Ekapiñdapātadāyikātherī-apadānam

46. “Nagare bandhumatiyā, bandhumā nāma khattiyo;
tassa rañño ahum bhariyā, ekajjhāñ cārayāmahañ §.
47. “Rahogatā nisīditvā, evam cintesahañ tadā;
‘ādāya gamanīyañhi, kusalañ natthi me katañ.
48. “Mahābhitāpam kañukam, ghorarūpam sudāruṇam;
nirayañ nūna gacchāmi, ettha me natthi sañsayo’.
49. “Rājānam upasāñkamma, idam vacanamabravim;
‘ekam me samañam dehi, bhojayissāmi khattiya’.
50. “Adāsi me mahārājā, samañam bhāvitindriyam;
tassa pattam gahetvāna, paramannena pūrayim §.
51. “Pūrayitvā (2.0192) paramannam, gandhālepam akāsaham;
jālena pidahitvāna, vatthayugena § chādayim.
52. “Ārammañam mamañ etam, sarāmi yāvajīviham;
tattha cittam pasādetvā, tāvatiñsamagacchaham.
53. “Tiñsānam devarājūnam, mahesittamakārayim;
manasā patthitam mayham, nibbattati yathicchitam §.
54. “Viñsānam cakkavattinam, mahesittamakārayim;
ocitattāva § hutvāna, sañsarāmi bhavesvahañ.
55. “Sabbabandhanamuttāham, apetā me upādikā;
sabbāsavaparikkhīñā, natthi dāni punabbhavo.
56. “Ekanavutito kappe, yañ dānamadadiñ tadā;

duggatiṁ nābhijānāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.

57. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavā.

58. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

59. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam ekapiṇḍapātadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekapiṇḍapātadāyikātheriyāpadānam chattham.

7. Kaṭacchubhikkhādāyikātherī-apadānam

60. “Piṇḍacāram carantassa, tissanāmassa satthuno;

kaṭacchubhikkham paggayha, buddhaseṭṭhassa dāsaham.

61. “Paṭiggahetvā sambuddho, tisso lokaggaṇāyako;

vīthiyā sañṭhito satthā, akā me anumodanam.

62. “Kaṭacchubhikkham (2.0193) datvāna, tāvatimṣam gamissasi;

chattimṣadevarājūnam, mahesittam karissasi.

63. “Paññāsam cakkavattīnam, mahesittam karissasi;

manasā patthitam sabbam, paṭilacchasi sabbadā.

64. “Sampattiṁ anubhotvāna, pabbajissasikiñcanā;

sabbāsave pariññāya, nibbāyissasināsavā’.

65. “Idam vatvāna sambuddho, tisso lokaggaṇāyako;

nabham abhuggamī vīro, hamṣarājāva ambare.

66. “Sudinnam me dānavaram §, suyiṭṭhā yāgasampadā;

kaṭacchubhikkham datvāna, pattāham acalam padam.

67. “Dvenavute ito kappe, yaṁ dānamadadim tadā;

duggatiṁ nābhijānāmi, bhikkhādānassidaṁ phalaṁ.

68. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavā.

69. “Svāgataṁ vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 70. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Itthaṁ sudam kaṭacchubhikkhādāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kaṭacchubhikkhādāyikātheriyāpadānam sattamam.

8. Sattuppalamālikātherī-apadānam

71. “Nagare aruṇavatiyā, aruṇo nāma § ttiyo.
 tassa rañño ahum bhariyā, vāritaṁ vārayāmaham §.
 72. “Sattamālam gahetvāna, uppalā devagandhikā;
 nisajja pāsādavare, evam cintesi tāvade.
 73. “Kim (2.0194) me imāhi mālāhi, sirasāropitāhi me;
 varam me buddhaseṭṭhassa, nāṇamhi abhiropitam'.
 74. “Sambuddham paṭimānentī, dvārāsanne nisidham;
 ‘yadā ehitī sambuddho, pūjayissam mahāmuniṁ'.
 75. “Kakudho vilasantova, migarājāva kesarī;
 bhikkhusaṅghena sahitō, āgacchi vīthiyā jino.
 76. “Buddhassa rāmsim disvāna, haṭṭhā samviggamānasā;
 dvāram avāpuritvāna §, buddhaseṭṭhamapūjayim.
 77. “Satta uppalapupphāni, parikiṇṇāni § ambare;
 chadiṁ karonto buddhassa, matthake dhārayanti te.
 78. “Udaggacittā sumanā, vedajātā katañjalī;
 tattha cittam pasādetvā, tāvatīmsamagacchaham.
 79. “Mahānelassa chādanaṁ, dhārenti mama muddhani;
 dibbagandham pavāyāmi, sattuppalassidam phalam.
 80. “Kadāci nīyamānāya, nātisaṅghena me tadā;
 yāvatā parisā mayham, mahānelam dhariyati.
 81. “Sattati devarājūnam, mahesittamakārayim;
 sabbattha issarā hutvā, saṃsarāmi bhavābhave.
 82. “Tesaṭṭhi cakkavattinam, mahesittamakārayim;
 sabbe mamanuvattanti, ādeyyavacanā ahum.
 83. “Uppalasseva me vaṇṇo, gandho ceva pavāyati;
 dubbaṇṇiyam na jānāmi §, buddhapūjāyidam phalam.
 84. “Iddhipādesu kusalā, bojjhaṅgabhāvanā ratā;
 abhiññāpāramippattā, buddhapūjāyidam phalam.
 85. “Satipaṭṭhānakusalā, samādhijhānagocarā;
 sammappadhānamanuyuttā, buddhapūjāyidam phalam.
 86. “Vīriyam (2.0195) me dhuradhorayham, yogakkhemādhivāhanam;
 sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
 87. “Ekatīmse ito kappe, yam pupphamabhipūjayim;

duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalam.

88. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavā.

89. “Svāgataṁ vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.

90. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam sattuppalamālikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sattuppalamālikātheriyāpadānam aṭṭhamam.

9. Pañcadīpikātherī-apadānam

91. “Nagare haṁsavatiyā, cārikī § āsaham tadā;
ārāmena ca ārāmam, carāmi kusalatthikā.

92. “Kālapakkhamhi divase, addasam bodhimuttamam;
tattha cittam pasādetvā, bodhimūle nisīdahaṁ.

93. “Garucittam upaṭṭhetvā, sire katvāna añjaliṁ;
somanassam pavedetvā, evam cintesi tāvade.

94. “Yadi buddho amitaguṇo, asamappaṭipuggalo;
dassetu pāṭihīram me, bodhi obhāsatu ayam’.

95. “Saha āvajjite mayham, bodhi pajjali tāvade;
sabbasonṇamayā āsi, disā sabbā virocati.

96. “Sattarattindivam § tattha, bodhimūle nisīdahaṁ;
sattame divase patte, dīpapūjam akāsaham.

97. “Āsanam parivāretvā, pañcadīpāni pajjalum;
yāva udeti sūriyo, dīpā me pajjalum tadā.

98. “Tena (2.0196) kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.

99. “Tattha me sukataṁ byamham, pañcadīpāti vuccati;
satthiyojanamubbedham §, tiṁsayojanavitthatam §.

100. “Asaṅkhiyāni dīpāni, parivāre jalanti me;
yāvatā devabhavanaṁ, dīpālokena jotati.

101. “Parammukhā nisīditvā §, yadi icchāmi passitum.
uddham adho ca tiriyaṁ, sabbam passāmi cakkhunā.

102. “Yāvatā abhikaṅkhāmi, datthum sugataduggate §;
tattha āvaraṇam natthi, rukkhesu pabbatesu vā.

103. “Asīti devarājūnam, mahesittamakārayim;
satānam cakkavattinam, mahesittamakārayim.

104. “Yam yam yonupapajjāmi, devattam atha mānusam;
dīpasatasahassāni, parivāre jalanti me.

105. “Devalokā cavitvāna, uppajjim mātukucchiyam;
mātukucchigatā santī §, akkhi me na nimilati.

106. “Dīpasatasahassāni, puññakammasamaṅgitā;

jalanti sūtikāgehe §, pañcadīpānidam phalam.

107. “Pacchime bhave sampatte, mānasam vinivattayim;
ajarāmataṁ sītibhāvam, nibbānam phassayim aham.

108. “Jātiyā sattavassāham, arahattamapāpuṇim;
upasampādayī buddho, guṇamaññāya gotamo.

109. “Maṇḍape rukkhamūle vā, pāsādesu guhāsu vā;
suññāgāre vasantiyā §, pañcadīpā jalanti me.

110. “Dibbacakkhu (2.0197) visuddham me, samādhikusalā aham;
abhiññāpāramippattā, pañcadīpānidam phalam.

111. “Sabbavositavosānā, katakiccā anāsavā;
pañcadīpā mahāvīra, pāde vandāmi § cakkhuma.

112. “Satasaḥassito kappe, yaṁ dīpamadadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, pañcadīpānidam phalam.

113. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavā.

114. “Svāgatam vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

115. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṁ pañcadīpikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pañcadīpikātheriyāpadānam navamam.

10. Udakadāyikātherī-apadānam

116. “Nagare bandhumatiyā, ahosiṁ udahārikā;
udahārena jīvāmi, tena posemi dārake.
117. “Deyyadhammo ca me natthi, puññakkhette anuttare;
koṭṭhakam upasaṅkamma, udakam paṭṭhapesaham.
118. “Tena kammena sukatena, tāvatim̄samagacchaham;
tattha me sukatam byamham, udahārena nimmitam.
119. “Accharānam sahassassa, ahañhi pavarā tadā;
dasaṭṭhānehi tā sabbā, abhibhomi sadā aham.
120. “Paññāsam devarājūnam, mahesittamakārayim;
vīsaticakkavattinam, mahesittamakārayim.
121. “Duve bhave saṃsarāmi, devatte atha mānuse;
duggatim nābhijānāmi, dakadānassidam phalam.
122. “Pabbatagge (2.0198) dumagge vā, antalikkhe ca bhūmiyam;
yadā udakamicchāmi, khippam paṭilabhbāmaham.
123. “Avuṭṭhikā disā natthi, santattā kuthitāpi § ca.
mama saṅkappamaññāya, mahāmegho pavassati.
124. “Kadāci nīyamānāya, ñātisaṅghena me tadā;
yadā icchāmaham vassam, mahāmegho ajāyatha.
125. “Uṇham vā pariļāho vā, sarire me na vijjati;
kāye ca me rajo natthi, dakadānassidam phalam.
126. “Visuddhamanasā ajja, apetamanapāpikā;
sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
127. “Ekanavutito kappe, yaṁ dakam adadim tadā;
duggatim nābhijānāmi, dakadānassidam phalam.
128. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavā.
129. “Svāgatam vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
130. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṁ udakadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Udakadāyikātheriyāpadānam dasamam.

Sumedhāvaggo paṭhamo.

Tassuddānam-

Sumedhā mekhalaḍāyī, maṇḍapam saṅkamam dadā;

naḷamālī piṇḍadadā, kaṭacchu uppalappadā.
Dīpadā dakadā ceva, gāthāyo gaṇitā iha;
ekagāthāsatañceva, tiṁsati ca taduttari §.

2. Ekūposathikavaggo

1. Ekūposathikātherī-apadānam

1. “Nagare (2.0199) bandhumatiyā, bandhumā nāma khattiyo; divase puṇyamāya so, upavasi uposatham.
2. “Aham tena samayena, kumbhadāsī aham tahim; disvā sarājakam senam, evāham cintayim tadā.
3. ‘Rājāpi rajjam chaddetvā, upavasi uposatham; saphalam nūna tam kammam, janakāyo pamodito’.
4. “Yoniso paccavekkhitvā, duggaccañca § daliddatam §. mānasam sampaham̄sitvā, upavasim uposatham.
5. “Aham uposatham katvā, sammāsambuddhasāsane; tena kamma sukatena, tāvatiṁsamagacchaham.
6. “Tattha me sukataṁ byamham, ubbhayojanamuggataṁ §. kūṭāgāravarūpetam, mahāsanasubhūsitam.
7. “Accharā satasahassā, upatiṭṭhanti mām sadā; aññe deve atikkamma, atirocāmi sabbadā.
8. “Catusatthi devarājūnam, mahesittamakārayim; tesatthi cakkavattinam, mahesittamakārayim.
9. “Suvaṇṇavaṇṇā hutvāna, bhavesu saṁsarāmaham; sabbattha pavarā homi, uposathassidam phalam.
10. “Hathiyānam assayānam, rathayānañca sīvikam §. labhāmi sabbamevetam, uposathassidam phalam.
11. “Soṇṇamayaṁ rūpimayaṁ, athopi phalikāmayam; lohitāngamayañceva, sabbam paṭilabhāmaham.
12. “Koseyyakambaliyāni, khomakappāsikāni ca; mahagghāni ca vatthāni, sabbam paṭilabhāmaham.
13. “Annam (2.0200) pānam khādanīyam, vatthasenāsanāni ca; sabbametam paṭilabhe, uposathassidam phalam.
14. “Varagandhañca mālañca, cuṇṇakañca vilepanam; sabbametam paṭilabhe, uposathassidam phalam.
15. “Kūṭāgārañca pāsādam, maṇḍapam hammiyam guham; sabbametam paṭilabhe, uposathassidam phalam.
16. “Jātiyā sattavassāham, pabbajim anagāriyam; addhamāse asampatte, arahattamapāpuṇim.
17. “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;

sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

18. “Ekanavutito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadaṁ;
duggatiṁ nābhijānāmi, uposathassidaṁ phalaṁ.
19. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavā.
20. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
21. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Itthaṁ sudam ekūposathikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekūposathikātheriyāpadānam paṭhamam.

2. Saṭalapupphikātherī-apadānam

22. “Candabhāgānadītire, ahosiṁ kinnarī tadaṁ;
addasāhaṁ devadevaṁ, caṅkamantaṁ narāsabhaṁ.
23. “Ocinitvāna saṭalam, buddhaseṭṭhassadāsaḥam;
upasiṅghi mahāvīro, saṭalam devagandhikam.
24. “Paṭiggahetvā sambuddho, vipassī lokanāyako;
upasiṅghi mahāvīro, pekkhamānāya me tadaṁ.
25. “Añjaliṁ paggahetvāna, vanditvā dvipaduttamam §.
sakam cittam pasādetvā, tato pabbatamāruhiṁ.
26. “Ekanavutito (2.0201) kappe, yaṁ pupphamadadiṁ tadaṁ;
duggatiṁ nābhijānāmi, buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
27. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavā.
28. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
29. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam̄ saṭalapupphikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Saṭalapupphikātheriyāpadānam̄ dutiyam̄.

3. Modakadāyikātherī-apadānam̄

30. “Nagare bandhumatiyā, kumbhadāsī ahosaham̄; mama bhāgam̄ gahetvāna, gaccham̄ udakahārikā §.
 31. “Panthatami samanam̄ disvā, santacittam̄ samāhatam̄; pasannacittā sumanā, modake tīṇidāsaham̄.
 32. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; ekanavutikappāni §, vinipātam̄ nagacchahaṁ.
 33. “Sampatti tam̄ § karitvāna, sabbam̄ anubhavim̄ aham̄; modake tīṇi datvāna, pattāham̄ acalam̄ padam̄.
 34. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ...pe... viharāmi anāsavā.
 35. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
 36. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
- Itthaṁ sudam̄ modakadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Modakadāyikātheriyāpadānam̄ tatiyam̄.

4. Ekāsanadāyikātherī-apadānam̄

37. “Nagare (2.0202) haṁsavatiyā, ahosiṁ bālikā § tadā. mātā ca me pitā ceva, kammantaṁ agamamsu te.
38. “Majjhānhikamhi sūriye, addasam̄ samanam̄ aham̄; vīthiyā anugacchantam̄, āsanam̄ paññapesaham̄.
39. “Gonakāvikatikāhi §, paññapetvā mamāsanam̄; pasannacittā sumanā, idam̄ vacanamabravim̄.
40. “Santattā kuthitā bhūmi, sūro majjhānhike ṭhito; mālutā ca na vāyanti, kālo cevettha mehitī §.
41. “Paññattamāsanamidaṁ, tavatthāya mahāmuni; anukampaṁ upādāya, nisīda mama āsane’.
42. “Nisīdi tattha samaṇo, sudanto suddhamānaso; tassa pattam̄ gahetvāna, yathārandham̄ adāsaham̄.
43. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; jahitvā mānusaṁ deham̄, tāvatim̄samagacchahaṁ.
44. “Tattha me sukataṁ byamham̄, āsanena sunimmitam̄; satthiyojanamubbedham̄, tiṁsayojanavitthataṁ.
45. “Soṇṇamayā maṇimayā, athopi phalikāmayā;

lohitāngamayā ceva, pallaṅkā vividhā mama.

46. “Tūlikā vikatikāhi, kattissacittakāhi ca; udda-ekantalomī ca, pallaṅkā me susaṇṭhitā §.
47. “Yadā icchāmi gamanam, hāsakhiḍdasamappitā; saha pallaṅkaseṭṭhena, gacchāmi mama patthitam.
48. “Asīti devarājūnam, mahesittamakārayim; sattati cakkavattīnam, mahesittamakārayim.
49. “Bhavābhāve (2.0203) saṃsarantī, mahābhogaṃ labhāmaham; bhoge me ūnatā natthi, ekāsanassidam phalam §.
50. “Duve bhave samsarāmi, devatte atha mānuse; aññe bhave na jānāmi, ekāsanassidam phalam.
51. “Duve kule pajāyāmi, khattiye cāpi brāhmaṇe; uccākulīnā § sabbattha, ekāsanassidam phalam.
52. “Domanassam na jānāmi, cittasantāpanam mama; vevaṇṇiyam na jānāmi, ekāsanassidam phalam.
53. “Dhātiyo maṃ upaṭṭhanti, khujjā celāpikā § bahū. añkena aṅkam gacchāmi, ekāsanassidam phalam.
54. “Aññā nhāpenti bhojenti, aññā ramenti maṃ sadā; aññā gandham vilimpanti, ekāsanassidam phalam §.
55. “Maṇḍape rukkhamūle vā, suññāgāre vasantiyā; mama saṅkappamaññāya, pallaṅko upatitthati.
56. “Ayam pacchimako mayham, carimo vattate bhavo; ajjāpi rajjam chaḍḍetvā, pabbajim anagāriyam.
57. “Satasahassito kappe, yaṃ dānamadadiṃ tadā; duggatim nābhijānāmi, ekāsanassidam phalam.
58. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavā.
59. “Svāgataṃ vata me āsi ... pe ... kataṃ buddhassa sāsanam.
60. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṃ buddhassa sāsanam”. Ittham sudam ekāsanadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekāsanadāyikātheriyāpadānam catuttham.

5. Pañcadīpadāyikātherī-apadānam

61. “Nagare (2.0204) haṃsavatiyā, cārikī § āsaham tadā. ārāmena ca ārāmam §, carāmi kusalatthikā.
62. “Kālapakkhamhi divase, addasam bodhimuttamam; tattha cittaṃ pasādetvā, bodhimūle nisīdahaṃ.
63. “Garucittam upaṭṭhetvā, sire katvāna añjalim; somanassam pavedetvā, evam cintesi tāvade.
64. ““Yadi buddho amitaguno, asamappaṭipuggalo;

dassetu pāṭihīraṁ me, bodhi obhāsatu ayam'.

65. "Saha āvajjite mayham, bodhi pajjali tāvade;
sabbasoṇñamayā āsi, disā sabbā virocati.
66. "Sattarattindivam tattha, bodhimūle nisīdaham;
sattame divase patte, dīpapūjam akāsaham.
67. "Āsanam parivāretvā, pañca dīpāni pajjalum;
yāva udeti sūriyo, dīpā me pajjalum tadā.
68. "Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusaṁ deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.
69. "Tattha me sukataṁ byamham, pañcadīpāti vuccati;
saṭṭhiyojanamubbedham, tiṁsayojanavitthataṁ.
70. "Asaṅkhiyāni dīpāni, parivāre jaliṁsu me;
yāvatā devabhavanaṁ, dīpālokena jotati.
71. "Parammukhā § nisīditvā, yadi icchāmi passitum;
uddham adho ca tiriyaṁ, sabbaṁ passāmi cakkhunā.
72. "Yāvatā abhikaṅkhāmi, daṭṭhum sugataduggate §;
tattha āvaraṇaṁ natthi, rukkhesu pabbatesu vā.
73. "Asīti devarājūnaṁ, mahesittamakārayim;
satānaṁ cakkavattīnaṁ, mahesittamakārayim.
74. "Yaṁ (2.0205) yaṁ yonupapajjāmi, devattam atha mānusaṁ;
dīpasatasahassāni, parivāre jalanti me.

75. “Devalokā cavitvāna, uppajjim mātukucchiyam; mātukucchigatā santī, akkhi me na nimīlati.
76. “Dīpasatasahassāni, puññakammasamañgitā; jalanti sūtikāgehe, pañcadīpānidam phalam.
77. “Pacchime bhave sampatte, mānasam vinivattayim; ajarāmataṁ sītibhāvam, nibbānam phassayim aham.
78. “Jātiyā sattavassāham, arahattamapāpuṇim; upasampādayī buddho, guṇamaññāya gotamo.
79. “Mañḍape rukkhamūle vā, suññāgāre vasantiyā; sadā pajjalate dīpam, pañcadīpānidam phalam.
80. “Dibbacakkhu visuddham me, samādhikusalā aham; abhiññāpāramippattā, pañcadīpānidam phalam.
81. “Sabbavositavosānā, katakiccā anāsavā; pañcadīpā mahāvīra, pāde vandāmi cakkhuma.
82. “Satasaṁhassito kappe, yaṁ dīpamadadim tadā; duggatiṁ nābhijānāmi, pañcadīpānidam phalam.
83. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavā.
84. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
85. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. Ittham sudam pañcadīpadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pañcadīpadāyikātheriyāpadānam pañcamam.

6. Naṭamālikātherī-apadānam

86. “Candabhāgānadītire, ahosiṁ kinnarī tadā; addasam virajaṁ buddham, sayambhum aparājitaṁ.
87. “Pasannacittā (2.0206) sumanā, vedajātā katañjalī; naṭamālam gahetvāna, sayambhum abhipūjayim.
88. “Tena kammena sukadena, cetanāpaṇidhī ca; jahitvā kinnarideham §, tāvatīmsamagacchaham.
89. “Chattiṁsadevarājūnam, mahesittamakārayim; manasā patthitam mayham, nibbattati yathicchitam.
90. “Dasannam cakkavattinam, mahesittamakārayim; ocitattāva § hutvāna, saṁsarāmi bhavesvaham.
91. “Kusalaṁ vijjate mayham, pabbajim anagāriyam; pūjārahā aham ajja, sakyaputtassa sāsane.
92. “Visuddhamanasā ajja, apetamanapāpikā; sabbāsavaparikkhīnā, natthi dāni punabbhavo.
93. “Catunnavutito kappe, yaṁ buddhamabhipūjayim; duggatiṁ nābhijānāmi, naṭamālāyidaṁ phalam.

94. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavā.
 95. “Svāgatam vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
 96. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Ittham sudam naṭamālikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Naṭamālikātheriyāpadānam chaṭṭham.

7. Mahāpajāpatigotamītherī-apadānam

97. “Ekadā lokapajjoto, vesāliyam mahāvane;
 kūṭagāre susālāyam, vasate narasārathi.
 98. “Tadā jinassa mātuccchā, mahāgotami bhikkhunī;
 tahiṁ kate § pure ramme, vasī bhikkhunupassaye.
 99. “Bhikkhunīhi (2.0207) vimuttāhi, satehi saha pañcahi;
 rahogatāya tasseevam, citassāsi § vitakkitam.
 100. “Buddhassa parinibbānam, sāvakaggayugassa vā;
 rāhulānandanandānam, nāham lacchāmi passitum.
 101. “Buddhassa parinibbānā, sāvakaggayugassa vā;
 mahākassapanandānam, ānandarāhulāna ca.
 102. “Paṭikaccāyusaṅkhāram §, osajjivāna nibbutim.
 gaccheyyam lokanāthena, anuññātā mahesinā.
 103. “Tathā pañcasatānampi, bhikkhunīnam vitakkitam;
 āsi khemādikānampi, etadeva vitakkitam.
 104. “Bhūmicālo tadā āsi, nāditā devadundubhī;
 upassayādhivatthāyo, devatā sokapīlitā.
 105. “Vilapantā sukaruṇam §, tatthassūni pavattayum;
 mittā § bhikkhuniyo tāhi, upagantvāna gotamī.
 106. “Nipacca sirasā pāde, idam vacanamabравум;
 ‘tattha toyalavāsittā, mayamayye rahogatā.
 107. “Sā calā calitā bhūmi, nāditā devadundubhī;
 paridevā ca suyyante, kimattham nūna gotamī’.
 108. “Tadā avoca sā sabbam, yathāparivitakkitaṁ;
 tāyopi sabbā āhamṣu, yathāparivitakkitaṁ.
 109. “Yadi te rucitam ayye, nibbānam paramam sivam;
 nibbāyissāma sabbāpi, buddhānuññāya subbate.
 110. “Mayam sahāva nikkhantā, gharāpi ca bhavāpi ca;
 sahāyeva gamissāma, nibbānam padamuttamam’.
 111. “Nibbānāya vajantīnam, kiṁ vakkhāmīti sā vadam;
 saha sabbāhi niggañchi, bhikkhunīnilayā tadā.
 112. “Upassaye (2.0208) yādhivatthā, devatā tā khamantu me;
 bhikkhunīnilayassedam, pacchimam dassanam mama.

113. “Na jarā maccu vā yattha, appiyehi samāgamo;
piyehi na viyogotthi, tam vajissam § asaṅkhataṁ.
114. “Avītarāgā taṁ sutvā, vacanaṁ sugatorasā;
sokaṭṭā parideviṁsu, aho no appapuññatā.
115. “Bhikkhunīnilayo suñño, bhūto tāhi vinā ayam;
pabhāte viya tārāyo, na dissanti jinorasā.
116. “Nibbānam gotamī yāti, satehi saha pañcahi;
nadīsatehiva saha, gaṅgā pañcahi sāgaram.
117. “Rathiyāya vajantiyo §, disvā saddhā upāsikā.
gharā nikkhamma pādesu, nipacca idamabравум.
118. “Pasīdassu mahābhoge, anāthāyo vihāya no;
tayā na yuttā § nibbātum, icchaṭṭā vilapiṁsu tā’.
119. “Tāsam sokapahānattham, avoca madhuram giram;
‘ruditena alam puttā, hāsakāloyamajja vo.
120. “Pariññātaṁ mayā dukkham, dukkhahetu vivajjito;
nirodho me sacchikato, maggo cāpi subhāvito.

Paṭhamam bhāṇavāram.

121. “Pariciṇo mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam;
ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
122. “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam;

so me attho anuppatto, sabbasaṁyojanakkhayo.

123. “Buddho tassa ca saddhammo, anūno yāva tiṭṭhati; nibbātum tāva kālo me, mā maṇ socatha puttikā.
124. “Koṇḍaññānandanandādī (2.0209), tiṭṭhanti rāhulo jino; sukhito sahito saṅgho, hatadabbā ca titthiyā.
125. “Okkākavamsassa yaso, ussito māramaddano; nanu sampati kālo me, nibbānatthāya puttikā.
126. “Cirappabhuti yaṁ mayhaṁ, patthitam ajja sijjhate; ānandabherikāloyaṁ, kiṁ vo assūhi puttikā.
127. “Sace mayi dayā atthi, yadi catthi kataññutā; saddhammaṭṭhitiyā sabbā, karotha vīriyam daļhaṁ.
128. “Thīnaṁ adāsi pabbajjaṁ, sambuddho yācito mayā; tasmā yathāhaṁ nandissam, tathā tamanutiṭṭhatha’.
129. “Tā evamanusāsitvā, bhikkhunīhi purakkhatā; upecca buddhaṁ vanditvā, idam vacanamabravi.
130. “Ahaṁ sugata te mātā, tvañca vīra pitā mama; saddhammasukhada § nātha, tayā jātāmhi gotama.
131. “Saṁvaddhitoyaṁ sugata, rūpakāyo mayā tava; anindito § dhammakāyo §, mama saṁvaddhito tayā.
132. “Muhuttam taṇhāsamaṇam, khīram tvam pāyito mayā; tayāhaṁ santamaccantam, dhammakhīrañhi § pāyitā.
133. “Bandhanārakkhane mayhaṁ, aṇaño § tvam mahāmune; puttakāmā thiyo yācaṁ, labhanti tādisam sutam.
134. “Mandhātādinarindānam, yā mātā sā bhavaṇṇave; nimuggāhaṁ tayāputta, tāritā bhavasāgarā.
135. “Rañño mātā mahesīti, sulabhaṁ nāmamitthinaṁ; buddhamātāti yam nāmaṁ, etam paramadullabhaṁ.
136. “Tañca laddham mahāvīra, paṇidhānam mamaṁ tayā; anukam vā mahantam vā, tam sabbam pūritaṁ mayā.
137. “Parinibbātumicchāmi (2.0210), vihāyemam kalevaram; anujānāhi me vīra, dukkhantakara nāyaka.
138. “Cakkaṇkusadhajākiṇe, pāde kamalakomale; pasārehi paṇāmam te, karissam putta-uttame §.
139. “Suvaṇṇarāsisaṅkāsam, sarīram kuru pākaṭam; katvā deham sudiṭṭham te, santiṁ gacchāmi nāyaka’.
140. “Dvattimsalakkhaṇūpetam, suppabhālaṅkataṁ tanum; sañjhāghanāva bālakkam, mātucchaṁ dassayī jino.
141. “Phullāravindasamkāse, taruṇādiccasappabhe; cakkaṇkite pādatale, tato sā sirasā pati.
142. “Paṇamāmi narādicca, ādiccakulaketukam; pacchime maraṇe mayhaṁ §, na tam ikkhāmaham puno.
143. “Itthiyo nāma lokagga, sabbadosākarā matā;

yadi ko catthi doso me, khamassu karuṇākara.

144. “Itthikānañca pabbajjam, hañ tam yācim punappunam;
tattha ce atthi doso me, tañ khamassu narāsabha.

145. “Mayā bhikkhuniyo vīra, tavānuññāya sāsitā;
tatra ce atthi dunnītañ, tañ khamassu khamādhipa §.

146. “Akkhante nāma khantabbam, kiñ bhave guṇabhūsane;
kimuttaram te vakkhāmi, nibbānāya vajantiyā.

147. “Suddhe anūne mama bhikkhusaṅghe, lokā ito nissaritum khamante;
pabhātakāle byasanañgatānam, disvāna niyyātiva candalekhā’.

148. “Tadetarā bhikkhuniyo jinaggam, tārāva candānugatā sumerum;
padakkhiṇam kacca nipacca pāde, ṭhitā mukhantam samudikkhamānā.

149. “Na (2.0211) tittipubbañ tava dassanena, cakkhum na sotam tava bhāsi-
tena;

cittam mamañ kevalamekameva, pappuya tam dhammarasena titti.

150. “Nadato parisāyam te, vāditabbapahārino;
ye te dakkhanti vadanañ, dhaññā te narapuñgava.

151. “Dīghaṅgulī tambanakhe, subhe āyatapañhike;
ye pāde pañamissanti §, tepi dhaññā guṇandhara.

152. “Madhurāni pahaṭṭhāni, dosagghāni hitāni ca;
ye te vākyāni suyyanti, tepi dhaññā naruttama.

153. “Dhaññāham te mahāvīra, pādapūjanatapparā §.
tiṇṇasamṣārakantārā, suvākyena sirīmato’.

154. “Tato sā anusāvetvā §, bhikkhusaṅghampi subbatā;
rāhulānandanande ca, vanditvā idamabravi.

155. “Āsīvisālayasame, rogāvāse kalevare;
nibbindā dukkhasaṅghāte, jarāmaraṇagocare.

156. “Nānākalimalākiṇhe §, parāyatte nirīhake.
tena nibbātumicchāmi, anumaññatha puttakā’.

157. “Nando rāhulabhaddo ca, vītasokā nirāsavā;
ṭhitācalatthiti thirā, dhammatamanucintayum.

158. “Dhiratthu saṅkhatañ lolam, asāram kadalūpamam;
māyāmarīcisadisam, itaram anavaṭṭhitam.

159. “Yattha nāma jinassāyam, mātuccchā buddhaposikā;
gotamī nidhanañ yāti, aniccam sabbasāṅkhatañ’.

160. “Ānando ca tadā sekho, sokaṭṭo § jinavacchalo;
tatthassūni karonto so, karuṇam paridevati.

161. “Hā santim § gotamī yāti, nūna buddhopi nibbutim;
gacchatī na cireneva, aggiriva nirindhano.

162. “Evañ (2.0212) vilāpamānam tañ, ānandañ āha gotamī;
sutāgaragambhīra, buddhopaṭṭhānatappara.

163. “Na yuttam socitumputta, hāsakāle upaṭṭhite;
tayā me saraṇamputta, nibbānam tamupāgatañ.

164. “‘Tayā tāta samajjhīṭho, pabbajjam anujāni no;
māutta vimano hohi, saphalo te parissamo.
165. “‘Yam na diṭṭham purāṇehi, titthikācariyehipi;
taṁ padam sukuṁārīhi, sattavassāhi veditam.
166. “‘Buddhasāsanapāleta, pacchimam dassanam tava;
tattha gacchāmahamputta, gato yattha na dissate.
167. “‘Kadāci dhammam desento, khipī lokagganāyako;
tadāham āsīsavācam, avocam anukampikā.
168. “‘Ciram jīva mahāvīra, kappaṁ tiṭṭha mahāmune;
sabbalokassa atthāya, bhavassu ajarāmaro.
169. “‘Tam tathāvādinim buddho, mamaṁ so etadabravi;

‘na hevam vandiyā buddhā, yathā vandasi gotamī.

170. “Katham carahi sabbaññū, vanditabbā tathāgatā;
katham avandiyā buddhā, tam me akkhāhi pucchito.

171. “Āraddhavīriye pahitatte, niccaṁ daļhaparakkame;
samagge sāvake passa, etaṁ buddhānavandanaṁ.

172. “Tato upassayam gantvā, ekikāhaṁ vicintayim;
samaggaparisam nātho, rodhesi tibhavantago.

173. “Handāhaṁ parinibbissaṁ, mā vipattitamaddasam;
evāhaṁ cintayitvāna, disvāna isisattamam.

174. “Parinibbānakālam me, ārocesim § vināyakam;
tato so samanuññāsi, kālam jānāhi gotamī.

175. “Kilesā (2.0213) jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavā.

176. “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

177. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

178. “Thīnam dhammābhisaṁaye, ye bālā vimatiṁ gatā;
tesam diṭṭhippahānattham, iddhiṁ dassehi gotamī’.

179. “Tadā nipacca sambuddham, uppatisvāna ambaraṁ;
iddhī anekā dassesi, buddhānuññāya gotamī.

180. “Ekikā bahudhā āsi, bahukā cetikā tathā;
āvibhāvaṁ tirobhāvaṁ, tirokuṭṭam § tironagam.

181. “Asajjamānā agamā, bhūmiyampi nimujjatha;
abhijjamāne udake, agañchi mahiyā yathā.

182. “Sakuṇīva tathākāse, pallañkena kamī tadā;
vasam vattesi kāyena, yāva brahmanivesanaṁ.

183. “Sinerum daṇḍam katvāna, chattam katvā mahāmahim;
samūlam parivattetvā, dhārayam caṅkamī nabhe.

184. “Chassūrodayakāleva, lokañcākāsi dhūmikam;
yugante viya lokam sā, jālāmālākulam akā.

185. “Mucalindam mahāselam, merumūlanadantare §.
sāsapāriva sabbāni, ekenaggahi muṭṭhinā.

186. “Aṅgulaggena chādesi, bhākaram sanisākaram;
candasūrasahassāni, āveḷamiva dhārayi.

187. “Catusāgaratoyāni, dhārayī ekapāṇinā;
yugantajaladākāram, mahāvassam pavassatha.

188. “Cakkavattim saparisam, māpayī sā nabhattale;
garuḍam dviradam sīham, vinadantam padassayi.

189. “Ekikā abhinimmītvā, appameyyam bhikkhunīgaṇam;
puna antaradhāpetvā, ekikā munimabravi.

190. “Mātucchā (2.0214) te mahāvīra, tava sāsanakārikā;
anuppattā sakam attham, pāde vandāmi cakkhuma’.

191. “Dassetvā vividhā iddhī, orohitvā nabhattalā;
vanditvā lokapajjotam, ekamantaṁ nisīdi sā.

- 192.** “Sā vīsavassasatikā, jātiyāhaṁ mahāmune;
alamettāvatā vīra, nibbāyissāmi nāyaka.
- 193.** “Tadātivimhitā sabbā, parisā sā katañjali;
avocayye kathaṁ āsi, atuliddhiparakkamā.
- 194.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- 195.** “Tadāhaṁ haṁsavatiyam, jātāmaccakule ahum;
sabbopakārasampanne, idhe phīte mahaddhane.
- 196.** “Kadāci pitunā saddhim, dāsigaṇapurakkhatā;
mahatā parivārena, tam upecca narāsabham.
- 197.** “Vāsavam viya vassantaṁ, dhammadmamegham anāsavam §;
saradādiccasadisam, rāmsijālasamujjalam §.
- 198.** “Disvā cittam pasādetvā, sutvā cassa subhāsitam;
mātuccham bhikkhunim agge, ṭhapentaṁ naranāyakam.
- 199.** “Sutvā datvā mahādānam, sattāhaṁ tassa tādino;
sasaṅghassa naraggassa, paccayāni bahūni ca.
- 200.** “Nipacca pādamūlamhi, tam ṭhānamabhipatthayim;
tato mahāparisatim, avoca isisattamo.
- 201.** “Yā sasaṅgham abhojesi, sattāhaṁ lokanāyakam;
tamahaṁ kittayissāmi, suṇātha mama bhāsato.
- 202.** “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 203.** “Tassa (2.0215) dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
gotamī nāma nāmena, hessati satthu sāvikā.
- 204.** “Tassa buddhassa mātuccchā, jīvitāpādikā § ayam.
rattaññūnañca aggattam, bhikkhuninam labhissati’.
- 205.** “Tam sutvāna pamoditvā §, yāvajīvam tadā jinam.
paccayehi upaṭṭhitvā, tato kālañkatā aham.
- 206.** “Tāvatisesu devesu, sabbakāmasamiddhisu;
nibbattā dasahañgehi, aññe abhibhavim aham.
- 207.** “Rūpasaddehi gandhehi, rasehi phusanehi ca;
āyunāpi ca vaññena, sukhena yasasāpi ca.
- 208.** “Tathevādhipateyyena, adhigayha virocaham;
ahosim amarindassa, mahesi dayitā tahim.
- 209.** “Saṁsāre saṁsarantīhaṁ, kammavāyusameritā;
kāsissa rañño visaye, ajāyim dāsagāmake.
- 210.** “Pañcadāsasatānūnā, nivasanti tahim tadā;
sabbesam tattha yo jeṭṭho, tassa jāyā ahosaham.
- 211.** “Sayambhuno pañcasatā, gāmaṁ piṇḍāya pāvisum;
te disvāna aham tuṭṭhā, saha sabbāhi itthibhi §.
- 212.** “Pūgā hutvā sabbāyo §, catumāse upaṭṭhahum §.
ticīvarāni datvāna, saṁsarimha § sasāmikā.

- 213.** “Tato cutā sabbāpi tā, tāvatiṁsagatā mayaṁ;
pacchime ca bhave dāni, jātā devadahe pure.
- 214.** “Pitā añjanasakko me, mātā mama sulakkhaṇā;
tato kapilavatthusmiṁ, suddhodanagharam gatā.
- 215.** “Sesā § sakyakule jātā, sakyānaṁ gharamāgamuṁ;
ahaṁ visiṭṭhā sabbāsaṁ, jinassāpādikā ahum.
- 216.** “Mama (2.0216) puttobhinnikkhamma §, buddho āsi vināyako;
pacchāhaṁ pabbajitvāna, satehi saha pañcahi.
- 217.** “Sākiyānīhi dhīrāhi, saha santisukhaṁ phusim;
- ye tadā pubbajātiyaṁ, amhākaṁ āsu sāmino.
- 218.** “Sahapuññassa kattāro, mahāsamayakārakā;

phusim̄su arahattam̄ te, sugatenānukampitā.

219. “Tadetarā bhikkhuniyo, āruhiṁsu nabhattalam̄; saṁgatā § viya tārāyo, virocim̄su mahiddhikā.

220. “Iddhī anekā dassesum̄, piļandhavikatim̄ yathā; kammāro kanakasseva, kammaññassa susikkhito §.

221. “Dassetvā pāṭīhīrāni, vicittāni § bahūni ca; tosetvā vādipavaram̄, munim̄ saparisam̄ tadā.

222. “Orohitvāna gaganā, vanditvā isisattamam̄; anuññatā naraggena, yathāṭhāne nisīdisum̄.

223. “Ahonukampikā amham̄, sabbāsaṁ cira gotamī; vāsitā tava puññehi, pattā no āsavakkhayam̄.

224. “Kilesā jhāpitā amham̄, bhavā sabbe samūhatā; nāgīva bandhanam̄ chetvā, viharāma anāsavā.

225. “Svāgataṁ vata no āsi, buddhaseṭṭhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam̄.

226. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam̄.

227. “Iddhīsu ca vasī homa, dibbāya sotadhātuyā; cetopariyaññassa, vasī homa mahāmune.

228. “Pubbenivāsaṁ jānāma, dibbacakkhu visodhitam̄; sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

229. “Atthe (2.0217) dhamme ca nerutte, paṭibhāne § ca vijjati. ūñānam̄ amham̄ mahāvīra, uppannam̄ tava santike.

230. “Asmābhi paricinñosi, mettacittāhi nāyaka; anujānāhi sabbāsaṁ §, nibbānāya mahāmune’.

231. “Nibbāyissāma iccevam̄, kiṁ vakkhāmi vadantiyo; yassa dāni ca vo kālam̄, maññathāti jinobravi.

232. “Gotamī-ādikā tāyo, tadā bhikkhuniyo jinam̄; vanditvā āsanā tamhā, vuṭṭhāya agamim̄su tā.

233. “Mahatā janakāyena, saha lokagganāyako; anusam̄yāyī so § vīro, mātuccham̄ yāvakoṭṭhakam̄.

234. “Tadā nipati pādesu, gotamī lokabandhuno; saheva tāhi sabbāhi, pacchimam̄ pādavandanam̄.

235. “Idam̄ pacchimakam̄ mayham̄, lokanāthassa dassanam̄; na puno amatākāram̄, passissāmi mukham̄ tava.

236. “Na ca me vandanam̄ § vīra, tava pāde sukomale; samphusissati lokagga, ajja gacchāmi nibbutim̄’.

237. “Rūpena kiṁ tavānena, diṭṭhe dhamme yathātathe; sabbam̄ saṅkhatamevetam̄, anassāsikamittaram̄.

238. “Sā saha tāhi gantvāna, bhikkhunupassayaṁ sakam̄; adḍhapallaṅkamābhujja, nisīdi paramāsane.

239. “Tadā upāsikā tattha, buddhasāsanavacchalā;

tassā pavattim sutvāna, upesum pādavandikā.

240. “Karehi uram pahantā, chinnamūlā yathā latā;
rodantā karuṇam ravam, sokatṭā bhūmipātitā.
241. “Mā no saraṇade nāthe, vihāya gami nibbutim;
nipatitvāna yācāma, sabbāyo sirasā mayam.
242. “Yā (2.0218) padhānatamā tāsam, saddhā paññā upāsikā;
tassā sīsam pamajjantī, idam vacanamabravi.
243. “Alam puttā visādena, mārapāsānuvattinā;
aniccam saṅkhataṁ sabbam, viyogantam calācalam’.
244. “Tato sā tā visajjivā, paṭhamam jhānamuttamam;
dutiyañca tatiyañca, samāpajji catutthakam.
245. “Ākāsāyatanañceva, viññāṇāyatanañ tathā;
ākiñcam nevasaññañca, samāpajji yathākkamam.
246. “Paṭilomena jhānāni, samāpajjitha gotamī;
yāvatā paṭhamam jhānam, tato yāvacatuthakam.
247. “Tato vuṭṭhāya nibbāyi, dīpaccīva nirāsavā §.
bhūmicālo mahā āsi, nabhasā vijjutā pati.
248. “Panāditā dundubhiyo, parideviṁsu devatā;
pupphavuṭṭhī ca gaganā, abhivassatha medanim.
249. “Kampito merurājāpi, raṅgamajjhe yathā naṭo;
sokena cātidīnova viravo āsi sāgaro.
250. “Devā nāgāsurā brahmā, samviggāhiṁsu taṅkhaṇe;
'aniccā vata saṅkhārā, yathāyañ vilayañ gatā'.
251. “Yā ce mam parivāriṁsu, satthu sāsanakārikā;
tāyopi anupādānā, dīpacci viya § nibbutā.
252. “Hā yogā vippayogantā, hāniccam sabbasaṅkhataṁ;
hā jīvitam vināsantaṁ, iccāsi paridevanā.
253. “Tato devā ca brahmā ca, lokadhammānuvattanam;
kālānurūpam kubbanti, upetvā isisattamam.
254. “Tadā āmantayī satthā, ānandañ sutasāgaram §.
'gacchānanda nivedehi, bhikkhūnam mātu nibbutim'.
255. “Tadānando (2.0219) nirānando, assunā puṇyalocano;
gaggarena sareñāha, 'samāgacchantu bhikkhavo.
256. “Pubbadakkhiṇapacchāsu, uttarāya ca santike;
suñantu bhāsitam mayham, bhikkhavo sugatorasā.
257. “Yā vadḍhayi payattena, sarīram pacchimam mune;
sā gotamī gatā santim, tārāva sūriyodaye.
258. “Buddhamātāti paññattiṁ §, ṭhapayitvā gatāsamam;
na yattha pañcanettopi, gatim § dakkhati nāyako.
259. “Yassatthi sugate saddhā, yo ca piyo mahāmune;
buddhamātussa § sakkāram, karotu sugatoraso’.
260. “Sudūratṭhāpi tam sutvā, sīghamāgacchu bhikkhavo;

keci buddhānubhāvena, keci iddhīsu kovidā.

- 261.** “Kūṭāgāravare ramme, sabbasonṇamaye subhe;
mañcakam̄ samāropesum̄, yattha suttāsi gotamī.
- 262.** “Cattāro lokapālā te, amsehi samadhārayum̄;
sesā sakkādikā devā, kūṭāgāre samaggahuṁ.
- 263.** “Kūṭāgārāni sabbāni, āsum̄ pañcasatānipi;
saradādiccavaṇṇāni, vissakammakatāni hi.
- 264.** “Sabbā tāpi bhikkhuniyo, āsum̄ mañcesu sāyitā;
devānam̄ khandhamāruṇhā, niyyanti anupubbaso.
- 265.** “Sabbaso chāditam̄ āsi, vitānena nabhattalam̄;
satārā candasūrā ca, lañchitā kanakāmayā.
- 266.** “Paṭākā ussitānekā, vitatā pupphakañcukā;
ogatākāsapadumā §, mahiyā pupphamuggataṁ.

- 267.** “Dassanti candasūriyā, pajjalanti ca tārakā;
majjhāṁ gatopi cādicco, na tāpesi sasī yathā.
- 268.** “Devā (2.0220) dibbehi gandhehi, mālehi surabhīhi ca;
vāditehi ca naccehi, saṅgītīhi ca pūjayum.
- 269.** “Nāgāsurā ca brahmāno, yathāsatti yathābalam;
- pūjayimṣu ca niyyantī, nibbutām buddhamātarām.
- 270.** “Sabbāyo purato nītā, nibbutā sugatorasā;
gotamī niyyate pacchā, sakkatā buddhaposikā.
- 271.** “Purato devamanujā, sanāgāsurabrahmakā;
pacchā sasāvako buddho, pūjattham yāti mātuyā.
- 272.** “Buddhassa parinibbānam, nedisam āsi yādisam;
gotamīparinibbānam, atevacchariyam § ahu.
- 273.** “Buddho buddhassa nibbāne §, nopaṭiyādi § bhikkhavo.
buddho gotaminibbāne, sāriputtādikā tathā §.
- 274.** “Citakāni karitvāna, sabbagandhamayāni te;
gandhacuṇapakiṇṇāni, jhāpayimṣu ca tā tahim.
- 275.** “Sesabhāgāni ḍayhiṁsu, atṭhī sesāni sabbaso;
ānando ca tadāvoca, samvegajanakaṁ vaco.
- 276.** “Gotamī nidhanam yātā, ḍayhañcassā sarīrakam;
- saṅketaṁ buddhanibbānam, na cirena bhavissati’.
- 277.** “Tato gotamidhātūni, tassā pattagatāni so;
upanāmesi nāthassa, ānando buddhacodito.
- 278.** “Pāṇinā tāni paggayha, avoca isisattamo;
‘mahato sāravantassa, yathā rukkhassa tiṭṭhato.
- 279.** “Yo so mahattaro khandho, palujjeyya aniccatā;
tathā bhikkhunisaṅghassa, gotamī parinibbutā.
- 280.** “Aho acchariyam mayhaṁ §, nibbutāyapi mātuyā;
sarīramattasesāya, natthi sokapariddavo §.
- 281.** “Na (2.0221) sociyā paresam sā, tiṇṇasamsārasāgarā;
parivajjitasantāpā, sītibhūtā sunibbutā.
- 282.** “Pañditāsi mahāpaññā, puthupaññā tatheva ca;
rattaññū bhikkhunīnam sā, evam dhāretha bhikkhavo.
- 283.** “Iddhīsu ca vasi āsi, dibbāya sotadhātuyā;
cetopariyaññāassa, vasi āsi ca gotamī.
- 284.** “Pubbenivāsamaññāsi, dibbacakkhu visodhitam;
- sabbāsavaparikkhīṇā, natthi tassā punabbhavo.
- 285.** “Atthadhammaniruttisu, paṭibhāne tatheva ca;
parisuddham ahu ñāṇam, tasmat socaniyā na sā.
- 286.** “Ayoghanahatasseva, jalato jātavedassa;
anupubbūpasantassa, yathā na ñāyate gati.
- 287.** “Evam sammā vimuttānam, kāmabandhoghatārinam;
- paññāpetum gati natthi, pattānam acalam sukham.

288. “Attadīpā tato hotha, satipatṭhānagocarā;
bhāvetvā sattabojjhāṅge, dukkhassantaṁ karissatha””.
Itthaṁ sudam̄ mahāpajāpatigotamī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mahāpajāpatigotamītheriyāpadānam̄ sattamam̄.

8. Khemātherī-apadānam̄

- 289.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammesu cakkhumā;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- 290.** “Tadāhaṁ haṁsavatiyam̄, jātā setṭhikule ahum̄ §.
nānāratanaapajjote, mahāsukhasamappitā.
- 291.** “Upetvā tam̄ mahāvīram̄, assosim̄ dhammadesanam̄;
tato jātappasādāhaṁ, upemi saraṇam̄ jinam̄.
- 292.** “Mātaram̄ (2.0222) pitaram̄ cāhaṁ, āyācitvā vināyakam̄;
nimantayitvā sattāhaṁ, bhojayim̄ sahasāvakaṁ.
- 293.** “Atikkante ca sattāhe, mahāpaññānamuttamam̄;
bhikkhuniṁ etadaggamhi, ṭhapesi narasārathi.
- 294.** “Tam̄ sutvā muditā hutvā, puno tassa mahesino;
kāram̄ katvāna tam̄ ṭhānam̄, pañipacca pañidahim̄.
- 295.** “Tato mama jino § āha, ‘sijjhataṁ pañidhī tava;
sasaṅghe me kataṁ kāram̄, appameyyaphalaṁ tayā.
- 296.** “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 297.** “Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
etadaggamanuppattā, khemā nāma bhavissati”.
- 298.** “Tena kammena sukadena, cetanāpañidhīhi ca;
jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatiṁsūpagā aham̄.
- 299.** “Tato cutā yāmamagam̄, tatohaṁ tusitam̄ gatā;
tato ca nimmānaratiṁ, vasavattipuraṁ tato.
- 300.** “Yattha yathūpapajjāmi, tassa kammassa vāhasā;
tattha tattheva rājūnam̄, mahesittamakārayim̄.
- 301.** “Tato cutā manussatte, rājūnam̄ cakkavattinam̄;
maṇḍalīnañca rājūnam̄, mahesittamakārayim̄.
- 302.** “Sampattiṁ anubhotvāna, devesu manujesu ca;
sabbattha sukhitā hutvā, nekakappesu samsariṁ.
- 303.** “Ekanavutito kappe, vipassī lokanāyako;
uppajji cārudassano §, sabbadhammavipassako.
- 304.** “Tamaham̄ lokanāyakam̄, upetvā narasārathim̄;
dhammam̄ bhaṇitam̄ sutvāna, pabbajim̄ anagāriyam̄.
- 305.** “Dasavassasahassāni (2.0223), tassa vīrassa sāsane;

brahmacariyam̄ caritvāna, yuttayogā bahussutā.

306. “Paccayākārakusalā, catusaccavisāradā;
nipyūṇā cittakathikā, satthusāsanakārikā.

307. “Tato cutāhaṁ tusitaṁ, upapannā yasassinī;
abhibhomī tahiṁ aññe, brahmacārīphalenaham̄.

308. “Yattha yathūpapannāhaṁ, mahābhogā mahaddhanā;
medhāvinī sīlavatī §, vinītapisarīpi ca.

309. “Bhavāmi tena kamma, yogenā jinasāsane;
sabbā sampattiyo mayhaṁ, sulabhā manaso piyā.

310. “Yopi me bhavate bhattā, yattha yattha gatāyapi;
vimāneti na maṁ koci, paṭipattibalena me.

311. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
nāmena konāgamano, uppajji vadataṁ varo.

312. “Tadā hi bārāṇasiyam̄, susamiddhakulappajā §.
dhanañjānī sumedhā ca, ahampi ca tayo janā.

313. “Saṅghārāmamadāsimha, dānasahāyikā pure

§.

saṅghassa ca vihārampi §, uddissa kārikā § mayam.

314. “Tato cutā mayam sabbā, tāvatiṁsūpagā ahum;
yasasā aggataṁ pattā, manusse su tatheva ca.

315. “Imasmīmyeva kappamhi, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena, uppajji vadatām varo.

316. “Upatṭhāko mahaesissa, tadā āsi narissaro;
kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.

317. “Tassāsim (2.0224) jetṭhikā dhītā, samañī iti vissutā;
dhammām sutvā jinaggassa, pabbajjam samarocayim.

318. “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayam;
vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.

319. “Komāribrahmacariyam, rājakaññā sukhedhitā;
buddhopaṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.

320. “Samañī samañaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā;
dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā.

321. “Aham uppala vaṇṇā ca, paṭācārā ca kuṇḍalā;
kisāgotamī dhammadinnā, visākhā hoti sattamī.

322. “Kadāci so narādicco, dhammām desesi abbhutam;
mahānidānasuttantaṁ, sutvā tam pariyāpuṇim.

323. “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusaṁ deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.

324. “Pacchime ca bhave dāni, sākalāya puruttame;
rañño maddassa dhītāmhi, manāpā dayitā piyā.

325. “Saha me jātamattamhi, khemam tamhi pure ahu;
tato khemāti nāmam me, guṇato upapajjatha.

326. “Yadāham yobbanam pattā, rūpalāvaññabhūsitā §.
tadā adāsi mam tāto, bimbisārassa rājino.

327. “Tassāham suppiyā āsim, rūpake lāyane ratā;
rūpānam dosavādīti, na upesim mahādayam.

328. “Bimbisāro tadā rājā, mamānuggahabuddhiyā;
vaṇṇayitvā veļuvanam, gāyake gāpayī mamaṁ.

329. “Rammaṁ veļuvanam yena, na diṭṭham sugatālayam;
na tena nandanam diṭṭham, iti maññāmase mayam.

330. “Yena (2.0225) veļuvanam diṭṭham, naranandanānandanam;
sudiṭṭham nandanam tena, amarindasunandanam.

331. “Vihāya nandanam devā, otaritvā mahītalām §.
rammaṁ veļuvanam disvā, na tappanti suvimhitā.

332. “Rājapuññena nibbattam, buddhapuññena bhūsitaṁ;
ko vattā tassa nissesam, vanassa guṇasañcayam.

333. “Tam sutvā vanasamiddham, mama sotamanoharam;
daṭṭhukāmā tamuyyānam, rañño ārocayim tadā.

- 334.** “Mahatā parivārena, tadā ca so § mahīpati;
mam̄ pesesi § tamuyyānam̄, dassanāya samussukam̄.
- 335.** “Gaccha passa mahābhoge, vanam̄ nettarasāyanam̄;
yam̄ sadā bhāti siriyā, sugatābhānurañjitam̄.
- 336.** “Yadā ca piṇḍāya muni, giribajapuruttamam̄;
paviṭṭhoham̄ tadāyeva, vanam̄ daṭṭhumupāgamim̄.
- 337.** “Tadā tam̄ phullavipinam̄, nānābhamarakūjitam̄;
kokilāgītasahitam̄, mayūragaṇanaccitaṁ.
- 338.** “Appasaddamanākiṇηnam̄, nānācaṅkamabhūsitam̄;
kuṭīmaṇḍapasaṅkiṇηnam̄, yogīvaravirājitaṁ.
- 339.** “Vicarantī amaññissam̄, saphalam̄ nayanam̄ mama;
tatthāpi taruṇam̄ bhikkhum̄, yuttaṁ disvā vicintayim̄.
- 340.** “Idise vipine ramme, ṭhitoyam̄ navayobbane;
vasantamiva kantena, rūpena ca samanvito.
- 341.** “Nisinno rukkhamūlamhi, muṇḍo saṅghāṭipāruto;
jhāyate vatayaṁ bhikkhu, hitvā visayajaṁ ratim̄.
- 342.** “Nanu nāma gahaṭṭhena, kāmam̄ bhutvā yathāsukham̄;
pacchā jiṇēna dhammoyam̄, caritabbo subhaddako’.
- 343.** “Suññakanti (2.0226) viditvāna, gandhageham̄ jinālayam̄;
upetvā jinamaddakkham̄, udhayantaṁva bhākaram̄.
- 344.** “Ekakam̄ sukhamāśinam̄, bījamānam̄ varitthiyā;
disvānevam̄ vicintesim̄, nāyam̄ lūkho narāsabho.
- 345.** “Sā kaññā kanakābhāsā, padumānanalocanā;
bimboṭṭhī kundadasanā, manonettarasāyanā.
- 346.** “Hemadolābhasavanā §, kalikākārasutthanī §.
vedimajjhāva sussoṇī §, rambhoru cārubhūsanā.
- 347.** “Rattam̄sakupasam̄byānā, nīlamatṭhanivāsanā;
atappaneyyarūpena, hāsabhāvasamanvitā §.
- 348.** “Disvā tamevam̄ cintesim̄, ahoyamabhirūpinī;
na mayānena nettena, ditṭhapubbā kudācanam̄.
- 349.** “Tato jarābhībhūtā sā, vivaṇṇā vikatānanā;
bhinnadantā setasirā, salālā vadānāsuci.
- 350.** “Saṅkhittakaṇṇā setakkhī, lambāsubhapayodharā;
valivitatasabbaṅgī, sirāvitatadehinī.
- 351.** “Nataṅgā daṇḍadutiyā, upphāsulikatā § kisā.
pavedhamānā patitā, nissasantī muhum̄ muhum̄.
- 352.** “Tato me āsi saṃvego, abbhuto lomahāmsano;
dhiratthu rūpam̄ asucim̄, ramante yattha bālisā.
- 353.** “Tadā mahākāruṇiko, disvā saṃviggamānasam̄;
udaggacitto sugato, imā gāthā abhāsatha.
- 354.** “Āturaṁ asucim̄ pūtim̄, passa kheme samussayaṁ;
uggharantam̄ paggharantam̄, bālānam̄ abhinanditam̄.

- 355.** “Asubhāya (2.0227) cittam bhāvehi, ekaggam susamāhitam;
sati kāyagatā tyatthu, nibbidā bahulā bhava.
- 356.** “Yathā idam tathā etam, yathā etam tathā idam;
ajjhattañca bahiddhā ca, kāye chandañ virājaya.
- 357.** “Animittañca bhāvehi, mānānusayamujjaha;
tato mānābhīsamayā, upasantā carissasi.
- 358.** “Ye rāgarattānupatanti sotam, sayam katañ makkañakova jālam;
etampi chetvāna paribbajanti, na pekkhino § kāmasukham pahāya’.
- 359.** “Tato kallitacittam § mañ, ñatvāna narasārathi.
mahānidānam desesi, suttantam vinayāya me.

- 360.** “Sutvā suttantaseṭṭham tām, pubbasaññamanussarim;
tattha ṭhitāvaham santī, dhammacakkhum visodhayim.
- 361.** “Nipatitvā mahesissa, pādamūlamhi tāvade;
accayaṁ desanathāya, idam vacanamabravim.
- 362.** “Namo te sabbadassāvī, namo te karuṇākara;
namo te tiṇṇasamzsāra, namo te amataṁ dada.
- 363.** “Dīṭṭhigahanapakkhandā §, kāmarāgavimohitā;
tayā sammā upāyena, vinītā vinaye ratā.
- 364.** “Adassanena vibhogā §, tādisānaṁ mahesinam;
anubhonti mahādukkham, sattā samsārasāgare.
- 365.** “Yadāham lokasaraṇam, arañam arañantagum §;
nāddasāmi adūratṭham, desayāmi § tamaccayam.
- 366.** “Mahāhitam (2.0228) varadadam, ahitoti visaṅkitā;
nopesim rūpaniratā, desayāmi tamaccayam’.
- 367.** “Tadā madhuranigghoso, mahākāruṇiko jino;
avoca tiṭṭha khemeti, siñcanto amatena mām.
- 368.** “Tadā pañamya sirasā, katvā ca nam padakkhiṇam;
gantvā disvā narapatim, idam vacanamabravim.
- 369.** “Aho sammā upāyo te, cintitoyamarindama;
vanadassanakāmāya, diṭṭho nibbānato muni.
- 370.** “Yadi te ruccate rāja §, sāsane tassa tādino;
pabbajissāmi rūpeham, nibbinnā munivāṇinā’ §.

Dutiyaṁ bhāṇavāram.

- 371.** “Añjaliṁ paggahetvāna, tadāha sa mahīpati;
'anujānāmi te bhadde, pabbajjā tava sijjhatu'.
- 372.** “Pabbajitvā tadā cāham, addhamāse § upaṭṭhite;
dīpodayañca bhedañca, disvā samviggamānasā.
- 373.** “Nibbinnā sabbasaṅkhāre, paccayākārakovidā;
caturoghe atikkamma, arahattamapāpuṇim.
- 374.** “Iddhīsu ca vasī āsim, dibbāya sotadhātuyā;
cetopariyañāṇassa, vasī cāpi bhavāmaham.
- 375.** “Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 376.** “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
parisuddham mama nñānam, uppannaṁ buddhasāsane.
- 377.** “Kusalāham visuddhīsu, kathāvatthuvisāradā;
abhidhammanayaññū ca, vasippattāmhi sāsane.
- 378.** “Tato (2.0229) toraṇavatthusmim, raññā kosalasāminā;
pucchitā nipiṇe pañhe, byākarontī yathātatham.
- 379.** “Tadā sa rājā sugataṁ, upasaṅkamma pucchatha;

tatheva buddho byākāsi, yathā te byākatā mayā.

380. “Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ;
mahāpaññānamaggāti, bhikkhunīnaṁ naruttamo.

381. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavā.

382. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

383. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Itthaṁ sudam̄ khemā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Khemātheriyāpadānam̄ aṭṭhamam̄.

9. Uppalavaṇṇātherī-apadānam̄

384. “Bhikkhuni uppala vaṇṇā, iddhiyā pāramiṁ gatā;
vanditvā satthuno pāde, idam̄ vacanamabravi.

385. “Nitthiṇṇā jātisamṣāram §, pattāhaṁ acalam̄ padam̄;
sabbadukkhaṁ mayā khīṇam̄, ārocemi mahāmuni.

386. “Yāvatā parisā atthi, pasannā jinasāsane;
yassā ca meparādhottī, khamantu jinasammukhā.

387. “Samṣāre samṣarantiyā §, khalitaṁ me sace bhave;
ārocemi mahāvīra, aparādhāṁ khamassu tam §.

388. “Iddhiñcāpi nidassehi, mama sāsanakārike;
catasso parisā ajja, kañkhaṁ chindāhi yāvatā.

389. “Dhitā tuyhaṁ mahāvīra, paññavanta jutindhara;
bahuñca dukkaram̄ kammaṁ, kataṁ me atidukkaram̄.

390. “Uppalasseva (2.0230) me vaṇṇo, nāmenuppalanāmikā;
sāvikā te mahāvīra, pāde vandāmi cakkhuma.

391. “Rāhulo ca ahañceva, nekajātisate bahū;
ekasmiṁ sambhave jātā, samānachandamānasā.

392. “Nibbatti ekato hoti, jātiyāpi ca ekato §.
pacchime bhave sampatte, ubhopi nānāsambhavā.

393. “Putto ca rāhulo nāma, dhitā uppala savhayā;
passa vīra mamaṁ iddhiṁ, balam̄ dassemi satthuno.

394. “Mahāsamudde caturo, pakkhipi hatthapātiyam̄;
telam̄ hatthagatañceva, khiddo § komārako yathā.

395. “Ubbattayitvā pathavim̄, pakkhipi hatthapātiyam̄;
cittam̄ muñjam̄ yathā nāma, luñci komārako yuvā.

396. “Cakkavālāsamaṁ pāṇiṁ, chādayitvāna matthake;
vassāpetvāna phusitaṁ, nānāvaṇṇam̄ punappunaṁ.

397. “Bhūmiṁ udukkhalam̄ katvā, dhaññam̄ katvāna sakkharam̄;
sinerum̄ musalam̄ katvā, maddi komārikā yathā.

398. “Dhitāhaṁ buddhaseṭṭhassa, nāmenuppala savhayā;

abhiññāsu vasībhūtā, tava sāsanakārikā.

399. “Nānāvikubbanam katvā, dassetvā lokanāyakam;
nāmagottañca sāvetvā §, pāde vandāmi cakkhuma.

400. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
cetopariyañāñassa, vasī homi mahāmune.

401. “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
sabbāsavaparikkhīñā, natthi dāni punabbhavo.

402. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
ñāñam me vimalam § suddham, sabhāvena mahesino.

403. “Purimānam (2.0231) jinaggānam, saṅgamam te nidassitam §.
adhikāram bahum mayham, tuyhatthāya mahāmuni.

404. “Yam mayā pūritam kammañ, kusalam sara me muni;
tavatthāya mahāvīra, puññam upacitam mayā.

405. “Abhabbatṭhāne vajjetvā, vārayantī § anācaram.
tavatthāya mahāvīra, cattam me jīvituttamam.

406. “Dasakoṭisahassāni, adāsim mama jīvitam;
pariccattā ca me homi, tavatthāya mahāmuni.

407. “Tadātivimhitā sabbā, sirasāva katañjalī;

avocayye kathaṁ āsi, atuliddhiparakkamā’.

408. “Satasahassito kappe, nāgakaññā aham tadā;
vimalā nāma nāmena, kaññānam sādhusammata.

409. “Mahorago mahānāgo, pasanno jinasāsane;
padumuttaram mahātejam, nimantesi sasāvakam.

410. “Ratanamayaṁ maṇḍapam, pallaṅkam ratanāmayam;
ratanaṁ vālukākiṇṇam, upabhogam ratanāmayam.

411. “Maggañca paṭiyādesi, ratanaddhajabhbūsitam;
paccuggantvāna sambuddham, vajjanto tūriyehi so.

412. “Parisāhi ca catūhi §, parivuto § lokanāyako.
mahoragassa bhavane, nisīdi paramāsane.

413. “Annam pānaṁ khādaniyam, bhojanañca mahāraham;
varaṁ varañca pādāsi, nāgarājā mahāyasam.

414. “Bhuñjitvāna sambuddho, pattaṁ dhovitvā yoniso;
anumodaniyamkāsi, nāgakaññā mahiddhikā.

415. “Sabbaññum (2.0232) phullitaṁ disvā, nāgakaññā mahāyasam;
pasannam satthuno cittam, sunibandhañca mānasam.

416. “Mamañca cittamaññāya, jalajuttamanāmako;
tasmiṁ khaṇe mahāviro, bhikkhunim dassayiddhiyā.

417. “Iddhī anekā dassesi, bhikkhunī sā visāradā;
pamoditā vedajātā, satthāram idamabravi §.

418. “Addasāham imam iddhiṁ, sumanam itarāyapi;
kathaṁ ahosi sā vīra, iddhiyā suvisāradā’.

419. “Orasā mukhato jātā, dhitā mama mahiddhikā;
mamānusāsanikarā, iddhiyā suvisāradā’.

420. “Buddhassa vacanam sutvā, evam patthesaham tadā §.
ahampi tādisā homi, iddhiyā suvisāradā.

421. “Pamoditāham sumanā, patthe uttamamānasā §.
anāgatamhi addhāne, īdisā homi nāyaka.

422. “Maṇimayamhi pallaṅke, maṇḍapamhi pabhassare;
annapānena tappetvā, sasaṅgham lokanāyakam.

423. “Nāgānam pavaram puppham, aruṇam nāma uppalam;
vanṇam me īdisam hotu, pūjesim lokanāyakam.

424. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatim̄samagacchahaṁ.

425. “Tato cutāham manuje, upapannā sayambhuno;
uppalehi paṭicchannam, piṇḍapātamadāsaham.

426. “Ekanavutito kappe, vipassī nāma nāyako;
uppajji cārudassano, sabbadhammesu cakkhumā.

427. “Seṭṭhidhītā tadā hutvā, bārāṇasipuruttame;
nimantetvāna sambuddham, sasaṅgham lokanāyakam.

428. “Mahādānam (2.0233) daditvāna, uppalehi vināyakam;

pūjayitvā cetasāva §, vaṇṇasobhaṁ apatthayim.

429. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

430. “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro;
kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.

431. “Tassāsim dutiyā dhītā, samaṇaguttasavhayā;
dhammām sutvā jinaggassa, pabbajjaṁ samarocayim.

432. “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayam;
vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.

433. “Komāribrahmacariyam, rājakaññā sukhedhitā;
buddhopaṭṭhānaniratā, muditā sattadhītaro.

434. “Samaṇi samaṇaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā §.
dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā §.

435. “Aham khemā ca sappaññā, paṭācārā ca kuṇḍalā;
kisāgotamī dhammadinnā, visākhā hoti sattamī.

436. “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.

437. “Tato cutā manussesu, upapannā mahākule;
pītaṁ maṭṭhaṁ varam dussaṁ, adam arahato aham.

438. “Tato cutāriṭṭhapure, jātā vippakule aham;
dhītā tiriṭivacchassa, ummādantī manoharā.

439. “Tato cutā janapade, kule aññatare aham;
pasūtā nātiphītamhi, sāliṁ gopemahaṁ tadā.

440. “Disvā paccekasambuddham, pañcalājāsatānihaṁ;
datvā padumacchannāni, pañca puttatasatānihaṁ.

441. “Patthayim (2.0234) tepi patthesum, madhum datvā sayambhuno;
tato cutā araññehaṁ, ajāyiṁ padumodare.

442. “Kāsirañño mahesīhaṁ, hutvā sakkatapūjitā;
ajanīm rājaputtānam, anūnaṁ satapañcakam.

443. “Yadā te yobbanappattā, kīlantā jalakīlitam;
disvā opattapadumam, āsum paccekanāyakā.

444. “Sāham tehi vinābhūtā, sutavīrehi sokinī §.
cutā isigilipasse, gāmakamhi ajāyihaṁ.

445. “Yadā buddhā sutamatī, sutānam bhattunopi ca §.
yāgum ādāya gacchantī, atṭha paccekanāyake.

446. “Bhikkhāya gāmaṁ gacchante, disvā putte anussarim;
khīradhārā viniggacchi, tadā me puttapesmasā.

447. “Tato tesam adam yāgum, pasannā sehi pāṇibhi;
tato cutāham tidasam, nandanaṁ upapajjahaṁ.

448. “Anubhotvā sukham dukkham, samsaritvā bhavābhavē;
tavatthāya mahāvīra, pariccattañca jīvitam.

449. “Evam bahuvidham dukkham, sampatti ca bahubidhā;

pacchime bhavet sampatte, jātā sāvatthiyam̄ pure.

450. “Mahādhanaseṭṭhikule, sukhite sajjite tathā;
nānāratana-pajjote, sabbakāmasa-middhine.

451. “Sakkatā pūjita ceva, mānitā-pacita tathā;
rūpa-sirīma-nuppa-tā §, kulesu atisakkatā §.

452. “Atīva patthita cāsiṃ, rūpa-bhogasirīhi ca;
patthita setṭhi-puttehi, anekehi satehi-pi.

453. “Agāraṃ pajahitvāna, pabbajit anagāriyam̄;
adḍhamāse asampa-tte, catusaccama-pāpuṇiṃ.

454. “Iddhiyā (2.0235) abhinimmitvā, caturassam̄ rathaṃ ahaṃ;
buddhassa pāde vandissaṃ, lokanāthassa tādino.

- 455.** “Supupphitaggam upagamma pādapam §, ekā tuvam tiṭṭhasi sālamūle.
na cāpi te dutiyo atthi koci §, bāle na tvam bhāyasi dhuttakānam’.
- 456.** “Sataṁ sahassānipi dhuttakānam §, samāgatā edisakā bhaveyyum.
lomam na iñje na sampavedhe, kiṁ me tuvam māra karissaseko §.
- 457.** “Esā antaradhāyāmi, kucchim vā pavisāmi te;
bhamukantarikāyampi, tiṭṭhantim mām na dakkhasi.
- 458.** “Cittasmim vasībhūtāmhi, iddhipādā subhāvitā;
sabbabandhanamuttāmhi, na tam bhāyāmi āvuso.
- 459.** “Sattisūlūpamā kāmā, khandhāsam adhikuṭṭanā;
yam tvam kāmaratiṁ brūsi, aratī dāni sā mama.
- 460.** “Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
evam jānāhi pāpima, nihato tvamasi antaka’.
- 461.** “Jino tamhi guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi mām;
aggā iddhimatīnanti, parisāsu vināyako.
- 462.** “Paricinēo mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam;
ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
- 463.** “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam;
so me attho anuppatto, sabbasamyojanakkhayo.
- 464.** “Cīvaraṁ (2.0236) piṇḍapātañca, paccayam sayanāsanam;
khaṇena upanāmenti, sahassāni samantato.
- 465.** “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavā;
- 466.** “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 467.** “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam uppalavaṇṇā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uppalavaṇṇātheriyāpadānam navamam.

10. Paṭācārātherī-apadānam

- 468.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- 469.** “Tadāham haṁsavatiyam, jātā seṭṭhikule ahum;
nānāratanaपajjote, mahāsukhasamappitā.
- 470.** “Upetvā tam mahāvīram, assosim dhammaddesanam;
tato jātapasādāham, upesim saraṇam jinam.
- 471.** “Tato vinayadhārīnam, aggam vanṇesi nāyako;
bhikkhuniṁ lajjinim tādim, kappākappavisaṭṭadam.
- 472.** “Tadā muditacittāham, tam ṭhānamabhikaṅkhinī;
nimantetvā dasabalam, sasaṅgham lokanāyakam.
- 473.** “Bhojayitvāna sattāham, daditvā ticīvaraṁ §.
nipacca sirasā pāde, idam vacanamabравim.

- 474.** “Yā tayā vaṇṇitā vīra, ito aṭṭhamake muni;
tādisāhaṁ bhavissāmi, yadi sijjhati nāyaka’.
- 475.** “Tadā avoca maṁ satthā, ‘bhadde mā bhāyi assasa;
anāgatamhi addhāne, lacchase taṁ manoratham.
- 476.** “Satasahassito (2.0237) kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 477.** “Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
paṭācārāti nāmena, hessati satthu sāvikā’.
- 478.** “Tadāhaṁ muditā § hutvā, yāvajīvam tadā jinam;
mettacittā paricariṁ, sasaṅgham lokanāyakam.
- 479.** “Tena kammena sukatenā, cetanāpañidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
- 480.** “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.
- 481.** “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro;
kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.
- 482.** “Tassāsim tatiyā dhītā, bhikkhunī iti vissutā;
dhammam sutvā jinaggassa, pabbajjam samarocayim.
- 483.** “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayam;
vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.
- 484.** “Komāribrahmacariyam, rājakaññā sukhedhitā;
buddhopaṭṭhānaniratā, muditā sattadhītaro.
- 485.** “Samaṇī samaṇaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā;
dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā.
- 486.** “Aham uppalavaṇṇā ca, khemā bhaddā ca bhikkhunī;
kisāgotamī dhammadinnā, visākhā hoti sattamī.
- 487.** “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpañidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
- 488.** “Pacchime ca bhave dāni, jātā sethikule aham;
sāvatthiyam puravare, iddhe phīte mahaddhane.
- 489.** “Yadā (2.0238) ca yobbanūpetā, vitakkavasagā aham;
naram jārapatim disvā, tena saddhim agacchaham.
- 490.** “Ekaputtapasūtāham, dutiyo kucchiyā mamaṁ;
tadāhaṁ mātāpitaro, okkhāmīti § sunicchitā.
- 491.** “Nārocesim patim mayham, tadā tamhi pavāsite;
ekikā niggatā gehā, gantuṁ sāvatthimuttamam.
- 492.** “Tato me sāmi āgantvā, sambhāvesi pathe mamaṁ;
tadā me kammajā vātā, uppannā atidāruṇā.
- 493.** “Uṭṭhito ca mahāmegho, pasūtisamaye mama;
dabbatthāya tadā gantvā, sāmi sappena mārito.
- 494.** “Tadā vijātadukkhena, anāthā kapaṇā aham;
kunnadim pūritaṁ disvā, gacchantī sakulālayam.

- 495.** “Bālam ādāya atariṁ, pārakūle ca ekakam;
sāyetvā § bālakam puttam, itaram taranāyaham.
- 496.** “Nivattā ukkuso hāsi, taruṇam vilapantakam;
itarañca vahī soto, sāham sokasamappitā.
- 497.** “Sāvatthinagaram gantvā, assosim sajane mate;
tadā avocam sokaṭṭā, mahāsokasamappitā.
- 498.** “Ubho puttā kālañkatā, panthe mayham patī mato;
mātā pitā ca bhātā ca, ekacitamhi dayhare.
- 499.** “Tadā kisā ca pañdu ca, anāthā dīnamānasā;
ito tato bhamantīham §, addasam narasārathim.
- 500.** “Tato avoca mām satthā, ‘putte mā soci assasa;
attānam te gavesassu, kiṁ nirattham vihaññasi.
- 501.** “Na santi puttā tāṇāya, na ḥātī napi bandhavā;
antakenādhipannassa, natthi ḥātīsu tāṇatā’.

- 502.** “Tām (2.0239) sutvā munino vākyam, paṭhamam phalamajjhagam; pabbajitvāna naciram, arahattamapāpuṇim.
- 503.** “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā; paracittāni jānāmi, satthusāsanakārikā.
- 504.** “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam; khepetvā āsave sabbe, visuddhāsim sunimmalā.
- 505.** “Tatoham vinayam sabbam, santike sabbadassino; uggahim sabbavitthāram, byāhariñca yathātatham.
- 506.** “Jino tasmim guṇe tuṭho, etadagge ṭhapesi maṁ; aggā vinayadhārīnam, paṭācārāva ekikā.
- 507.** “Pariciṇo mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam; ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
- 508.** “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam; so me attho anuppatto, sabbasamyojanakkhayo.
- 509.** “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavā.
- 510.** “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 511.** “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. Ittham sudam paṭācārā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Paṭācārātheriyāpadānam dasamam.

Ekūposathikavaggo dutiyo.

Tassuddānam-

Ekūposathikā ceva, sajalā cātha modakā;
ekāsanā pañcadipā, naḷamālī ca gotamī.
Khemā uppalavaṇṇā ca, paṭācārā ca bhikkhunī;
gāthā satāni pañceva, nava cāpi taduttari.

3. Kuṇḍalakesīvaggo

1. Kuṇḍalakesātherī-apadānam

- “Padumuttaro (2.0240) nāma jino, sabbadhammāna pāragū; ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- “Tadāham haṃsavatiyam, jātā seṭṭhikule ahum; nānāratanaṇapajjote, mahāsukhasamappitā.
- “Upetvā tam mahāvīram, assosim dhammadesanam; tato jātappasādāham, upesim saraṇam jinam.
- “Tadā mahākāruṇiko, padumuttaranāmako;

khippābhiññānamagganti, ṭhapesi bhikkhuniṁ subham.

5. “Tam sutvā muditā hutvā, dānam datvā mahesino; nipacca sirasā pāde, tam ṭhānamabhipatthayim.
6. “Anumodi mahāvīro, ‘bhadde yaṁ tebhipatthitam; samijjhissati tam sabbam, sukhinī hohi nibbutā.
7. “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo; gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
8. “Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā; bhaddākuṇḍalakesāti, hessati satthu sāvikā’.
9. “Tena kammena sukatenā, cetanāpaṇidhīhi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchaham.
10. “Tato cutā yāmamagam, tato haṁ tusitaṁ gatā; tato ca nimmānaratiṁ, vasavattipuraṁ tato.
11. “Yattha yatthūpapajjāmi, tassa kammaṭṭha vāhasā; tattha tattheva rājūnaṁ, mahesittamakārayim.
12. “Tato cutā manussesu, rājūnaṁ cakkavattinam; maṇḍalīnañca rājūnaṁ, mahesittamakārayim.
13. “Sampattim (2.0241) anubhotvāna, devesu mānusesu ca; sabbattha sukhitā hutvā, nekakappesu samsariṁ.
14. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso; kassapo nāma gottena, uppaji vadataṁ varo.
15. “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro; kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.
16. “Tassa dhītā catutthāsim, bhikkhudāyīti vissutā; dhammaṁ sutvā jinaggassa, pabbajjaṁ samarocayim.
17. “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayaṁ; vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.
18. “Komāribrahmacariyam, rājakaññā sukhedhitā; buddhopaṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.
19. “Samaṇī samaṇaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā; dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā.
20. “Khemā uppalavaṇṇā ca, paṭācārā aham tadā; kisāgotamī dhammadinnā, visākhā hoti sattamī.
21. “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchaham.
22. “Pacchime ca bhave dāni, giribbajapuruttame; jātā setṭhikule phite, yadāhaṁ yobbane ṭhitā.
23. “Coram vadhattham nīyantam, disvā rattā tahim aham; pitā me tam sahassena, mocayitvā vadhā tato.
24. “Adāsi tassa mam tāto, viditvāna manam mama; tassāhamāsim visaṭṭhā, atīva dayitā hitā.
25. “So me bhūsanalobhena, balimajjhāsayo § diso.

corappapātam netvāna, pabbataṁ cetayī vadham.

26. “Tadāhaṁ (2.0242) pañamitvāna, sattukam̄ sukatañjalī; rakkhantī attano pāṇam̄, idam̄ vacanamabraviṁ.
27. “Idam̄ suvaṇṇakeyūram̄, muttā veļuriyā bahū; sabbaṁ harassu § bhaddante, mañca dāsīti sāvaya’.
28. “Oropayassu kalyāṇī, mā bālhaṁ paridevasi; na cāhaṁ abhijānāmi, ahantvā dhanamābhataṁ’.
29. “Yato sarāmi attānaṁ, yato pattosmi viññutam̄; na cāhaṁ abhijānāmi, aññaṁ piyataram̄ tayā’.
30. “Ehi tam̄ upagūhissam̄, katvāna tam̄ padakkhiṇam̄; na ca dāni puno atthi §, mama tuyhañca saṅgamo.
31. “Na hi sabbesu ṭhānesu, puriso hoti pañđito; itthīpi pañđitā hoti, tattha tattha vicakkhaṇā.
32. “Na hi sabbesu ṭhānesu, puriso hoti pañđito; itthīpi pañđitā hoti, lahum̄ atthavicintikā.
33. “Lahuñca vata khippañca, nikatṭhe § samacetayim̄. migam̄ uṇṇā yathā evam̄ §, tadāhaṁ sattukam̄ vadhim̄.
34. “Yo ca uppatitam̄ attham̄, na khippamanubujjhati; so haññate mandamati, corova girigabbhare.
35. “Yo ca uppatitam̄ attham̄, khippameva nibodhati;

muccate sattusambādhā, tadāhaṁ sattukā yathā’.

36. “Tadāhaṁ pātayitvāna, giriduggamhi sattukam; santikam setavatthānam, upetvā pabbajim aham.
 37. “Sañdāsena ca kese me, luñcitvā sabbaso tadā; pabbajitvāna samayaṁ, ācikkhimsu nirantaram.
 38. “Tato tam uggahetvāhaṁ, nisīditvāna ekikā; samayaṁ tam vicintesim, suvāno mānusam karam.
 39. “Chinnam (2.0243) gayha samipe me, pātayitvā apakkami; disvā nimittamalabhim, hattham tam puļavākulam.
 40. “Tato utṭhāya samviggā, apucchim sahadhammike; te avocum vijānanti, tam attham sakyabhikkhavo.
 41. “Sāhaṁ tamattham pucchissam, upetvā buddhasāvake; te mamādāya gacchimsu, buddhaseṭṭhassa santikam.
 42. “So me dhammadadesesi, khandhāyatanadhātuyo; asubhāniccadukkhāti, anattāti ca nāyako.
 43. “Tassa dhammam suṇitvāhaṁ, dhammacakkhum visodhayim; tato viññātasaddhammā, pabbajam upasampadam.
 44. “Āyācito tadā āha, ‘ehi bhadde’ti nāyako; tadāhaṁ upasampannā, parittam toyamaddasam.
 45. “Pādapakkhālanenāhaṁ, ḡatvā sa-udayabbayaṁ; tathā sabbe pi saṅkhāre, īdisam cintayim § tadā.
 46. “Tato cittam vimucci me, anupādāya sabbaso; khippābhiññānamaggam me, tadā paññāpayī jino.
 47. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā; paracittāni jānāmi, satthusāsanakārikā.
 48. “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam; khepetvā āsave sabbe, visuddhāsim sunimmalā.
 49. “Pariciṇo mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam; ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
 50. “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam; so me attho anuppatto, sabbasaṁyojanakkhayo.
 51. “Atthadhammaniruttisu, paṭibhāne tatheva ca; ḡāṇam me vimalam suddham, buddhaseṭṭhassa sāsane.
 52. “Kilesā (2.0244) jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā; nāgīva bandhanam chetvā, viharāmi anāsavā.
 53. “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike; tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
 54. “Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime; chaṭṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.
- Ittham sudam bhaddākuṇḍalakesā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kuṇḍalakesātheriyāpadānam paṭhamam.

2. Kisāgotamītherī-apadānam

55. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū; ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
56. “Tadāhaṁ haṁsavatiyam, jātā aññatare kule; upetvā taṁ naravaram, saraṇam samupāgamim.
57. “Dhammañca tassa assosim, catusaccūpasañhitam; madhuram paramassādam, vatṭasantisukhāvaham §.
58. “Tadā ca bhikkhuniṁ vīro, lūkhacīvaradhārinim; ṭhapento etadaggamhi, vaṇṇayī purisuttamo.
59. “Janetvānappakam pītiṁ, sutvā bhikkhuniyā guṇe; kāram katvāna buddhassa, yathāsatti yathābalam.
60. “Nipacca munivaram tam, tam ṭhānamabhipatthayim; tadānumodi sambuddho, ṭhānalābhāya nāyako.
61. “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo; gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
62. “Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā; kisāgotamī § nāmena, hessati satthu sāvikā’.
63. “Taṁ (2.0245) sutvā muditā hutvā, yāvajīvam tadā jinam; mettacittā paricariṁ, paccayehi vināyakam.
64. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatim̄samagacchaham.
65. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso; kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.
66. “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro; kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.
67. “Pañcamī tassa dhītāsim, dhammā nāmena vissutā; dhammam sutvā jinaggassa, pabbajjam samarocayim.
68. “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayam; vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.
69. “Komāribrahmacariyam, rājakaññā sukhedhitā; buddhopaṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.
70. “Samaṇī samaṇaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā; dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā.
71. “Khemā uppalavaṇṇā ca, paṭācārā ca kuṇḍalā; ahañca dhammadinnā ca, visākhā hoti sattamī.
72. “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca; jahitvā mānusam deham, tāvatim̄samagacchaham.
73. “Pacchime ca bhave dāni, jātā seṭṭhikule ahaṁ; duggate adhane naṭṭhe §, gatā ca sadhanam kulam.

74. “Patim ṭhapetvā sesā me, dessanti adhanā iti;
yadā ca pasūtā § āsim, sabbesam dayitā tadā.
75. “Yadā so taruṇo bhaddo §, komalako § sukhedhito.
sapāṇamiva kanto me, tadā yamavasam gato.
76. “Sokaṭṭā dīnavadanā (2.0246), assunettā rudammukhā;
matam kuṇapamādāya, vilapantī gamāmaham.
77. “Tadā ekena sandiṭṭhā, upetvābhisaṅkuttamam;
avocam dehi bhesajjam, puttasañjīvananti bho.
78. “Na vijjante matā yasmim, gehe siddhatthakam tato;
āharāti jino āha, vinayopāyakovo.
79. “Tadā gamitvā sāvatthim, na labhim tādisam gharam;
kuto siddhatthakam tasā, tato laddhā satim aham.
80. “Kuṇapam chaḍḍayitvāna, upesim lokanāyakam;
dūratova mamaṁ disvā, avoca madhurassaro.
81. ““Yo ca vassasataṁ jīve, apassam udayabbayaṁ;
ekāhaṁ jīvitam seyyo, passato udayabbayaṁ.
82. ““Na gāmadhammo nigamassa dhammo, na cāpiyam ekakulassa dhammo.

sabbassa lokassa sadevakassa, eseva dhammo yadidam aniccatā'.

83. "Sāham sutvānimā § gāthā, dhammacakkhum visodhayim;
tato viññātasaddhammā, pabbajim anagāriyam.
84. "Tathā pabbajitā santī, yuñjantī jinasāsane;
na cireneva kālena, arahattamapāpuṇim.
85. "Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
paracittāni jānāmi, satthusāsanakārikā.
86. "Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
khepetvā āsave sabbe, visuddhāsim sunimmalā.
87. "Paricinno mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam;
ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
88. "Yassatthāya (2.0247) pabbajitā, agārasmānagāriyam;
so me attho anuppatto, sabbasamyojanakkhayo.
89. "Atthadhammaniruttisu, paṭibhāne tatheva ca;
ñāṇam me vimalam suddham, buddhaseṭṭhassa vāhasā.
90. "Saṅkārakūṭā āhitvā, susānā rathiyāpi ca;
tato saṅghāṭikam katvā, lūkham dhāremi cīvaraṁ.
91. "Jino tasmim guṇe tutṭho, lūkhacīvaradhāraṇe;
ṭhapesi etadaggamhi, parisāsu vināyako.
92. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe ... viharāmi anāsavā.
93. "Svāgataṁ vata me āsi ...pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.
94. "Paṭisambhidā catasso ...pe ... kataṁ buddhassa sāsanam".
Ittham sudam kisāgotamī bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kisāgotamītheriyāpadānam dutiyam.

3. Dhammadinnātherī-apadānam

95. "Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
96. "Tadāham hamṣavatiyam, kule aññatare ahum;
parakammakārī āsim, nipakā sīlasamvutā.
97. "Padumuttarabuddhassa, sujāto aggasāvako;
vihārā abhinikkhamma, piṇḍapātāya § gacchati.
98. "Ghaṭam gahetvā gacchantī, tadā udakahārikā;
tam disvā adadam pūpam, pasannā sehi pāṇibhi.
99. "Paṭiggahetvā tattheva, nisinno paribhuñji so;
tato netvāna tam geham, adāsim tassa bhojanam.
100. "Tato (2.0248) me ayyako tutṭho, akarī sunisam sakam;
sassuyā saha gantvāna, sambuddham abhivādayim.
101. "Tadā so dhammakathikam, bhikkhuniṁ parikittayam;

ṭhapesi etadaggamhi, tam sutvā muditā ahāṁ.

102. “Nimantayitvā sugatam, sasaṅgham lokanāyakam;
mahādānam daditvāna, tam ṭhānamabhipatthayim.

103. “Tato mam sugato āha, ghananinnādasussaro §.
‘mamupaṭṭhānanirate, sasaṅghaparivesike.

104. “Saddhammassavane yutte, guṇavaddhitamānase;
bhadde bhavassu muditā, lacchase paṇidhīphalam.

105. “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.

106. “Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
dhammadinnāti nāmena, hessati satthu sāvikā’.

107. “Tam sutvā muditā hutvā, yāvajīvam mahāmuniṁ;
mettacittā paricariṁ, paccayehi vināyakam.

108. “Tena kammena sukatarena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.

109. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.

110. “Upaṭṭhāko mahesissa, tadā āsi narissaro;
kāsirājā kikī nāma, bārāṇasipuruttame.

111. “Chaṭṭhā tassāsahaṁ dhītā, sudhammā iti vissutā;
dhammam sutvā jinaggassa, pabbajjam samarocayim.

112. “Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayam;
vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.

Tatiyam bhāṇavāram.

113. “Komāribrahmacariyam (2.0249), rājakaññā sukhedhitā;
buddhopaṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.

114. “Samaṇi samaṇaguttā ca, bhikkhunī bhikkhudāyikā;
dhammā ceva sudhammā ca, sattamī saṅghadāyikā.

115. “Khemā uppalavaṇṇā ca, paṭācārā ca kuṇḍalā;
gotamī ca ahañceva, visākhā hoti sattamī.

116. “Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatiṁsamagacchahaṁ.

117. “Pacchime ca bhave dāni, giribbajapuruttame;
jātā seṭṭhikule phīte, sabbakāmasamiddhine.

118. “Yadā rūpaguṇūpetā, paṭhame yobbane ṭhitā;
tadā parakulaṁ gantvā, vasim sukhasamappitā.

119. “Upetvā lokasaraṇam, suṇitvā dhammadesanam;
anāgāmiphalam patto, sāmiko me subuddhimā.

120. “Tadāham anujānetvā, pabbajim anagāriyam;
na cireneva kālena, arahattamapāpuṇim.

- 121.** “Tadā upāsako so maṁ, upagantvā apucchatha;
gambhīre nipiṇe pañhe, te sabbe byākariṁ ahaṁ.
- 122.** “Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ;
‘bhikkhuniṁ dhammakathikam, nāññāṁ passāmi edisiṁ.
- 123.** ‘Dhammadinnā yathā dhīrā, evam dhāretha bhikkhavo’;
“evāhaṁ pañḍitā homi §, nāyakenānukampitā.
- 124.** “Paricinēṇo mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam;
ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.
- 125.** “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam;

So me attho anuppatto, sabbasamyojanakkhayo.

- 126.** “Iddhīsu (2.0250) ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
paracittāni jānāmi, satthusāsanakārikā.
- 127.** “Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
khepetvā āsave sabbe, visuddhāsiṁ sunimmalā.
- 128.** “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavā.
- 129.** “Svāgatam vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 130.** “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam̄ dhammadinnā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Dhammadinnātheriyāpadānam̄ tatiyam̄.

4. Sakulātherī-apadānam̄

131. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
132. “Hitāya sabbasattānam̄, sukhāya vadatam̄ varo;
atthāya purisājañño, paṭipanno sadevake.
133. “Yasaggapatto sirimā, kittivāṇṇagato jino;
pūjito sabbalokassa, disāsabbāsu vissuto.
134. “Uttiṇṇavaciciccho so, vītivattakathāṃkatho;
samputṭhamanaṃsaṅkappo, patto sambodhimuttamam̄.
135. “Anuppannassa maggassa, uppādetā naruttamo;
anakkhātañca akkhāsi, asañjātañca sañjanī.
136. “Maggaññū ca maggavidū, maggakkhāyī narāsabho;
maggassa kusalo satthā, sārathīnam̄ varuttamo.
137. “Mahākāruṇiko satthā, dhammaṃ desesi nāyako;
nimugge kāmapaṅkamhi, samuddharati pāṇine.
138. “Tadāhaṁ haṃsavatiyam̄, jātā khattiyānandanā;
surūpā sadhanā cāpi, dayitā ca sīrimatī.
139. “Ānandassa (2.0251) mahārañño, dhītā paramasobhaṇā;
vemātā § bhaginī cāpi, padumuttaranāmino.
140. “Rājakaññāhi sahitā, sabbābharaṇabhūsitā;
upāgamma mahāvīram̄, assosiṃ dhammadesanam̄.
141. “Tadā hi so lokagaru, bhikkhuniṃ dibbacakkhukam̄;
kittayam̄ parisāmajjhe §, aggaṭṭhāne thapesi tam̄.
142. “Suṇitvā tamahā haṭṭhā, dānam̄ datvāna satthuno;
pūjitvāna ca sambuddham̄, dibbacakkhum̄ apathayim̄.
143. “Tato avoca mām̄ satthā, ‘nande lacchasi patthitaṃ;
padīpadhammadānānam̄, phalametam̄ sunicchitaṃ.
144. “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
145. “Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
sakulā nāma nāmena §, hessati satthu sāvikā’.
146. “Tena kammena sukatenā, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusaṃ deham̄, tāvatim̄samagacchahaṃ.
147. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena, uppajji vadatam̄ varo.
148. “Paribbājakinī āsim̄, tadāhaṁ ekacārinī;

bhikkhāya vicaritvāna, alabhim telamattakam.

149. “Tena dīpam padīpetvā, upatthim sabbasamvarim;
cetiyam dvipadaggassa §, vippasannena cetasā.

150. “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchaham.

151. “Yattha yathūpapajjāmi, tassa kammaṭṭha vāhasā;
pajjalanti § mahādīpā, tattha tattha gatāya me.

152. “Tirokuṭṭam (2.0252) tiroselam, samatiggayha pabbataṁ;
passāmahaṁ yadicchāmi, dīpadānassidaṁ phalaṁ.

153. “Visuddhanayanā homi, yasasā ca jalāmaham;
saddhāpaññāvatī ceva, dīpadānassidaṁ phalaṁ.

154. “Pacchime ca bhave dāni, jātā vippakule aham;
pahūtadhanadhaññamhi, mudite rājapūjite.

155. “Aham sabbaṅgasampannā, sabbābharaṇabhūsitā;
purappavese sugataṁ, vātapāne ṛhitā aham.

156. “Disvā jalantaṁ yasasā, devamanussasakkataṁ;
anubyañjanasampannam, lakkhaṇehi vibhūsitam.

157. “Udaggacittā sumanā, pabbajam samarocayim;
na cireneva kālena, arahattamapāpuṇim.

158. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
paracittāni jānāmi, satthusāsanakārikā.

159. “Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
khepetvā āsave sabbe, visuddhāsim sunimmalā.

160. “Paricinēṇo mayā satthā, kataṁ buddhassa sāsanam;
ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.

161. “Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyam;
so me attho anuppatto, sabbasamyojanakkhayo.

162. “Tato mahākāruṇiko, etadagge ṣhapesi mām;
dibbacakkhukānam aggā, sakulāti naruttamo.

163. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe ... viharāmi anāsavā.

164. “Svāgatam vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam.

165. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudaṁ sakulā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sakulātheriyāpadānam catuttham.

5. Nandātherī-apadānam

166. “Padumuttaro (2.0253) nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.

167. “Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinam;

desanākusalo buddho, tāresi janataṁ bahum.

168. “Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinam;
sampatte titthiyē sabbe, pañcasile patiṭṭhapi.

169. “Evaṁ nirākulam āsi, suññataṁ titthiyehi ca;
vicittam arahantehi, vasibhūtehi tādibhi.

170. “Ratanānaṭṭhapaññāsaṁ, uggaṭova mahāmuni;
kañcanagghiyasaṅkāso, bāttim̄savaraṇakkhaṇo.

171. “Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade;
tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahum.

172. “Tadāham haṁsavatiyaṁ, jātā setṭhikule ahum;
nānāratanapajjote, mahāsukhasamappitā.

173. “Upetvā taṁ mahāvīraṁ, assosiṁ dhammadesanam;
amatam paramassādaṁ, paramatthanivedakam.

174. “Tadā nimantayitvāna, sasaṅgham lokanāyakam;
datvā tassa mahādānam, pasannā sehi pāṇibhi.

175. “Jhāyinīnaṁ bhikkhunīnaṁ, aggaṭṭhānamapaththayim;
nipacca sirasā dhīram, sasaṅgham lokanāyakam.

176. “Tadā adantadamako, tilokasaraṇo pabhū;
byākāsi narasārathi, ‘lacchase taṁ supatthitam.

177. “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;

gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.

178. “Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
nandāti nāma nāmena, hessati satthu sāvikā”.

179. “Tam (2.0254) sutvā muditā hutvā, yāvajīvam tadā jinam;
mettacittā paricariṁ, paccayehi vināyakam.

180. “Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchahaṁ.

181. “Tato cutā yāmamagam, tato haṁ tusitam gatā §.
tato ca nimmānaratiṁ, vasavattipuraṁ tato §.

182. “Yattha yathūpapajjāmi, tassa kammaṭṭha vāhasā;
tattha tattheva rājūnam, mahesittamakārayim.

183. “Tato cutā manussatte, rājānam cakkavattinam;
maṇḍalīnañca rājūnam, mahesittamakārayim.

184. “Sampattiṁ anubhotvāna, devesu manujesu ca;
sabbattha sukhitā hutvā, nekakappesu saṁsariṁ.

185. “Pacchime bhave sampatte, suramme § kapilavhaye;
rañño suddhodanassāham, dhītā āsim aninditā.

186. “Siriyā § rūpinim disvā, nanditam āsi tam kulam;
tena nandāti me nāmam, sundaram pavaram ahu.

187. “Yuvatīnañca sabbāsam, kalyāṇīti ca vissutā;
tasmimpi nagare ramme, ṭhapetvā tam yasodharam.

188. “Jeṭho bhātā tilokaggo, pacchimo § arahā tathā;
ekākinī gahaṭṭhāham, mātarā paricoditā.

189. “Sākiyamhi kule jātā, putte buddhānujā tuvam;
nandenapi vinā bhūtā, agāre kiṁ nu acchasi.

190. “Jarāvasānam yobbaññaṁ, rūpam asucisammataṁ;
rogantamapicārogyam, jīvitam maraṇantikam.

191. “Idampi te subham rūpam, sasīkantaṁ manoharam;
bhūsanānam alaṅkāram, sirisaṅghāṭasannibham.

192. “Puñjitam (2.0255) lokasāraṁva, nayanānam rasāyanam;
puññānam kittijananaṁ, ukkākakulanandanaṁ.

193. “Na cireneva kālena, jarā samadhisessati §.
vihāya geham kāruññe §, cara dhammadamanindite”.

194. “Sutvāham mātu vacanam, pabbajit anagāriyam;
dehena na tu cittena, rūpayobbanalālitā.

195. “Mahatā ca payattena, jhānajjhena param mama;
kātuñca vadate mātā, na cāham tattha ussukā.

196. “Tato mahākāruṇiko, disvā maṁ kāmalālasam §.
nibbindanattham rūpasmiṁ, mama cakkhupathe jino.

197. “Sakena ānubhāvena, itthim māpesi sobhiniṁ;
dassanīyam suruciram, matatopi surūpinim.

198. “Tamaham vimhitā disvā, ativimhitadehiniṁ;

cintayim saphalam meti, nettalābhañca mānusam.

199. "Tamaham ehi subhage, yenattho tam vadehi me;
kulam te nāmagottañca, vada me yadi te piyam.

200. 'Na vañcakālo subhage §, ucchañge mañ nivāsaya.
sīdantīva mamañgāni, pasuppaya muhuttakam'.

201. "Tato sīsam mamañke sā, katvā sayi sulocanā;
tassā nalāte patitā, luddhā § paramadāruṇā.

202. "Saha tassā nipātena, piñakā upapajjatha;
paggharīmsu pabhinnā ca, kuñapā pubbalohitā.

203. "Pabhinnam vadanañcāpi, kuñapam pūtigandhanam;
uddhumātam vinilañca, pubbañcāpi sarirakañ.

204. "Sā paveditasabbañgī, nissasantī muhum muhum;
vedayantī sakam dukkham, karuñam paridevayi.

205. "Dukkhena (2.0256) dukkhitā homi, phusayanti ca vedanā;
mahādukkhe nimuggamhi, sarañam hohi me sahī".

206. "Kuhim vadanasobham te, kuhim te tuñganāsikā;
tambabimbavaroñtham te, vadanañ te kuhim gatañ.

207. "Kuhim sasīnibham vañnam, kambugivā kuhim gatā;
doñololāva § te kaññā, vevañnam samupāgatā.

208. "Makuñakhārakākārā §, kalikāva § payodharā.
pabhinnā pūtikuñapā, dutthagandhittamāgatā.

209. "Vedimajjhāva sussoñi §, sūnāva nītakibbisā.
jātā amejjhabaritā, aho rūpamasassatañ.

210. "Sabbañ sarirasañjātañ, pūtigandham bhayānakam;
susānamiva bībhaccham, ramante yattha bālisā".

211. "Tadā mahākāruñiko, bhātā me lokanāyako;
disvā samviggacittañ mam, imā gāthā abhāsatha.

212. "Āturañ kuñapam pūtim, passa nande samussayam;
asubhāya cittam bhāvehi, ekaggam susamāhitam.

213. "Yathā idam tathā etam, yathā etam tathā idam;
duggandham pūtikam vāti, bālānam abhinanditam.

214. "Evametañ avekkhantī, rattindivamatanditā;
tato sakāya paññāya, abhinibbijha dakkhasi".

215. "Tatoham atisamviggā, sutvā gāthā subhāsitā;
tatratthitāvaham santī, arahattamapāpuñim.

216. "Yattha yattha nisinnāham, sadā jhānaparāyanā;
jino tasmiñ guñe tuttho, etadagge thapesi mam.

217. "Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavā.

218. "Svāgatam (2.0257) vata me āsi ...pe... katañ buddhassa sāsanam.

219. "Pañisambhidā catasso ...pe... katañ buddhassa sāsanam".

Ittham sudam nandā bhikkhunī janapadakalyāñi imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nandātheriyāpadānam pañcamam.

6. Soṇātherī-apadānam

- 220.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- 221.** “Tadā seṭṭhikule jātā, sukhitā pūjitā piyā;
upetvā taṁ munivaram, assosiṁ madhuram vacam.
- 222.** “Āraddhavīriyānaggam, vaṇṇesi § bhikkhunim jino;
taṁ sutvā muditā hutvā, kāram katvāna satthuno.
- 223.** “Abhivādiya sambuddham, ṭhānam taṁ patthayim tadā;
anumodi mahāvīro, ‘sijjhataṁ paṇidhī tava.
- 224.** “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.

- 225.** “Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā;
soṇāti nāma nāmena, hessati satthu sāvikā’.
- 226.** “Tām sutvā muditā hutvā, yāvajīvam tadā jinam;
mettacittā paricariṁ, paccayehi vināyakam.
- 227.** “Tena kammena sukatenā, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusaṁ deham, tāvatimsamagacchahaṁ.
- 228.** “Pacchime ca bhave dāni, jātā seṭṭhikule aham;
sāvathiyam puravare, iddhe phite mahaddhane.
- 229.** “Yadā (2.0258) ca yobbanappattā, gantvā patikulaṁ aham;
dasa puttāni ajaniṁ, surūpāni visesato.
- 230.** “Sukhedhitā ca te sabbe, jananettamanoharā;
amittānampi rucitā, mama pageva te piyā.
- 231.** “Tato mayham akāmāya, dasaputtapurakkhato;
pabbajittha sa me bhattā, devadevassa sāsane.
- 232.** “Tadekikā vicintesiṁ, jīvitēnālamatthu me;
cattāya patiputtehi, vuḍḍhāya ca varākiyā.
- 233.** “Ahampi tattha gacchissam, sampatto yattha me pati;
evāham cintayitvāna, pabbajim anagāriyam.
- 234.** “Tato ca mām bhikkhuniyo, ekaṁ bhikkhunupassaye;
vihāya gacchumovādaṁ, tāpehi udakam iti.
- 235.** “Tadā udakamāhitvā, okiritvāna kumbhiyā;
culle ṭhapetvā āsīnā, tato cittam samādahim.
- 236.** “Khandhe aniccato disvā, dukkhato ca anattato;
khepetvā āsave sabbe, arahattamapāpuṇim.
- 237.** “Tadāgantvā bhikkhuniyo, uṇhodakamapucchisum;
tejodhātumadhiṭṭhāya, khippam santāpayim jalam.
- 238.** “Vimhitā tā jinavaram, etamatthamasāvayum;
tam sutvā mudito nātho, imam gātham abhāsatha.
- 239.** “Yo ca vassasataṁ jīve, kusīto hīnavīriyo;
ekāham jīvitam seyyo, vīriyamārabhato daļham’.
- 240.** “Ārādhito mahāvīro, mayā suppaṭipattiyā;
āraddhavīriyānaggam, mamāha sa mahāmuni.
- 241.** “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavā.
- 242.** “Svāgatam vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 243.** “Paṭisambhidā (2.0259) catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam soṇā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsiththāti.

Soṇātheriyāpadānam chaṭṭham.

7. Bhaddakāpilānītherī-apadānam

- 244.** “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū §.
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
- 245.** “Tadāhu haṁsavatiyam, videho nāma nāmato §.
seṭṭhī pahūtaratano, tassa jāyā ahosahaṁ.
- 246.** “Kadāci so narādiccam, upecca saparijjano;
dhammamassosi buddhassa, sabbadukkhabhayappahaṁ §.
- 247.** “Sāvakam dhutavādānam, aggam kittesi nāyako;
sutvā sattāhikam dānam, datvā buddhassa tādino.
- 248.** “Nipacca sirasā pāde, tam ṭhānamabhipatthayim;
sa hāsayanto parisam, tadā hi narapuñgavo.
- 249.** “Seṭṭhino anukampāya, imā gāthā abhāsatha;
'lacchase patthitam ṭhānam, nibbuto hohi puttaka.
- 250.** “Satasahassito kappe, okkākakulasambhavo;
gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
- 251.** “Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito;
kassapo nāma gottena, hessati satthu sāvako’.
- 252.** “Tam sutvā mudito hutvā, yāvajīvam tadā jinam;
mettacitto paricari, paccayehi vināyakam.
- 253.** “Sāsanam jotayitvāna, so madditvā kutitthiye;
veneyyaṁ vinayitvā ca, nibbuto so sasāvako.
- 254.** “Nibbute (2.0260) tamhi lokagge, pūjanatthāya satthuno;
ñātimitte samānetvā, saha tehi akārayi.
- 255.** “Sattayojanikam thūpaṁ, ubbiddham ratanāmayam;
jalantam sataramsiṁva, sālarājaṁva phullitaṁ.
- 256.** “Sattasatasahassāni, pātiyo § tattha kārayi;
naļaggī viya jotantī §, rataneheva sattahi.
- 257.** “Gandhatelena pūretvā, dīpānujjalayī tahiṁ;
pūjanatthāya § mahesissa, sabbabhūtānukampino.
- 258.** “Sattasatasahassāni, puṇṇakumbhāni kārayi;
rataneheva puṇṇāni, pūjanatthāya mahesino.
- 259.** “Majjhe aṭṭhaṭṭhakumbhīnam, ussitā kañcanagghiyo;
atirocanti vaṇṇena, saradeva divākaro.
- 260.** “Catudvāresu sobhanti, toraṇā ratanāmayā;
ussitā phalakā rammā, sobhanti ratanāmayā.
- 261.** “Virocanti parikkittā §, avaṭṭamaṁ sunimmitā;
ussitāni paṭākāni, ratanāni virocare.
- 262.** “Surattam sukataṁ cittam, cetiyam ratanāmayam;
atirocati vaṇṇena, sasañjhova § divākaro.
- 263.** “Thūpassa vediyo tisso, haritālena pūrayi;
ekam manosilāyekam, añjanena ca ekikam.
- 264.** “Pūjam etādisam rammaṁ, kāretvā varavādino;
adāsi dānam saṅghassa, yāvajīvam yathābalaṁ.

- 265.** “Sahāva seṭṭhinā tena, tāni puññāni sabbaso;
yāvajīvam̄ karitvāna, sahāva sugatim̄ gatā.
- 266.** “Sampattiyonubhotvāna, devatte atha mānuse;
chāyā viya sarīrena, saha teneva saṃsariṃ.
- 267.** “Ekanavutito (2.0261) kappe, vipassī nāma nāyako;
uppajji cārudassano, sabbadhammadvipassako.
- 268.** “Tadāyaṃ bandhumatiyam̄, brāhmaṇo sādhusammato;
adḍho santo guṇenāpi §, dhanena ca suduggato.
- 269.** “Tadāpi tassāham̄ āsim̄, brāhmaṇī samacetasā;
kadāci so dijavaro, saṅgamesi mahāmuniṃ.
- 270.** “Nisinnam̄ janakāyamhi, desentam̄ amataṃ padam̄;
sutvā dhammam̄ pamudito, adāsi ekasāṭakam̄.
- 271.** “Gharamekena vatthena, gantvānetam̄ sa mabravi §.
'anumoda mahāpuññam̄ §, dinnaṃ buddhassa sāṭakam̄'.
- 272.** “Tadāham̄ añjaliṃ katvā, anumodim̄ supīṇitā §.
'sudinno sāṭako sāmi, buddhaseṭṭhassa tādino'.

- 273.** “Sukhito sajrito hutvā, saṃsaranto bhavābhave;
bārāṇasipure ramme, rājā āsi mahīpati.
- 274.** “Tadā tassa mahaesīhaṁ, itthigumbassa uttamā;
tassāti dayitā § āsiṁ, pubbasnehena bhattuno §.
- 275.** “Piṇḍāya vicarante te §, atṭha paccekanāyake;
disvā pamuditō hutvā, datvā piṇḍam̄ mahārahāṁ.
- 276.** “Puno nimantayitvāna, katvā ratanamaṇḍapam̄;
kammārehi kataṁ pattam̄ §, sovaṇṇam̄ vata tattakam̄.
- 277.** “Samānetvāna te sabbe, tesam̄ dānamadāsi so;
soṇṇāsane pavitthānam̄, pasanno sehi pāṇibhi.
- 278.** “Tampi dānam̄ sahādāsiṁ, kāsirājenahāṁ tadā;
punāham̄ bārāṇasiyam̄, jātā kāsikagāmake.
- 279.** “Kuṭumbikakule (2.0262) phīte, sukhito so sabhātuko;
jetṭhassa bhātuno jāyā, ahosim̄ supatibbatā.
- 280.** “Paccekabuddham̄ disvāna, kaniyassa mama bhattuno §.
bhāgannam̄ tassa datvāna, āgate tamhi pāvadim̄.
- 281.** “Nābhinandittha so dānam̄, tato tassa adāsaḥam̄;
ukhā § āniya tam̄ annam̄, puno tasseva so adā.
- 282.** “Tadannam̄ chaḍḍayitvāna, duṭṭhā buddhassahāṁ tadā;
pattam̄ kalalapuṇṇam̄ tam̄, adāsim̄ tassa tādino.
- 283.** “Dāne ca gahaṇe ceva, apace padusepi ca;
samacittamukham̄ disvā, tadāhaṁ samvijim̄ bhusam̄.
- 284.** “Puno pattam̄ gahetvāna, sodhayitvā sugandhinā;
pasannacittā pūretvā, saghataṁ sakkaram̄ adam̄.
- 285.** “Yattha yathūpapajjāmi, surūpā homi dānato;
buddhassa apakārena, duggandhā vadanena ca.
- 286.** “Puna kassapavīrassa, nidhāyantamhi cetiye;
sovaṇṇam̄ iṭṭhakam̄ varam̄, adāsim̄ muditā aham̄.
- 287.** “Catujjātena gandhena, nicayitvā tamīṭṭhakam̄;
muttā duggandhadosamhā, sabbaṅgasusamāgatā.
- 288.** “Sattapātisahassāni, rataneheva sattahi;
kāretvā ghatapūrāni, vaṭṭini § ca sahassaso.
- 289.** “Pakkhipitvā padīpetvā, ṭhapayim̄ sattapantiyo;
pūjanatthāṁ lokanāthassa, vippasannena cetasā.
- 290.** “Tadāpi tamhi puññamhi, bhāginīyi visesato;
puna kāsīsu sañjāto, sumittā iti vissuto.
- 291.** “Tassāham̄ bhariyā āsiṁ, sukhitā sajjitā piyā;
tadā paccekamunino, adāsim̄ ghanaveṭhanam̄.
- 292.** “Tassāpi (2.0263) bhāginī āsiṁ, moditvā dānamuttamam̄;
punāpi kāsiratṭhamhi, jāto koliyajātiyā.
- 293.** “Tadā koliyaputtānam̄, satehi saha pañcahi;
pañcapaccekabuddhānam̄, satāni samupaṭṭhahi.

- 294.** “Temāsaṁ tappayitvāna §, adāsi ca ticīvare §.
jāyā tassa tadā āsim, puññakammapathānugā.
- 295.** “Tato cuto ahu rājā, nando nāma mahāyaso;
tassāpi mahesī āsim, sabbakāmasamiddhinī.
- 296.** “Tadā rājā bhavitvāna, brahmadatto mahīpati;
padumavatīputtānam, paccekamuninam tadā.
- 297.** “Satāni pañcanūnāni, yāvajīvam upaṭṭhahim;
rājuyyāne nivāsetvā, nibbutāni ca pūjayim.
- 298.** “Cetiyāni ca kāretvā, pabbajitvā ubho mayam;
bhāvetvā appamaññāyo, brahmalokam agamhase.
- 299.** “Tato cuto mahātitthe, sujāto pipphalāyano;
mātā sumanadevīti, kosigotto dijo pitā.
- 300.** “Aham madde janapade, sākalāya puruttame;
kappilassa dijassāsim, dhītā mātā sucīmati.
- 301.** “Ghanakañcanabimbena, nimminitvāna maṁ pitā;
adā kassapadhīrassa, kāmehi vajjitassamam.
- 302.** “Kadāci so kāruṇiko, gantvā kammantapekkhako;
kākādikehi khajjante, pāne disvāna samviji.
- 303.** “Gharevāhaṁ tile jāte, disvānātapatāpane;
kimi kākehi khajjante, samvegamalabhim tadā.
- 304.** “Tadā so pabbajī dhīro, aham tamanupabbajim;
pañcavassāni nivasim, paribbājavate § aham.
- 305.** “Yadā (2.0264) pabbajitā āsi, gotamījinaposikā;
tadāhaṁ tamupagantvā, buddhena anusāsitā.
- 306.** “Na cireneva kālena, arahattamapāpuṇim;
aho kalyāṇamittattam, kassapassa sirimato.
- 307.** “Suto buddhassa dāyādo, kassapo susamāhito;
pubbenivāsaṁ yo vedi, saggāpāyañca passati.
- 308.** “Atho jātikkhayam patto, abhiññāvoso muni;
etāhi tīhi vijjāhi, tevijo hoti brāhmaṇo.
- 309.** “Tatheva bhaddakāpilānī §, tevijjā maccuhāyinī;
dhāreti antimam deham, jitvā māram savāhanam.
- 310.** “Disvā ādīnavam loke, ubho pabbajitā mayam;
tyamha khīṇāsavā dantā, sītibhūtāmha nibbutā.
- 311.** “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavā.
- 312.** “Svāgatam vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 313.** “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam bhaddakāpilānī bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Bhaddakāpilānītheriyāpadānam sattamam.

8. Yasodharātherī-apadānam

314. Ekasmiñ samaye ramme, iddhe rājagahe pure;
pabbhāramhi varekamhi, vasante naranāyake.
315. Vasantiyā tamhi nagare, ramme bhikkhunupassaye;
yasodharābhikkhuniyā, evam āsi vitakkitam.
316. “Suddhodano mahārājā, gotamī ca pajāpatī;
abhiññatā mahātherā, theriyo ca mahiddhikā.
317. “Santiñ (2.0265) gatāva āsum te, dīpaccīva nirāsavā;
lokanāthe dharanteva, ahampi ca sivam padam.
318. “Gamissāmīti cintetvā, passantī āyumattano;
passitvā āyusaṅkhāram, tadaheva khayam gataṁ.
319. “Pattacīvaramādāya, nikhamitvā sakassamā;
purakkhatā bhikkhunībhi, satehi sahassehi sā §.
320. “Mahiddhikā mahāpaññā, sambuddham upasaṅkami;

sambuddham abhivādetvā, satthuno cakkalakkhaṇe;
nisinnā ekamantamhi, idam vacanamabravi.

321. “Aṭṭhasattativassāham, pacchimo vattate vayo §.
pabbhāramhi anuppattā, ārocemi mahāmuni.

322. “Paripakko vayo mayham, parittam mama jīvitam;
pahāya vo gamissāmi, kataṁ me saraṇamattano.

323. “Vayamhi pacchime kāle, maraṇam uparuddhati;
ajjarattim mahāvīra, pāpuṇissāmi nibbutim.

324. “Natthi jāti jarā byādhi, maraṇañca mahāmune;
ajarāmaraṇam puram, gamissāmi asaṅkhataṁ.

325. “Yāvatā parisā nāma, samupāsanti satthuno;
aparādhamajānanti §, khamantaṁ sammukhā mune.

326. “Samsaritvā ca samsāre, khalitañce mamaṁ tayi;
ārocemi mahāvīra, aparādham khamassu me’.

327. “Sutvāna vacanaṁ tassā, munindo idamabravi;
‘kimuttaram te vakkhāmi, nibbānāya vajantiyā.

328. “Iddhiñcāpi nidassehi, mama sāsanakārike;
parisānañca sabbāsaṁ, kañkham chindassu yāvatā’.

329. “Sutvā tam munino vācam, bhikkhunī sā yasodharā;
vanditvā munirājam tam, idam vacanamabravi.

330. “Yasodharā (2.0266) aham vīra, agāre te pajāpati;
sākiyamhi kule jātā, itthi-aṅge patiṭṭhitā.

331. “Thīnam satasahassānaṁ, navutīnam chaduttari;
agāre te aham vīra, pāmokkhā sabbā issarā.

332. “Rūpācāraguṇūpetā, yobbaṇaṭṭhā piyamvadā;
sabbā maṁ apacāyanti, devatā viya mānusā.

333. “Kaññāsatasahassapamukhā, sakyaputtanivesane;
samānasukhadukkhatā, devatā viya nandane.

334. “Kāmadhātumatikkamma §, sañṭhitā rūpadhātuyā.
rūpena sadisā natthi, ṭhapetvā lokanāyakam.

335. “Sambuddham abhivādetvā, iddhiṁ dassesi satthuno;
nekā nānāvidhākārā, mahā-iddhīpi dassayī §.

336. “Cakkavālasamaṁ kāyam, sīsaṁ uttarato kuru;
ubho pakkhā duve dīpā, jambudīpam sarīrato.

337. “Dakkhiṇañca saram piñchaṁ, nānāsākhā tu pattakā;
candañca sūriyañcakkhi, merupabbatato sikham.

338. “Cakkavālagirim tuṇḍam, jamburukkham samūlakam;
bijamānā upāgantvā, vandantī lokanāyakam.

339. “Hathivāṇηam tathevassam, pabbataṁ jaladhiṁ tathā;
candimam sūriyam merum, sakkavaṇηañca dassayi.

340. “Yasodharā aham vīra, pāde vandāmi cakkhuma;
sahassalokadhātūnam, phullapadmena chādayi.

- 341.** “Brahmavaṇṇañca māpetvā, dhammaṁ desesi suññataṁ;
yasodharā aham vīra, pāde vandāmi cakkhuma.
- 342.** “Iddhiṣu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
cetopariyañāṇassa, vasī homi mahāmuni.
- 343.** “Pubbenivāsaṁ (2.0267) jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 344.** “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
ñāṇam mayhaṁ mahāvīra, uppannaṁ tava santike.
- 345.** “Pubbānaṁ lokanāthānaṁ, saṅgamam te nidassitam §.
adhikāram bahum mayhaṁ, tuyhatthāya mahāmune.
- 346.** “Yam mayhaṁ pūritam kammaṁ, kusalam sarase mune;
tuyhatthāya mahāvīra, puññam upacitaṁ mayā.
- 347.** “Abhabbatthāne vajjetvā, vārayitvā anācaram;
tuyhatthāya mahāvīra, sañcattam jīvitam mayā.
- 348.** “Nekakoṭisahassāni, bhariyatthāyadāsi maṁ;
na tattha vimanā homi, tuyhatthāya mahāmuni.
- 349.** “Nekakoṭisahassāni, upakārāyadāsi maṁ;
na tattha vimanā homi, tuyhatthāya mahāmuni.
- 350.** “Nekakoṭisahassāni, bhojanatthāyadāsi maṁ;
na tattha vimanā homi, tuyhatthāya mahāmuni.
- 351.** “Nekakoṭisahassāni, jīvitāni pariccajīm;
bhayamokkham karissanti, dadāmi mama jīvitam.
- 352.** “Āngagate § alaṅkāre, vatthe nānāvidhe bahū;
itthimāṇe na gūhāmi, tuyhatthāya mahāmuni.
- 353.** “Dhanadhaññapariccāgaṁ, gāmāni nigamāni ca;
khettam puttā ca dhītā ca, pariccattā mahāmuni.
- 354.** “Hatthī assā gavā cāpi, dāsiyo paricārikā;
tuyhatthāya mahāvīra, pariccattā asaṅkhiyā.
- 355.** “Yam mayhaṁ paṭimantesi §, dānam dassāmi yācake;
vimanam me na passāmi, dadato dānamuttamam.
- 356.** “Nānāvidhaṁ (2.0268) bahum dukkham, saṃsāre ca bahubbidhe;
tuyhatthāya mahāvīra, anubhuttaṁ asaṅkhiyam.
- 357.** “Sukhappattānumodāmi, na ca dukkhesu dummanā;
sabbattha tulitā homi, tuyhatthāya mahāmuni.
- 358.** “Anumaggena sambuddho, yam dhammam abhinīhari;
anubhotvā sukham dukkham, patto bodhim mahāmuni.
- 359.** “Brahmadevañca sambuddham, gotamaṁ lokanāyakam;
aññesaṁ lokanāthānaṁ, saṅgamam te bahum mayā.
- 360.** “Adhikāram bahum mayhaṁ, tuyhatthāya mahāmuni;
gavesato buddhadhamme, aham te paricārikā.
- 361.** “Kappe ca satasahasre, caturo ca asaṅkhiye;
dīpaṅkaro mahāvīro, uppajji lokanāyako.

- 362.** “Paccantadesavisaye, nimantetvā tathāgataṁ;
tassa āgamanam maggam, sodhenti tuṭṭhamānasā.
- 363.** “Tena kālena so āsi, sumedho nāma brāhmaṇo;
maggañca paṭiyādesi, āyato § sabbadassino.
- 364.** “Tena kālenaham āsim, kaññā brāhmaṇasambhavā;
sumittānāma nāmena, upagacchim samāgamam.
- 365.** “Aṭṭha uppalahatthāni, pūjanatthāya satthuno;
ādāya janasammajjhe, addasam isi muggataṁ.
- 366.** “Cirānugataṁ dayitam §, atikkantam manoharam.
disvā tadā amaññissam, saphalam jīvitam mama.
- 367.** “Parakkamam tam saphalam, addasam isino tadā;
pubbakammaṇa sambuddhe, cittañcāpi pasīdi me.

- 368.** “Bhiyyo cittam̄ pasādesim̄, ise uggatamānase;
deyyam̄ aññam̄ na passāmi, demi pupphāni te isi.
369. “Pañcahatthā (2.0269) tava hontu, tayo hontu mamañ ise;
tena saddhim̄ samā hontu, bodhatthāya tavam̄ ise’.

Catuttham̄ bhāṇavāram̄.

- 370.** “Isi gahetvā pupphāni, āgacchantam̄ mahāyasam̄;
pūjesi janasañmajjhe, bodhatthāya mahā-isi.
371. “Passitvā janasañmajjhe, dīpañkaro mahāmuni;
viyākāsi mahāvīro, isi muggatamānasam̄.
372. “Aparimeyye ito kappe, dīpañkaro mahāmuni;
mama kammañ viyākāsi, ujubhāvam̄ mahāmuni.
373. “Samacittā samakammā, samakārī bhavissati;
piyā hessati kammaña, tuyhatthāya mahā-isi §.
374. “Sudassanā supiyā ca, manāpā piyavādinī;
tassa dhammesu dāyādā, viharissati iddhikā.
375. “Yathāpi bhañḍasāmuggam̄, anurakkhati sāmino;
evañ kusaladhammānam̄, anurakkhissate ayam̄.
376. “Tassa te § anukampantī, pūrayissati pāramī;
sīhova pañjaram̄ bhetvā §, pāpuñissati bodhiyam̄.
377. “Aparimeyye ito kappe, yañ mañ buddho viyākarī;
tañ vācañ anumodentī, evam̄kārī bhaviñ ahañ.
378. “Tassa kammassa sukatassa, tattha cittam̄ pasādayim̄;
devamanussakam̄ yonim̄, anubhotvā asaṅkhiyam̄.
379. “Sukhadukkhenubhotvāham̄, devesu mānusesu ca;
pacchime bhave sampatte, ajāyim̄ sākiye kule.
380. “Rūpavatī bhogavatī, yasasīlavatī tato;
sabbañgasampadā homi, kulesu abhisakkatā.
381. “Lābham̄ (2.0270) silokañ sakkāram̄, lokadhammasamāgamacam̄;
cittañca dukkhitam̄ natthi, vasāmi akutobhayā.
382. “Vuttañhetam̄ bhagavatā, rañño antepure tadā;
khattiyānam̄ pure vīra, upakārañca niddisi.
383. “Upakārā ca yā nārī, yā ca nārī sukhe dukhe;
atthakkhāyī ca yā nārī, yā ca nārīnukampikā.
384. “Pañcakoṭisatā buddhā, navakoṭisatāni ca;
etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄.
385. “Adhikāram̄ mahā § mayham̄, dhammarāja suñohi me;
ekādasakoṭisatā, buddhā dvādasa koṭiyo §.
386. “Etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄;
adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suñohi me.
387. “Viñsakoṭisatā buddhā, tiñsakoṭisatāni ca;

etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄.

388. “Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suṇohi me;
cattālisakoṭisatā, paññāsa koṭisatāni ca.

389. “Etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄;
adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suṇohi me.

390. “Saṭṭhikoṭisatā buddhā, sattatikoṭisatāni ca;
etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄.

391. “Adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suṇohi me;
asītikoṭisatā buddhā, navutikoṭisatāni ca.

392. “Etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄;
adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suṇohi me.

393. “Koṭisatasahassāni, honti lokagganāyakā;
etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄.

394. “Adhikāram̄ (2.0271) mahā mayham̄, dhammarāja suṇohi me;
navakoṭisahassāni, apare lokanāyakā.

395. “Etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄;
adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suṇohi me.

396. “Koṭisatasahassāni, pañcāsītimahesinam̄;
pañcāsītikoṭisatā, sattatiṁsā ca koṭiyo.

397. “Etesam̄ devadevānam̄, mahādānam̄ pavattayim̄;
adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suṇohi me.

398. “Paccekabuddhā vītarāgā §, aṭṭhaṭṭhamakakoṭiyo §.
adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suṇohi me.

399. “Khīnāsavā vītamalā, asaṅkhiyā buddhasāvakā;
adhikāram̄ mahā mayham̄, dhammarāja suṇohi me.

400. “Evam̄ dhamme sucinānam̄, sadā dhammassa cārinam̄;
dhammacārī sukham̄ seti, asmiṁ loke paramhi ca.

401. “Dhammam̄ care sucaritam̄, na nam̄ duccaritam̄ care;
dhammacārī sukham̄ seti, asmiṁ loke paramhi ca.

402. “Nibbinditvāna saṁsāre, pabbajim̄ anagāriyam̄;
sahassaparivārena, pabbajitvā akiñcanā.

403. “Agāram̄ vijahitvāna, pabbajim̄ anagāriyam̄;
adḍhamāse asampatte, catusaccamapāpuṇim̄.

404. “Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayam̄ sayanāsanam̄;
upanenti bahū janā, sāgareyeva ūmiyo.

405. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ... pe ... viharāmi anāsavā.

406. “Svāgataṁ vata me āsi ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam̄.

407. “Paṭisambhidā catasso ... pe ... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.

408. “Evam̄ bahuvidham̄ dukkham̄, sampattī ca bahubbidhā;
visuddhibhāvam̄ sampattā, labhāmi sabbasampadā.

409. “Yā (2.0272) dadāti sakattānam̄, puññathāya mahesino;
sahāyasampadā honti, nibbānapadamasāṅkhataṁ.

410. “Parikkhīṇam atītañca, paccuppannam anāgataṁ;
sabbakammaṁ mamaṁ khīṇam, pāde vandāmi cakkhuma”.
Itthaṁ sudam̄ yasodharā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsi-
tthāti.

Yasodharātheriyāpadānam̄ atṭhamam̄.

9. Yasodharāpamukhadasabhikkhunīsaṁsa-apaññānam̄

411. “Kappe ca satasahasse, caturo ca asaṅkhiye;
dīpaṅkaro nāma jino, uppajji lokanāyako.

412. “Dīpaṅkaro mahāviro, viyākāsi vināyako;
sumedhañca sumittañca, samānasukhadukkhataṁ.

413. “Sadevakañca passanto, vicaranto sadevakam̄;
tesam̄ pakittane amhe, upagamma samāgamam̄.

414. “Amhaṁ sabbapati hohi §, anāgatasamāgame;
sabbāva tuyham̄ bhariyā, manāpā piyavādikā.

415. “Dānam̄ sīlamayaṁ sabbam̄, bhāvanā ca subhāvitā;

dīgharattañca no § sabbam, pariccattam mahāmune.

416. “Gandham vilepanam mālam, dīpañca ratanāmayam;
yañkiñci patthitam sabbam, pariccattam mahāmuni.

417. “Aññañam vāpi katañ kammañ, paribhogañca mānusam;
dīgharattañhi no sabbam, pariccattam mahāmuni.

418. “Anekajātisamsāram, bahum puññampi no katañ;
issaramanubhotvāna, samsaritvā bhavābhavē.

419. “Pacchime (2.0273) bhavē sampatte, sakyaputtanivesane;
nānākulūpapannāyo, accharā kāmavaññinī.

420. “Lābhaggena yasam pattā, pūjitatā sabbasakkatā;
lābhiyo annapānānam, sadā sammānitā mayam.

421. “Agāram pajahitvāna, pabbajimhanagāriyam;
adḍhamāse asampatte, sabbā pattāmha nibbutim.

422. “Lābhiyo annapānānam, vatthasenāsanāni ca;
upenti paccayā sabbe, sadā sakkatapūjitatā.

423. “Kilesā jhāpitā amham ...pe... viharāma anāsavā.

424. “Svāgatam vata no āsi ...pe... katañ buddhassa sāsanam.

425. “Pañisambhidā catasso ...pe... katañ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam yasodharāpamukhāni dasabhikkhunīsahassāni bhagavato
sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasodharāpamukhadasabhikkhunīsahassāpadānam navamam.

10. Yasodharāpamukha-atṭhārasabhippukhunīsahassāpadānam

426. “Atṭhārasasahassāni, bhikkhunī sakyasambhavā;
yasodharāpamukhāni, sambuddham upasañkamum.

427. “Atṭhārasasahassāni, sabbā honti mahiddhikā;
vendantī munino pāde, ārocenti yathābalam.

428. “Jāti khīñā jarā byādhi, maraṇañca mahāmuni;
anāsavam padam santam, amatañ yāma nāyaka.

429. “Khalitañce pure atthi, sabbāsampi mahāmuni;
aparādhamajānanti, khama amham vināyaka.

430. “Iddhiñcāpi nidassetha, mama sāsanakārikā;
parisānañca sabbāsam, kañkham chindatha yāvatā.

431. “Yasodharā (2.0274) mahāvīra, manāpā piyadassanā;
sabbā tuyham mahāvīra, agārasmīm pajāpati.

432. “Thīnam satasahassānam, navutīnam chaduttari;
agāre te mayam vīra, pāmokkhā sabbā issarā.

433. “Rūpācāraguññupetā, yobbanañthā piyamvadā;
sabbā no apacāyanti, devatā viya mānusā.

- 434.** “Aṭṭhārasasahassāni, sabbā sākiyasambhavā;
yasodharāsahassāni, pāmokkhā issarā tadā.
- 435.** “Kāmadhātumatikkamma, saṇṭhitā rūpadhātuyā;
rūpena sadisā natthi, sahassānaṁ mahāmuni.
- 436.** “Sambuddhaṁ abhivādetvā, iddhiṁ dassaṁsu satthuno;
nekā nānāvidhākārā, mahā-iddhīpi dassayuṁ.
- 437.** “Cakkavālāsamāṁ kāyaṁ, sīsaṁ uttarato kuru;
ubho pakkhā duve dīpā, jambudīpam̄ sarīrato.
- 438.** “Dakkhiṇaṁca saraṁ piñchaṁ, nānāsākhā tu pattakā;
candañca sūriyañcakkhi, merupabbatato sikham̄.
- 439.** “Cakkavālāgirim tuṇḍaṁ, jamburukkhāṁ samūlakam̄;
bījamānā upāgantvā, vandantī lokanāyakaṁ.
- 440.** “Hatthivāṇaṁ tathevassam̄, pabbatam̄ jaladhiṁ tathā;
candañca sūriyaṁ merum̄, sakkavaṇṇañca dassayuṁ.
- 441.** “Yasodharā mayaṁ vīra, pāde vandāma cakkhuma;
tava cirapabhāvena, nippannā naranāyaka.
- 442.** “Iddhiṣu ca vasī homa, dibbāya sotadhātuyā;
cetopariyaññāassa, vasī homa mahāmune.
- 443.** “Pubbenivāsaṁ jānāma, dibbacakkhu visodhitam̄;
sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 444.** “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
ñāṇam̄ amhaṁ mahāvīra, uppānam̄ tava santike.
- 445.** “Pubbānaṁ (2.0275) lokanāthānaṁ, saṅgamam̄ no nidassitaṁ;
adhikārā bahū amhaṁ, tuyhatthāya mahāmune.
- 446.** “Yaṁ amhaṁ pūritam̄ kammaṁ, kusalam̄ sarase mune;
tuyhatthāya mahāvīra, puññānupacitāni no.
- 447.** “Abhabbaṭṭhāne vajjetvā, vārayimha anācaram̄;
tuyhatthāya mahāvīra, cattāni jīvitāni no §.
- 448.** “Nekakoṭisahassāni, bhariyatthāyadāsi no;
na tattha vimanā homa, tuyhatthāya mahāmune.
- 449.** “Nekakoṭisahassāni, upakārāyadāsi no;
na tattha vimanā homa, tuyhatthāya mahāmune.
- 450.** “Nekakoṭisahassāni, bhojanatthāyadāsi no;
na tattha vimanā homa, tuyhatthāya mahāmune.
- 451.** “Nekakoṭisahassāni, jīvitāni cajimhase §.
bhayamokkhāṁ karissāma, jīvitāni cajimhase.
- 452.** “Āngagate alaṅkāre, vatthe nānāvidhe bahū;
itthibhaṇḍe na gūhāma, tuyhatthāya mahāmune.
- 453.** “Dhanadhaññaparicccāgaṁ, gāmāni nigamāni ca;
khettam̄ puttā ca dhītā ca, pariccattā mahāmune.
- 454.** “Hatthī assā gavā cāpi, dāsiyo paricārikā;
tuyhatthāya mahāvīra, pariccattam̄ asaṅkhiyam̄.

- 455.** “Yam amhe paṭimantesi, dānam dassāma yācake;
vimanam no na passāma, dadato dānamuttamam.
- 456.** “Nānāvidham bahum dukkham, saṃsāre ca bahubbidhe;
tuyhatthāya mahāvīra, anubhuttaṃ asaṅkhiyam.
- 457.** “Sukhappattānumodāma, na ca dukkhesu dummanā;
sabbattha tulitā homa, tuyhatthāya mahāmune.
- 458.** “Anumaggena (2.0276) sambuddho, yam dhammam abhinīhari;
anubhotvā sukham dukkham, patto bodhim mahāmune.
- 459.** “Brahmadevañca sambuddham, gotamaṃ lokanāyakam;
aññesaṃ lokanāthānam, saṅgamam tehi no bahū.
- 460.** “Adhikāram bahum amhe, tuyhatthāya mahāmune;
gavesato buddhadhamme, mayam te paricārikā.
- 461.** “Kappe ca satasahasse, caturo ca asaṅkhiye;
dīpaṅkaro mahāvīro, uppajji lokanāyako.
- 462.** “Paccantadesavisaye, nimantetvā tathāgataṃ;
tassa āgamanam maggam, sodhenti tuṭṭhamānasā.
- 463.** “Tena kālena so āsi, sumedho nāma brāhmaṇo;

maggañca pañiyādesi, āyato sabbadassino.

464. “Tena kālena ahumha, sabbā brāhmaṇasambhavā;
thalūdajāni pupphāni, āharimha samāgamaṁ.
465. “Tasmiṁ so samaye buddho, dīpañkaro mahāyaso;
viyākāsi mahāvīro, isimuggatamānasam.
466. “Calatī ravaṭī puthavī, sañkampati sadevake;
tassa kammam pakittente, isimuggatamānasam.
467. “Devakaññā manussā ca, mayañcāpi sadevakā;
nānāpūjanīyaṁ bhañḍam, pūjayitvāna patthayum.
468. “Tesam buddho viyākāsi, jotiḍīpa sanāmako;
ajja ye patthitā atthi, te bhavissanti sammukhā.
469. “Aparimeyye ito kappe, yaṁ no buddho viyākari;
taṁ vācamanumodentā, evaṁkārī ahumha no.
470. “Tassa kammaṭṭhaṇa sukatassa, tassa cittaṁ pasādayum;
devamānusikam yonim, anubhotvā asaṅkhiyam.
471. “Sukhadukkhenubhotvāna, devesu mānusesu ca;
pacchime bhave sampatte, jātāmha sākiye kule.
472. “Rūpavatī (2.0277) bhogavatī, yasasīlavatī tato;
sabbaṅgasampadā homa, kulesu abhisakkatā.
473. “Lābhām silokam sakkāram, lokadhammasamāgamaṁ;
cittañca dukkhitam natthi, vasāma akutobhayā.
474. “Vuttañhetam bhagavatā, rañño antepure tadā;
khattiyanām pure vīra §, upakārañca niddisi.
475. “Upakārā ca yā nārī, yā ca nārī sukhe dukhe;
atthakkhāyī ca yā nārī, yā ca nārīnukampikā.
476. “Dhammaṁ care sucaritaṁ, na naṁ duccaritaṁ care;
dhammacārī sukham seti, asmiṁ loke paramhi ca.
477. “Agāram vijahitvāna, pabbajimhanagāriyam;
addhamāse asampatte, catusaccam phusimha no.
478. “Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayam sayanāsanam;
upanenti bahū amhe, sāgarasseva ūmiyo.
479. “Kilesā jhāpitā amham §, bhavā sabbe samūhatā;
nāgīva bandhanam chetvā, viharāma anāsavā.
480. “Svāgataṁ vata no āsi, mama buddhassa santike;
tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
481. “Pañisambhidā catasso, vimokkhāpi ca atṭhime;
chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam’.
482. “Evam bahuvidham dukkham, sampattī ca bahubhidhā;
visuddhabhāvam sampattā, labhāma sabbasampadā.
483. “Yā dadanti sakattānam, puññatthāya mahesino;
sahāyasampadā honti, nibbānapadamasāṅkhataṁ.
484. “Parikkhīnam atītañca, paccuppannam anāgataṁ;

sabbakammampi no khīṇam, pāde vandāma cakkhuma.

485. “Nibbānāya (2.0278) vadantīnam, kiṁ vo vakkhāma uttari; santasaṅkhatadosañhi, pappotha § amataṁ padam”.

Ittham sudaṁ yasodharāpamukhāni aṭṭhārasabhikkhunīsaṁhassāni bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasodharāpamukha-aṭṭhārasabhikkhunīsaṁhassāpadānam dasamam.

Kuṇḍalakesīvaggo tatiyo.

Tassuddānam-

Kuṇḍalā gotamī ceva, dhammadinnā ca sakulā;
varanandā ca soṇā ca, kāpilānī yasodharā.
Dasasahassabhikkhunī, aṭṭhārasasahassakā;
gāthāsatāni cattāri, cha ca sattatimeva ca §.

4. Khattiyāvaggo

1. Yasavatīpamukha-aṭṭhārasabhikkhunīsaṁhassa-apadānam

1. “Bhavā (2.0279) sabbe parikkhīṇā, bhavā santi vimocitā; sabbāsavā ca no natthi, ārocema mahāmune.
2. “Purimam kusalam kammaṁ §, yam kiñci sādhupatthitaṁ; paribhogamayaṁ dinnaṁ, tuyhatthāya mahāmune.
3. “Buddhapaccekabuddhānam, sāvakānañca patthitaṁ §. paribhogamayaṁ dinnaṁ, tuyhatthāya mahāmune.
4. “Uccanīcamayam kammaṁ, bhikkhūnam sādhupatthitaṁ; uccākulaparikammaṁ, katametam mahāmune §.
5. “Teneva sukkamūlena, coditā kamasampadā; mānusikamatikkantā, jāyimsu khattiye kule.
6. “Uppatte ca kate kamme, jātiyā vāpi ekato; pacchime ekato jātā, khattiyā kulasambhavā.
7. “Rūpavatī bhogavatī, lābhaskārapūjītā; antepure mahāvīra, devānam viya nandane.
8. “Nibbinditvā agāramhā, pabbajimhanagāriyam; katipāham upādāya, sabbā pattāmha nibbutiṁ.
9. “Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayaṁ sayanāsanam; upanenti bahū amhe, sadā sakkatapūjītā.
10. “Kilesā jhāpitā amham, bhavā sabbe samūhatā; nāgīva bandhanam chetvā, viharāma anāsavā.

11. “Svāgataṁ vata no āsi, mama buddhassa santike;
tiſſo vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
12. “Paṭisambhidā (2.0280) catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham̄ sudaṁ yasavatīpamukhāni khattiyakaññābhikkhuniyo aṭṭhārasasaha-ssāni bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasavatīpamukha-aṭṭhārasabhikkhunīsaḥassāpadānam̄ paṭhamam̄.

2. Caturāśītibhikkhunīsaḥassā-apadānam̄

13. “Cullāśītisahassāni, brāhmaññakulasambhavā §.
sukhumālahaṭṭhapādā, pure tuyham̄ mahāmune.
14. “Vessasuddakule jātā, devā nāgā ca kinnarā;
cātuḍḍīpā bahū kaññā, pure tuyham̄ mahāmune.
15. “Kāci pabbajitā atthi, sabbadassāvino § hū.
devā ca kinnarā nāgā, phusissanti anāgate.
16. “Anubhotvā yasaṁ sabbam̄, patvāna sabbasampadā;
tumham̄ § pasādaṁ paṭiladdhā, bujjhissanti anāgate.
17. “Amhe brāhmaṇadhītā tu, brāhmaññakulasambhavā;
pekkhato no § mahāvīra, pāde vandāma cakkhuma.
18. “Upahatā bhavā sabbe, mūlataṇhā samūhatā;
samuccchinnaṁ anusayā, puññasaṅkhāradālitā.
19. “Samādhigocarā sabbā, samāpattivasi katā;
jhānena dhammaratiyā, viharissāma no sadā.

20. “Bhavanetti avijjā ca, saṅkhārāpi ca khepitā; sududdasam̄ padam̄ gantvā, anujānātha § nāyaka.
21. “Upakārā mamaṁ tumhe, dīgharattam̄ katāvino; catunnaṁ saṁsayaṁ chetvā, sabbā gacchantu nibbutim̄.
22. “Vanditvā (2.0281) munino pāde, katvā iddhivikubbanam̄; kāci dassenti ālokaṁ, andhakāramathāparā.
23. “Dassenti candasūriye, sāgarañca samacchakam̄; sinerum̄ paribhaṇḍañca, dassenti pārichattakam̄.
24. “Tāvatiṁsañca bhavaṇam̄, yāmaṁ dassenti iddhiyā; tusitaṁ nimmite deve, vasavattī mahissare.
25. “Brahmāno kāci dassenti, caṅkamañca mahārahaṁ; brahmavaṇṇañca māpetvā, dhammaṁ desenti suññataṁ.
26. “Nānāvikubbanam̄ katvā, iddhiṁ dassiya satthuno; dassayiṁsu balam̄ sabbā, pāde vandiṁsu satthuno.
27. “Iddhīsu ca vasī homa, dibbāya sotadhātuyā; cetopariyañāṇassa, vasī homa mahāmune.
28. “Pubbenivāsaṁ jānāma, dibbacakkhu visodhitam̄; sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
29. “Atthadhammaniruttisu, paṭibhāne tatheva ca; ñāṇam̄ amhaṁ mahāvīra, uppannam̄ tava santike.
30. “Pubbānam̄ lokanāthānam̄, saṅgamam̄ no nidassitam̄; adhikāram̄ bahuṁ amhaṁ, tuyhatthāya mahāmune.
31. “Yam̄ amhehi kataṁ kammaṁ, kusalaṁ sara tam̄ mune; tuyhatthāya mahāvīra, puññānupacitāni no.
32. “Satasaṁsito kappe, padumuttaro mahāmuni; puram̄ haṁsavatī nāma, sambuddhassa kulāsayaṁ.
33. “Dvārena haṁsavatiyā, gaṅgā sandati sabbadā; ubbalhā nadiyā bhikkhū, gamanam̄ na labhanti te.
34. “Divasam̄ dve tayo ceva, sattāhaṁ māsikam̄ tato; catumāsampi sampuṇṇam̄, gamanam̄ na labhanti te.
35. “Tadā ahu sattasāro, jaṭilo nāma ratṭhiko; oruddhe § bhikkhavo disvā, setum̄ gaṅgāya kārayi.
36. “Tadā (2.0282) satasaṁsassehi, setum̄ gaṅgāya kārayi; saṅghassa orime tīre, vihārañca akārayi.
37. “Itthiyo purisā ceva, uccanīcakulāni ca; tassa setum̄ vihārañca §, samabhāgaṁ akaṁsu te.
38. “Amhe aññe ca mānujā, vippasannena cetasā; tassa dhammesu dāyādā, nagare janapadesu ca.
39. “Itthī pumā kumārā ca, bahū ceva kumārikā; setuno ca vihārassa, vālukā ākiriṁsu te.
40. “Vīthim̄ sammajjanam̄ katvā, kadalīpuṇṇaghaṭe dhaje; dhūpaṁ cuṇḍañca mālañca, kāraṁ katvāna sathuno.

41. “Setuvihāre kāretvā, nimantetvā vināyakam; mahādānam daditvāna, sambodhiṁ abhipatthayim.
42. “Padumuttaro mahāvīro, tārako sabbapāṇinam; anumodanīyaṁkāsi, jaṭilassa mahāmuni §.
43. “Satasahassātikkante, kappo hessati bhaddako; bhavābhavenubhotvāna, pāpuṇissati bodhiyam.
44. “Kāci hatthaparikammaṁ, katāvī naranāriyo; anāgatamhi addhāne, sabbā hessanti sammukhā’.
45. “Tena kammavipākena, cetanāpañidhīhi ca; uppānā devabhavanam, tuyham tā paricārikā.
46. “Dibbasukham asaṅkhiyam, mānusañca asaṅkhiyam; tuyham te paricārema, samsarimha bhavābhave.
47. “Satasahassito kappe, sukataṁ kammasampadām; sukhumālī manussānam, atho devapure vare.
48. “Rūpabhogayase ceva, atho kittiñca sakkataṁ §. labhāma satataṁ sabbam, sukataṁ kammasampadām.
49. “Pacchime (2.0283) bhave sampatte, jātāmha brāhmaṇe kule; sukhumālahatthapādā, sakyaputtanivesane.
50. “Sabbakālampi pathavim, na passāma na laṅkataṁ; cikkhallabhūmimasucim §, na passāma mahāmune.
51. “Agāram vasante amhe, sakkāram sabbakālikam; upanenti sadā sabbam, pubbakammaphalena no §.
52. “Agāram pajahitvāna, pabbajitvānagāriyam; samsārapathhanitthiṇā, vītarāgā bhavāmase §.
53. “Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayaṁ sayanāsanam; upanenti sadā amhe, sahassāni tato tato.
54. “Kilesā jhāpitā amham ... pe... viharāma anāsavā.
55. “Svāgataṁ vata no āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
56. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”. Ittham sudam caturāśītibrāhmaṇakaññābhikkhunīsahassāni sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti. bhagavato

Caturāśītibhikkhunīsahassāpadānam dutiyam.

3. Uppaladāyikātherī-apadānam

57. “Nagare aruṇavatiyā, aruṇo nāma khattiyo; tassa rañño ahum bhariyā, ekajjhām cārayāmahaṁ.
58. “Rahogatā nisīditvā, evam cintesaham tadā; ‘kusalam me kataṁ natthi, ādāya gamiyam mama.
59. “Mahābhitāpam kaṭukam, ghorarūpam sudāruṇam;

nirayaṁ nūna gacchāmi, ettha me natthi saṁsayo'.

60. “Evāham (2.0284) cintayitvāna, pahamsetvāna mānasam; rājānam upagantvāna, idam vacanamabravim.
61. “Itthī nāma mayaṁ deva, purisānittarā ahu §. ekam me samaṇam dehi, bhojayissāmi khattiya’.
62. “Adāsi me tadā rājā, samaṇam bhāvitindriyaṁ; tassa pattam gahetvāna, paramannena pūrayim.
63. “Pūretvā paramam annam, saha sugandhalepanam; mahācelena chāditvā, adāsim tuṭṭhamānasā.
64. “Tena kammena sukatena, cetanāpañidhīhi ca; jahitvā manusam deham, tāvatiṁsamagacchaham.
65. “Sahassadevarājūnam, mahesittamakārayim; sahassacakka vattinam, mahesittamakārayim.
66. “Padesarajjam vipulam, gaṇanāto asaṅkhiyam; nānāvidham bahuṁ aññaṁ, tassa kammaphalam tato.
67. “Uppalasseva me vaṇṇo, abhirūpā sudassanā; itthisabbaṅgasampannā, abhijātā jutindharā.

68. “Pacchime bhave sampatte, ajāyim sākiye kule;
nārīsaḥassapāmokkhā, suddhodanasutassaham.
69. “Nibbinditvā agārehaṁ, pabbajim anagāriyaṁ;
sattamīrattisampattā §, catusaccamapāpuṇim.
70. “Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayaṁ sayanāsanaṁ;
parimetum na sakkomi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.
71. “Yaṁ mayhaṁ pūritaṁ kammaṁ, kusalam sarase muni;
tuyhatthāya mahāvīra, paricattaṁ bahum mayā.
72. “Ekattimse ito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā;
duggatiṁ nābhijānāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.
73. “Dve (2.0285) gatiyo pajānāmi, devattam̄ atha mānusam̄;
aññam̄ gatim̄ na jānāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.
74. “Ucce kule pajāyāmi, mahāsāle § mahaddhane;
aññe kule na jāyāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.
75. “Bhavābhāve saṁsaritvā, sukkamūlena coditā;
amanāpam̄ na passāmi, somanassakataṁ phalaṁ.
76. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
cetopariyañāṇassa, vasī homi mahāmune.
77. “Pubbenivāsam̄ jānāmi, dibbacakkhu visodhitam̄;
sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
78. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
ñāṇam̄ mama mahāvīra, uppannaṁ tava santike.
79. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavā.
80. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.
81. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”.
Ittham̄ sudam̄ uppaladāyikā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhā-sitthāti.

Uppaladāyikātheriyāpadānam̄ tatiyam̄.

4. Siṅgālamātutherī-apadānam̄

82. “Padumuttaro nāma jino, sabbadhammāna pāragū;
ito satasahassamhi, kappe uppajji nāyako.
83. “Tadāhaṁ haṁsavatiyaṁ, jātāmaccakule ahum̄;
nānāratana-pajjote, idhe phīte mahaddhane.
84. “Pitunā saha gantvāna, mahājanapurakkhatā;
dhammaṁ buddhassa sutvāna, pabbajim anagāriyaṁ.
85. “Pabbajitvāna (2.0286) kāyena, pāpakammaṁ vivajjayim̄;
vacīduccaritaṁ hitvā, ājīvaṁ parisodhayim̄.
86. “Buddhe pasannā dhamme ca, saṅghe ca tibbagāravā;

saddhammassavane yuttā, buddhadassanalālasā §.

87. “Aggam saddhādhimuttānam, assosiṁ bhikkhunīṁ tadā; tam ṭhānam patthayitvāna, tisso sikkhā apūrayim.
88. “Tato maṁ sugato āha, karuṇānugatāsayo; ‘yassa saddhā tathāgate, acalā suppatiṭhitā; sīlañca yassa kalyāṇam, ariyakantam pasam̄sitam.
89. “Saṅghe pasādo yassatthi, ujubhūtañca dassanam; adaliddoti tam āhu, amoghaṁ tassa jīvitam.
90. “Tasmā saddhañca sīlañca, pasādaṁ dhammadassanam; anuyuñjetha medhāvī, saram buddhāna § sāsanam’.
91. “Tam sutvāhaṁ pamuditā, apucchim panidhiṁ mama; tadā anomo amito, byākarittha vināyako; ‘buddhe pasannā kalyāṇī, lacchase tam supatthitam.
92. “Satasaṁhassito kappe, okkākakulasambhavo; gotamo nāma gottena, satthā loke bhavissati.
93. “Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā; siṅgālakassa § mātāti, hessati satthu sāvikā’.
94. “Tam sutvā muditā hutvā, yāvajīvam tadā jinam; mettacittā paricariṁ, paṭipattīhi nāyakam.
95. “Tena kammena sukatenā, cetanāpaṇidhī ca; jahitvā mānusam deham, tāvatimsamagacchaham.
96. “Pacchime ca bhave dāni, giribbajapuruttame; jātā setṭhikule phīte, mahāratanaṁsañcaye.
97. “Putto (2.0287) siṅgālako nāma, mamāsi vipatthe rato; diṭṭhigahanapakkhando, disāpūjanatapparo.
98. “Nānādisā namassantam §, piṇḍāya nagaram vajam; tam disvā ovadī buddho, magge ṭhatvā vināyako.
99. “Tassa desayato dhammam, panādo vimhayo ahu; dvekoṭinaranārīnam, dhammābhīsamayo ahu.
100. “Tadāhaṁ parisam gantvā, sutvā sugatabhāsitam; sotāpattiphalaṁ pattā, pabbajim anagāriyam.
101. “Na cireneva kālena, buddhadassanalālasā; anussatiṁ tam bhāvetvā, arahattamapāpuṇim.
102. “Dassanatthāya buddhassa, sabbadā ca vajāmaham; atittāyeva passāmi, rūpam nayanānandanam.
103. “Sabbapāramisambhūtam, lakkhīnilayanaṁ varam; rūpam sabbasubhākiṇṇam, atittā viharāmaham.
104. “Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ; siṅgālakassa yā mātā, aggā saddhādhimuttikā §.
105. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā; cetopariyañāṇassa, vasī homi mahāmuni.
106. “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;

sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

107. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;

ñāṇam mama mahāvīra, uppannaṁ tava santike.

108. “Kilesā jhāpitā mayham ...pe... viharāmi anāsavā.

109. “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

110. “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Ittham sudam siṅgālamātā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Siṅgālamātutheriyāpadānam catuttham.

5. Sukkātherī-apadānam

111. “Ekanavutito (2.0288) kappe, vipassī nāma nāyako;
uppajji cārudassano, sabbadhammavipassako.

112. “Tadāham bandhumatiyaṁ, jātā aññatare kule;
dhammam sutvāna munino, pabbajim anagāriyam.

113. “Bahussutā dhammadharā, paṭibhānavatī tathā;
vicittakathikā cāpi, jinasāsanakārikā.

114. “Tadā dhammakathaṁ katvā, hitāya janataṁ bahum §.

tato cutāham̄ tusitam̄, upapannā yasassini.

115. “Ekatiṁse ito kappe, sikhī viya sikhī jino;

tapanto yasasā loke §, uppajji vadatam̄ varo.

116. “Tadāpi pabbajitvāna, buddhasāsanakovidā;

jotetvā jinavākyāni, tatopi tidivam̄ gatā.

117. “Ekatiṁseva kappamhi, vessabhū nāma nāyako;

uppajjittha mahāñāṇī, tadāpi ca tathevaham̄.

118. “Pabbajitvā dhammadharā, jotayim̄ jinasāsanam̄;

gantvā marupuram̄ rammaṁ, anubhosim̄ mahāsukham̄.

119. “Imamhi bhaddake kappe, kakusandho jinuttamo;

uppajji narasaraṇo §, tadāpi ca tathevaham̄.

120. “Pabbajitvā munimataṁ, jotayitvā yathāyukam̄;

tato cutāham̄ tidivam̄, agam̄ sabhavanam̄ yathā.

121. “Imasmiṁyeva kappamhi, koṇāgamananāyako;

uppajji lokasaraṇo, araṇo amataṅgato §.

122. “Tadāpi pabbajitvāna, sāsane tassa tādino;

bahussutā dhammadharā, jotayim̄ jinasāsanam̄.

123. “Imasmiṁyeva (2.0289) kappamhi, kassapo munimuttamo;

uppajji lokasaraṇo, araṇo maraṇantagū.

124. “Tassāpi naravīrassa, pabbajitvāna sāsane;

pariyāpuṭasaddhammā, paripucchāvisāradā.

125. “Susīlā lajjinī ceva, tīsu sikkhāsu kovidā;

bahum̄ dhammakathaṁ katvā, yāvajīvaṁ mahāmune.

126. “Tena kammavipākena, cetanāpañidhīhi ca;

jahitvā mānusaṁ deham̄, tāvatiṁsamagacchahaṁ.

127. “Pacchime ca bhave dāni, giribbajapuruttame;

jātā setṭhikule phīte, mahāratanaasañcaye.

128. “Yadā bhikkhusahassena, parivuto lokanāyako;

upāgami rājagahaṁ, sahassakkhena vaṇṇito.

129. “Danto dantehi saha purāṇajaṭilehi, vippamutto vippamuttehi;

siṅgīnikkhasavaṇṇo, rājagahaṁ pāvisi bhagavā’.

130. “Disvā buddhānubhāvam̄ tam̄, sutvāva guṇasañcayam̄;

buddhe cittam̄ pasādetvā, pūjayim̄ tam̄ yathābalam̄.

131. “Aparena ca kālena, dhammadinnāya santike;

agārā nikhamitvāna, pabbajim̄ anagāriyam̄.

132. “Kesesu chijjamānesu, kilese jhāpayim̄ aham̄;

uggahiṁ sāsanam̄ sabbam̄, pabbajitvācirenaham̄.

133. “Tato dhammadadesesiṁ, mahājanasamāgame;

dhamme desiyamānamhi, dhammābhisaṁayo ahu.

134. “Nekapāṇasahassānam̄, tam̄ viditvātivimhito;

abhippasanno me yakkho, bhamitvāna giribbajaṁ.

135. “Kim̄ me katā rājagahe manussā, madhum̄ pītāva acchare;

ye sukkam̄ na upāsanti, desentiṁ amataṁ padaṁ.

136. “Tañca (2.0290) appativānīyam̄, asecanakamojavam̄; pivanti maññe sappaññā, valāhakamivaddhagū.

137. “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā; cetopariyañāṇassa, vasī homi mahāmune.

138. “Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitam̄; sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

139. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca; ñāṇam̄ mama mahāvīra, uppānam̄ tava santike.

140. “Kilesā jhāpitā mayham̄ ... pe... viharāmi anāsavā.

141. “Svāgatam̄ vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄.

142. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam̄”. Ittham̄ sudam̄ sukkā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sukkātheriyāpadānam̄ pañcamam̄.

Pañcamam̄ bhāṇavāram̄.

6. Abhirūpanandātherī-apadānam̄

143. “Ekanavutito kappe, vipassī nāma nāyako; uppajji cārudassano, sabbadhammesu cakkhumā.

144. “Tadāham̄ bandhumatiyam̄, iddhe phīte mahākule; jātā surūpā dayitā, pūjanīyā janassa ca.

145. “Upagantvā mahāvīram̄, vipassiṁ lokanāyakam̄; dhammam̄ suṇitvā saraṇam̄, upesiṁ naranāyakam̄.

146. “Sīlesu samvutā hutvā, nibbute ca naruttame; dhātuthūpassa upari, soṇṇacchattamapūjayim̄.

147. “Muttacāgā sīlavatī, yāvajīvam̄ tato cutā; jahitvā mānusam̄ deham̄, tāvatimsūpagā aham̄.

148. “Tadā (2.0291) dasahi ṭhānehi, adhibhotvāna sesake §. rūpasaddehi gandhehi, rasehi phusanehi ca.

149. “Āyunāpi ca vaṇṇena, sukhena yasasāpi ca; tathevādhipateyyena, adhigayha virocaham̄.

150. “Pacchime ca bhave dāni, jātāham̄ kapilavhaye; dhītā khemakasakkassa, nandā nāmāti vissutā.

151. “Abhirūpasampadampi §, ahu me kantisūcakam̄. yadāham̄ yobbanappattā, rūpalāvaññabhūsitā.

152. “Tadā § matthe sakyānaṁ, vivādo sumahā ahu. pabbājesi tato tāto, mā sakyā vinassim̄suti.

153. “Pabbajitvā tathāgataṁ, rūpadessiṁ naruttamam; sutvāna nopagacchāmi, mama rūpena gabbitā.
154. “Ovādampi na gacchāmi, buddhadassanabhīrutā; tadā jino upāyena, upanetvā sasantikam.
155. “Tissitthiyo § nidassesi, iddhiyā maggakovido; accharārūpasadisaṁ, taruṇiṁ jaritaṁ § mataṁ.
156. “Tāyo disvā susamviggā, virattāse kalevare; aṭṭhāsim bhavanibbindā, tadā maṁ āha nāyako.
157. “Āturam asuciṁ pūtiṁ, passa nande samussayaṁ; uggharantam paggharantam, bālānam abhinanditam.
158. “Asubhāya cittam bhāvehi, ekaggam susamāhitam; yathā idam tathā etam, yathā etam tathā idam.
159. “Evametam avekkhantī, rattindivamatanditā; tato sakāya paññāya, abhinibbijha vacchasi’.
160. “Tassā (2.0292) me appamattāya, vicarantiyā § yoniso. yathābhūtam ayaṁ kāyo, diṭṭho santarabāhiro.
161. “Atha nibbindahaṁ kāye, ajjhattañca virajjaham; appamattā visamyuttā, upasantāmhi nibbutā.

- 162.** “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
cetopariyañāṇassa, vasī homi mahāmune.
- 163.** “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 164.** “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
ñāṇam mama mahāvīra, uppannaṁ tava santike.
- 165.** “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ...pe... viharāmi anāsavā.
- 166.** “Svāgataṁ vata me āsi ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
- 167.** “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
Ittham sudam abhirūpanandā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Abhirūpanandātheriyāpadānam chaṭṭham.

7. Aḍḍhakāsitherī-apadānam

- 168.** “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.
- 169.** “Tadāham pabbajitvāna, tassa buddhassa sāsane;
saṁvutā pātimokkhamhi, indriyesu ca pañcasu.
- 170.** “Mattaññunī ca asane, yuttā jāgariyepi ca;
vasantī yuttayogāham, bhikkhuniṁ vigatāsavam.
- 171.** “Akkosim duṭṭhacittāham, gaṇiketi bhaṇim tadā;
tena pāpena kammena, nirayamhi apaccisaṁ.
- 172.** “Tena (2.0293) kammāvasesena, ajāyim gaṇikākule;
bahusova parādhīnā, pacchimāya ca jātiyam.
- 173.** “Kāsīsu sethikulajā, brahmacārībalenaham;
accharā viya devesu, ahosim rūpasampadā.
- 174.** “Disvāna dassanīyam mām, giribbjapuruttame;
gaṇikatte nivesesum, akkosanabalena me.
- 175.** “Sāham sutvāna saddhammam, buddhaseṭṭhena desitam;
pubbavāsanasampannā, pabbajim anagāriyam.
- 176.** “Tadūpasampadatthāya, gacchantī jinasantikam;
magge dhutte ṭhite sutvā, labhim dūtopasampadaṁ.
- 177.** “Sabbakammaṁ parikkhīṇam, puññam pāpam tatheva ca;
sabbasamśāramuttiṇṇā, gaṇikattañca khepitaṁ.
- 178.** “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
cetopariyañāṇassa, vasī homi mahāmune.
- 179.** “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 180.** “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
ñāṇam mama mahāvīra, uppannaṁ tava santike.

181. “Kilesā jhāpitā mayham ... pe... viharāmi anāsavā.
 182. “Svāgatam vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.
 183. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.
 Ittham sudam adhakāsi bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Adhakāsitheriyāpadānam sattamam.

8. Puṇṇikātherī-apadānam

184. “Vipassino bhagavato, sikhino vessabhussa ca;
 kakusandhassa munino, koṇāgamanatādino.
 185. “Kassapassa (2.0294) ca buddhassa, pabbajitvāna sāsane;
 bhikkhunī sīlasampannā, nipakā samvutindriyā.
 186. “Bahussutā dhammadharā, dhammatthapaṭipucchikā;
 uggahetā ca dhammānam, sotā payirupāsitā.
 187. “Desentī janamajjhēham, ahosim jinasāsane;
 bāhusaccena tenāham, pesalā atimaññisam.
 188. “Pacchime ca bhave dāni, sāvatthiyam puruttame;
 anāthapiṇḍino gehe, jātāham kumbhadāsiyā.
 189. “Gatā udakahāriyam, sotthiyam dijamaddasam;
 sītaṭṭam toyamajjhāmhi, tam disvā idamabraviṁ.
 190. “Udahārī aham sīte, sadā udakamotariṁ;
 ayyānam daṇḍabhayabhītā, vācādosabhayaṭṭītā §.
 191. “Kassa brāhmaṇa tvam bhīto, sadā udakamotari;
 vedhamānehi gattehi, sītam vedayase bhusam’.
 192. “Jānantī vata mām bhoti, puṇṇike paripucchasi;
 karontam kusalam kammaṁ, rundhantam § katapāpakam.
 193. “Yo ce vuḍḍho daharo vā, pāpakammam pakubbatī;
 dakābhisiñcanā sopi §, pāpakammā pamuccati’.
 194. “Uttarantassa akkhāsim, dhammatthasamhitam padam;
 tañca sutvā sa samviggo §, pabbajitvārahā ahu.
 195. “Pūrentī ūnakasataṁ, jātā dāsikule yato;
 tato puṇṇāti nāmaṁ me, bhujissam mām akaṁsu te.
 196. “Seṭṭhim tatonujānetvā §, pabbajim anagāriyam.
 na cireneva kālena, arahattamapāpuṇim.
 197. “Iddhīsu (2.0295) ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
 cetopariyañāṇassa, vasī homi mahāmune.
 198. “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
 sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
 199. “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
 ñāṇam me vimalam suddham, buddhaseṭṭhassa vāhasā.

- 200.** “Bhāvanāya mahāpaññā, suteneva sutāvinī;
mānena nīcakulajā, na hi kammaṃ vinassati §.
- 201.** “Kilesā jhāpitā mayhaṃ ...pe... viharāmi anāsavā.
- 202.** “Svāgataṃ vata me āsi ...pe... kataṃ buddhassa sāsanam.
- 203.** “Paṭisambhidā catasso ...pe... kataṃ buddhassa sāsanam”.
Itthaṃ sudam puṇikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Puṇikātheriyāpadānam aṭṭhamam.

9. Ambapālitherī-apadānam

- 204.** “Yo rāmsiphusitāveļo, phusso nāma mahāmuni;
tassāhaṃ bhaginī āsim, ajāyim khattiye kule.
- 205.** “Tassa dhammaṃ suṇitvāhaṃ, vippasannena cetasā;
mahādānam daditvāna, patthayim rūpasampadam.
- 206.** “Ekatimse ito kappe, sikhī lokagganāyako;
uppanno lokapajjoto, tilokasaraṇo jino.
- 207.** “Tadāruṇapure ramme, brāhmaññakulasambhavā;
vimuttacittam kūpitā, bhikkhuniṃ abhisāpayim.
- 208.** “Vesikāva anācārā, jinasāsanadūsikā;
evam akkosayitvāna, tena pāpena kammunā.
- 209.** “Dāruṇam (2.0296) nirayaṃ gantvā, mahādukkhasamappitā;

tato cutā manussesu, upapannā tapassini.

210. “Dasajātisahassāni, gaṇikattamakārayim;
tamhā pāpā na muccissam, bhutvā duṭṭhavisam yathā.

211. “Brahmacariyamasevissam §, kassape jinasāsane.
tena kammavipākena, ajāyim tidase pure.

212. “Pacchime bhave sampatte, ahosim opapātikā;
ambasākhantare jātā, ambapālīti tenahaṁ.

213. “Parivutā pāṇakoṭīhi, pabbajim jinasāsane;
pattāhaṁ acalam thānam, dhītā buddhassa orasā.

214. “Iddhīsu ca vasī homi, sotadhātuvisuddhiyā;
cetopariyañāṇassa, vasī homi mahāmune.

215. “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

216. “Atthadhammaniruttisu, paṭibhāne tatheva ca;
ñāṇam me vimalam suddham, buddhaseṭṭhassa vāhasā.

217. “Kilesā jhāpitā mayhaṁ ... pe... viharāmi anāsavā.

218. “Svāgatam vata me āsi ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam.

219. “Paṭisambhidā catasso ... pe... kataṁ buddhassa sāsanam”.

Itthaṁ sudam ambapāli bhikkhunī imā gāthāyo

Abhāsitthāti.

Ambapālitheriyāpadānam navamam.

10. Pesalātherī-apadānam

220. “Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu mahāyaso;
kassapo nāma gottena, uppajji vadatam varo.

221. “Sāvatthiyam (2.0297) pure vare, upāsakakule aham;
pasūtā tam § jinavaram, disvā sutvā ca desanam.

222. “Tam vīram saraṇam gantvā, sīlāni ca samādiyim;
kadāci so mahāviro, mahājanasamāgame.

223. “Attano abhisambodhim, pakāsesi narāsabho;
ananussutadhammesu, pubbe dukkhādikesu ca.

224. “Cakkhu ñāṇañca paññā ca, vijjāloko ca āsi me;
tam sutvā uggahetvāna, paripucchiñca bhikkhavo.

225. “Tena kammena sukadena, cetanāpaṇidhīhi ca;
jahitvā mānusam deham, tāvatim̄samagacchaham.

226. “Pacchime ca bhave dāni, jātā seṭṭhimahākule;
upecca buddham saddhammam, sutvā saccūpasamhitam.

- 227.** “Pabbajitvācireneva, saccatthāni § vicintayam;
khepetvā āsave sabbe, arahattamapāpuṇim.
- 228.** “Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā;
cetopariyañāṇassa, vasī homi mahāmune.
- 229.** “Pubbenivāsam jānāmi, dibbacakkhu visodhitam;
sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.
- 230.** “Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca;
ñāṇam me vimalam suddham, buddhaseṭṭhassa vāhasā.
- 231.** “Kilesā jhāpitā mayham, bhavā sabbe samūhatā;
nāgīva bandhanam chetvā, viharāmi anāsavā.
- 232.** “Svāgataṁ vata me āsi, mama buddhassa santike;
tisso vijjā anuppattā, kataṁ buddhassa sāsanam.
- 233.** “Paṭisambhidā (2.0298) catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime;
chaṭabhiññā sacchikatā, kataṁ buddhassa sāsanam”.
- Ittham sudaṁ pesalā § bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pesalātheriyāpadānam dasamam.

Khattiyāvaggo catuttho.

Tassuddānam-

Khattiyā brāhmaṇī ceva, tathā uppalaḍāyikā;
siṅgalamātā sukkā ca, abhirūpā adṛḍhakāsikā.
Puṇṇā ca ambapālī ca, pesalāti ca tā dasa;
gāthāyo dvisatānettha, dvicattālīsa cuttari.

Atha vagguddānam-

Sumedhā ekūposathā, kuṇḍalakesī khattiyā;
sahassam tisatā gāthā, sattatālīsa piṇḍitā.
Saha uddānagāthāhi, gaṇitāyo vibhāvibhi;
sahassam tisataṁ gāthā, sattapaññāsameva cāti.

Therikāpadānam samattam.

Apadānapāli samattā.